

URZĄD STATYSTYCZNY
W ZIELONEJ GÓRZE

PORTRETY POWIATÓW I GMIN WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO W 2011 R.

INFORMACJE I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE

ZIELONA GÓRA 2012 R.

ZESPÓŁ REDAKCYJNY URZĘDU STATYSTYCZNEGO

PRZEWODNICZĄCY

Roman Fedak

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Krystyna Motyl

CZŁONKOWIE

Wioletta Bielecka, Ola Gucia, Marlena Gajewska, Bogusława Kołeczek,
Anna Miśkiewicz, Teresa Sokołowska, Robert Wróbel

OPRACOWANIE PUBLIKACJI, PRACE ANALITYCZNE, OBLICZENIOWE
I EDYTORSKIE

Pracownicy Lubuskiego Ośrodka Badań Regionalnych w składzie:
Elżbieta Adamska, Marek Bartoszewicz, Iwona Goździcka,
Edyta Leśniarek, Małgorzata Sadowska, Zuzanna Sikora,
pod kierunkiem Roberta Wróbla

GRAFICZNE WYKONANIE WYKRESÓW I MAP

Edyta Leśniarek

DRUK I OPRAWA

Urząd Statystyczny we Wrocławiu Oddział w Legnicy

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła

PRZEDMOWA

Mam przyjemność przekazać Państwu drugie wydanie publikacji „Portrety powiatów i gmin województwa lubuskiego w 2011 r.”, mając nadzieję, że okaże się ona szczególnie interesująca dla osób oraz instytucji zajmujących się problematyką społeczno-gospodarczą naszego województwa.

Publikacja zawiera analityczne opracowanie zjawisk społeczno-gospodarczych w ujęciu powiatowym i gminnym, stanowiąc cenne źródło informacji dla jednostek samorządowych naszego województwa.

Dla pełniejszego zobrazowania oraz oceny zróżnicowania poszczególnych zjawisk wybrano dane statystyczne z zakresu demografii, ochrony środowiska, rynku pracy, edukacji, kultury i turystyki, infrastruktury komunalnej i mieszkaniowej, finansów publicznych oraz podmiotów gospodarki narodowej z uwzględnieniem skali tych zmian w porównaniu do 2010 r.

Publikacja zawiera uwagi ogólne i metodyczne oraz informacje o poszczególnych powiatach i gminach wzbogacone zestawieniami tabelarycznymi oraz mapami i wykresami poszczególnych zjawisk i procesów.

Analityczny charakter wydawnictwa może stanowić interesujące uzupełnienie publikacji „Podregiony, powiaty, gminy – województwo lubuskie” wydawanej corocznie wraz z „Rocznikiem statystycznym województwa lubuskiego”.

Dyrektor Urzędu Statystycznego

w Zielonej Górze

Roman Fedak

Zielona Góra, grudzień 2012 r.

SPIS TREŚCI

	Str.
PRZEDMOWA	3
UWAGI OGÓLNE	6
UWAGI METODYCZNE	7
POWIAT GORZOWSKI	15
Powierzchnia i ludność	15
Środowisko i ekologia	16
Rynek pracy	18
Kultura i turystyka	20
Edukacja i wychowanie	22
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	23
Finanse publiczne	24
Podmioty gospodarki narodowej	27
POWIAT MIĘDZYRZECKI	29
Powierzchnia i ludność	29
Środowisko i ekologia	30
Rynek pracy	32
Kultura i turystyka	34
Edukacja i wychowanie	35
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	37
Finanse publiczne	38
Podmioty gospodarki narodowej	40
POWIAT SŁUBICKI	41
Powierzchnia i ludność	41
Środowisko i ekologia	42
Rynek pracy	44
Kultura i turystyka	45
Edukacja i wychowanie	47
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	49
Finanse publiczne	50
Podmioty gospodarki narodowej	52
POWIAT STRZELECKO-DREZDENECKI	53
Powierzchnia i ludność	53
Środowisko i ekologia	54
Rynek pracy	56
Kultura i turystyka	57
Edukacja i wychowanie	59
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	61
Finanse publiczne	62
Podmioty gospodarki narodowej	64
POWIAT SULECIŃSKI	65
Powierzchnia i ludność	65
Środowisko i ekologia	66
Rynek pracy	68
Kultura i turystyka	70
Edukacja i wychowanie	71
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	73
Finanse publiczne	74
Podmioty gospodarki narodowej	76
POWIAT KROŚNIEŃSKI	77
Powierzchnia i ludność	77
Środowisko i ekologia	78
Rynek pracy	81
Kultura i turystyka	82
Edukacja i wychowanie	84
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	86
Finanse publiczne	87
Podmioty gospodarki narodowej	89

	Str.
POWIAT NOWOSOLSKI	91
Powierzchnia i ludność	91
Środowisko i ekologia	92
Rynek pracy	94
Kultura i turystyka	96
Edukacja i wychowanie	98
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	100
Finanse publiczne	101
Podmioty gospodarki narodowej	103
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI	105
Powierzchnia i ludność	105
Środowisko i ekologia	106
Rynek pracy	108
Kultura i turystyka	110
Edukacja i wychowanie	112
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	113
Finanse publiczne	115
Podmioty gospodarki narodowej	117
POWIAT WSCHOWSKI	119
Powierzchnia i ludność	119
Środowisko i ekologia	121
Rynek pracy	122
Kultura i turystyka	123
Edukacja i wychowanie	125
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	126
Finanse publiczne	127
Podmioty gospodarki narodowej	129
POWIAT ZIELONOGÓRSKI	131
Powierzchnia i ludność	131
Środowisko i ekologia	132
Rynek pracy	135
Kultura i turystyka	136
Edukacja i wychowanie	138
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	140
Finanse publiczne	141
Podmioty gospodarki narodowej	143
POWIAT ŻAGAŃSKI	145
Powierzchnia i ludność	145
Środowisko i ekologia	146
Rynek pracy	149
Kultura i turystyka	150
Edukacja i wychowanie	152
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	154
Finanse publiczne	155
Podmioty gospodarki narodowej	157
POWIAT ŻARSKI	159
Powierzchnia i ludność	159
Środowisko i ekologia	160
Rynek pracy	163
Kultura i turystyka	164
Edukacja i wychowanie	166
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	168
Finanse publiczne	169
Podmioty gospodarki narodowej	171
MIASTA NA PRAWACH POWIATU GORZÓW WLKP. I ZIELONA GÓRA	173
Powierzchnia i ludność	173
Środowisko i ekologia	174
Rynek pracy	176
Kultura i turystyka	177
Edukacja i wychowanie	179
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	180
Finanse publiczne	181
Podmioty gospodarki narodowej	182

UWAGI OGÓLNE

1. Dane prezentowane dla powiatów odpowiadają poziomowi 4 Nomenklatury Jednostek Terytorialnych dla Celów Statystycznych (NTS) opracowanej na podstawie Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obowiązującej w krajach Unii Europejskiej. NTS obowiązująca od 1 I 2008 r. wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 XI 2007 r. (Dz. U. Nr 214, poz. 1573), w miejsce obowiązującej do 31 XII 2007 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 VII 2000 r. (Dz. U. Nr 58, poz. 685 z późn. zm.).

2. Dane prezentuje się:

1) **w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

2) według **sektorów własności**:

- sektor publiczny – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- sektor prywatny – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszana” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Dane opracowano zgodnie z każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej.

4. Przez podmioty gospodarki narodowej rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

5. Pod pojęciem podmiotów gospodarczych rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową, na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

6. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

7. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

8. Przy **przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

9. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych, prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

11. W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD)

skrót	pełna nazwa
	sekcje
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości

UWAGI METODYCZNE

Powierzchnia i ochrona środowiska

1. Powierzchnia **gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną. Do powierzchni **lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Wskaźnik **lesistości (lesistość)** obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

2. Informacje o **zużyciu wody** dotyczą:

- w pozycji „na cele produkcyjne” – poza rolnictwem (z wyłączeniem ferm przemysłowego chowu zwierząt), leśnictwem, łowiectwem i rybactwem – wszystkich jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;
- w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itp.).

3. **Ścieki przemysłowe** to ścieki niebędące ściekami bytowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, powstałe w związku z prowadzoną przez zakład działalnością handlową, przemysłową, składową, transportową lub usługową, a także będące ich mieszaniną ze ściekami innego podmiotu odprowadzone urządzeniami kanalizacyjnymi tego zakładu.

Dane o **ściekach przemysłowych** dotyczą ścieków odprowadzonych z jednostek, które według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostały ujęte w „Przemysłe” obejmującym sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, jak również w pozostałych sekcjach, których udział w ilości odprowadzanych ścieków jest niewielki. Do tych samych jednostek odnoszą się dane o poborze wód.

Jako **ścieki przemysłowe wymagające oczyszczenia** przyjęto ścieki odprowadzone siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód, do ziemi lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i zanieczyszczonymi wodami wykorzystanymi w przemyśle do celów chłodniczych).

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz o podwyższonym usuwaniu biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizację metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji rzez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. przez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysoko efektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

4. Ścieki komunalne to ścieki bytowe lub mieszanina ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, odprowadzane urządzeniami służącymi do realizacji zadań własnych gminy w zakresie kanalizacji i oczyszczania ścieków komunalnych.

Dane o **ściekach komunalnych** obejmują ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną przez jednostki będące w gestii przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych, dla których organem założycielskim jest wojewoda (lub będących pod zarządem samorządów terytorialnych) oraz wszystkich jednostek nadzorujących pracę zbiorowego odprowadzania ścieków poprzez sieć kanalizacyjną (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.). Ścieki te przed odprowadzeniem do odbiornika powinny być w całości poddane procesom oczyszczania, stąd w statystyce zostały ujęte jako **ścieki wymagające oczyszczenia**. Dane te nie obejmują wód opadowych i infiltracyjnych odprowadzanych siecią kanalizacyjną.

5. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważeniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody. Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 IV 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późniejszymi zmianami). Formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Rezerваты przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów siedliskowych, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

6. Dane o nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Ludność

1. Dane opracowano na podstawie bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Dane o ludności zbilansowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 przy uwzględnieniu:

- zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych;
- różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych, uzyskiwanej z cyklicznie przeprowadzanych badań, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
- rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
- sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;

2. Przez ludność **w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność **w wieku mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni 45–64 lata, kobiety 45–59 lat. Przez ludność **w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz **w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

3. Dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano: małżeństwa – według miejsca zameldowania męża przed ślubem, a jeśli mąż mieszkał na stałe za granicą – według miejsca zameldowania żony w Polsce przed zawarciem związku małżeńskiego; urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka; zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 177, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

4. **Przyrost naturalny ludności** stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

5. Dane o **migracjach ludności** opracowano na podstawie informacji o zameldowaniach na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

Napływ ludności obejmuje zameldowania na pobyt stały, **odpływ** – wymeldowania ze stałego miejsca zamieszkania.

6. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności faktycznie zamieszkałej (według stanu w dniu 30 VI).

Rynek pracy

1. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Do pracujących zalicza się:

- osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,

- inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- osoby wykonujące pracę nakładczą;
- agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

Prezentowane dane dotyczą pracujących w jednostkach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie; bez fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz bez duchownych).

2. Dane dotyczące pracujących podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

3. Dane o przeciętnym zatrudnieniu ujmują wyłącznie osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz w niepełnym, po przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

4. Dane o bezrobotnych zarejestrowanych obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późniejszymi zmianami), określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną – zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych (do 2006 r. wieczorowych, zaocznych lub eksternistycznych), zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- ukończyła 18 lat;
- kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna – 65 lat;
- nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej nie pobiera: świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego;
- nie jest właścicielem lub posiadaczem (samoistnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych, nie podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
- nie posiada wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub nie podlega – na podstawie odrębnych przepisów – obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
- nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności.

Liczba bezrobotnych nie obejmuje osób odbywających m.in. szkolenie, staż, przygotowanie zawodowe dorosłych i pracę społecznie użyteczną.

5. Stopa bezrobocia rejestrowanego obliczona została jako procentowy udział liczby bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo, wyszacowanych na podstawie wyników spisów.

6. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy to zgodnie z art. 49 ww. ustawy, osoby spełniające co najmniej jedno z kryteriów, w tym m.in.:

- długotrwale bezrobotni,
- bezrobotni do 25 roku życia,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,

7. Długotrwale bezrobotni to osoby bezrobotne pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem (od listopada 2005 r.) okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

8. Bezrobotni do 25 roku życia to osoby bezrobotne, które do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyły 25 roku życia. Do października 2005 r. były to osoby, które w roku kalendarzowym ukończyły co najmniej 50 rok życia.

9. Bezrobotni powyżej 50 roku życia to osoby bezrobotne, które do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy ukończyły co najmniej 50 lat życia. Do października 2005 r. były to osoby, które w roku kalendarzowym ukończyły co najmniej 50 rok życia.

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Prezentowane dane dotyczą wynagrodzeń pracowników w jednostkach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników: jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, duchownych oraz Polskich Kolei Państwowych.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do **wynagrodzeń osobowych** zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także
- osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

Infrastruktura komunalna

1. Dane o **urządzeniach komunalnych** dotyczą urządzeń czynnych i prezentowane są według lokalizacji obiektów.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów).

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

3. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji - wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

4. Dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** dotyczą gospodarstw domowych.

Mieszkania

1. Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotelu pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkanymi (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

2. **Mieszkanie** jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię – jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

3. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań** oraz o **izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

Edukacja i wychowanie

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365) z późniejszymi zmianami.

2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

- od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe oraz 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa, powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych,
- od roku szkolnego 2002/03 szkoły ponadgimnazjalne, tj. 2–3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (tj. 2-letnie licea ogólnokształcące i 3-letnie technika) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz policealne.

Ponadto działające do zakończenia cyklu kształcenia szkoły ponadpodstawowe (dla absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej) i ich oddziały będące w strukturze szkół ponadgimnazjalnych, tj. 3-letnie zasadnicze (zawodowe), 4-letnie licea ogólnokształcące i 4–5-letnie średnie zawodowe (obejmujące technika oraz licea zawodowe i techniczne) ujmują się w szkołach ponadgimnazjalnych (odpowiednio: zasadniczych zawodowych, liceach ogólnokształcących i technikach).

3. Szkoły i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

4. **Współczynnik skolaryzacji netto** – jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

5. **Placówki wychowania przedszkolnego** są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

6. Szkoły policealne w 2005 r. podano łącznie ze szkołami pomaturalnymi.

7. Dane prezentuje się, jeśli nie zaznaczono inaczej łącznie ze szkołami specjalnymi.

8. Dane dotyczące wychowania przedszkolnego oraz szkół podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec poprzedniego roku szkolnego.

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma. Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

Turystyka i sport

1. Termin **turystyka** – zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki – obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

2. **Baza noclegowa turystyki** od 2010 r. dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego i indywidualnego zakwaterowania.

3. W informacjach o **obiektach i miejscach noclegowych turystyki** nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu, itp.

4. **Turyści zagraniczni** korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

5. **Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

Finanse publiczne

1. **Finanse publiczne** obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.

Podstawę prawną określającą te procesy stanowią: dla lat 2000–2009 – ustawa z dnia 30 VI 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104), od 2010 r. – ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych i przepisy wprowadzające ustawę (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 i 1241), z późniejszymi zmianami. W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również: ustawa o samorządzie gminnym, powiatowym, województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590–1592), z późniejszymi zmianami oraz ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526) z późniejszymi zmianami.

2. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. na działy – określające rodzaj działalności oraz paragrafy – określające rodzaj dochodu lub wydatku; prezentowane dane w podziale na działy i paragrafy opracowano zgodnie ze szczegółową klasyfikacją dochodów i wydatków, ustalaną przez Ministra Finansów na mocy kolejnych rozporządzeń z lat 2000–2011.

3. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

Podmioty Gospodarki Narodowej

1. Dane dotyczące **podmiotów gospodarki narodowej** obejmują podmioty zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON), tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

2. Informacje zaprezentowane zostały według **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)** i nie obejmują: osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie oraz podmiotów mających w rejestrze REGON status jednostek lokalnych (zakładów, oddziałów, filii).

3. Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Wprowadzenie w 2011 r. do aktualizacji rejestru REGON informacji pochodzących z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) wpłynęło istotnie na zmianę (zmniejszenie) liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w stosunku do 2010 r.

POWIAT GORZOWSKI

Powierzchnia i ludność

- ° Powiat gorzowski położony jest w północno-zachodniej części województwa. W 2011 r. na powierzchni 1214 km² mieszkało 69,4 tys. osób, tj. 6,8% populacji województwa. Liczba ludności powiatu wzrosła w skali roku o 606 osób, tj. o 0,9%. Wskaźnik urbanizacji określający udział ludności miejskiej w ludności ogółem wyniósł 36,1% i był najniższy w województwie.

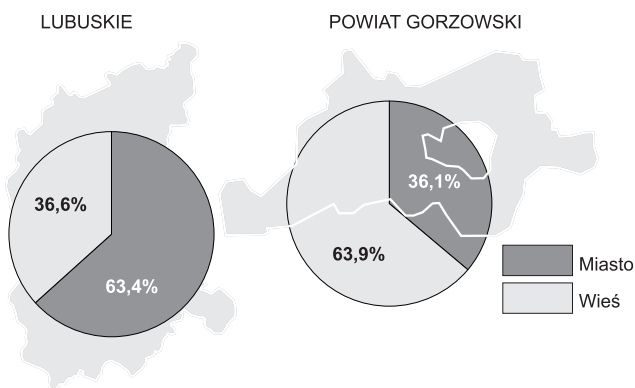
Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

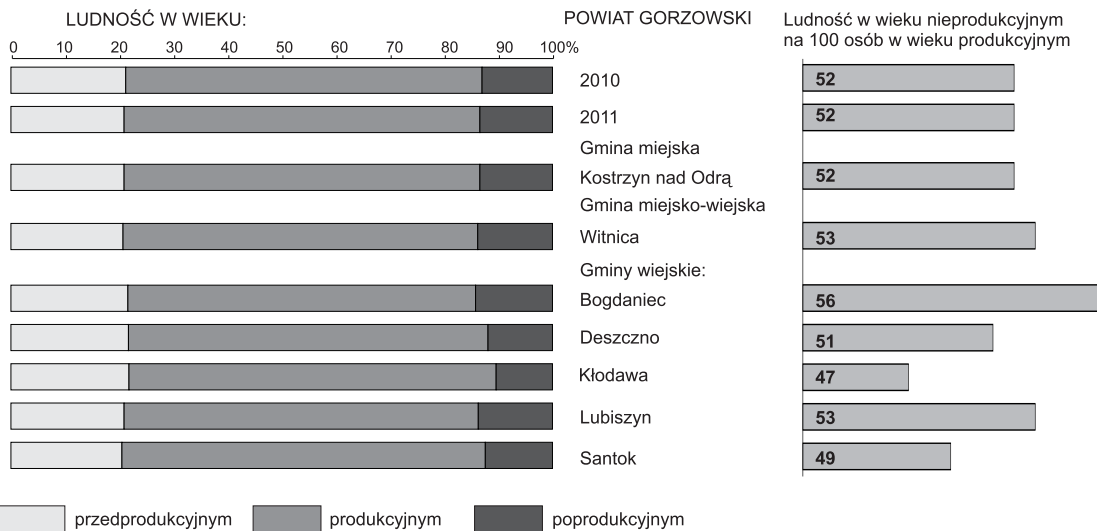
Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn
		ogółem	w tym kobiety	na km ²	
Powiat gorzowski 2010	1214	68790	34754	57	102
2011	1214	69396	35032	57	102
Gmina miejska					
Kostrzyn nad Odrą	46	18111	9196	393	103
Gmina miejsko-wiejska					
Witnica	279	13066	6677	47	105
Gminy wiejskie:					
Bogdaniec	112	7084	3607	63	104
Deszczno	168	8622	4307	51	100
Kłodawa	235	7651	3843	33	101
Lubiszyn	205	6917	3435	34	99
Santok	169	7945	3967	47	100

- ° Najwięcej ludności mieszkało w gminie miejskiej Kostrzyn nad Odrą – 18,1 tys. (26,1% ogółu ludności powiatu) i w gminie miejsko-wiejskiej Witnica – 13,1 tys. (18,8%), natomiast najmniej mieszkańców liczyła gmina wiejska Lubiszyn – 6,9 tys. (10,0% ogółu populacji powiatu).
- ° Ponad połowę ludności powiatu stanowiły kobiety (50,5%). Współczynnik feminizacji (określający liczbę kobiet na 100 mężczyzn) kształtował się na poziomie 102. Najwyższym współczynnikiem feminizacji charakteryzowała się gmina Witnica (105), podczas gdy w gminie Lubiszyn obserwowano przewagę liczebną mężczyzn nad kobietami (99 kobiet na 100 mężczyzn).
- ° Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w populacji ogółem wyniósł 20,9%, osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 65,7%, a w wieku poprodukcyjnym 13,4%. Najwyższym udziałem osób w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem charakteryzowała się gmina Kłodawa (21,8%), natomiast najwyższy udział ludności w wieku poprodukcyjnym odnotowano w gminie Bogdaniec oraz miejskiej części gminy Witnica (po 14,2%).

Struktura ludności według miejsca zamieszkania w 2011 r.

Ludność według ekonomicznych grup wieku

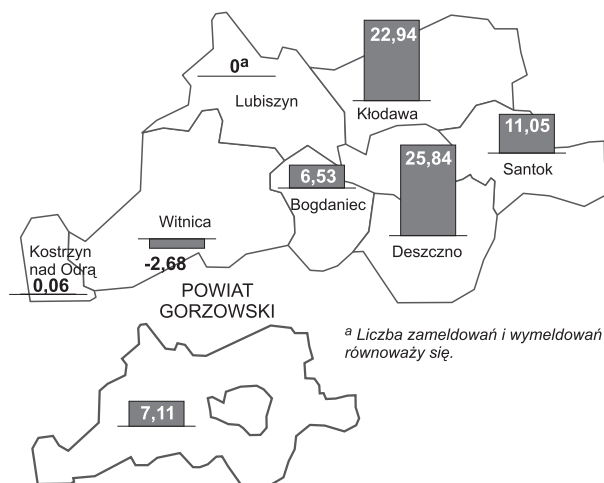

- W gminach wiejskich Kłodawa oraz Santok liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym należała do najniższych w powiecie (odpowiednio 47 i 49).

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie		Mażeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		na 1000 ludności			
Powiat gorzowski	2010	5,84	11,63	8,97	2,66
	2011	4,85	10,40	8,74	1,67
Gmina miejska					
Kostrzyn nad Odrą		5,36	10,84	8,96	1,88
Gmina miejsko-wiejska					
Witnica		4,97	10,94	9,94	0,99
Gminy wiejskie:					
Bogdaniec		4,97	10,93	8,51	2,41
Deszczno		5,07	8,61	8,50	0,12
Kłodawa		3,71	9,55	6,90	2,65
Lubiszyn		3,76	10,40	8,09	2,31
Santok		5,21	10,80	9,02	1,78

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2011 r.

Witnica (11,8), natomiast najniższa umieralność wystąpiła w gminie Kłodawa (6,9).

- W 2011 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w powiecie wyniósł 1,7 (w 2010 r. – 2,7) i był jednym z najwyższych wśród powiatów województwa (taki sam notowano w powiecie strzelecko-drezdeneckim i międzyrzeckim). W przeliczeniu na 1000 ludności dodatni przyrost naturalny wystąpił we wszystkich gminach powiatu gorzowskiego, w tym najwyższy w gminie Kłodawa (2,7).
- Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności osiągnęło wartość 7,1 (w 2010 r. – 6,4). Największy napływ ludności na pobyt stały wystąpił w gminie Deszczno (25,8 osoby na 1000 ludności), natomiast największy odpływ ludności odnotowano w wiejskiej części gminy Witnica (minus 5,4 osoby na 1000 ludności).

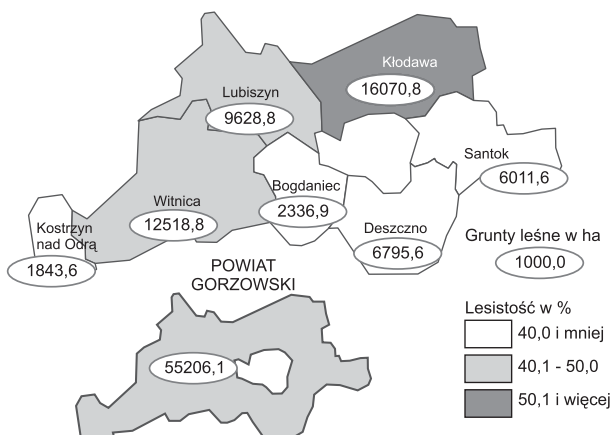
Środowisko i ekologia

- W końcu 2011 r. grunty leśne powiatu gorzowskiego zajmowały obszar 55206,1ha stanowiąc 7,8% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 53513,2 ha porastały 44,1% powierzchni powiatu.
- Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach Kłodawa (66,5) i Lubiszyn (45,5).
- W 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu gorzowskiego wynosiła 67254,8 ha, co stanowiło 4,8% powierzchni geograficznej

- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, kształtował się w 2011 r. na poziomie 4,9 (przed rokiem 5,8), plasując powiat gorzowski na 12 miejscu wśród pozostałych powiatów województwa. W 2011 r. liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była największa w gminie Kostrzyn nad Odrą (5,4), natomiast najmniejsza w gminie Kłodawa (3,7).
- Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2011 r. wyniósł 10,4 wobec 11,6 w 2010 r. Pod względem wartości tego wskaźnika powiat zajmował 7 miejsce wśród pozostałych powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik urodzeń żywych odnotowano w wiejskiej części gminy Witnica (11,8), a najniższy w gminie Deszczno (8,6).
- Współczynnik zgonów na 1000 ludności osiągnął poziom 8,7 (przed rokiem 9,0) i był jednym z najniższych wśród powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik zgonów na 1000 ludności odnotowano w wiejskiej części gminy

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

województwa i 55,4% powierzchni geograficznej powiatu. W porównaniu z 2010 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody zmniejszyła się o 187,6 ha, tj. 0,3%.

- o Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowały się gminy Kłodawa (15,8%) i Witnica (14,0%), a najmniejszym gmina Kostrzyn nad Odrą (0,8%).

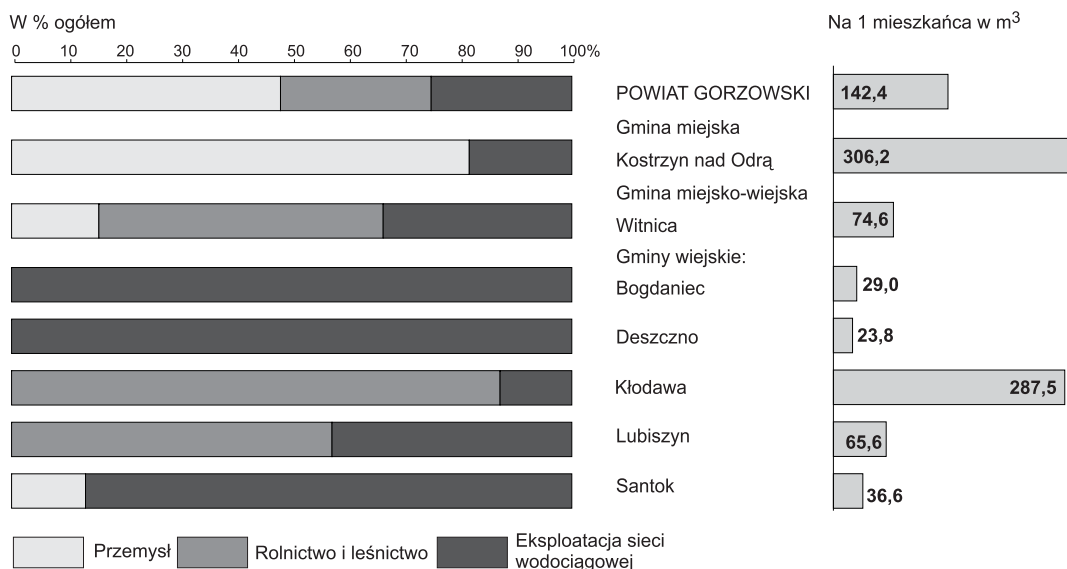
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne	
		w ha			
Powiat gorzowski 2010	67442,4	827,9	44949,7	381,7	69
2011	67254,8	828,9	44949,5	381,7	73
Gmina miejska					
Kostrzyn nad Odrą	929,4	-	-	-	11
Gmina miejsko-wiejska					
Witnica	16964,4	21,0	5350,0	16,1	33
Gminy wiejskie:					
Bogdaniec	7909,1	72,4	7836,7	-	6
Deszczno	1642,8	455,8	1167,1	19,9	2
Kłodawa	19218,0	114,4	10516,0	9,9	8
Lubiszyn	10129,0	119,0	9829,0	181,0	8
Santok	10462,1	46,3	10250,7	154,8	5

- o Powiat gorzowski jest trzecim powiatem w województwie (za krośnieńskim i żarskim) pod względem zużycia wody ogółem. W 2011 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 142,4 m³, tj. o 56,3 m³ więcej niż średnio w województwie.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2011 r.

- o Najwięcej – 48,0% zużytej wody – wykorzystano w przemyśle, 26,9% w rolnictwie, a 25,1% eksploatując sieć wodociągową. W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano na cele produkcyjne (gmina Kostrzyn nad Odrą - 81,7%) i na potrzeby rolnictwa (gmina Kłodawa - 87,2% ogółu zużytej wody). Wielkość zużycia wody w gminach Bogdaniec i Deszczno jest zdeterminowana zużyciem wody w gospodarstwach domowych. W 2011 r. eksploatacja sieci wodociągowej stanowiła w tych gminach 100,0% zużytej wody.
- o W 2011 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 5223,1 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2010 r. nastąpił wzrost o 7,6% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w gminie Kostrzyn nad Odrą (84,7% ogółu), natomiast najmniej na terenie wiejskim gminy Witnica (0,3% wartości ogółem). Oczyszczaniu biologicznemu poddano 57,1% ścieków.
- o Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 50,9% ogółu mieszkańców powiatu, (w 2010 r. 49,8%). Niski udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat gorzowski na 13 lokacie w województwie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Witnica (96,2%) i Kostrzyn nad Odrą (88,5%), najniższym obszar wiejski Witnicy (14,4%).

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
			w dam ³			
Powiat gorzowski 2010	4853,0	4853,0	57,0	-	-	49,8
2011	5223,1	5223,1	57,1	0,1	0,1	50,9
Gmina miejska						
Kostrzyn nad Odrą	4425,0	4425,0	66,1	-	-	88,5
Gmina miejsko-wiejska						
Witnica	384,0	384,0	1,6	-	-	58,0
Gminy wiejskie:						
Bogdaniec	64,0	64,0	-	-	-	29,4
Deszczno	37,0	37,0	-	-	-	10,1
Kłodawa	139,1	139,1	-	0,1	0,1	52,1
Lubiszyn	72,0	72,0	22,2	-	-	38,8
Santok	102,0	102,0	34,3	-	-	26,6

- W 2011 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 17,9 mln zł, tj. 259 zł w przeliczeniu na mieszkańca (3. lokata w województwie lubuskim). Najwięcej – 79,8% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, 7,0% - na gospodarkę odpadami, 6,2% na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu, 4,3% na pozostałą działalność związaną z ochroną środowiska (oszczędzanie energii), a pozostałe 2,7% na zmniejszenie hałasu i wibracji. Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w Kostrzynie nad Odrą, w którym wydano 51,8% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 511 zł.
- Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 1,3 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 18 zł. Całość środków finansowych przeznaczono na inwestycje związane z ujęciami i doprowadzeniem wody. Najwięcej – 58,2% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w gminie Deszczno.
- Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki własne (stanowiące 43,2% ogółu zainwestowanych środków), 37,1% środków pochodziło z zagranicy, a 19,7% stanowiły kredyty i pożyczki krajowe, w tym bankowe oraz pochodzące z budżetu centralnego.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
	w tys. zł			
Powiat gorzowski 2010		24643,3		7684,9
2011		17863,9		1261,3
Gmina miejska				
Kostrzyn nad Odrą		9247,3		-
Gmina miejsko-wiejska				
Witnica		8438,6		421,5
Gminy wiejskie:				
Bogdaniec		-		26,8
Deszczno		-		734,0
Kłodawa		155,0		64,0
Lubiszyn		23,0		15,0

Rynek pracy

- W 2011 r. liczba pracujących w powiecie gorzowskim była o 4,6% mniejsza niż w roku poprzednim, a jej udział w ogóle pracujących w województwie zmniejszył się o 0,3 p.proc. do 5,4%. Jednocześnie wzrosła liczba zarejestrowanych bezrobotnych (o 11,4%), którzy stanowili 5,3% ogółu bezrobotnych w województwie (tj. o 0,6 p.proc. więcej niż w 2010 r.).
- W 2011 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) pracowało 11,9 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 261 osób (wobec 327 średnio w województwie), przy czym najmniej pracujących w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie Kłodawa (109 osób na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najwięcej w Kostrzynie nad Odrą (531 osób).
- Udział kobiet w ogóle pracujących w powiecie wyniósł 43,6%, tj. o 5,7 p.proc. mniej niż średnio w województwie, a ich liczba zmniejszyła się w stosunku do 2010 r. o 4,2%, przy spadku liczby pracujących mężczyzn o 4,8%.
- W powiecie gorzowskim notuje się najwyższy wśród powiatów województwa lubuskiego odsetek pracujących w przemyśle i budownictwie (w 2011 r. było to 55,3% ogółu pracujących w powiecie). Dalsze 41,9% pracowało w przedsiębiorstwach

prowadzących działalność usługową, a 2,9% w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie. Sektor prywatny koncentrował 75,2% ogółu pracujących (tj. najwięcej wśród powiatów województwa lubuskiego).

Pracujący w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2010 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat gorzowski	11899	95,4	100,0	5185	261
Gmina miejska					
Kostrzyn nad Odrą	6224	100,1	52,3	2656	531
Gmina miejsko-wiejska					
Witnica	1984	78,2	16,7	784	232
Gminy wiejskie:					
Bogdaniec	602	104,9	5,1	267	132
Deszczno	790	99,6	6,6	302	138
Kłodawa	565	101,3	4,7	263	109
Lubiszyn	632	105,3	5,3	308	140
Santok	1102	92,6	9,3	605	207

- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w powiecie gorzowskim wyniosło 10,1 tys. osób i było o 1,0% niższe niż w 2010 r. Spadek przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w budownictwie (o 30,1%), w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 14,0%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 4,8%). Wyższe niż w 2010 r. przeciętne zatrudnienia było m.in. w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca (o 64,1%), edukacja (o 3,0%) oraz przemysł (o 2,8%).
- Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2011 r. wyniosła 3,1 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 68 osób (wobec 88 średnio w województwie), najwięcej w gminie Witnica (104 osoby na 1000 ludności wieku produkcyjnym), a najmniej w Kostrzynie nad Odrą (38 osób).

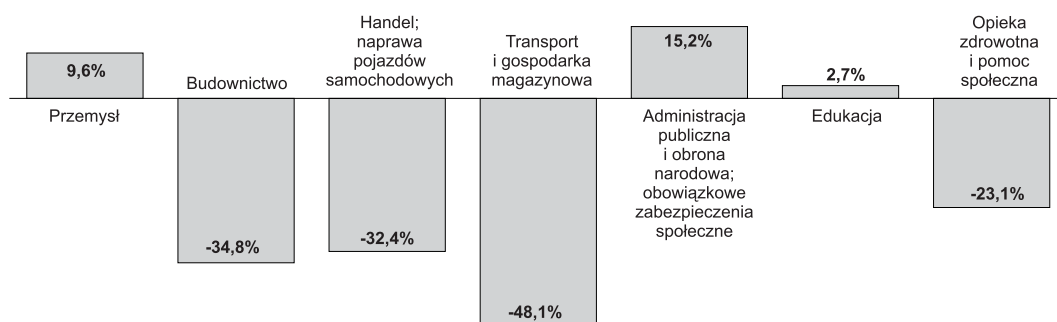
Bezrobotni zarejestrowani w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2010 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat gorzowski	3111	111,4	100,0	1829	68
Gmina miejska					
Kostrzyn nad Odrą	448	94,9	14,4	268	38
Gmina miejsko-wiejska					
Witnica	886	100,9	28,5	513	104
Gminy wiejskie:					
Bogdaniec	311	137,0	10,0	201	68
Deszczno	397	128,1	12,8	221	69
Kłodawa	318	133,1	10,2	183	61
Lubiszyn	341	116,4	11,0	200	75
Santok	410	109,9	13,2	243	77

- W populacji bezrobotnych w powiecie gorzowskim 58,8% stanowiły kobiety (wobec 55,3% średnio w województwie). Jest to najwyższy odsetek kobiet w liczbie bezrobotnych wśród powiatów województwa lubuskiego. W porównaniu z 2010 r. liczba bezrobotnych kobiet wzrosła o 18,9%, przy wzroście liczby bezrobotnych mężczyzn o 2,2%.
- Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowiły odpowiednio 20,5% i 25,2% ogółu bezrobotnych w powiecie. Odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł w 40,6%, przy czym najwyższy był w gminie Witnica (50,8%) i Bogdaniec (45,0%), a najniższy w Kostrzynie nad Odrą (24,8%).
- W końcu 2011 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 12,7%. Niższą stopę bezrobocia zanotowano tylko w powiecie świebodzińskim – 9,7% oraz w miastach na prawach powiatu: w Gorzowie Wlkp. – 9,3% i w Zielonej Górze – 8,2%.

Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w powiecie według wybranych sekcji w 2011 r.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie gorzowskim od lat jest jednym z wyższych lub najwyższym wśród powiatów województwa lubuskiego. W 2011 r. wyniosło 3276 zł, tj. było o 6,6% wyższe od przeciętnego wynagrodzenia w województwie (3074 zł). W ostatnich latach wzrost przeciętnego wynagrodzenia w skali roku w powiecie gorzowskim jest bardziej dynamiczny od wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w województwie; w 2011 r. wyniósł 6,8% (wobec 5,3% średnio w województwie lubuskim), a w 2010 r. 5,1% (wobec 4,2%).

Kultura i turystyka

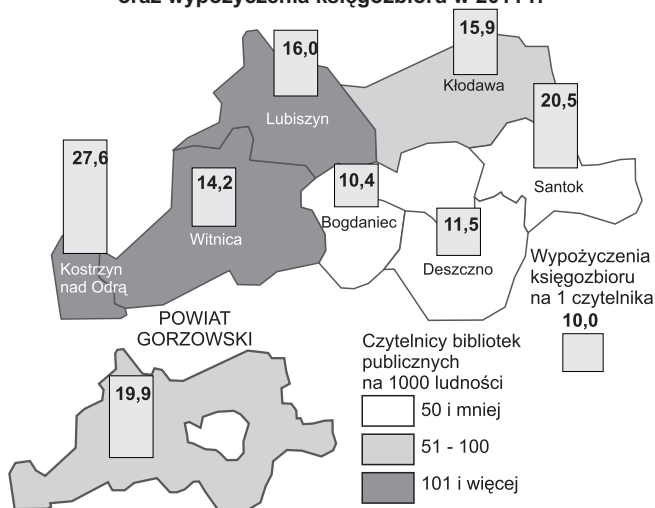
W końcu grudnia 2011 r. w powiecie gorzowskim funkcjonowało 14 bibliotek publicznych łącznie z filiami, tj. 5,5% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bibliotek nie uległa zmianie, zwiększyła się natomiast liczba woluminów księgozbioru o 3,7% oraz liczba czytelników o 7,6%. W stosunku do 2010 r. wzrosła również liczba wypożyczeń o 15,7%.

Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Powiat gorzowski 2010	14	17	167,9	6252	115,9
2011	14	17	174,2	6729	134,1
Gmina miejska					
Kostrzyn nad Odrą	1	9	31,1	2685	74,0
Gmina miejsko-wiejska					
Witnica	3	4	34,3	1459	20,7
Gminy wiejskie:					
Bogdaniec	1	2	6,9	355	3,7
Deszczno	1	-	10,7	338	3,9
Kłodawa	2	2	24,5	756	12,0
Lubiszyn	4	-	43,9	757	12,1
Santok	2	-	22,7	379	7,8

Czytelnicy bibliotek publicznych oraz wypożyczenia księgozbioru w 2011 r.

Najwięcej bibliotek prowadziło działalność na terenie gminy wiejskiej Lubiszyn 28,6% ogółu bibliotek w powiecie. Najwięcej wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika odnotowano w gminie Kostrzyn nad Odrą – 28 woluminów, najmniej wypożyczył czytelnik w gminie Bogdaniec – 10 woluminów.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat gorzowski 2009	4	344	73784
2011	4	377	58389
Gmina miejska			
Kostrzyn nad Odrą	1	184	35139
Gmina miejsko-wiejska			
Witnica	1	72	7740
Gminy wiejskie:			
Kłodawa	1	87	11370
Santok	1	34	4140

- Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2009 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu gorzowskiego instytucje wzrosła o 33, tj. o 9,6%.
- Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w gminie Kostrzyn nad Odrą 48,8% ogólnej liczby imprez w powiecie. Również w tej gminie odnotowano najwyższą frekwencję – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyło 191 osób.
- Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2011 r. w granicach powiatu gorzowskiego funkcjonowało 12 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. 4,3% wszystkich obiektów w województwie.

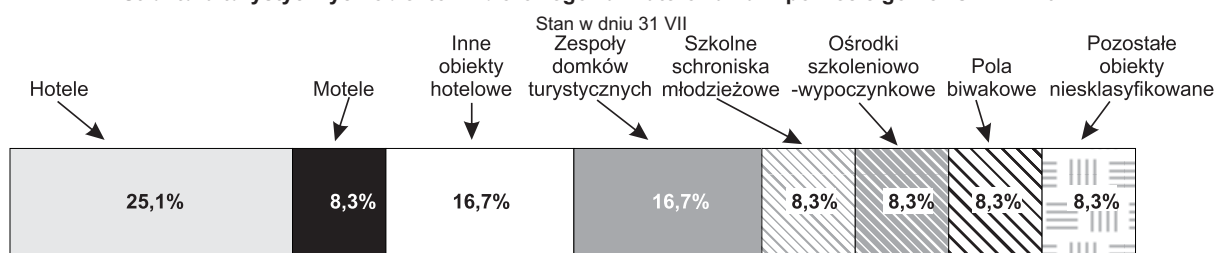
Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat gorzowski 2010	12	8	642	388
2011	12	9	598	434
Gmina miejska				
Kostrzyn nad Odrą	3	3	235	235
Gmina miejsko-wiejska				
Witnica	3	2	178	98
Gminy wiejskie:				
Deszczno	1	1	10	10
Kłodawa	3	1	108	24
Lubiszyn	1	1	45	45
Santok	1	1	22	22

- Bazę noclegową powiatu gorzowskiego tworzyło 6 obiektów hotelowych oraz 6 pozostałych obiektów zbiorowego zakwaterowania. Najwięcej obiektów znajdowało się w gminach Kostrzyn nad Odrą, Witnica i Kłodawa (po 25% ogólnej liczby obiektów w powiecie).

Struktura turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w powiecie gorzowskim w 2011 r.

- W powiecie gorzowskim do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 598 miejsc noclegowych, tj. o 6,9% mniej niż w 2010 r. Miejsca całoroczne stanowiły 72,6% wszystkich miejsc noclegowych.

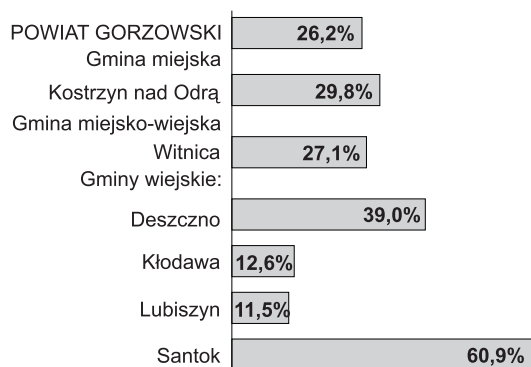
Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Korzystający		Udzielone noclegi	
	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat gorzowski 2010	24944	3056	42806	6363
2011	27982	3797	47974	6124
Gmina miejska				
Kostrzyn nad Odrą	15743	3233	25106	4686
Gmina miejsko-wiejska				
Witnica	4297	536	10846	1318
Gminy wiejskie:				
Deszczno	1416	-	1422	-
Kłodawa	2585	4	3482	24
Lubiszyn	1471	24	2218	96
Santok	2470	-	4900	-

- W 2011 r. w powiecie gorzowskim obiekty zbiorowego zakwaterowania przyjęły 28,0 tys. turystów, w tym 13,7% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2010 r. odnotowano wzrost liczby osób korzystających z noclegu - o 12,2%, w tym turystów zagranicznych - o 24,2%.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2011 r.

- o Najwięcej osób korzystało z obiektów zbiorowego zakwaterowania w gminie Kostrzyn nad Odrą, gdzie z noclegu skorzystało 56,3% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat.
- o W stosunku do 2010 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie gorzowskim wzrosła o 5,2 tys., tj. o 12,1%. Zmniejszyła się natomiast liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 0,2 tys., a ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2011r. wynosił 12,8%, tj. o 2,1 p.proc. mniej niż w 2010 r.
- o O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie Santok (60,9%) i Deszczno (39,0%), a najniższy w gminie Lubiszyn (11,5%).

Edukacja i wychowanie

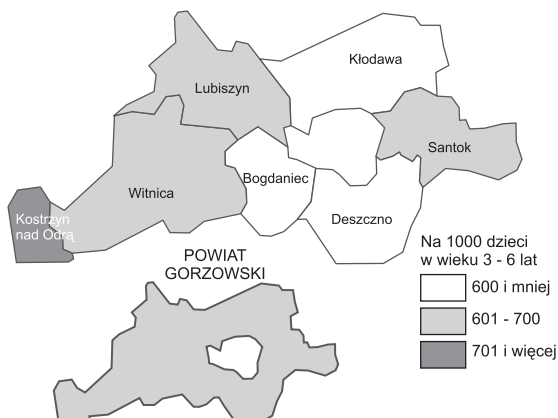
- o W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie gorzowskim funkcjonowało 39 placówek wychowania przedszkolnego, tj. 8,1% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 liczba placówek wzrosła o 3, tj. o 8,3%. Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminach Kostrzyn nad Odrą i Deszczno (po 20,5% ogólnej liczby placówek w powiecie).

Wychowanie przedszkolne

Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym		
	ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat	
Powiat gorzowski	2010/2011	36	15	1325	1819	1298	642
	2011/2012	39	16	1375	2110	1420	568
Gmina miejska Kostrzyn nad Odrą		8	5	514	736	514	206
Gmina miejsko-wiejska Witnica		5	2	200	341	284	112
Gminy wiejskie:							
Bogdaniec		6	2	100	207	96	51
Deszczno		8	1	75	231	97	61
Kłodawa		2	1	75	162	77	29
Lubiszyn		6	2	175	207	146	66
Santok		4	3	236	226	206	43

- o Przedszkola stanowiły 41,0% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 ich liczba wzrosła o 6,7%. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminie Kostrzyn nad Odrą (31,3% ogólnej liczby przedszkoli w powiecie), które oferowały 37,4% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu gorzowskiego. Średnio na 1 przedszkole w powiecie gorzowskim przypadało 86 miejsc.
- o W roku szkolnym 2011/2012 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 2,1 tys. dzieci, tj. o 16,0% więcej niż w poprzednim roku. Dzieci w przedszkolach stanowiły 67,3% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 4,1 p.proc. mniej niż w roku szkolnym 2010/2011. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie gorzowskim przypadało 54 dzieci.

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2011/12

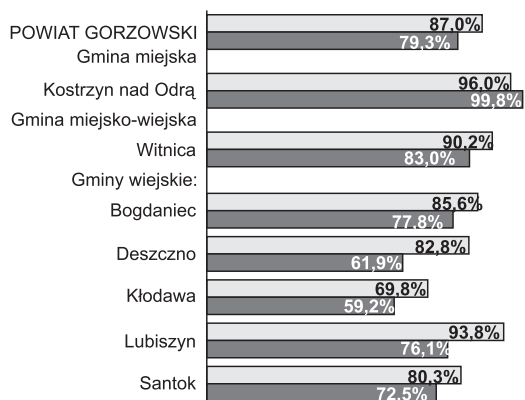

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a	
Powiat gorzowski	2010/2011	28	4033	725
	2011/2012	28	4154	656
Gmina miejska Kostrzyn nad Odrą	2	1101	192	
Gmina miejsko-wiejska Witnica	5	829	139	
Gminy wiejskie:				
Bogdaniec	4	428	62	
Deszczno	4	491	78	
Kłodawa	2	415	45	
Lubiszyn	6	465	73	
Santok	5	425	67	

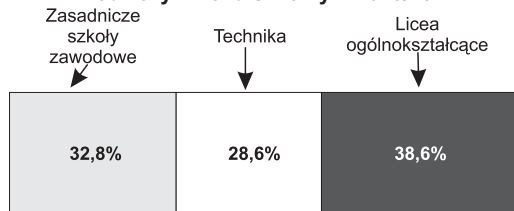
^a Z poprzedniego roku szkolnego.

**Współczynnik skolaryzacji netto
w roku szkolnym 2011/2012**

szkoły podstawowe gimnazja

**Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla
młodzieży w roku szkolnym 2010/2011**

- W powiecie gorzowskim w roku szkolnym 2011/2012 funkcjonowało 28 szkół podstawowych i w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie Lubiszyn (21,4% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie).
- Ogółem w szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 4,2 tys. dzieci, tj. 7,2% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 liczba uczniów zwiększyła się o 3,0%. W skali roku odnotowano spadek liczby absolwentów szkół podstawowych (o 9,5%). Średnio na jedną szkołę w powiecie gorzowskim przypadało 148 uczniów.

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat gorzowski	2010/2011	12	2185	744
	2011/2012	12	2087	698
Gmina miejska				
Kostrzyn nad Odrą		2	638	215
Gmina miejsko-wiejska				
Witnica		1	415	154
Gminy wiejskie:				
Bogdaniec		1	218	66
Deszczno		1	222	77
Kłodawa		2	162	46
Lubiszyn		2	201	67
Santok		3	231	73

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2011/2012 w powiecie gorzowskim pozostawało 8 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 0,9 tys. uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu gorzowskiego tworzyły 3 zasadnicze szkoły zawodowe, 3 technika i 2 licea ogólnokształcące.
- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie gorzowskim funkcjonowały również 2 szkoły policealne, w których kształciło się 50 osób.

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

- Czynna sieć wodociągowa w końcu 2011 r. w powiecie gorzowskim miała długość 729,2 km. Na każde 100 km² powierzchni powiatu przypadało 60,1 km wodociągu, tj. 28,4% więcej niż przeciętnie w województwie. Najwyższe zagęszczenie sieci występowało w gminach: Bogdaniec (110,4 km na 100 km²) i Kostrzyn nad Odrą (108,5).
- W końcu 2011 r. 16,6% ogółu ludności powiatu nie korzystało z sieci wodociągowej (10,4% w województwie). Najwyższy wskaźnik niekorzystających z wodociągu notowano w gminie Deszczno (38,2% ludności) i Witnica (26,0%).
- Przeciętne zużycie wody w 2011 r. na mieszkańca w gospodarstwie domowym wyniosło 27,7 m³, tj. o 7,7% mniej niż przeciętnie w województwie. Największe zużycie wody wystąpiło w gminie Kłodawa (35,4 m³ na 1 mieszkańca) i Kostrzyn nad Odrą (33,9 m³).

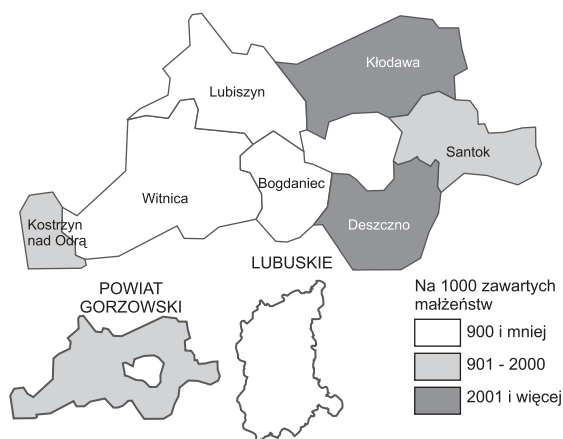
Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2011 r.

Stan 31 XII

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		Korzystający z sieci w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		Korzystający z sieci w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Powiat gorzowski	729,2	60,1	83,4	182,1	15,0	46,0
Gmina miejska						
Kostrzyn nad Odrą	49,9	108,5	98,2	30,3	65,9	92,4
Gmina miejsko-wiejska						
Witnica	95,0	34,1	74,0	60,5	21,7	40,6
Gminy wiejskie:						
Bogdaniec	123,7	110,4	75,6	12,2	10,9	12,9
Deszczno	119,0	70,8	61,8	11,6	6,9	7,9
Kłodawa	99,6	42,4	91,0	31,5	13,4	57,7
Lubiszyn	108,8	53,1	81,1	17,2	8,4	21,3
Santok	133,2	78,8	90,3	18,8	11,1	29,7

- W końcu 2011 r. sieć kanalizacyjna powiatu gorzowskiego miała długość 182,1 km. Zagęszczenie sieci kanalizacyjnej w powiecie wyniosło 15,0 km na 100 km² i było o 29,9% niższe niż w województwie. Najwyższy wskaźnik zanotowano w gminie miejskiej Kostrzyn nad Odrą i gminie miejsko-wiejskiej Witnica, odpowiednio 65,9 i 21,7 km na 100 km².
- Niespełna połowa (46,0%) ludności korzystała z sieci kanalizacyjnej. Wskaźnik ten jest niższy o 18,4 p.proc. od przeciętnej w województwie. Spośród gmin powiatu największy odsetek ludności korzystającej z kanalizacji odnotowano w gminie Kostrzyn nad Odrą (92,4%), a najmniejszy w gminach: Deszczno (7,9%) i Bogdaniec (12,9%).
- W powiecie gorzowskim w końcu 2011 r. w gospodarstwach domowych było 22,6 tys. odbiorców energii elektrycznej. Zużyta przez nich energia stanowiła 7,4% ogółu energii zużytej w województwie. Na obszarach wiejskich powiatu gorzowskiego wykorzystano 69,2% energii zużytej w powiecie.
- Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę w gospodarstwach domowych wyniosło 2464 kWh, tj. o 19,0% więcej niż przeciętnie w województwie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wyniosło 807 kWh.
- W końcu 2011 r. sieć gazowa w powiecie gorzowskim stanowiła 13,5% sieci w województwie i miała długość 500,9 km. W przeliczeniu na 100 km² powierzchni było to 41,3 km, tj. o 55,8% więcej niż przeciętnie w województwie.
- W gospodarstwach domowych było 10,3 tys. odbiorców gazu. Przeciętnie każdy odbiorca w gospodarstwach domowych zużył 707 m³ gazu, tj. o 6,3% więcej niż średnio w województwie.
- W 2011 r. w powiecie gorzowskim oddano do użytkowania 397 mieszkań, tj. o 61 więcej niż przed rokiem. Zdecydowaną większość nowych mieszkań (82,4%) oddano w budownictwie indywidualnym. Najwięcej mieszkań przybyło w gminach Deszczno (99 mieszkań), Kostrzyn nad Odrą (95) i Kłodawa (82).
- Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 107,9 m² i była większa od przeciętnej w województwie o 10,1%. Największe mieszkania powstały w gminie Kłodawa (140,4 m²), a najmniejsze w gminie Kostrzyn nad Odrą (81,9 m²).

Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Powiat gorzowski . . .	397	1934	42818	107,9
Gmina miejska				
Kostrzyn nad Odrą . . .	95	298	7780	81,9
Gmina miejsko-wiejska				
Witnica	36	194	3353	93,1
Gminy wiejskie:				
Bogdaniec	23	116	2556	111,1
Deszczno	99	526	10657	107,6
Kłodawa	82	475	11513	140,4
Lubiszyn	17	87	1820	107,1
Santok	45	238	5139	114,2

- Liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw w powiecie wyniosła 1185 i była prawie dwukrotnie wyższa niż w województwie (638). Najwyższą wartość tego wskaźnika zanotowano w gminie Kłodawa (2929), a najniższą w gminie Witnica (554).

Finanse publiczne

- Gorzowski jest jedynym powiatem w województwie lubuskim, w którym dochody budżetu (w wysokości 57,1 mln zł) były niższe od notowanych w 2010 r. (o 5,6%). Jest także powiatem o najgłębszym spadku wydatków w relacji do 2010 r. (o 12,3%, tj. do poziomu 62,5 mln zł). W rezultacie w 2011 r. wynik budżetu powiatu gorzowskiego ukształtował się na poziomie minus 5,5 mln zł (wobec minus 10,8 mln zł w 2010 r.), a relacja wyniku do dochodu uległa poprawie z minus 17,8% w 2010 r. do minus 9,6% w 2011 r.
- W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody powiatu gorzowskiego wyniosły 827 zł i były o 17,3% niższe od przeciętnych dochodów powiatów w województwie. Wydatki w wysokości 906 zł na 1 mieszkańca były o 11,1% niższe od średnich wydatków powiatów na mieszkańca w województwie.
- Powiat wyróżnia relatywnie wysoki udział dochodów własnych w ogóle dochodów budżetu (na poziomie 35,9% wobec 27,3% średnio w powiatach). Wyższy niż w gorzowskim udział dochodów własnych notuje się w powiatach: świebodzińskim (42,5%) i zielonogórskim (36,8%). Jednocześnie powiat gorzowski ma najniższy wśród powiatów województwa lubuskiego udział subwencji ogólnej w dochodach budżetu (w 2011 r. wyniósł 21,9%, wobec 40,0% średnio w powiatach lubuskich).

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2011 r.

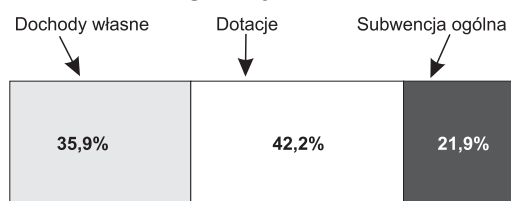
Wyszczególnienie	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	W tym wydatki	
				bieżące	inwestycyjne
W ZŁ					
Dochody i wydatki budżetu powiatu gorzowskiego	826,99	296,66	906,15	596,41	309,74
Dochody i wydatki budżetów gmin					
Gminy razem	3173,75	1701,93	3449,48	2481,82	967,66
Gmina miejska					
Kostrzyn nad Odrą	3528,37	2232,24	3842,00	2571,79	1270,21
Gmina miejsko-wiejska					
Witnica	3609,47	2120,41	4273,98	2586,80	1687,18
Gminy wiejskie:					
Bogdaniec	2536,84	1058,88	2625,54	2244,48	381,06
Deszczno	2657,43	1194,65	3078,95	2186,46	892,49
Kłodawa	2924,30	1636,36	3127,01	2316,89	810,12
Lubiszyn	3328,28	1378,57	3102,24	2955,14	147,10
Santok	2864,22	1257,31	2928,70	2372,91	555,78

2010 = 100

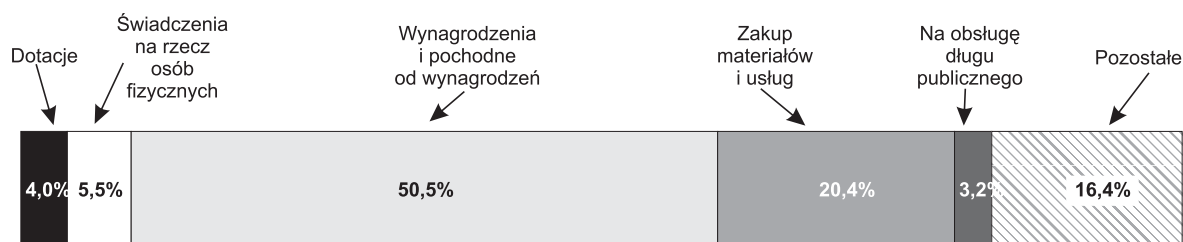
Dochody i wydatki budżetu powiatu gorzowskiego	93,6	86,4	87,0	98,4	71,1
Dochody i wydatki budżetów gmin					
Gminy razem	106,0	119,7	96,0	103,2	81,5
Gmina miejska					
Kostrzyn nad Odrą	114,8	122,6	103,5	103,0	104,8
Gmina miejsko-wiejska					
Witnica	98,1	121,3	91,1	111,0	71,4
Gminy wiejskie:					
Bogdaniec	98,8	124,9	83,4	101,2	41,1
Deszczno	97,0	108,7	102,6	97,1	120,0
Kłodawa	107,1	107,9	90,9	97,5	76,2
Lubiszyn	123,5	134,8	112,2	121,4	44,5
Santok	101,1	118,5	86,8	89,7	76,2

° W 2011 r. budżet powiatu gorzowskiego w istotny sposób wsparł dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych, które wyniosły 11,5 mln zł, co stanowiło 19,1% ogółu dochodów powiatu.

Struktura dochodów powiatu gorzowskiego według rodzajów w 2011 r.

° Wydatki majątkowe stanowiły 34,2% ogółu wydatków powiatu gorzowskiego (wobec 15,1% średnio w powiatach w województwie). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 310 zł, tj. o 103,4% wyższe niż średnio w powiatach, jednak o 28,9% niższe niż w 2010 r. Około 65,8% środków przeznaczono na wydatki bieżące. Było to o 19,1 p.proc. mniej niż średnio w powiatach województwa lubuskiego.

Struktura wydatków bieżących powiatu gorzowskiego w 2011 r.

- Dochody gmin powiatu gorzowskiego zbiorczo wyniosły 219,0 mln zł i były o 6,8% wyższe od notowanych 2010 r., natomiast wydatki zmniejszyły się w skali roku o 3,2% do poziomu 238,1 mln zł. W rezultacie łączny wynik budżetów gmin powiatu uległ poprawie z minus 40,9 mln zł w 2010 r. do minus 19,0 mln zł w 2011 r., a relacja wyniku do dochodów budżetów gmin wyniosła minus 8,7% (wobec minus 20,0% w 2010 r.).
- Dochody gmin powiatu gorzowskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 3174 zł, w tym dochody własne 1702 zł. Wydatki na 1 mieszkańca gminy w powiecie gorzowskim wyniosły 3449 zł, w tym wydatki bieżące 2482 zł.
- Dochody własne stanowiły średnio 53,6% ogółu dochodów budżetów gmin powiatu gorzowskiego, przy czym udział ten kształtował się na poziomie od 63,3% w Kostrzynie nad Odrą i 58,7% w gminie miejsko-wiejskiej Witnica, do 41,4% i 41,7% w gminach wiejskich: Lubiszyn i Bogdaniec. Dalsze 24,0% ogółu dochodów gmin powiatu gorzowskiego zapewniała subwencja ogólna, a 22,4% dotacje.
- W 2011 r. budżety gmin powiatu gorzowskiego w istotny sposób wsparły dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych, które wyniosły łącznie 26,0 mln zł, co stanowiło 12,7% ogółu dochodów gmin w powiecie. Wyższy udział środków unijnych w ogóle dochodów notowano jedynie w gminach powiatu świebodzińskiego (średnio 15,6%).
- Około 28,1% ogółu wydatków gmin powiatu gorzowskiego stanowiły wydatki majątkowe (wobec 20,3% średnio w województwie lubuskim). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 968 zł, tj. były wyższe niż średnio w gminach w województwie (o 64,1%), jednak o 18,5% niższe niż w 2010 r. Dalsze 71,9% ogółu wydatków stanowiły wydatki bieżące. Było to o 7,8 p.proc. mniej niż średnio w gminach województwa lubuskiego.

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminach powiatu gorzowskiego w 2011 r.

Wyszczególnienie	Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
	w tys. zł	2010 = 100	dochody budżetów ogółem = 100
Gminy razem	26022,1	100,5	12,7
Gmina miejska			
Kostrzyn nad Odrą	7847,4	166,9	14,1
Gmina miejsko-wiejska			
Witnica	10766,5	84,6	22,4
Gminy wiejskie:			
Bogdaniec	712,8	215,4	4,0
Deszczno	729,0	26,3	3,2
Kłodawa	1353,5	252,3	6,8
Lubiszyn	3134,9	261,2	16,9
Santok	1478,0	40,7	6,7

Podmioty gospodarki narodowej

- ° W końcu grudnia 2011 r. w powiecie gorzowskim zarejestrowanych było 6,9 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. 6,6% wszystkich podmiotów w województwie lubuskim. W porównaniu z 2010 r. liczba podmiotów wzrosła o 154, tj. o 2,3%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodo- wych ^Δ	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa ryнку nieruchomości ^Δ	Pozostałe sekcje
Powiat gorzowski 2010	6766	684	886	2006	543	239	2408
2011	6920	692	902	2009	574	259	2484
Gmina miejska							
Kostrzyn nad Odrą	2185	181	208	765	160	162	709
Gmina miejsko-wiejska							
Witnica	1021	150	154	273	68	46	330
Gminy wiejskie:							
Bogdaniec	696	60	115	191	72	6	252
Deszczno	849	81	123	235	80	11	319
Kłodawa	974	95	117	257	81	19	405
Lubiszyn	492	45	73	118	42	6	208
Santok	703	80	112	170	71	9	261

- ° Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejskiej Kostrzyn nad Odrą oraz gminie miejsko-wiejskiej Witnica odpowiednio 31,6% i 14,8% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.
- ° W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu miały podmioty z z grupy sekcji „pozostałych”(35,9% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (29,0%).

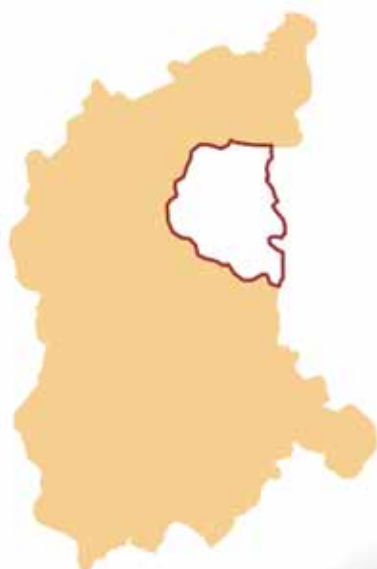
Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym					
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Powiat gorzowski 2010	6766	434	215	312	17	157	5466
2011	6920	458	216	327	16	168	5568
Gmina miejska							
Kostrzyn nad Odrą	2185	191	110	121	6	34	1651
Gmina miejsko-wiejska							
Witnica	1021	73	44	33	2	26	816
Gminy wiejskie:							
Bogdaniec	696	41	19	41	3	25	564
Deszczno	849	51	10	40	1	17	721
Kłodawa	974	43	13	52	-	22	831
Lubiszyn	492	27	12	18	1	22	391
Santok	703	32	8	22	3	22	594

- Spółki handlowe stanowiły w powiecie gorzowskim 6,6% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, w tym 216 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (7,9% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie Kostrzyn nad Odrą (41,7% ogółu spółek handlowych w powiecie gorzowskim).

POWIAT MIĘDZYRZECKI

Powierzchnia i ludność

- ° Powiat międzyrzecki usytuowany jest w środkowo-wschodniej części województwa. W 2011 r. na powierzchni 1388 km² mieszkało 58,8 tys. osób, tj. 5,8% populacji województwa. Liczba ludności powiatu zmniejszyła się w skali roku o 107 osób, tj. o 0,2%. Wskaźnik urbanizacji określający udział ludności miejskiej w ludności ogółem wyniósł 52,9%, tj. o 10,5 p.proc. mniej niż średnia dla województwa.

Powierzchnia i ludność

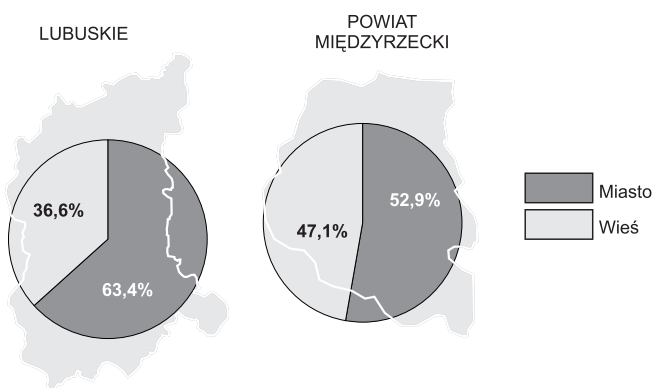
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn
		ogółem	w tym kobiety	na km ²	
Powiat międzyrzecki 2010	1388	58953	29861	42	103
2011	1388	58846	29766	42	102
Gminy miejsko-wiejskie:					
Międzyrzecz	315	25205	12870	80	104
Skwierzyna	285	12621	6485	44	106
Trzciel	178	6525	3233	37	98
Gminy wiejskie:					
Bledzew	247	4591	2286	19	99
Przytoczna	185	5644	2710	31	92
Pszczew	178	4260	2182	24	105

- ° Najwięcej ludności mieszkało w gminie miejsko-wiejskiej Międzyrzecz – 25,2 tys. (42,8% ogółu ludności powiatu), natomiast najmniej mieszkańców liczyła gmina wiejska Pszczew – 4,3 tys. (7,2%).

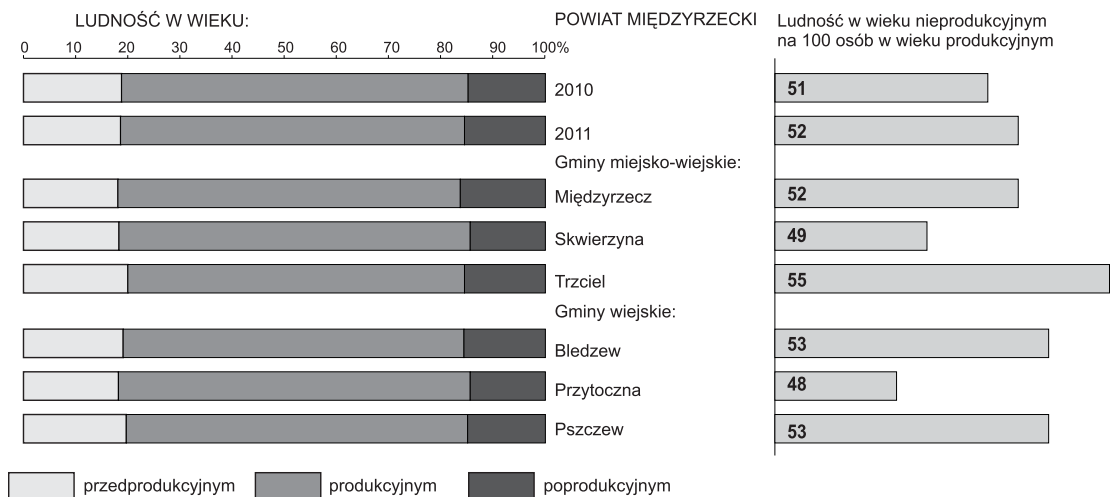
Struktura ludności według miejsca zamieszkania w 2011 r.

- ° Ponad połowę ludności powiatu stanowiły kobiety (50,6%). Współczynnik feminizacji (określający liczbę kobiet na 100 mężczyzn) kształtował się na poziomie 102. Najwyższym współczynnikiem feminizacji charakteryzowała się miejska część gminy Skwierzyna (108), podczas gdy w gminie Przytoczna obserwowano największą przewagę liczebną mężczyzn nad kobietami (92 kobiety na 100 mężczyzn).

- ° Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w populacji ogółem wyniósł 18,6%, osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 65,9%, a w wieku poprodukcyjnym 15,5%. Najwyższym udziałem osób w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem charakteryzowała się gmina Trzciel (20,0%), natomiast najwyższy udział ludności w wieku poprodukcyjnym odnotowano w miejskiej części gminy Międzyrzecz (17,1%).

Ludność według ekonomicznych grup wieku

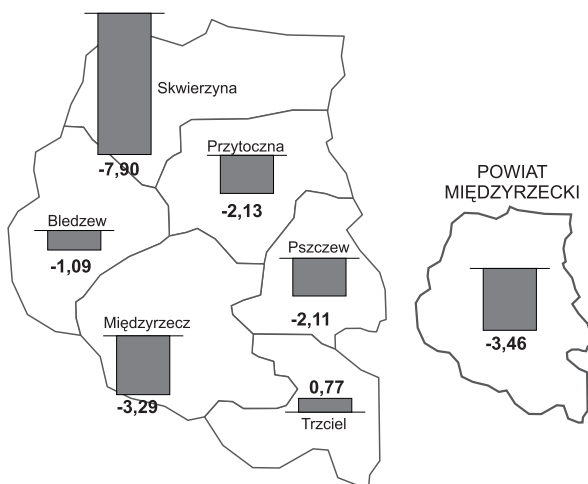

- W gminie Przytoczna oraz miejskiej części gminy Skwierzyna liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym należała do najniższych w powiecie (po 48).

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		na 1000 ludności			
Powiat międzyrzecki	2010	5,83	10,24	9,02	1,22
	2011	5,16	11,09	9,44	1,65
Gminy miejsko-wiejskie:					
Międzyrzecz		5,00	10,71	8,80	1,90
Skwierzyna		4,82	11,85	9,56	2,29
Trzciel		5,52	12,27	9,51	2,76
Gminy wiejskie:					
Bledzew		6,30	8,47	12,60	-4,13
Przytoczna		4,96	12,22	9,74	2,48
Pszczew		5,63	10,56	8,92	1,64

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2011 r.

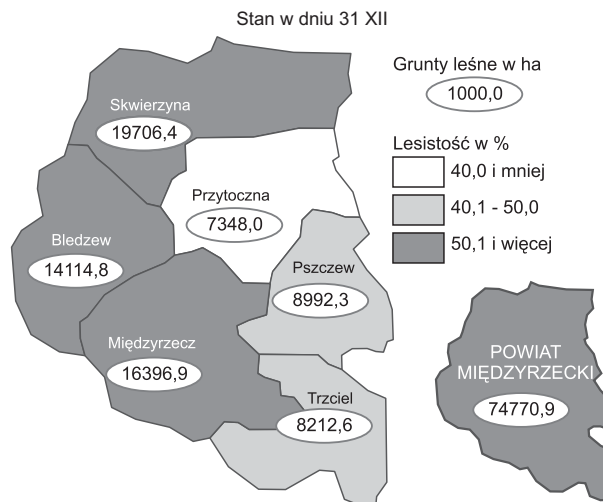

- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, ukształtował się w 2011 r. na poziomie 5,2 (przed rokiem 5,8), plasując powiat międzyrzecki (razem z powiatem słubickim i sulęcińskim) na 6 miejscu wśród pozostałych powiatów województwa. W 2011 r. liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była największa w gminie Bledzew (6,3), natomiast najmniejsza w wiejskiej części gminy Skwierzyna (3,7).
- Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2011 r. wyniósł 11,1 wobec 10,2 w 2010 r. Pod względem wartości tego wskaźnika powiat zajmował 2 miejsce wśród pozostałych powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik urodzeń żywych odnotowano w miejskiej części gminy Trzciel i wiejskiej części gminy Skwierzyna (po 13,8), a najniższy w gminie Bledzew i wiejskiej części gminy Międzyrzecz (po 8,5).
- Współczynnik zgonów na 1000 ludności osiągnął poziom 9,4 (przed rokiem 9,0) i był na poziomie średniej dla województwa. Najwyższy wskaźnik zgonów na 1000 ludności odnotowano w gminie Bledzew (12,6), natomiast najniższa umieralność wystąpiła w miejskiej części gminy Trzciel (7,3).
- W 2011 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w powiecie wyniósł 1,7 (w 2010 r. – 1,2) i był jednym z najwyższych wśród powiatów województwa (taki sam notowano w powiecie gorzowskim i strzelecko-drezdeneckim). W przeliczeniu na 1000 ludności najwyższy przyrost naturalny wystąpił w miejskiej części gminy Trzciel (6,5), a najniższy w gminie Bledzew (minus 4,1).
- Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności osiągnęło wartość minus 3,5 (w 2010 r. minus 2,9). Największy odpływ ludności wystąpił w wiejskiej części gminy Skwierzyna (12,0 osób na 1000 ludności), największy napływ ludności na pobyt stały odnotowano w wiejskiej części gminy Międzyrzecz (9,2 osoby na 1000 ludności).

Środowisko i ekologia

- W końcu 2011 r. grunty leśne powiatu międzyrzeckiego zajmowały obszar 74770,9 ha stanowiąc 10,6% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 72708,8 ha porastały 52,4% powierzchni powiatu.
- Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach Skwierzyna (67,0) i Bledzew (55,4).

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2011 r.

- W 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu międzyrzeckiego wynosiła 43796,5 ha, co stanowiło 3,1% powierzchni geograficznej województwa i 31,6% powierzchni geograficznej powiatu. W porównaniu z 2010 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody zmniejszyła się o 0,3 ha.
- Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowały się gminy Pszczew (12,4%) i Międzyrzecz (8,9%), a najmniejszym gmina Trzciel (2,3%).

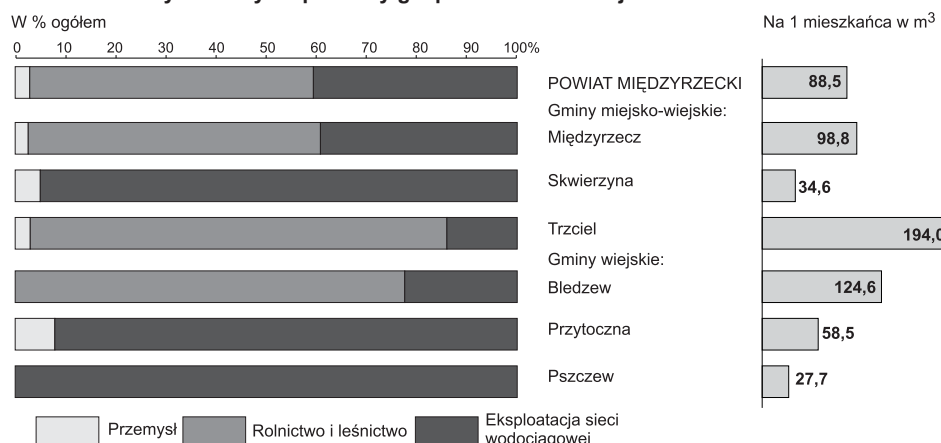
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne	
		w ha			
Powiat międzyrzecki 2010	43796,8	321,8	34054,0	366,0	129
2011	43796,5	321,8	34054,0	365,7	136
Gminy miejsko-wiejskie:					
Międzyrzecz	10753,2	46,5	10271,0	185,7	28
Skwierzyna	5124,9	4,0	5086,0	34,9	29
Trzciel	2801,2	263,8	1953,0	51,3	10
Gminy wiejskie:					
Bledzew	5729,3	-	5660,0	69,3	23
Przytoczna	4368,4	4,4	3037,0	2,0	24
Pszczew	15019,5	3,1	8047,0	22,5	22

- Powiat międzyrzecki jest ósmym powiatem w województwie (za powiatami: krośnieńskim, żarskim, gorzowskim, miastami: Gorzów Wlkp. i Zielona Góra oraz powiatem żagańskim i słubickim) pod względem zużycia wody ogółem. W 2011 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 88,5 m³, tj. o 2,4 m³ więcej niż średnio w województwie.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2011 r.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
		w dam ³				
Powiat międzyrzecki 2010	1703,9	1679,0	18,0	24,9	20,9	72,3
2011	1630,8	1604,0	19,4	26,8	22,8	71,5
Gminy miejsko-wiejskie:						
Międzyrzecz	915,8	889,0	0,8	26,8	22,8	89,5
Skwierzyna	345,0	345,0	-	-	-	76,8
Trzciel	163,0	163,0	91,4	-	-	33,3
Gminy wiejskie:						
Bledzew	34,0	34,0	100,0	-	-	29,7
Przytoczna	128,0	128,0	94,5	-	-	66,6
Pszczew	45,0	45,0	-	-	-	59,4

- Najwięcej – 56,5% zużytej wody – wykorzystano w rolnictwie i leśnictwie, 40,6% w gospodarstwach domowych, a 2,9% w przemyśle. W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie (obszar wiejski gminy Trzciel – 88,0% i gmina Bledzew – 77,6% ogółu zużytej wody). Wielkość zużycia wody w gminach Pszczew i Skwierzyna jest zdeterminowana zużyciem wody w gospodarstwach domowych. W 2011 r. eksploatacja sieci wodociągowej stanowiła w tych gminach odpowiednio 100,0% i 95,0% zużytej wody.
- W 2011 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 1630,8 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2010 r. nastąpił spadek o 4,3% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w mieście Międzyrzecz (49,5% ogółu), natomiast najmniej na terenie wiejskim gminy Trzciel (2,0% wartości ogółem). Oczyszczaniu biologicznemu poddano 19,4% ścieków.
- Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 71,5% ogółu mieszkańców powiatu, (w 2010 r. 72,3%). Wysoki udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat międzyrzecki na 4. lokacie w województwie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Międzyrzecz (98,3%) i Skwierzyna (97,3%), najniższym obszar wiejski gminy Trzciel (4,2%).

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
	w tys. zł			
Powiat międzyrzecki 2010		12099,0		4758,1
2011		6561,7		2213,1
Gminy miejsko-wiejskie:				
Międzyrzecz		2772,0		783,0
Skwierzyna		676,0		196,0
Trzciel		1994,2		282,5
Gminy wiejskie:				
Przytoczna		281,0		28,0
Pszczew		838,5		923,6

- W 2011 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 6,6 mln zł, tj. 111 zł w przeliczeniu na mieszkańca (11. lokata w województwie lubuskim). Najwięcej – 96,5% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, a pozostałe 3,5% - na gospodarkę odpadami. Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano na obszarze wiejskim gminy Międzyrzecz, w którym wydano 42,2% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 427 zł.
- Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 2,2 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 38 zł. Na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody przeznaczono 55,7% ogółu środków, na inwestycje związane z ujęciami i doprowadzeniem wody – 44,3%. Najwięcej – 41,7% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w gminie Pszczew.
- Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki własne (stanowiące 63,2% ogółu zainwestowanych środków), 16,6% środków pochodziło z zagranicy, 15,6% stanowiły kredyty i pożyczki krajowe, w tym bankowe, a 4,6% fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje).

Rynek pracy

- W 2011 r. liczba pracujących w powiecie międzyrzeckim była o 4,7% większa niż w roku poprzednim, a jej udział w ogóle pracujących w województwie zwiększył się o 0,2 p.proc. do 5,2%. Jednocześnie zmniejszyła się liczba zarejestrowanych bezrobotnych (o 2,7%), którzy stanowili 7,8% ogółu bezrobotnych w województwie (tj. o 0,2 p.proc. mniej niż w 2010 r.).

Pracujący w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2010 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat międzyrzecki	11480	104,7	100,0	5844	296
Gminy miejsko-wiejskie:					
Międzyrzecz	6054	97,7	52,7	2920	366
Skwierzyna	2472	104,7	21,5	1363	291
Trzciel	1199	151,0	10,4	592	285
Gminy wiejskie:					
Bledzew	181	100,6	1,6	102	60
Przytoczna	793	89,9	6,9	371	208
Pszczew	781	141,2	6,8	496	280

- W 2011 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) pracowało 11,5 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 296 osób (wobec 327 średnio w województwie), przy czym najmniej pracujących w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie Bledzew (60 osób na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a **najwięcej** w gminie Międzyrzecz (366 osób).
- Udział kobiet w ogóle pracujących w powiecie wyniósł 50,9%, tj. o 1,6 p.proc. więcej niż średnio w województwie, a ich liczba wzrosła w skali roku o 4,8%, przy wzroście liczby pracujących mężczyzn o 4,5%.
- Z ogółu pracujących w powiecie międzyrzeckim 51,5% pracowało w przedsiębiorstwach usługowych, a 45,2% – w przemyśle i budownictwie. Pozostałe 3,3% pracujących w powiecie związanych było z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem. Sektor prywatny koncentrował 63,1% ogółu pracujących (tj. o 1,7 p.proc. mniej niż średnio w województwie lubuskim).
- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w powiecie międzyrzeckim wyniosło 8,0 tys. osób i było o 10,9% niższe niż w 2010 r. Spadek przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w przemyśle (o 22,3%) w budownictwie (o 11,3%) oraz w handlu; naprawach pojazdów samochodowych (o 7,1%). Wyższe niż w 2010 r. przeciętne zatrudnienie było m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 8,0%).
- Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2011 r. wyniosła 4,6 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 118 osób (wobec 88 średnio w województwie), **najwięcej** w gminach Bledzew i Przytoczna (po 130 osób), a **najmniej** w gminie Skwierzyna (109 osób).

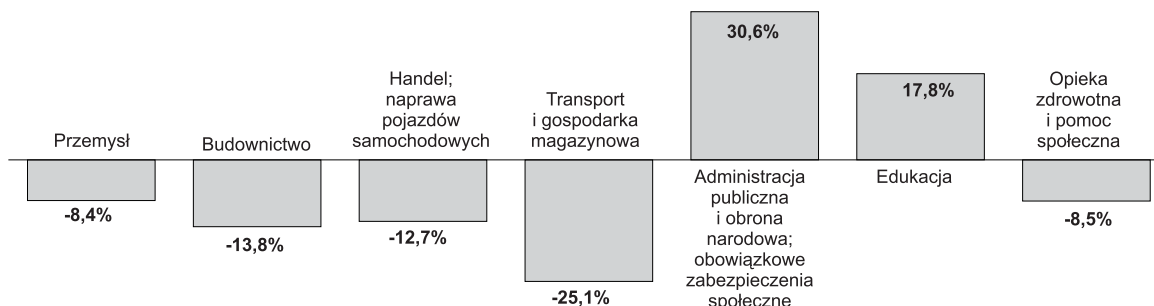
Bezrobotni zarejestrowani w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2010 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat międzyrzecki	4587	97,3	100,0	2454	118
Gminy miejsko-wiejskie:					
Międzyrzecz	1916	94,6	41,8	1053	116
Skwierzyna	923	97,9	20,1	482	109
Trzciel	516	107,7	11,2	277	123
Gminy wiejskie:					
Bledzew	391	89,9	8,5	190	130
Przytoczna	496	98,6	10,8	268	130
Pszczew	345	105,5	7,5	184	124

- W populacji bezrobotnych w powiecie międzyrzeckim 53,5% stanowiły kobiety (wobec 55,3% średnio w województwie). Ich liczba zmniejszyła się w relacji do 2010 r. o 3,0%, przy spadku liczby bezrobotnych mężczyzn o 2,3%.
- Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowiły odpowiednio 19,6% i 23,7% ogółu bezrobotnych w powiecie. Odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł w 55,4%, przy czym najwyższy był w gminach Bledzew (58,8%), Przytoczna (57,5%) i Międzyrzecz (56,6%), a najniższy w gminach Skwierzyna i Pszczew (po 53,6%).
- W końcu 2011 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 21,1%, co lokuje powiat międzyrzecki w grupie 5 powiatów o wartości wskaźnika przekraczającej 20%. Dla porównania, stopa bezrobocia w województwie lubuskim wyniosła średnio 15,4%.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie międzyrzeckim kształtuje się na poziomie niższym niż średnio w województwie (w 2011 r. o 2,8%, tj. wyniosło 2988 zł). W ostatnich latach wzrost przeciętnego wynagrodzenia w skali roku był jednak bardziej dynamiczny od wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w województwie; w 2011 r. wyniósł 5,9% (wobec 5,3% średnio w województwie lubuskim), a w 2010 r. – 6,7% (wobec 4,2%).

Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w powiecie według wybranych sekcji w 2011 r.

Kultura i turystyka

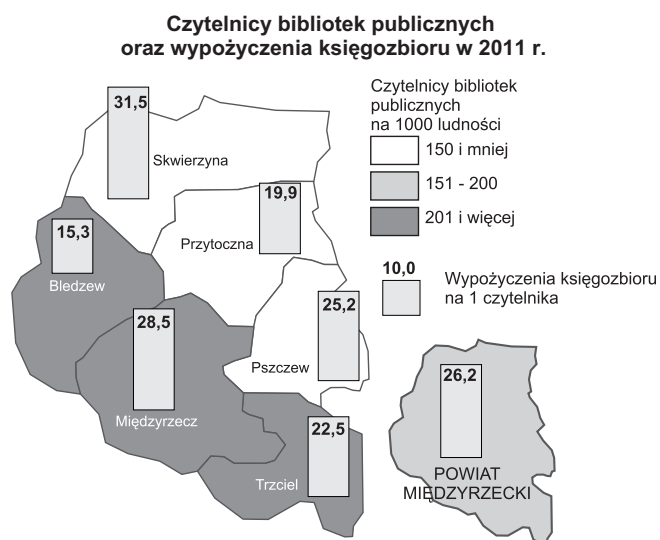
- W końcu grudnia 2011 r. w powiecie międzyrzeckim funkcjonowały 22 biblioteki publiczne łącznie z filiami, tj. 8,7% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bibliotek nie uległa zmianie, wzrosła natomiast liczba woluminów księgozbioru o 1,1%. W stosunku do 2010 r. odnotowano spadek liczby czytelników o 1,4% oraz liczby wypożyczeń o 2,5%.

Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Powiat międzyrzecki 2010	22	11	270,2	11227	297,4
2011	22	18	273,1	11070	290,1
Gminy miejsko-wiejskie:					
Międzyrzecz	5	9	113,3	5862	166,8
Skwierzyna	4	-	44,4	1469	46,3
Trzciel	3	1	36,4	1621	36,6
Gminy wiejskie:					
Bledzew	4	6	28,5	959	14,7
Przytoczna	4	-	27,9	675	13,4
Pszczyna	2	2	22,6	484	12,2

- Najwięcej bibliotek publicznych i filii funkcjonowało w gminie miejsko-wiejskiej Międzyrzecz 22,7% ogółu bibliotek w powiecie. Najwięcej wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika odnotowano w gminie Skwierzyna – 32 woluminy, najmniej w gminie Bledzew – 15 woluminów.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat międzyrzecki 2009	5	147	43350
2011	4	179	21326
Gminy miejsko-wiejskie:			
Międzyrzecz	1	66	15496
Skwierzyna	1	19	1110
Trzciel	1	36	530
Gminy wiejskie:			
Przytoczna	1	58	4190

- Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2009 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu międzyrzeckiego instytucje wzrosła o 32, tj. o 21,8%.
- Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w gminie Międzyrzecz 36,9% ogólnej liczby imprez w powiecie. Również w tej gminie

odnotowano najwyższą frekwencję – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyli 235 osób.

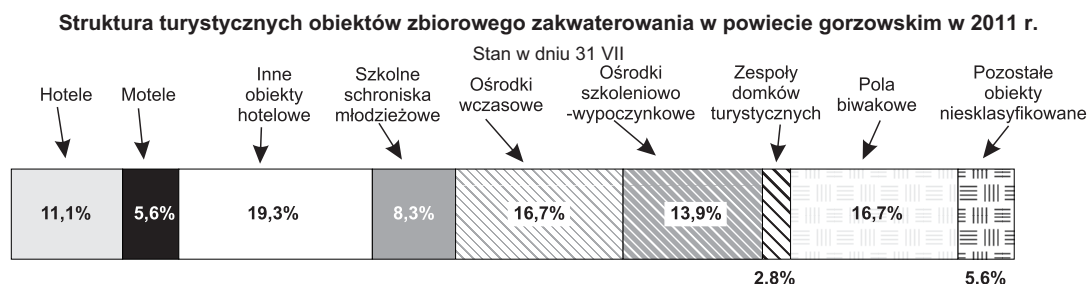
Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat międzyrzecki 2010	41	22	2604	1203
2011	36	20	2363	1170
Gminy miejsko-wiejskie:				
Międzyrzecz	7	4	610	361
Skwierzyna	4	4	242	242
Trzciel	8	5	306	183
Gminy wiejskie:				
Bledzew	2	1	133	64
Przytoczna	3	3	116	116
Pszczyna	12	3	956	204

- Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2011 r. w granicach powiatu międzyrzeckiego funkcjonowało 36 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. 12,9% wszystkich obiektów w województwie.

- o Bazę noclegową powiatu międzyrzeckiego tworzyło 13 obiektów hotelowych i 23 pozostałe obiekty zbiorowego zakwaterowania. Najwięcej obiektów znajdowało się w gminach Pszczew, Trzciel i Międzyrzecz (odpowiednio 33,3%, 22,2% i 19,4% ogólnej liczby obiektów w powiecie).

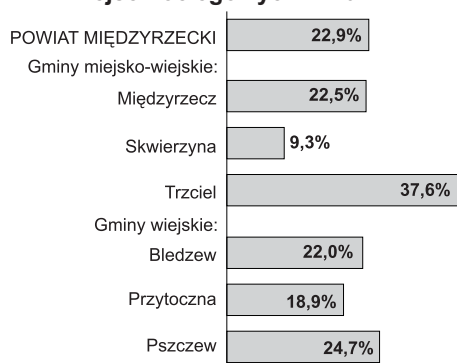
- o W powiecie międzyrzeckim do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 2363 miejsca noclegowe, tj. o 9,3% mniej niż w 2010 r. Miejsca całoroczne stanowiły 49,5% wszystkich miejsc noclegowych.

Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Korzystający		Udzielone noclegi	
	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat międzyrzecki 2010	51151	14710	121210	18961
2011	55706	17468	125040	24019
Gminy miejsko-wiejskie:				
Międzyrzecz	14143	1190	33901	3290
Skwierzyna	5628	377	8192	620
Trzciel	19543	15037	31254	15740
Gminy wiejskie:				
Bledzew	2112	26	8000	130
Przytoczna	4992	73	7708	160
Pszczyna	9288	765	35985	4079

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2011 r.

- o W 2011 r. w powiecie międzyrzeckim obiekty zbiorowego zakwaterowania przyjęły 55,7 tys. turystów, w tym 28,8% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2010 r. odnotowano wzrost liczby osób korzystających z noclegu - o 8,9 %, w tym turystów zagranicznych - o 18,7%.
- o Najwięcej osób korzystało z obiektów zbiorowego zakwaterowania w gminie Trzciel, gdzie z noclegu skorzystało 35,1% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat.
- o W stosunku do 2010 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie międzyrzeckim wzrosła o 3,8 tys., tj. o 3,2%. Wzrosła również liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 5,1 tys., a ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2011r. wynosił 19,2%, tj. o 3,6 p.proc. więcej niż w 2010 r.
- o O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem

liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie Trzciel (37,6%) i Pszczew (24,7%), a najniższy w gminie Skwierzyna (9,3%).

Edukacja i wychowanie

- o W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie międzyrzeckim funkcjonowały 23 placówki wychowania przedszkolnego, tj. 4,8% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 liczba placówek zmniejszyła się o 1, tj. o 4,2%. Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminie Międzyrzecz (34,8% ogólnej liczby placówek w powiecie).

Wychowanie przedszkolne

Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym	
	ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat
Powiat międzyrzecki 2010/2011	24	12	1317	1564	1249	488
2011/2012	23	12	1327	1697	1332	505
Gminy miejsko-wiejskie:						
Międzyrzecz	8	5	522	699	526	228
Skwierzyna	6	2	240	348	244	88
Trzciel	2	2	221	217	217	59
Gminy wiejskie:						
Bledzew	3	1	94	140	94	42
Przytoczna	2	1	125	144	126	43
Pszczew	2	1	125	149	125	45

- Przedszkola stanowiły 52,2% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminie Międzyrzecz (41,7% ogółu), które oferowały 39,3% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu. Średnio na 1 przedszkole w powiecie międzyrzeckim przypadało 111 miejsc.
- W roku szkolnym 2011/2012 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 1,7 dzieci, tj. o 8,5% więcej niż w poprzednim roku. Dzieci w przedszkolach stanowiły 78,5% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 1,4 p.proc. mniej niż w roku szkolnym 2010/2011. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 74 dzieci.

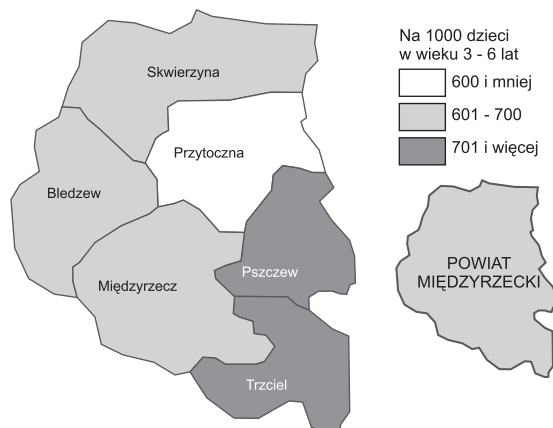
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat międzyrzecki 2010/2011	17	3200	561
2011/2012	17	3126	545
Gminy miejsko-wiejskie:			
Międzyrzecz	6	1395	247
Skwierzyna	4	648	111
Trzciel	2	364	64
Gminy wiejskie:			
Bledzew	2	222	41
Przytoczna	2	266	41
Pszczew	1	231	41

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W powiecie międzyrzeckim w roku szkolnym 2011/2012 działało 17 szkół podstawowych i w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie Międzyrzecz (35,3% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie).
- W szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 3,1 tys. dzieci, tj. 5,5% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 liczba uczniów zmniejszyła się o 2,3%. W skali roku odnotowano również spadek liczby absolwentów szkół podstawowych (o 2,9%). Średnio na jedną szkołę w powiecie międzyrzeckim przypadało 184 uczniów.

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2011/12

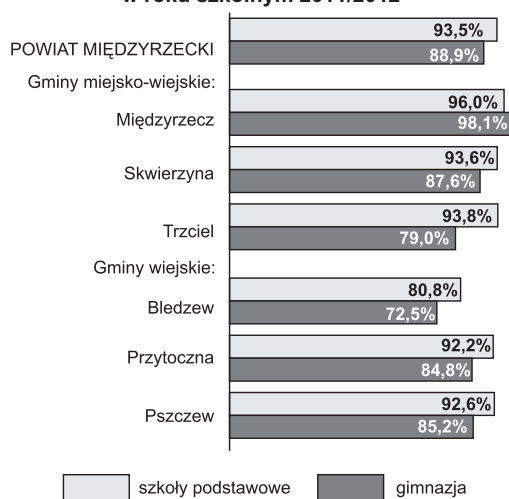

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

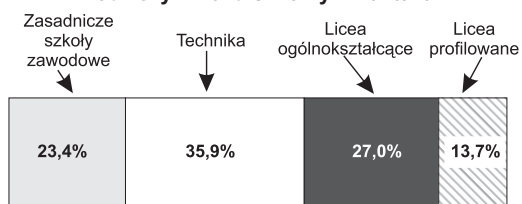
Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat międzyrzecki 2010/2011	9	1951	643
2011/2012	9	1791	642
Gminy miejsko-wiejskie:			
Międzyrzecz	3	803	258
Skwierzyna	1	370	151
Trzciel	2	203	82
Gminy wiejskie:			
Bledzew	1	124	44
Przytoczna	1	165	64
Pszczew	1	126	43

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

Współczynnik skolaryzacji netto w roku szkolnym 2011/2012

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w roku szkolnym 2010/2011

- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie funkcjonowało 9 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół gimnazjalnych zlokalizowanych było w gminie Międzyrzecz (33,3% ogólnej liczby szkół gimnazjalnych w powiecie).
- W gimnazjach kształciło się 1,8 tys. uczniów, tj. 5,5% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie. W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 liczba uczniów zmniejszyła się o 8,2%. Średnio na 1 gimnazjum w powiecie międzyrzeckim przypadało 199 uczniów.
- Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31.XII.2011 r. współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (uczniowie w wieku 7-12 lat) w roku szkolnym 2011/2012 wyniósł 93,5% i był o 0,9 p.proc. niższy niż w roku poprzednim. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie międzyrzeckim 88,9% i był o 1,7 p.proc. niższy niż rok wcześniej.
- Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2011/2012 w powiecie międzyrzeckim pozostawało 14 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 1,9 tys. uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu tworzyło 5 techników, 4 zasadnicze szkoły zawodowe, 3 licea profilowane i 2 licea ogólnokształcące.
- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie międzyrzeckim działało również 5 szkół policealnych, w których kształciło się 178 osób.

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

- Czynna sieć wodociągowa w końcu 2011 r. w powiecie międzyrzeckim miała długość 334,8 km. Na każde 100 km² powierzchni powiatu przypadało 24,1 km wodociągu, tj. 48,5% mniej niż średnio w województwie. Najwyższe zagęszczenie sieci występowało w gminach: Międzyrzecz (36,3 km na 100 km²) i Pszczew (30,9).
- W końcu 2011 r. 14,3% ogółu ludności powiatu nie korzystało z sieci wodociągowej (wobec 10,4% w województwie). Najniższy wskaźnik niekorzystających z wodociągu notowano w gminie Bledzew (7,3% ludności) i Międzyrzecz (7,5%).
- Przeciętne zużycie wody w 2011 r. na mieszkańca w gospodarstwie domowym wyniosło 31,6 m³, tj. o 5,3% więcej niż przeciętnie w województwie. Największe zużycie wody odnotowano w gminie Przytoczna (48,5 m³ na 1 mieszkańca) i Międzyrzecz (35,4 m³).

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2011 r.

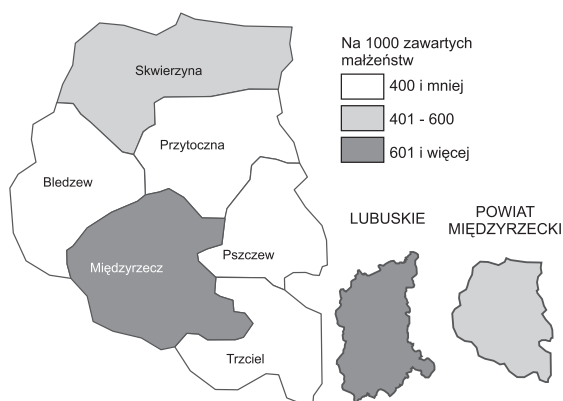
Stan 31 XII

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		Korzystający z sieci w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		Korzystający z sieci w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Powiat międzyrzecki	334,8	24,1	85,7	247,4	17,8	62,9
Gminy miejsko-wiejskie:						
Międzyrzecz	114,4	36,3	92,5	144,1	45,7	84,6
Skwierzyna	61,6	21,6	89,4	35,8	12,6	65,6
Trzciel	37,0	20,8	58,7	17,7	9,9	26,5
Gminy wiejskie:						
Bledzew	43,6	17,7	92,7	7,8	3,2	32,0
Przytoczna	23,2	12,5	88,6	15,7	8,5	38,6
Pszczew	55,0	30,9	63,9	26,3	14,8	48,2

- W końcu 2011 r. sieć kanalizacyjna powiatu międzyrzeckiego miała długość 247,4 km. Zagęszczenie sieci kanalizacyjnej w powiecie wyniosło 17,8 km na 100 km² i było o 16,8% mniejsze niż średnio w województwie. Najwyższy wskaźnik zanotowano w gminach: Międzyrzecz i Pszczew, odpowiednio 45,7 km i 14,8 km na 100 km².
- Ponad połowa (62,9%) ludności korzystała z sieci kanalizacyjnej. Wskaźnik ten jest niższy o 1,4 p.proc. od przeciętnej w województwie. Spośród gmin powiatu największy odsetek ludności korzystającej z kanalizacji odnotowano w gminie Międzyrzecz (84,6%), a najmniejszy w gminach: Trzciel (26,5%) i Bledzew (32,0%).

- W powiecie międzyrzeckim w końcu 2011 r. w gospodarstwach domowych było 21,0 tys. odbiorców energii elektrycznej. Zużyta przez nich energia stanowiła 6,0% ogółu energii zużytej w województwie. Na obszarach miejskich powiatu międzyrzeckiego wykorzystano 56,0% energii zużytej w powiecie.
- Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę w gospodarstwach domowych wyniosło 2133 kWh, tj. o 3,0% więcej niż przeciętnie w województwie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wyniosło 762 kWh.
- W końcu 2011 r. sieć gazowa w powiecie międzyrzeckim stanowiła 7,8% sieci w województwie i miała długość 289,5 km. W przeliczeniu na 100 km² powierzchni było to 20,9 km, tj. o 21,1% mniej niż przeciętnie w województwie.
- W powiecie międzyrzeckim w końcu 2011 r. w gospodarstwach domowych było 2,6 tys. odbiorców gazu. Przeciętnie każdy odbiorca w gospodarstwach domowych zużył 1370,4 m³ gazu, tj. o 106,0% więcej niż średnio w województwie.
- W 2011 r. w powiecie międzyrzeckim oddano do użytkowania 179 mieszkań, tj. o 17 więcej niż przed rokiem. Większość nowych mieszkań (59,2%) oddano przy udziale inwestorów budownictwa indywidualnego. Najwięcej mieszkań przybyło w gminach Międzyrzecz (126 mieszkań) i Skwierzyna (25).
- Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 93,1 m² i była mniejsza od przeciętnej w województwie o 5,0 m². Największe mieszkania powstały w gminie Skwierzyna (139,4 m²), a najmniejsze w gminie Międzyrzecz (79,5 m²).

Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Powiat międzyrzecki	179	769	16656	93,1
Gminy miejsko-wiejskie:				
Międzyrzecz	126	486	10017	79,5
Skwierzyna	25	137	3485	139,4
Trzciel	12	53	1149	95,8
Gminy wiejskie:				
Bledzew	3	15	347	115,7
Przytoczna	9	54	1149	127,7
Pszczew	4	24	509	127,3

- Liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw w powiecie wyniosła 589 i była o 7,7% mniejsza niż przeciętnie w województwie (638). Najwyższą wartość tego wskaźnika zanotowano w gminie Międzyrzecz (1000), a najniższą w gminie Bledzew (103).

Finanse publiczne

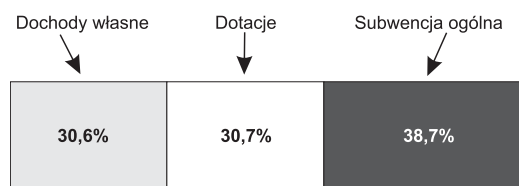
- Dochody powiatu międzyrzeckiego w 2011 r. wyniosły 54,2 mln zł i były o 4,4% wyższe od notowanych w 2010 r. Z kolei wydatki powiatu wzrosły w skali roku o 13,0% tj. do poziomu 56,8 mln zł. W rezultacie w 2011 r. wynik budżetu powiatu międzyrzeckiego pogorszył się w relacji do notowanego w roku poprzednim i wyniósł minus 2,6 mln zł (wobec 1,6 mln zł w 2010 r.), a relacja wyniku do dochodu wyniosła minus 4,8% wobec 3,2% w 2010 r.
- W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody powiatu międzyrzeckiego wyniosły blisko 920 zł i były o 8,0% niższe od przeciętnych dochodów powiatów w województwie. Wydatki w wysokości 964 zł na 1 mieszkańca były o 5,4% niższe od średnich wydatków powiatów na mieszkańca w województwie.
- W 2011 r. budżet powiatu międzyrzeckiego w relatywnie niewielkim stopniu wsparty dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych, które wyniosły o 51,2% mniej niż w roku poprzednim, tj. 633,6 tys. zł, co stanowiło 1,2% ogółu dochodów powiatu.
- Około 11,4% ogółu wydatków powiatu stanowiły wydatki majątkowe (wobec 15,1% średnio w powiatach w województwie). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 111 zł, tj. wzrosły w relacji do 2010 r. o 101,6%, były jednak o 27,6% niższe niż średnio w powiatach województwa. Dalsze 88,6% środków przeznaczono na wydatki bieżące, tj. o 3,7 p.proc. mniej niż średnio w powiatach województwa lubuskiego.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2011 r.

Wyszczególnienie	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	W tym wydatki	
				bieżące	inwestycyjne
W Zł					
Dochody i wydatki budżetu powiatu międzyrzeckiego	919,58	281,44	964,15	853,96	110,19
Dochody i wydatki budżetów gmin					
Gminy razem	2944,53	1506,51	2927,44	2471,43	455,98
Gminy miejsko-wiejskie:					
Międzyrzecz	2817,85	1658,22	2644,17	2223,31	420,86
Skwierzyna	2999,84	1275,46	3134,23	2795,57	338,54
Trzciel	2621,80	1077,13	2897,85	2414,89	482,95
Gminy wiejskie:					
Bledzew	2850,27	1227,02	2758,48	2586,07	172,41
Przytoczna	3168,74	1614,83	2892,57	2726,80	165,77
Pszczew	3828,20	2110,45	4263,28	2600,84	1662,44

2010 = 100					
Dochody i wydatki budżetu powiatu międzyrzeckiego	104,6	104,7	113,2	107,1	201,6
Dochody i wydatki budżetów gmin					
Gminy razem	104,7	116,5	94,1	104,2	61,9
Gminy miejsko-wiejskie:					
Międzyrzecz	118,1	115,7	97,6	106,5	68,7
Skwierzyna	100,2	119,9	101,0	101,3	98,3
Trzciel	99,9	101,5	106,1	104,1	117,5
Gminy wiejskie:					
Bledzew	112,2	125,1	101,9	105,0	70,7
Przytoczna	84,2	113,1	65,3	101,3	9,5
Pszczew	93,1	126,6	88,4	105,4	70,6

Struktura dochodów powiatu międzyrzeckiego według rodzajów w 2011 r.

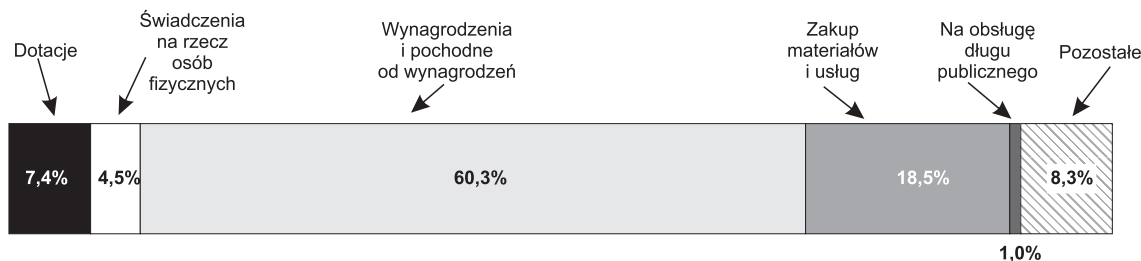

◦ Dochody gmin powiatu międzyrzeckiego zbiorczo wyniosły 173,4 mln zł i były o 4,6% wyższe od notowanych 2010 r., natomiast wydatki zmniejszyły się w skali roku o 6,1% do poziomu 172,4 mln zł. W rezultacie łączny wynik budżetów gmin powiatu międzyrzeckiego uległ poprawie z minus 17,8 mln zł w 2010 r. do 1,0 mln zł w 2011 r., a relacja wyniku do dochodów budżetów gmin wyniosła 0,6% (wobec minus 10,7% w 2010 r.).

◦ Dochody gmin powiatu międzyrzeckiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 2945 zł, w tym dochody własne 1507 zł. Wydatki na 1 mieszkańca gminy w powiecie międzyrzeckim wyniosły 2927 zł, w tym wydatki bieżące 2471 zł. Najwyższe

wydatki na 1 mieszkańca notowano w gminie Pszczew (o 41,1% wyższe niż średnio w gminach powiatu).

Struktura wydatków bieżących powiatu międzyrzeckiego w 2011 r.

◦ Dochody własne stanowiły średnio 51,2% ogółu dochodów budżetów gmin powiatu międzyrzeckiego, przy czym udział ten kształtował się na poziomie od 41,5% w gminie Trzciel, do 58,8% w gminie Międzyrzecz. Dalsze 27,5% ogółu dochodów gmin powiatu międzyrzeckiego zapewniała subwencja ogólna, a 21,3% dotacje.

◦ W 2011 r. do budżetów gmin powiatu międzyrzeckiego wpłynęło łącznie 5,1 mln zł (tj. o 37,6% mniej niż w 2010 r.) w postaci środków na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych, które stanowiły 3,1% ogółu dochodów gmin w powiecie. Najwyższy udział środków unijnych w ogóle dochodów budżetu notowano w gminie Bledzew (6,3%), a najniższy w gminie Przytoczna (0,9%).

◦ Około 15,6% ogółu wydatków gmin powiatu międzyrzeckiego stanowiły wydatki majątkowe (wobec 20,3% średnio w gminach województwa lubuskiego). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 456 zł,

tj. o 38,1% mniej niż w 2010 r. i o 22,7% mniej niż średnio w gminach w województwie. Dalsze 84,4% ogółu wydatków stanowiły wydatki bieżące, tj. o 4,7 p.proc. więcej niż średnio w gminach województwa lubuskiego.

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminach powiatu międzyrzeckiego w 2011 r.

Wyszczególnienie	Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
	w tys. zł	2010 = 100	dochody budżetów ogółem = 100
Gminy razem	5073,4	62,4	3,1
Gminy miejsko-wiejskie:			
Międzyrzecz	2295,3	877,1	3,8
Skwierzyna	1023,5	44,3	2,7
Trzciel	513,1	83,5	3,0
Gminy wiejskie:			
Bledzew	735,2	488,7	6,3
Przytoczna	200,5	5,1	0,9
Pszczew	305,8	35,3	1,7

Podmioty gospodarki narodowej

◦ W końcu grudnia 2011 r. w powiecie międzyrzeckim zarejestrowanych było 5,8 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. 5,6% wszystkich podmiotów w województwie lubuskim. W porównaniu z 2010 r. liczba podmiotów zmniejszyła się o 182, tj. o 3,0%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa ryнку nieruchomości ^Δ	Pozostałe sekcje
Powiat międzyrzecki 2010	5999	564	803	1629	372	545	2086
2011	5817	557	756	1536	375	556	2037
Gminy miejsko-wiejskie:							
Międzyrzecz	2972	262	418	750	177	332	1033
Skwierzyna	1184	113	132	331	86	105	417
Trzciel	628	76	67	166	36	83	200
Gminy wiejskie:							
Bledzew	267	18	34	63	22	14	116
Przytoczna	412	49	50	113	45	15	140
Pszczew	354	39	55	113	9	7	131

◦ Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejsko-wiejskiej Międzyrzecz oraz Skwierzyna odpowiednio 51,1% i 20,4% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.

◦ W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu miały podmioty z grupy sekcji „pozostałych” (35,0% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (26,4%).

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym					
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Powiat międzyrzecki 2010	5999	327	133	271	33	198	4449
2011	5817	333	130	266	32	206	4258
Gminy miejsko-wiejskie:							
Międzyrzecz	2972	165	64	141	11	83	2172
Skwierzyna	1184	72	15	58	10	39	867
Trzciel	628	29	14	25	5	29	435
Gminy wiejskie:							
Bledzew	267	14	10	9	2	13	199
Przytoczna	412	36	16	21	2	22	299
Pszczew	354	17	11	12	2	20	286

◦ Spółki handlowe stanowiły w powiecie międzyrzeckim 5,7% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, w tym 130 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (4,8% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie Międzyrzecz (49,5% ogółu spółek handlowych w powiecie).

POWIAT SŁUBICKI

Powierzchnia i ludność

- ° Powiat słubicki położony jest w środkowo-zachodniej części województwa. W 2011 r. na powierzchni 999 km² mieszkało 47,5 tys. osób, tj. 4,6% populacji województwa. Liczba ludności powiatu zmniejszyła się w skali roku o 60 osób, tj. o 0,1%. Wskaźnik urbanizacji określający udział ludności miejskiej w ludności ogółem wyniósł 64,1% i był jednym z najwyższych w województwie lubuskim (wyższy odnotowano w powiecie nowosolskim).

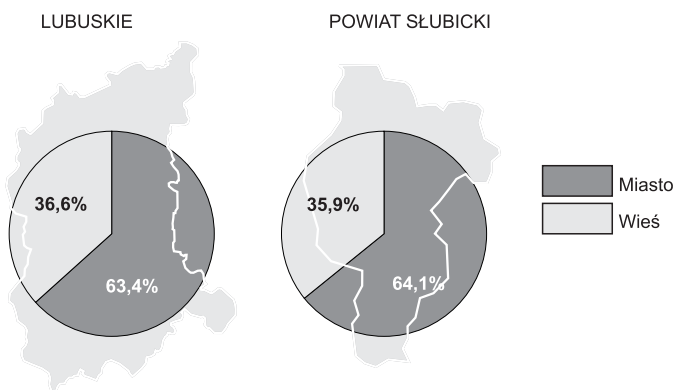
Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

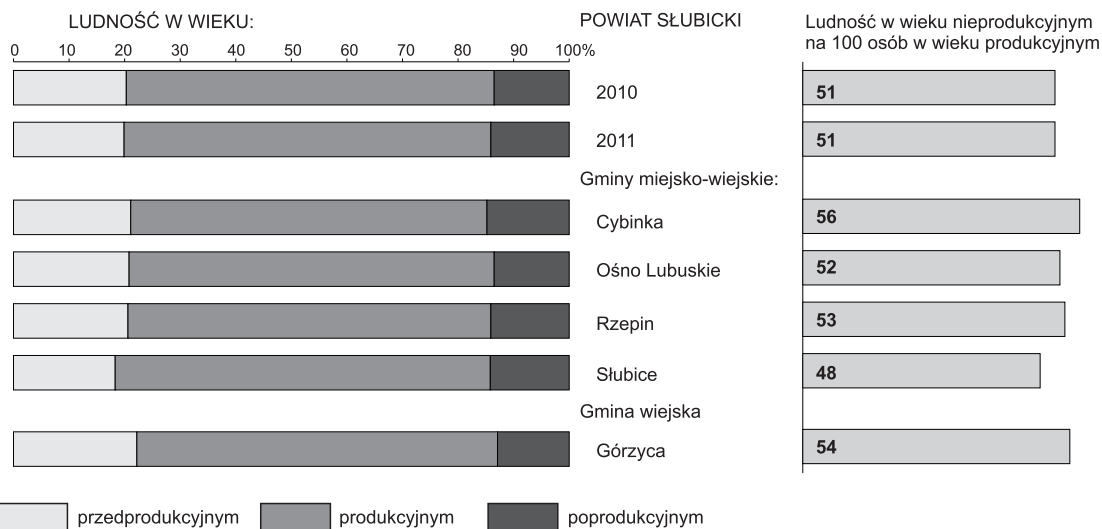
Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn
		ogółem	w tym kobiety	na km ²	
Powiat słubicki 2010	999	47558	24212	48	104
	2011	47498	24191	48	104
Gminy miejsko-wiejskie:					
Cybinka	280	6768	3357	24	98
Ośno Lubuskie	198	6529	3320	33	103
Rzepin	191	9975	5031	52	102
Słubice	186	19965	10374	108	108
Gmina wiejska					
Górzycza	144	4261	2109	29	98

- ° Najwięcej ludności mieszkało w gminie miejsko-wiejskiej Słubice – 20,0 tys. (42,0% ogółu ludności powiatu), a najmniej mieszkańców liczyła gmina wiejska Górzycza – 4,3 tys. (9,0%).
- ° Ponad połowę ludności powiatu stanowiły kobiety (50,9%). Współczynnik feminizacji (określający liczbę kobiet na 100 mężczyzn) kształtował się na poziomie 104. Najwyższym współczynnikiem feminizacji charakteryzowała się część miejska gminy Słubice (110), natomiast w części wiejskiej gminy Cybinka obserwowano największą przewagę liczebną mężczyzn nad kobietami (96 kobiet na 100 mężczyzn).
- ° Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w populacji ogółem wyniósł 19,9%, osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 66,0%, a w wieku poprodukcyjnym 14,1%. Najwyższym udziałem osób w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem charakteryzowała się gmina wiejska Górzycza (22,2%), natomiast najwyższy udział ludności w wieku poprodukcyjnym odnotowano w miejskiej części gminy Cybinka (15,4%).

Struktura ludności według miejsca zamieszkania w 2011 r.

Ludność według ekonomicznych grup wieku

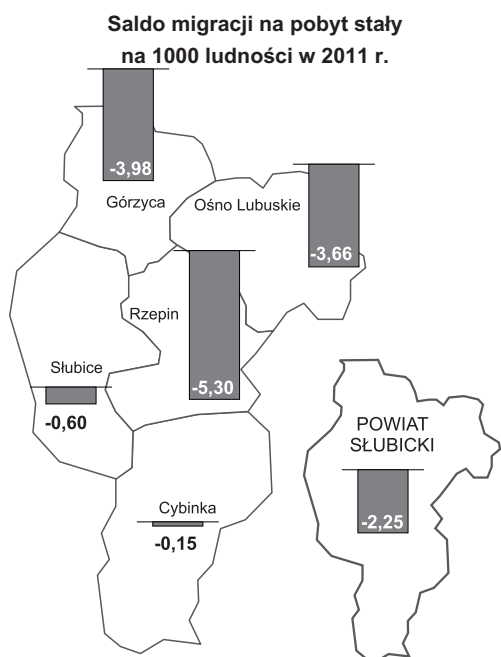

- W gminie Słubice liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym należała do najniższych w powiecie (48).

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
Powiat słubicki	2010	6,08	10,92	8,56	2,36
	2011	5,22	10,16	9,17	0,99
Gminy miejsko-wiejskie:					
Cybinka		6,05	10,03	10,62	-0,59
Ośno Lubuskie		6,11	9,62	7,79	1,83
Rzepin		6,10	11,51	9,41	2,10
Słubice		4,31	9,88	8,68	1,20
Gmina wiejska					
Górzycza		4,68	9,37	10,77	-1,41

- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, ukształtował się w 2011 r. na poziomie 5,2 (przed rokiem 6,1), plasując powiat słubicki (razem z powiatem międzyrzeckim i sulęcińskim) na 6 miejscu wśród pozostałych powiatów województwa. W 2011 r. liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była największa w wiejskiej części gminy Rzepin (7,6), natomiast najmniejsza w wiejskiej części gminy Słubice (3,4).

odnotowano w wiejskiej części gminy Ośno lubuskie (minus 9,4 osoby na 1000 ludności), największy napływ ludności na pobyt stały wystąpił w wiejskiej części gminy Słubice (9,3 osoby na 1000 ludności).

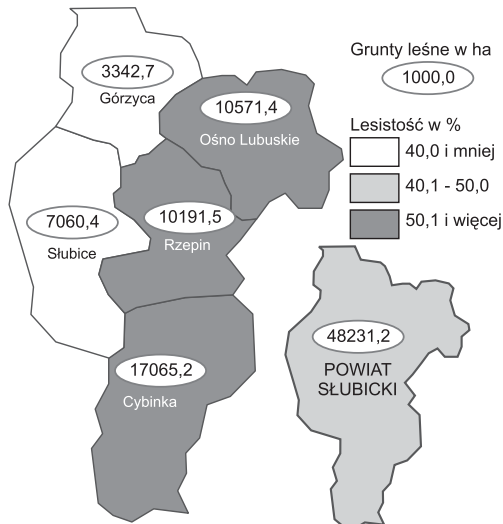
- Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2011 r. wyniósł 10,2 wobec 10,9 w 2010 r. Pod względem wartości tego wskaźnika powiat zajmował 8 miejsce (razem z miastem na prawach powiatu Zielona Góra) wśród pozostałych powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik urodzeń żywych odnotowano w wiejskiej części gminy Rzepin (15,6), a najniższy w miejskiej części gminy Cybinka (7,8).
- Współczynnik zgonów na 1000 ludności osiągnął poziom 9,2 (przed rokiem 8,6) i był jednym z niższych wśród powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik zgonów na 1000 ludności odnotowano w wiejskiej części gminy Cybinka (11,9), natomiast najniższa umieralność wystąpiła w miejskiej części gminy Ośno Lubuskie (6,2).
- W 2011 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w powiecie wyniósł 1,0 (w 2010 r. – 2,4), lokując powiat na 7 pozycji wśród powiatów województwa. W przeliczeniu na 1000 ludności najniższy przyrost naturalny wystąpił w wiejskiej części gminy Rzepin (6,1), natomiast najniższy w gminie Górzycza (minus 1,4).
- Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności osiągnęło wartość minus 2,3 (w 2010 r. minus 0,2). Największy odpływ

Środowisko i ekologia

- W końcu 2011 r. grunty leśne powiatu słubickiego zajmowały obszar 48231,2 ha stanowiąc 6,8% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 46692,9 ha porastały 46,7% powierzchni powiatu.
- Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach Cybinka (59,1) i Ośno Lubuskie (52,0), a najniższy w gminie Górzycza (22,4).
- W 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu słubickiego wynosiła 39718,7 ha, co stanowiło 2,8% powierzchni geograficznej województwa i 39,7% powierzchni geograficznej powiatu. W porównaniu z 2010 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody zmniejszyła się o 6,8 ha, tj. 0,02%.

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

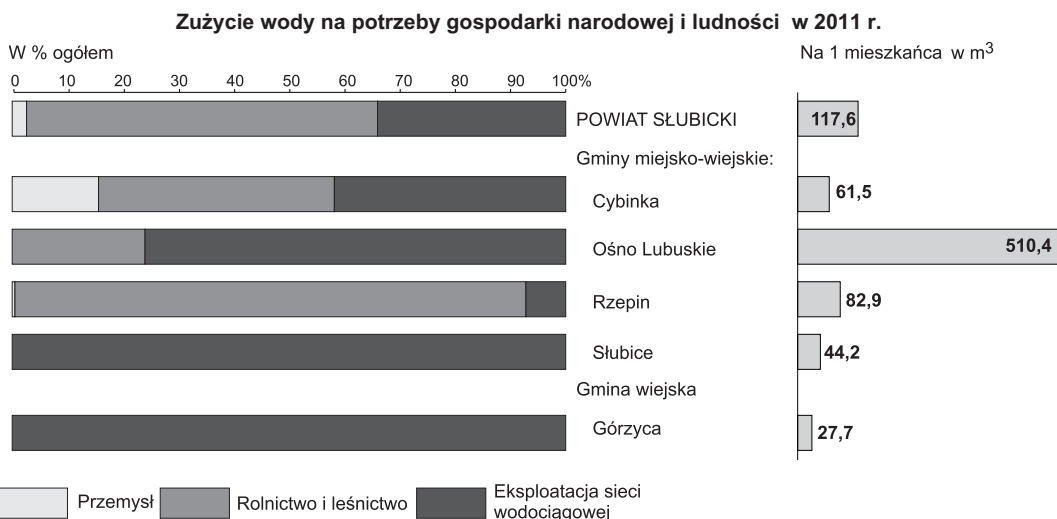
- ° Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowały się gminy Cybinka (14,3%) i Słubice (9,6%), a najmniejszym gmina Rzepin (2,8%).

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne	
		w ha			
Powiat słubicki 2010	39725,5	547,9	26259,0	337,2	28
2011	39718,7	541,1	26259,0	337,2	28
Gminy miejsko-wiejskie:					
Cybinka	14243,5	92,9	12170,0	83,6	10
Ośno Lubuskie	5660,0	-	2122,0	-	2
Rzepin	2767,0	45,3	2594,0	127,7	11
Słubice	9578,4	391,1	9145,0	42,3	5
Gmina wiejska					
Górzycyca	7469,8	11,8	228,0	83,6	-

- ° Powiat słubicki jest siódmym powiatem w województwie (za krośnieńskim, żarskim, gorzowskim, miastami Gorzów Wlkp. i Zielona Góra oraz powiatem żagańskim) pod względem zużycia wody ogółem. W 2011 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 117,6 m³, tj. o 31,5 m³ więcej niż średnio w województwie.

- ° Najwięcej – 63,4% zużytej wody – wykorzystano w rolnictwie, 34,0% w gospodarstwach domowych, a 2,6% w przemyśle. W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano na potrzeby rolnictwa i leśnictwa (na obszarze wiejskim gminy Ośno Lubuskie – 92,4% ogółu zużytej wody). Wielkość zużycia wody w gminach Górzycyca i Słubice jest zdeterminowana zużyciem wody w gospodarstwach domowych (odpowiednio po 100,0% zużytej wody na gospodarstwo domowe).

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
		w dam ³				
Powiat słubicki 2010	1430	1430	100,0	-	-	67,6
2011	1499	1499	100,0	-	-	67,1
Gminy miejsko-wiejskie:						
Cybinka	105	105	100,0	-	-	47,8
Ośno Lubuskie	137	137	100,0	-	-	58,0
Rzepin	452	441	100,0	-	-	56,7
Słubice	747	747	100,0	-	-	83,8
Gmina wiejska						
Górzycyca	58	58	100,0	-	-	57,9

- ° W 2011 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 1499 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2010 r. nastąpił wzrost o 4,8% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w mieście Słubice (48,3% ogółu),

- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w powiecie słubickim wyniosło 9,6 tys. osób i było o 22,6% wyższe niż w 2010 r. Wzrost przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w budownictwie (o 28,6%) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 11,2%). Niższe niż w 2010 r. przeciętne zatrudnienie było m.in. w przedsiębiorstwach przemysłowych (o 22,5%) oraz w edukacji (o 2,0%).
- Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2011 r. wyniosła 2,4 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 75 osób (wobec 88 średnio w województwie), najwięcej w gminie Cybinka (90 osób na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najmniej w gminie Ośno Lubuskie (61 osób).

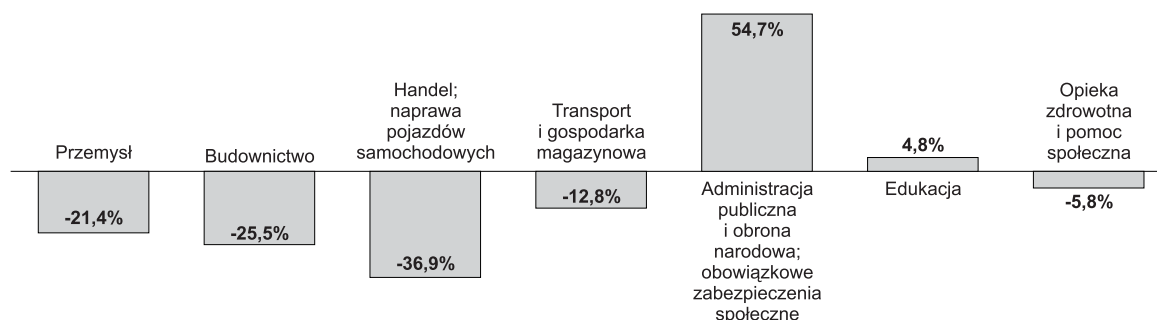
Bezrobotni zarejestrowani w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2010 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat słubicki	2356	72,7	100,0	1209	75
Gminy miejsko-wiejskie:					
Cybinka	392	98	16,6	238	90
Ośno Lubuskie	263	113,4	11,2	142	61
Rzepin	498	98	21,1	256	76
Słubice	1000	52,3	42,4	469	74
Gmina wiejska					
Górzycyca	203	106,8	8,6	104	73

- W populacji bezrobotnych w powiecie słubickim 51,3% stanowiły kobiety (wobec 55,3% średnio w województwie). Jest to najniższy odsetek kobiet w liczbie bezrobotnych wśród powiatów województwa lubuskiego. Liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się w skali roku o 24,7%, przy spadku liczby bezrobotnych mężczyzn o 29,9%.
- Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowiły odpowiednio 29,1% i 33,5% ogółu bezrobotnych w powiecie. Odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł w 55,9%, przy czym najwyższy był w gminie Słubice (72,6%), a najniższy w gminie Ośno Lubuskie (32,7%).
- W końcu 2011 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 14,5%, co lokuje powiat słubicki w grupie 5 powiatów (nie licząc miast na prawach powiatu), w których wartość wskaźnika nie przekroczyła 15%. Najwyższą stopę bezrobocia notowano w powiecie żagańskim (25,7%), a najniższą w świebodzińskim (9,7%) oraz w miastach na prawach powiatu: W Gorzowie Wlkp. (9,3%) i w Zielonej Górze (8,2%).
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie słubickim od lat jest niższe od przeciętnego wynagrodzenia w województwie, jednak obserwowany w ostatnich latach wzrost wynagrodzenia w skali roku w powiecie słubickim był bardziej dynamiczny od wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w województwie; w 2011 r. wyniósł 6,5% (wobec 5,3% średnio w województwie), a w 2010 r. – 5,3% (wobec 4,2%). W rezultacie w 2011 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie wyniosło 3068 zł i było o 0,2% niższe od przeciętnego wynagrodzenia w województwie (3074 zł).

Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w powiecie według wybranych sekcji w 2011 r.

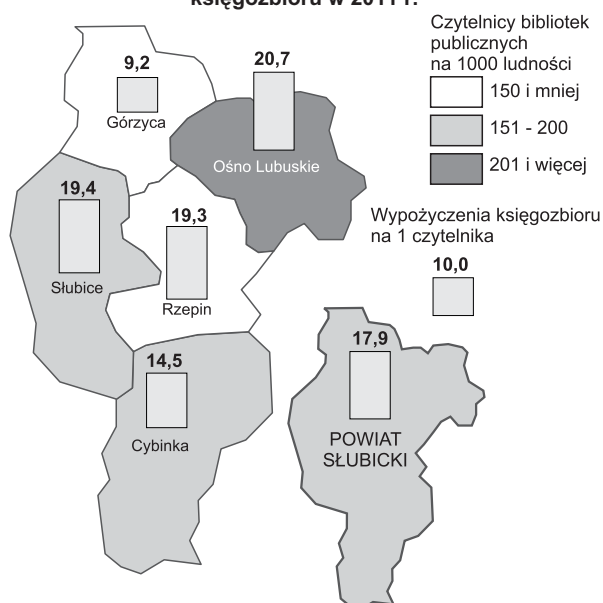
Kultura i turystyka

- W końcu grudnia 2011 r. w powiecie słubickim funkcjonowało 12 bibliotek publicznych łącznie z filiami, tj. 4,7% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bibliotek nie uległa zmianie, zmniejszyła się natomiast liczba woluminów księgozbioru o 1,4% oraz liczba czytelników o 4,3%. W stosunku do 2010 r. zmniejszyła się również liczba wypożyczeń o 13,1%.

Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Powiat słubicki 2010	12	12	154,8	7804	153,8
	12	12	152,7	7471	133,7
Gminy miejsko-wiejskie:					
Cybinka	4	-	28,7	1180	17,2
Ośno Lubuskie	1	-	17,0	904	18,7
Rzepin	3	-	30,9	1242	23,9
Słubice	2	10	58,9	3525	68,2
Gmina wiejska					
Górzycza	2	2	17,2	620	5,7

Czytelnicy bibliotek publicznych oraz wypożyczenia księgozbioru w 2011 r.

Najwięcej bibliotek publicznych i filii funkcjonowało w gminie Cybinka 33,3% ogółu bibliotek w powiecie.

Najwięcej wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika odnotowano w gminie Ośno Lubuskie – 21 woluminów, najmniej w gminie Górzycza – 9 woluminów.

Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2009 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu słubickiego instytucje wzrosła o 46, tj. o 10,4%.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat słubicki 2009	5	442	84490
	4	488	77945
Gminy miejsko-wiejskie:			
Cybinka	1	9	1000
Ośno Lubuskie	1	244	49810
Rzepin	1	55	6025
Słubice	1	180	21110

Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w gminie Ośno Lubuskie 50,0% ogólnej liczby imprez w powiecie. Również w tej gminie odnotowano najwyższą frekwencję – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyły 204 osoby.

Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2011 r. w granicach powiatu słubickiego funkcjonowało 26 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. 9,3% wszystkich obiektów w województwie.

Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

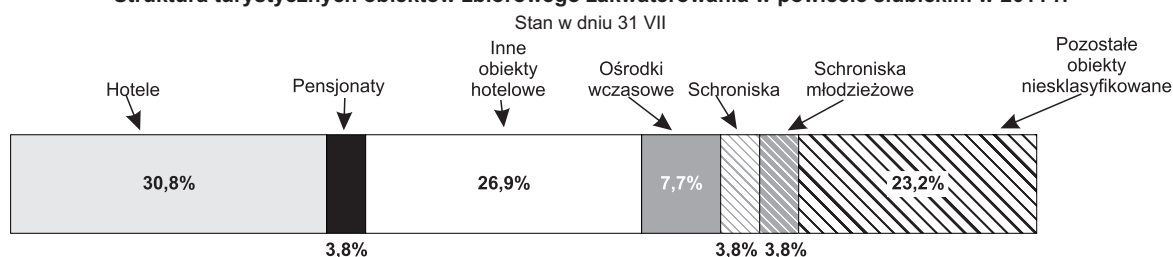
Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat słubicki 2010	27	23	1685	1533
	26	22	1556	1404
Gminy miejsko-wiejskie:				
Cybinka	2	2	42	42
Ośno Lubuskie	4	2	206	86
Rzepin	5	4	105	93
Słubice	12	11	1134	1114
Gmina wiejska				
Górzycza	3	3	69	69

Bazę noclegową powiatu słubickiego tworzyły 16 obiektów hotelowych i 10 pozostałych obiektów zbiorowego zakwaterowania. Najwięcej obiektów znajdowało się na terenie gminy Słubice - 46,1% ogólnej liczby obiektów w powiecie.

W powiecie słubickim do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 1556 miejsc noclegowych, tj. o 7,7% mniej niż w 2010 r. Miejsca całoroczne stanowiły 90,2% wszystkich miejsc noclegowych.

Struktura turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w powiecie słubickim w 2011 r.

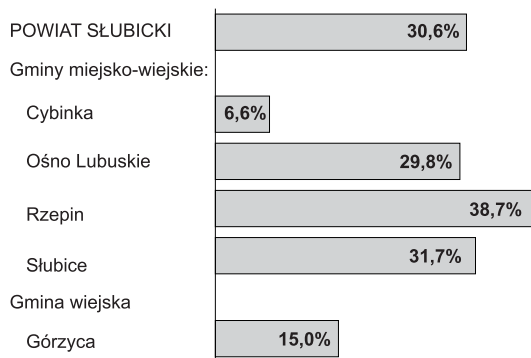

Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Korzystający		Udzielone noclegi	
	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat słubicki 2010	87706	30404	158208	39536
2011	98705	34247	169513	48294
Gminy miejsko-wiejskie:				
Cybinka	623	47	955	54
Ośno Lubuskie	6437	1701	16271	3991
Rzepin	8033	3060	14817	5716
Słubice	82406	29287	133596	37961
Gmina wiejska				
Górzycza	1206	152	3874	572

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2011 r.

o W 2011 r. w powiecie słubickim obiekty zbiorowego zakwaterowania przyjęły 98,7 tys. turystów, w tym 34,7% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2010 r. odnotowano wzrost liczby osób korzystających z noclegu - o 12,5 %, w tym turystów zagranicznych - o 12,6%.

o Najwięcej osób korzystało z obiektów zbiorowego zakwaterowania w gminie Słubice, gdzie z noclegu skorzystało 83,5% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat.

o W stosunku do 2010 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie słubickim wzrosła o 11,3 tys., tj. o 7,1%. Wzrosła również liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 8,8 tys. i ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2011 r. wynosił 28,5%, tj. o 3,5 p. proc. więcej niż w 2010 r.

o O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem

liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie Rzepin (38,7%) i Słubice (31,7%), a najniższy w gminie Cybinka (6,6%).

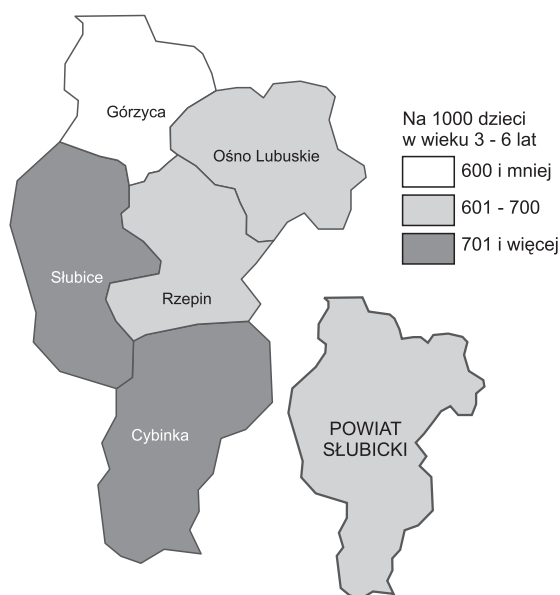
Edukacja i wychowanie

o W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie słubickim funkcjonowało 31 placówek wychowania przedszkolnego, tj. 6,4% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 liczba placówek zmniejszyła się o 3, tj. o 8,8%. Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego zlokalizowanych było w gminie Słubice (45,2% ogólnej liczby placówek w powiecie).

Wychowanie przedszkolne

Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym	
	ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat
Powiat słubicki 2010/2011	34	11	1075	1436	1041	402
2011/2012	31	11	1095	1559	1071	393
Gminy miejsko-wiejskie:						
Cybinka	5	2	175	258	175	74
Ośno Lubuskie	3	1	115	197	102	59
Rzepin.	3	2	250	300	251	87
Słubice	14	5	515	680	516	132
Gmina wiejska						
Górzycyca	6	1	40	6	1	40

° Przedszkola stanowiły 35,5% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego. W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminie Słubice (45,5% ogółu) i oferowały one 47,0% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu słubickiego. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadał 100 miejsc.

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2011/12

° W roku szkolnym 2011/2012 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 1,6 tys. dzieci, tj. o 8,6% więcej niż w poprzednim roku. Dzieci w przedszkolach stanowiły 68,7% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 3,8 p. proc. mniej niż w roku szkolnym 2010/2011. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 50 dzieci.

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat słubicki 2010/2011	16	2791	504
2011/2012	17	2780	494
Gminy miejsko-wiejskie:			
Cybinka	2	427	100
Ośno Lubuskie	2	372	79
Rzepin.	2	622	97
Słubice	7	1076	178
Gmina wiejska			
Górzycyca	4	283	40

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

° W powiecie słubickim w roku szkolnym 2011/2012 działało 17 szkół podstawowych i w porównaniu z rokiem szkolny 2010/2011 ich liczba zmniejszyła się o 1 szkołę. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie Słubice (41,2% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie).

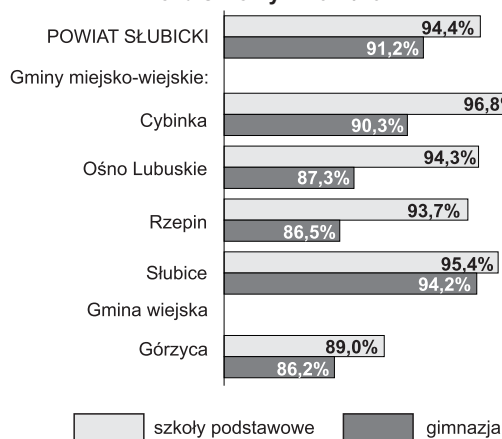
° Ogółem w szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 2,8 tys. dzieci, tj. 4,8% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 liczba uczniów zmniejszyła się o 0,4%. W skali roku odnotowano również spadek liczby absolwentów szkół podstawowych (o 2,0%). Średnio na jedną szkołę w powiecie słubickim przypadało 164 uczniów.

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

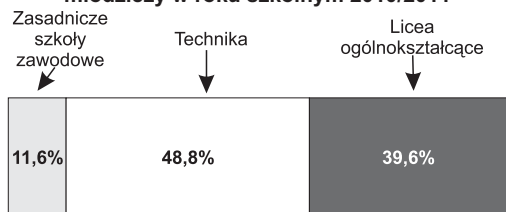
Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat słubicki 2010/2011	8	1639	505
2011/2012	8	1570	526
Gminy miejsko-wiejskie:			
Cybinka	1	261	90
Ośno Lubuskie	1	221	75
Rzepin.	2	321	98
Słubice	3	617	215
Gmina wiejska			
Górzycyca	1	150	48

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

**Współczynnik skolaryzacji netto
w roku szkolnym 2011/2012**

**Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla
młodzieży w roku szkolnym 2010/2011**

- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie funkcjonowało 8 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół gimnazjalnych zlokalizowanych było w gminie Słubice (37,5% ogólnej liczby szkół gimnazjalnych w powiecie).
- W gimnazjach kształciło się 1,6 tys. uczniów, tj. 4,8% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie. W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 liczba uczniów zmniejszyła się o 4,2%. W skali roku wzrosła natomiast liczba absolwentów (o 4,2%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie słubickim przypadało 196 uczniów.
- Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31.XII.2011 r. współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (uczniowie w wieku 7-12 lat) w roku szkolnym 2011/2012 wyniósł 94,4% i był o 1,3 p. proc. niższy niż w roku poprzednim. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie słubickim 91,2% i był o 2,0 p. proc. niższy niż rok wcześniej.
- Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2011/2012 w powiecie słubickim pozostawało 10 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 1,7 tys. uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu tworzyły 4 technika, 3 zasadnicze szkoły zawodowe oraz 3 licea ogólnokształcące.

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

- W końcu 2011 r. czynna sieć wodociągowa w powiecie słubickim miała długość 297,4 km. Na każde 100 km² powierzchni powiatu przypadało 29,8 km wodociągu, tj. mniej o 36,3% niż średnio w województwie. Najwyższa gęstość sieci wodociągowej była w gminach: Słubice (42,0 km na 100 km²) i Cybinka (30,3), a najmniejsza w gminie Ośno Lubuskie (20,8).
- W końcu 2011 r. 7,8% ogółu ludności powiatu nie miało możliwości korzystania z sieci wodociągowej (w województwie 10,4%). Najmniejszy wskaźnik niekorzystających z wodociągu notowano w gminie Ośno Lubuskie (2,9% ludności) i Górzycza (3,9%).
- Przeciętne zużycie wody w 2011 r. na 1 mieszkańca w gospodarstwie domowym wyniosło 30,6 m³, tj. o 2,0% więcej niż średnio w województwie. Największe zużycie wody odnotowali mieszkańcy w gminie Ośno Lubuskie (33,6 m³ na 1 mieszkańca) i Słubice (33,1 m³), a najmniejsze w gminie Górzycza (24,5 m³).

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2011 r.

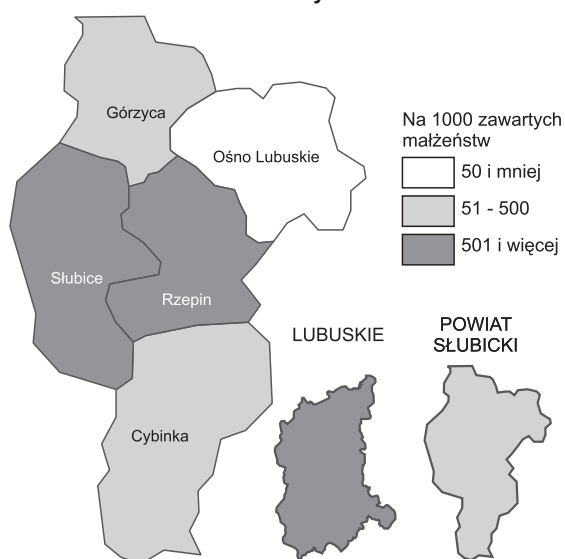
Stan 31 XII

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		Korzystający z sieci w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		Korzystający z sieci w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Powiat słubicki	297,4	29,8	92,2	165,4	16,6	60,3
Gminy miejsko-wiejskie:						
Cybinka	84,8	30,3	93,8	30,4	10,9	63,0
Ośno Lubuskie	41,2	20,8	97,1	29,6	14,9	40,5
Rzepin	52,0	27,2	84,9	30,5	16,0	54,8
Słubice	78,2	42,0	94,4	49,4	26,6	79,0
Gmina wiejska						
Górzycza	41,2	28,6	96,1	25,5	17,7	50,6

- W końcu 2011 r. sieć kanalizacyjna powiatu słubickiego miała długość 165,4 km. Zagęszczenie sieci kanalizacyjnej w powiecie wyniosło 16,6 km na 100 km² i było o 22,4% mniejsze niż średnie w województwie. Najwyższy wskaźnik zanotowano w gminach: Słubice i Górzycza, odpowiednio 26,6 km i 17,7 km na 100 km².
- Z sieci kanalizacyjnej w końcu 2011 r. korzystało 60,3% ludności powiatu. Wskaźnik ten jest mniejszy o 4,1 p.proc. od przeciętnej w województwie. Spośród gmin powiatu najwyższy odsetek ludności korzystającej z kanalizacji odnotowano w gminie Słubice (79,0%), a najmniejszy w gminach: Ośno Lubuskie i Górzycza (odpowiednio 40,5% i 50,6% ogółu ludności).

- W powiecie słubickim w końcu 2011 r. w gospodarstwach domowych było 16,2 tys. odbiorców energii elektrycznej. Zużyta przez nich energia stanowiła 4,6% ogółu energii zużytej w województwie. Na obszarach miejskich powiatu słubickiego wykorzystano 68,1% energii zużytej w powiecie.
- Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę w gospodarstwach domowych wyniosło 2119 kWh, tj. o 2,4% więcej niż przeciętnie w województwie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wyniosło 721 kWh.
- W końcu 2011 r. sieć gazowa w powiecie słubickim miała długość 342,8 km i stanowiła 9,2% sieci w województwie. W przeliczeniu na 100 km² powierzchni było to 34,3 km, tj. o 29,4% więcej niż przeciętnie w województwie.
- W gospodarstwach domowych było 6,9 tys. odbiorców gazu. Przeciętnie każdy odbiorca w gospodarstwach domowych zużył 817 m³ gazu, tj. 22,8% więcej niż przeciętnie w województwie.
- W 2011 r. w powiecie słubickim oddano do użytkowania 101 mieszkań, tj. o 19 mniej niż przed rokiem. Prawie wszystkie (99,0%) nowe mieszkania oddali inwestorzy w budownictwie indywidualnym. Połowę nowych mieszkań w powiecie pozyskano w gminie Słubice. Stosunkowo dużo mieszkań (30,7%) oddano w gminie Rzepin.
- Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 124,0 m² i była o 26,5% większa od przeciętnej w województwie. Największe mieszkania powstały w gminie Cybinka (186,2 m²), a najmniejsze w gminie Ośno Lubuskie (102,5 m²).

Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Powiat słubicki	101	512	12521	124,0
Gminy miejsko-wiejskie:				
Cybinka	9	49	1676	186,2
Ośno Lubuskie	2	10	205	102,5
Rzepin	31	143	3599	116,1
Słubice	50	263	5956	119,1
Gmina wiejska				
Górzycy	9	47	1085	120,6

- Liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw w powiecie wyniosła 407 i była o 36,1% niższa niż w województwie (638). Najmniejszą wartość tego wskaźnika zanotowano w gminie Ośno Lubuskie (50), a najwyższą w gminie Słubice (581).

Finanse publiczne

- Dochody powiatu słubickiego w 2011 r. wyniosły 54,6 mln zł i były o 32,9% wyższe od notowanych w 2010 r. Z kolei wydatki powiatu wzrosły w skali roku o 28,1% tj. do poziomu 58,3 mln zł. W rezultacie w 2011 r. wynik budżetu powiatu słubickiego ukształtował się na poziomie minus 3,7 mln zł (wobec minus 4,4 mln zł w 2010 r.), a relacja wyniku do dochodu wyniosła minus 6,7% wobec minus 10,7% w 2010 r.
- W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody powiatu słubickiego wyniosły 1149 zł i były o 14,9% wyższe od średnich dochodów powiatów w województwie. Wydatki w wysokości 1226 zł na 1 mieszkańca były o 20,3% wyższe od średnich wydatków powiatów na mieszkańca w województwie.

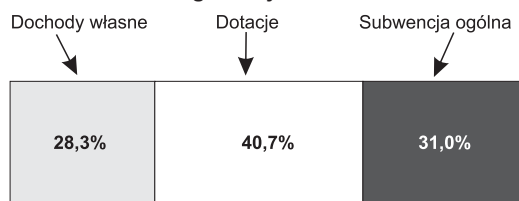
Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2011 r.

Wyszczególnienie	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	W tym wydatki	
				bieżące	inwestycyjne
W ZŁ					
Dochody i wydatki budżetu powiatu słubickiego	1149,07	325,60	1225,91	1097,58	96,77
Dochody i wydatki budżetów gmin					
Gminy razem	3050,53	1715,15	2929,90	2581,54	348,35
Gminy miejsko-wiejskie:					
Cybinka	2781,43	1193,18	2955,81	2334,78	621,03
Ośno Lubuskie	3289,58	1800,76	3344,22	2889,96	454,26
Rzepin	2738,62	1425,80	2613,54	2555,46	58,09
Słubice	2979,68	2074,34	2638,26	2429,75	208,51
Gmina wiejska					
Górzycy	4171,85	1413,13	4355,00	3270,06	1084,94

(dok.)

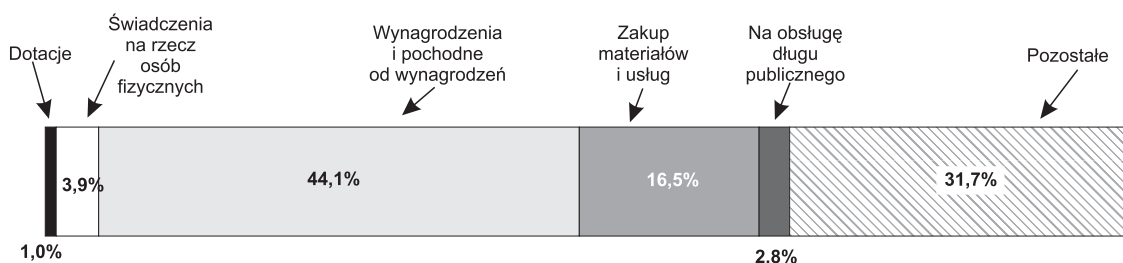
Wyszczególnienie	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	W tym wydatki	
				bieżące	inwestycyjne
2010 = 100					
Dochody i wydatki budżetu powiatu słubickiego	132,9	131,2	128,1	137,0	66,5
Dochody i wydatki budżetów gmin					
Gminy razem	102,6	116,6	88,2	99,9	47,2
Gminy miejsko-wiejskie:					
Cybinka	106,1	114,7	101,8	101,9	101,5
Ośno Lubuskie	91,2	106,5	80,7	102,5	34,3
Rzepin	94,8	108,7	78,4	102,6	6,9
Słubice	109,5	125,1	88,6	95,9	47,2
Gmina wiejska					
Górzycza	106,2	107,2	100,7	104,6	90,7

Struktura dochodów powiatu słubickiego według rodzajów w 2011 r.

- o Największy udział w ogóle dochodów powiatu słubickiego miały dotacje (40,7% wobec 32,6% średnio w powiatach w województwie lubuskim). Dalsze 31,0% ogółu dochodów powiatu stanowiła subwencja ogólna (tj. o 9,0 p.proc. mniej niż średnio w powiatach województwa lubuskiego), a 28,3% - dochody własne (tj. 1,0 p.proc. więcej niż średnio w powiatach lubuskich).
- o W 2011 r. dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 0,9 tys. zł. Było to o 81,6% mniej niż w 2010 r., a ich udział w ogóle dochodów powiatu wyniósł 2,1%.
- o Około 10,5% ogółu wydatków powiatu stanowiły wydatki majątkowe (wobec 15,1% średnio w powiatach w województwie), w tym 7,9% – wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 97 zł, tj. były o 33,5% niższe niż w 2010 r., a w relacji do średnich wydatków inwestycyjnych w powiatach województwa lubuskiego były niższe o 36,5%. Dalsze 89,5% ogółu wydatków przeznaczono na wydatki bieżące, tj. o 4,6 p.proc. więcej niż średnio w powiatach województwa lubuskiego.

Struktura wydatków bieżących powiatu słubickiego w 2011 r.

- o Dochody gmin powiatu słubickiego zbiorczo wyniosły 145,0 mln zł i były o 2,6% wyższe od notowanych 2010 r., natomiast wydatki zmniejszyły się w skali roku o 11,8% do poziomu 139,2 mln zł. W rezultacie łączny wynik budżetów gmin powiatu słubickiego uległ poprawie z minus 16,6 mln zł w 2010 r. do 5,7 mln zł w 2011 r., a relacja wyniku do dochodów budżetów gmin wyniosła 4,0% (wobec minus 11,8% w 2010 r.).
- o Dochody gmin powiatu słubickiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 3051 zł, w tym dochody własne 1715 zł. Wydatki na 1 mieszkańca gminy w powiecie słubickim wyniosły 2930 zł, w tym wydatki bieżące 2582 zł. Najwyższe wydatki na 1 mieszkańca notowano w gminie wiejskiej Górzycza (o 44,2% wyższe niż średnio w gminach w województwie lubuskim).
- o Dochody własne stanowiły średnio 56,2% ogółu dochodów budżetów gmin powiatu słubickiego, przy czym udział ten kształtował się na poziomie od 33,9% w gminie Górzycza do 69,6% w gminie Słubice. Dalsze 23,5% ogółu dochodów gmin powiatu słubickiego zapewniała subwencja ogólna, a 20,2% – dotacje.
- o W 2011 r. dochody budżetów gmin powiatu słubickiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły łącznie 6,8 mln zł, co stanowiło 4,8% ogółu dochodów gmin w powiecie. Najwyższy udział środków unijnych w ogóle dochodów budżetu notowano w gminie Górzycza (25,3%), a najniższy w gminie Ośno Lubuskie (0,5%).

- o Około 11,9% ogółu wydatków gmin powiatu słubickiego stanowiły wydatki majątkowe (wobec 20,3% średnio w gminach województwa lubuskiego). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 348 zł, tj. o 52,8% mniej niż w 2010 r. i o 40,9% mniej niż średnio w gminach w województwie. Dalsze 88,1% ogółu wydatków stanowiły wydatki bieżące. Było to o 8,4 p.proc. więcej niż średnio w gminach województwa lubuskiego.

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminach powiatu słubickiego w 2011 r.

Wyszczególnienie	Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
	w tys. zł	2010 = 100	dochody budżetów ogółem = 100
Gminy razem	6771,8	54,4	4,8
Gminy miejsko-wiejskie:			
Cybinka	468,9	386,9	2,6
Ośno Lubuskie	116,3	4,7	0,5
Rzepin	814,6	26,8	2,8
Słubice	1107,3	37,4	2,0
Gmina wiejska			
Górzycza	4264,7	110,9	25,3

Podmioty gospodarki narodowej

- o W końcu grudnia 2011 r. w powiecie słubickim zarejestrowanych było 5,4 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. 5,2% wszystkich podmiotów w województwie lubuskim. W porównaniu z 2010 r. liczba podmiotów zmniejszyła się o 234, tj. o 4,1%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^A	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa rynku nieruchomości ^A	Pozostałe sekcje
Powiat słubicki 2010	5668	327	537	1873	637	553	1741
2011	5434	332	524	1716	578	571	1713
Gminy miejsko-wiejskie:							
Cybinka	490	39	104	129	43	9	166
Ośno Lubuskie	572	57	84	154	53	9	215
Rzepin	1004	60	90	285	116	130	323
Słubice	3105	149	210	1079	337	420	910
Gmina wiejska							
Górzycza	263	27	36	69	29	3	99

- o Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminach miejsko-wiejskich Słubice oraz Rzepin odpowiednio 57,1% i 18,5% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.
- o W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu miały podmioty z sekcji handel naprawa pojazdów samochodowych (31,6%) oraz podmioty z grupy sekcji „pozostałych”(31,5% ogółu podmiotów w powiecie).

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym					
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Powiat słubicki 2010	5668	479	293	299	30	115	4057
2011	5434	510	305	309	29	127	3769
Gminy miejsko-wiejskie:							
Cybinka	490	36	15	24	4	14	392
Ośno Lubuskie	572	61	38	24	4	16	431
Rzepin	1004	100	60	49	7	20	677
Słubice	3105	293	177	203	12	61	2070
Gmina wiejska							
Górzycza	263	20	15	9	2	16	199

- o Spółki handlowe stanowiły w powiecie słubickim 9,4% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, w tym 305 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (11,1% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie Słubice (38,4% ogółu spółek handlowych w powiecie słubickim).

POWIAT STRZELECKO- -DREZDENECKI

Powierzchnia i ludność

- ° Powiat strzelecko-drezdenecki usytuowany jest w najdalej na północ wysuniętej części województwa. W 2011 r. na powierzchni 1248 km² mieszkało 50,7 tys. osób, tj. 5,0% populacji województwa. Liczba ludności powiatu zmniejszyła się w skali roku o 27 osób, tj. o 0,1%. Wskaźnik urbanizacji określający udział ludności miejskiej w ludności ogółem wyniósł 47,4% tj. o 16,0 p.proc. mniej niż średnia dla województwa.

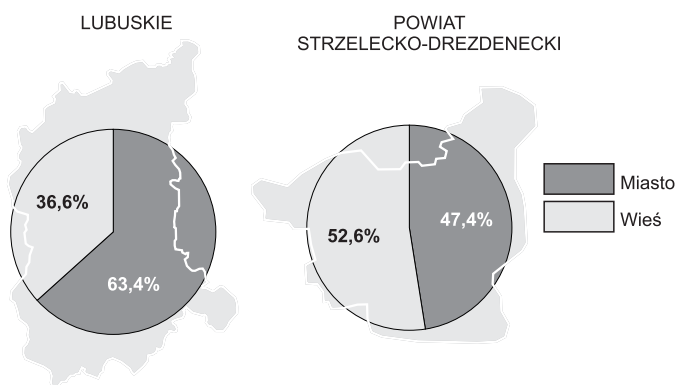
Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

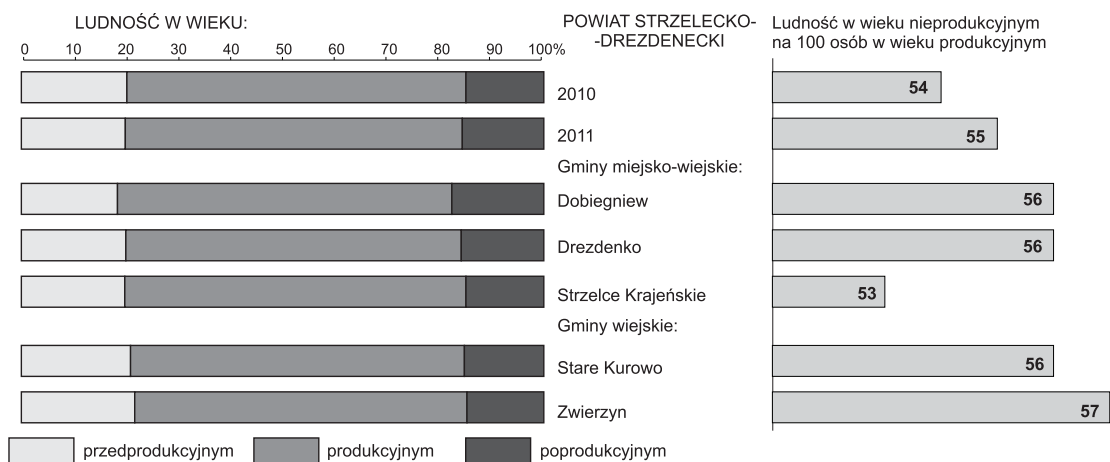
Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn
		ogółem	w tym kobiety	na km ²	
Powiat strzelecko-drezdenecki 2010	1248	50713	25685	41	103
2011	1248	50686	25679	41	103
Gminy miejsko-wiejskie:					
Dobiegiew	351	6873	3444	20	100
Drezdenko	400	17619	8929	44	103
Strzelce Krajeńskie	319	17542	8965	55	105
Gminy wiejskie:					
Stare Kurowo	78	4215	2112	54	100
Zwierzyn	100	4437	2229	44	101

- ° Najwięcej ludności mieszkało w gminach miejsko-wiejskich Drezdenko – 17,6 tys. i Strzelce Krajeńskie – 17,5 tys. (po ok. 35% ogółu ludności powiatu), najmniej mieszkańców liczyła gmina wiejska Stare Kurowo – 4,2 tys. (8,3% ogółu populacji powiatu).
- ° Ponad połowę ludności powiatu stanowiły kobiety (50,7%). Współczynnik feminizacji (określający liczbę kobiet na 100 mężczyzn) kształtował się na poziomie 103. Najwyższym współczynnikiem feminizacji charakteryzowała się miejska część gminy Strzelce Krajeńskie (109), podczas gdy na obszarach wiejskich gmin Dobiegiew i Drezdenko obserwowano przewagę liczebną mężczyzn nad kobietami (po 97 kobiet na 100 mężczyzn).
- ° Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w populacji ogółem wyniósł 19,9%, osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 64,5%, a w wieku poprodukcyjnym 15,6%. Najwyższym udziałem osób w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem charakteryzowała się wiejska część gminy Drezdenko (22,3%), natomiast najwyższy udział ludności w wieku poprodukcyjnym odnotowano w miejskiej części gminy Dobiegiew (18,1%).
- ° W miejskiej części gminy Strzelce Krajeńskie liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym należała do najniższych w powiecie (51).

Struktura ludności według miejsca zamieszkania w 2011 r.

Ludność według ekonomicznych grup wieku

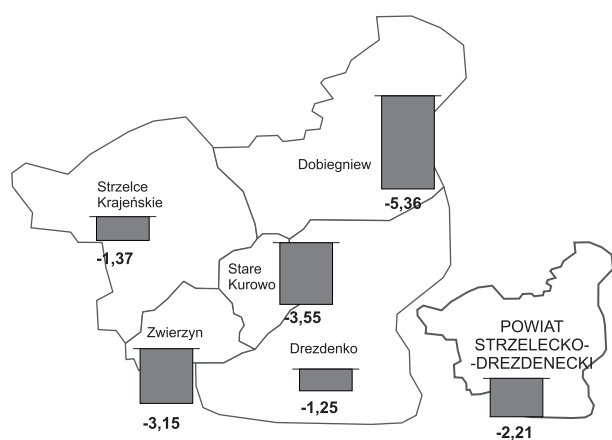

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
	na 1000 ludności			
Powiat strzelecko-drezdenecki 2010	5,85	11,92	9,83	2,09
2011	5,33	10,69	9,01	1,68
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegniew	4,93	10,00	10,73	-0,72
Drezdenko	4,31	11,57	8,96	2,61
Strzelce Krajeńskie	6,39	10,16	7,82	2,34
Gminy wiejskie:				
Stare Kurowo	5,69	9,24	8,53	0,71
Zwierzyn	5,40	11,71	11,71	x

- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, kształtował się w 2011 r. na poziomie 5,3 (przed rokiem 5,9), plasując powiat strzelecko-drezdenecki (razem z powiatem żagańskim, krośnieńskim i świebodzińskim) na 2 miejscu w województwie. W 2011 r. liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była największa w miejskiej części gminy Strzelce Krajeńskie (6,5), natomiast najmniejsza w miejskiej części gminy Drezdenko (3,3).

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2011 r.

- Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2011 r. wyniósł 10,7 wobec 11,9 w 2010 r. Pod względem wartości tego wskaźnika powiat zajmował 4 miejsce wśród pozostałych powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik urodzeń żywych odnotowano w wiejskiej części gminy Drezdenko (12,5), a najniższy w miejskiej części gminy Dobiegniew (8,4).

- Współczynnik zgonów na 1000 ludności osiągnął poziom 9,0 (przed rokiem 9,8) i był jednym z niższych wśród powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik zgonów na 1000 ludności odnotowano w miejskiej części gminy Dobiegniew (12,5), natomiast najniższa umieralność wystąpiła w miejskiej części gminy Strzelce Krajeńskie (6,8).

- W 2011 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost ludności w powiecie wyniósł 1,7 (w 2010 r. – 2,1) i był jednym z najwyższych wśród powiatów województwa (taki sam notowano w powiecie gorzowskim i międzyrzeckim). W przeliczeniu na 1000 ludności dodatni przyrost naturalny wystąpił w większości gmin powiatu strzelecko-drezdeneckiego, w tym najwyższy w miejskiej części gminy Strzelce Krajeńskie (3,3).

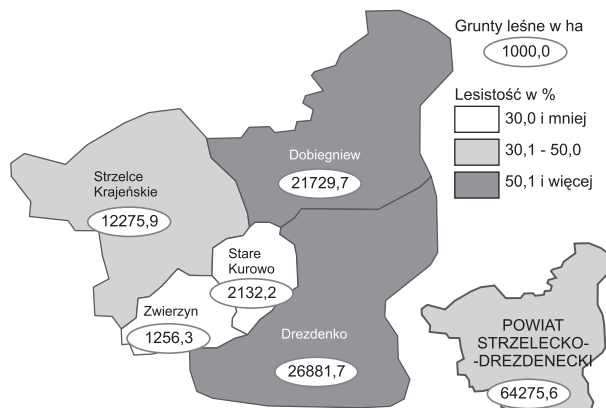
- Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności osiągnęło wartość minus 2,2 (w 2010 r. minus 2,7). Odpiływ ludności odnotowano w większości gmin powiatu strzelecko-drezdeneckiego, największy wystąpił w wiejskiej części gminy Dobiegniew (minus 11,7 osoby na 1000 ludności).

Środowisko i ekologia

- W końcu 2011 r. grunty leśne powiatu strzelecko-drezdeneckiego zajmowały obszar 64275,6 ha stanowiąc 9,1% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 62360,4 ha porastały 50,0% powierzchni powiatu.
- Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach Drezdenko (65,0) i Dobiegniew (60,1), a najniższy w gminie Zwierzyn (12,1).
- W 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu strzelecko-drezdeneckiego wynosiła 90850,4 ha, co stanowiło 6,5% powierzchni geograficznej województwa i 72,8% powierzchni geograficznej powiatu. W porównaniu z 2010 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody zwiększyła się o 130,2 ha, tj. o 0,1%.

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

- o Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowały się gminy Dobiegniew (27,8%) i Drezdenko (23,9%), a najmniejszą gmina Stare Kurowo (5,4%).

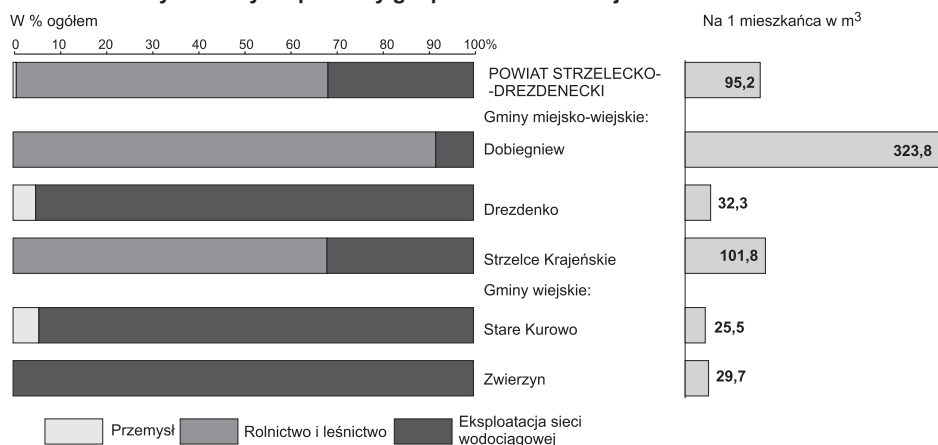
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody	
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne		
		w ha				
Powiat strzelecko-drezdenecki	2010 2011	90720,2 90850,4	360,9 370,4	79967,1 79957,7	179,1 292,1	70 70
Gminy miejsko-wiejskie:						
Dobiegniew		34664,2	28,0	29042,9	24,5	19
Drezdenko		29773,5	302,0	28174,0	113,5	36
Strzelce Krajeńskie		12123,9	40,4	8577,8	28,3	15
Gminy wiejskie:						
Stare Kurowo		6738,0	-	6738,0	-	-
Zwierzyn		7550,8	-	7425,0	125,8	-

- o Powiat strzelecko-drezdenecki jest dziewiątym powiatem w województwie (za powiatami: krośnieńskim, żarskim, gorzowskim, miastami: Gorzów Wlkp. i Zielona Góra oraz powiatem żagańskim i słubickim i międzyrzeckim) pod względem zużycia wody ogółem. W 2011 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 95,2 m³, tj. o 9,1 m³ więcej niż średnio w województwie.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2011 r.

- o Najwięcej – 67,7% zużytej wody – wykorzystano w rolnictwie i leśnictwie, 31,6% w gospodarstwach domowych, a 0,7% w przemyśle. W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie (obszar wiejski gminy Dobiegniew – 95,9% i obszar wiejski gminy Strzelce Krajeńskie – 85,9% ogółu zużytej wody). Wielkość zużycia wody w gminie Zwierzyn i miastach Drezdenko i Strzelce Krajeńskie jest zdeterminowana zużyciem wody w gospodarstwach domowych. W 2011 r. eksploatacja sieci wodociągowej stanowiła w tych gminach odpowiednio 100,0%, 97,8% i 95,9% zużytej wody.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
		w dam ³				
Powiat strzelecko-drezdenecki	2010 2011	959 986	959 986	62,0 61,7	- -	61,1 60,6
Gminy miejsko-wiejskie:						
Dobiegniew		141	141	100,0	-	70,5
Drezdenko		414	414	100,0	-	59,6
Strzelce Krajeńskie		395	395	5,1	-	74,3
Gminy wiejskie:						
Stare Kurowo		36	36	91,7	-	55,1

- W 2011 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 986,0 dm³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2010 r. nastąpił wzrost o 2,8% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w mieście Drezdenko (39,5% ogółu), natomiast najmniej na terenie wiejskim gminy Drezdenko (2,5% wartości ogółem). Oczyszczaniu biologicznemu poddano 61,7% ścieków.
- Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 60,6% ogółu mieszkańców powiatu (w 2010 r. 61,1%). Udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat strzelecko-drezdenecki na 9. lokacie w województwie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Strzelce Krajeńskie (99,2%) i Drezdenko (96,0%), najniższym obszar wiejski Drezdenka (5,1%).
- W 2011 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 6,9 mln zł, tj. 135 zł w przeliczeniu na mieszkańca (7. lokata w województwie lubuskim). Najwięcej – 52,6% poniesionych nakładów przeznaczono na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu, a pozostałe 47,4% – na gospodarkę ściekową i ochronę wód. Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w mieście Drezdenko, w którym wydano 53,1% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 344 zł.
- Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 14,6 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 288 zł. Na inwestycje związane z ujęciami i doprowadzeniem wody przeznaczono 85,4% ogółu środków, na regulację i zabudowę rzek – 11,4%, na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody przeznaczono – 3,2% ogółu środków. Najwięcej – 77,4% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w gminie Zwierzyn.
- Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki pochodzące z funduszy ekologicznych (stanowiące 35,8% ogółu zainwestowanych środków), 35,0% środków pochodziło z zagranicy, a 29,2% stanowiły środki własne oraz budżetu gminy.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
	w tys. zł			
Powiat strzelecko-drezdenecki	2010	5879,7		1630,8
	2011	6855,6		14584,4
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegniew		1736,7		44,0
Drezdenko		3637,5		161,4
Strzelce Krajeńskie		801,1		519,8
Gminy wiejskie:				
Stare Kurowo		680,3		2570,7
Zwierzyn		-		11288,5

Rynek pracy

- W 2011 r. liczba pracujących w powiecie strzelecko-drezdeneckim była o 1,2% większa niż w roku poprzednim, a jej udział w ogóle pracujących w województwie pozostał na poziomie 3,7%. Jednocześnie wzrosła liczba zarejestrowanych bezrobotnych (o 6,5%), którzy stanowili 7,8% ogółu bezrobotnych w województwie (tj. o 0,4 p.proc. więcej niż w 2010 r.).
- W 2011 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) pracowało 8,2 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 251 osób (wobec 327 średnio w województwie), przy czym najmniej pracujących w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie Zwierzyn (143 osoby na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najwięcej w gminie Drezdenko i Strzelce Krajeńskie (odpowiednio 285 osób i 273 osoby).

Pracujący w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2010 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat strzelecko-drezdenecki . .	8194	101,2	100,0	3620	251
Gminy miejsko-wiejskie:					
Dobiegniew	888	99,1	10,8	404	202
Drezdenko	3222	99,9	39,3	1483	285
Strzelce Krajeńskie	3126	104,5	38,1	1408	273
Gminy wiejskie:					
Stare Kurowo	556	101,6	6,8	175	206
Zwierzyn	402	91,8	4,9	150	143

- Udział kobiet w ogóle pracujących w powiecie wyniósł 44,2%, tj. o 5,1 p.proc. mniej niż średnio w województwie, a ich liczba wzrosła w skali roku o 0,8%, przy wzroście liczby pracujących mężczyzn o 1,5%.

- Z ogółu pracujących w powiecie strzelecko-drezdeneckim 51,6% pracowało w przemyśle i budownictwie. Dalsze 44,5% pracowało w przedsiębiorstwach usługowych, a pozostałe 3,8% – w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie. Sektor prywatny koncentrował 68,0% ogółu pracujących (tj. o 3,2 p.proc. więcej niż średnio w województwie lubuskim).
- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w powiecie strzelecko-drezdeneckim wyniosło 6,8 tys. osób i było o 1,6% wyższe niż w 2010 r. Wzrost przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w budownictwie (o 32,4%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 9,2%) oraz w przemyśle (o 7,3%). Niższe niż w 2010 r. przeciętne zatrudnienie było m.in. handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 13,4%) oraz administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 8,5%).
- Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2011 r. wyniosła 4,6 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym były to 142 osoby (wobec 88 średnio w województwie), najwięcej w gminie Dobiegiew (199 osób), a najmniej w gminach Drezdenko (129 osób) i Zwierzyn (130 osób).

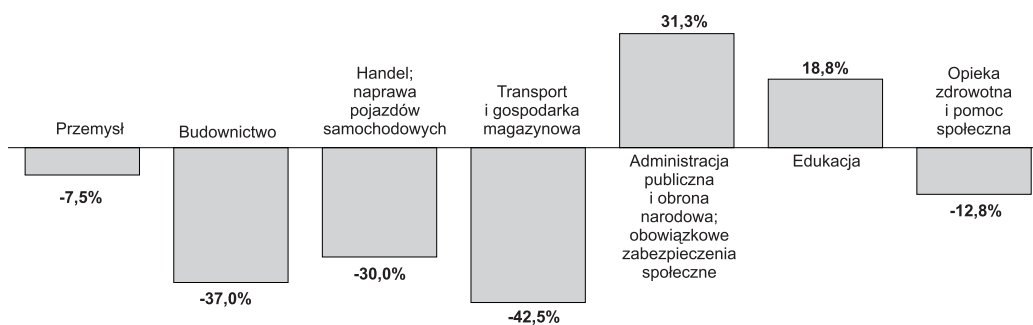
Bezrobotni zarejestrowani w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2010 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat strzelecko-drezdenecki . .	4637	106,5	100,0	2495	142
Gminy miejsko-wiejskie:					
Dobiegiew	877	108,5	18,9	442	199
Drezdenko	1455	101,9	31,4	799	129
Strzelce Krajeńskie	1564	108,6	33,7	840	137
Gminy wiejskie:					
Stare Kurowo	374	111	8,1	205	139
Zwierzyn	367	107,3	7,9	209	130

- W populacji bezrobotnych w powiecie strzelecko-drezdeneckim 53,8% stanowiły kobiety (wobec 55,3% średnio w województwie). Ich liczba wzrosła w relacji do 2010 r. o 12,3%, przy wzroście liczby bezrobotnych mężczyzn o 0,4%.
- Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowiły odpowiednio 21,0% i 22,8% ogółu bezrobotnych w powiecie. Odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł w 51,2%, przy czym najwyższy był w gminie Dobiegiew (58,8%), a najniższy w gminach Drezdenko i Strzelce Krajeńskie (odpowiednio 46,8% i 49,7%).
- W końcu 2011 r. stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie wyniosła 24,3%. Wyższą stopę bezrobocia zanotowano tylko w powiecie żagańskim – 25,7%.

Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w powiecie według wybranych sekcji w 2011 r.

- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie strzelecko-drezdeneckim kształtuje się na poziomie niższym w porównaniu do średniego wynagrodzenia w województwie (w 2011 r. o 1,4%, tj. wyniosło 3031 zł). W 2011 wzrost przeciętnego wynagrodzenia w skali roku był mniej dynamiczny od wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w województwie; wyniósł 4,8% wobec 5,3% średnio w województwie lubuskim.

Kultura i turystyka

- W końcu grudnia 2011 r. w powiecie strzelecko-drezdeneckim funkcjonowało 16 bibliotek publicznych łącznie z filiami, tj. 6,3% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bibliotek nie uległa zmianie, wzrosła natomiast liczba czytelników o 1,4%. W skali roku odnotowano spadek liczby woluminów księgozbioru o 1,0% oraz wypożyczeń o 1,5%.

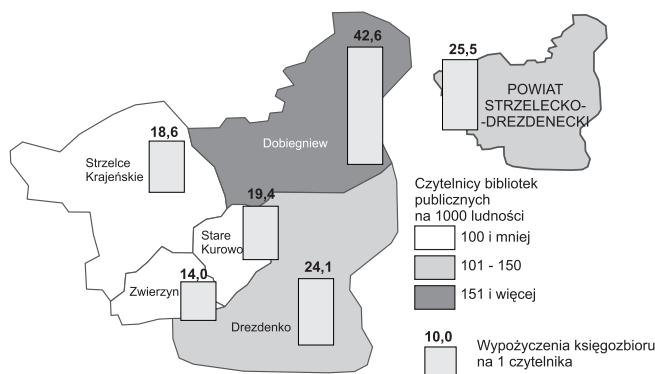
Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Powiat strzelecko-drezdenecki 2010	16	13	174,8	6049	158,6
2011	16	7	173,0	6133	156,2
Gminy miejsko-wiejskie:					
Dobiegnew	2	-	33,4	1261	53,7
Drezdenko	6	6	65,8	2454	59,1
Strzelce Krajeńskie	5	-	46,2	1589	29,6
Gminy wiejskie:					
Stare Kurowo	1	1	15,3	408	7,9
Zwierzyn	2	-	12,4	421	5,9

- o Najwięcej bibliotek publicznych i filii funkcjonowało w gminie miejsko-wiejskiej Drezdenko 37,5% ogółu bibliotek w powiecie. Najwięcej wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika odnotowano w gminie Dobiegnew – 43 woluminy, najmniej w gminie Zwierzyn – 14 woluminów.

Czytelnicy bibliotek publicznych oraz wypożyczenia księgozbioru w 2011 r.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat strzelecko-drezdenecki 2009	4	121	25179
2011	3	123	21020
Gminy miejsko-wiejskie:			
Drezdenko.	1	16	8770
Strzelce Krajeńskie	1	88	10000
Gminy wiejskie:			
Stare Kurowo	1	19	2250

- o Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2009 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu strzelecko-drezdeneckiego instytucje wzrosła o 2, tj. o 1,7%.

- o Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w gminie Strzelce Krajeńskie 71,5% ogólnej liczby imprez w powiecie. Najwyższą frekwencję odnotowano natomiast w gminie Drezdenko gdzie średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyło 548 osób.
- o Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2011 r. w granicach powiatu strzelecko-drezdeneckiego funkcjonowało 20 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. 7,1% wszystkich obiektów w województwie.

Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat strzelecko-drezdenecki 2010	21	8	2052	672
2011	20	8	1754	661
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegnew	2	1	170	150
Drezdenko	11	4	1118	398
Strzelce Krajeńskie	7	3	466	113

- o Bazę noclegową powiatu tworzyły 6 obiektów hotelowych i 14 pozostałych obiektów zbiorowego zakwaterowania. Najwięcej obiektów znajdowało się w gminie Drezdenko 55,0% ogólnej liczby obiektów w powiecie.
- o W powiecie strzelecko-drezdeneckim do dyspozycji turystów przygotowane były łącznie 1754 miejsca noclegowe, tj. o 14,5% mniej niż w 2010 r. Miejsca całoroczne stanowiły 37,7% wszystkich miejsc noclegowych.

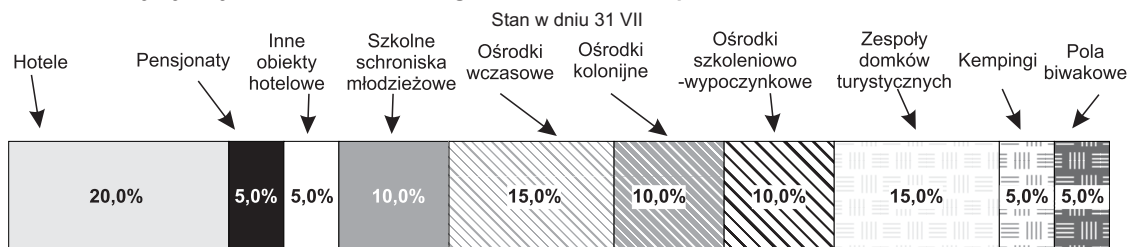
Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

Stan w dniu 31 VII

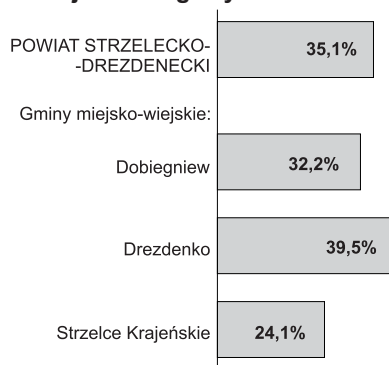
Wyszczególnienie	Korzystający		Udzielone noclegi		
	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym	
Powiat strzelecko-drezdenecki	2010	29946	2414	131120	5362
	2011	31238	2379	117803	5517
Gminy miejsko-wiejskie:					
Dobiegiew		8729	726	15354	1502
Drezdenko		14844	943	84806	2659
Strzelce Krajeńskie		7665	710	17643	1356

- W 2011 r. w powiecie strzelecko-drezdeneckim obiekty zbiorowego zakwaterowania przyjęły 31,2 tys. turystów, w tym 7,6% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2010 r. odnotowano wzrost liczby osób korzystających z noclegu - o 4,3 %, przy czym zmniejszyła się liczba turystów zagranicznych - o 1,4%.

Struktura turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w powiecie strzelecko-drezdeneckim w 2011 r.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2011 r.

- Najwięcej osób korzystało z obiektów zbiorowego zakwaterowania w gminie Drezdenko, gdzie z noclegu skorzystało 47,5% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat.
- W stosunku do 2010 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie strzelecko-drezdeneckim zmniejszyła się o 13,3 tys., tj. o 10,2%. Wzrosła natomiast liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 0,1 tys., a ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2011r. wynosił 4,7%, tj. o 0,6 p.proc. więcej niż w 2010 r.
- O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie Drezdenko (39,5%).

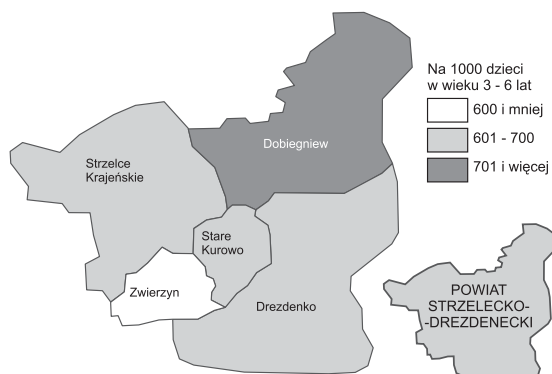
Edukacja i wychowanie

- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie strzelecko-drezdeneckim funkcjonowało 35 placówek wychowania przedszkolnego, tj. 6,8% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 liczba placówek zmniejszyła się o 5,7%. Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego zlokalizowanych było w gminie Drezdenko (42,4% ogólnej liczby placówek w powiecie).
- Przedszkola stanowiły 24,2% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego. W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminie Strzelce Krajeńskie (50% ogółu), natomiast najwięcej miejsc oferowało przedszkole w gminie Drezdenko (39,5% wszystkich miejsc w przedszkolach w powiecie). Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadało 105 miejsc.
- W roku szkolnym 2011/2012 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 1,5 tys. dzieci, tj. o 16,9% więcej niż w poprzednim roku. Dzieci w przedszkolach stanowiły 66,6% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 3,5 p.proc. mniej niż w roku szkolnym 2010/2011. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 47 dzieci.

Wychowanie przedszkolne

Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym	
	ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat
Powiat strzelecko-drezdenecki						
2010/2011	35	8	829	1319	924	440
2011/2012	33	8	836	1542	1027	431
Gminy miejsko-wiejskie:						
Dobiegiew	4	1	125	194	115	61
Drezdenko	14	1	330	581	330	178
Strzelce Krajeńskie	8	4	281	529	440	130
Gminy wiejskie:						
Stare Kurowo	2	1	50	125	105	34
Zwierzyn	5	1	50	113	37	28

- o W powiecie strzelecko-drezdeneckim w roku szkolnym 2011/2012 działały 23 szkoły podstawowe i w porównaniu z rokiem szkolny 2010/2011 ich liczba zmniejszyła się o 1 szkołę. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie Drezdenko (43,5% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie).

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2011/12

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat strzelecko-drezdenecki			
2010/2011	24	3011	565
2011/2012	23	2994	497
Gminy miejsko-wiejskie:			
Dobiegiew	2	386	67
Drezdenko	10	1014	171
Strzelce Krajeńskie	6	1013	168
Gminy wiejskie:			
Stare Kurowo	2	274	47
Zwierzyn	3	307	44

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- o W szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 3,0 tys. dzieci, tj. 5,2% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 liczba uczniów zmniejszyła się o 0,6%. W skali roku odnotowano spadek liczby absolwentów szkół podstawowych (o 12,0%). Średnio na jedną szkołę w powiecie przypadało 130 uczniów.

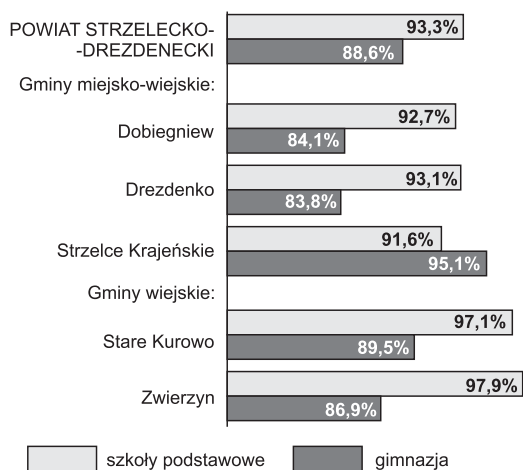
Gimnazja dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat strzelecko-drezdenecki			
2010/2011	8	1862	586
2011/2012	8	1746	577
Gminy miejsko-wiejskie:			
Dobiegiew	1	210	85
Drezdenko	2	535	184
Strzelce Krajeńskie	2	695	206
Gminy wiejskie:			
Stare Kurowo	1	149	47
Zwierzyn	2	157	55

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- o W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie funkcjonowało 8 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół gimnazjalnych zlokalizowanych było w gminach Drezdenko, Strzelce Krajeńskie i Zwierzyn (po 25,0% ogólnej liczby szkół gimnazjalnych w powiecie).

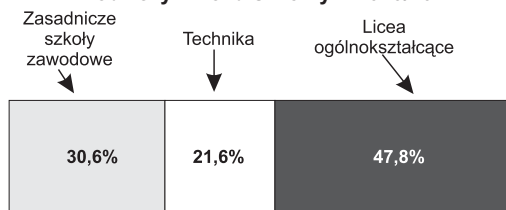
**Współczynnik skolaryzacji netto
w roku szkolnym 2011/2012**

- W gimnazjach kształciło się 1,7 tys. uczniów, tj. 5,4% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie.

W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 liczba uczniów zmniejszyła się o 6,2%. Zmniejszyła się również liczba absolwentów z roku szkolnego 2010/2011 (o 1,5%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie strzelecko-drezdeneckim przypadało 218 uczniów.

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w roku szkolnym 2010/2011

- Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31.XII.2011 r. współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (uczniowie w wieku 7-12 lat) w roku szkolnym 2011/2012 wyniósł 93,3% i był o 1,0 p.proc. niższy niż w roku poprzednim. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie 88,6% i był o 0,5 p.proc. niższy niż rok wcześniej.

- Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2011/2012 w powiecie strzelecko-drezdeneckim pozostawało 10 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 1,5 tys. uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu tworzyły 4 zasadnicze szkoły zawodowe, 3 technika oraz 3 licea ogólnokształcące.

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

- W powiecie strzelecko-drezdeneckim czynna sieć wodociągowa w końcu 2011 r. miała długość 470,9 km. Na każde 100 km² powierzchni powiatu przypadało 37,7 km wodociągu, tj. 19,4% mniej niż średnio w województwie. Najmniejsze zagęszczenie sieci występowało w gminach: Dobiegniew (20,5 km na 100 km²) i Drezdenko (22,6), a największe w gminie stare Kurowo (118,8).
- W końcu 2011 r. 18,0% ogółu ludności powiatu nie korzystało z sieci wodociągowej (wobec 10,4% w województwie). Najwyższy wskaźnik niekorzystających z wodociągu notowano w gminie Zwierzyn (33,2% ludności) i Stare Kurowo (21,1%).
- Przeciętne zużycie wody w 2011 r. na mieszkańca w gospodarstwie domowym wyniosło 28,0 m³, tj. o 6,7% mniej niż przeciętnie w województwie. Największe zużycie wody wystąpiło w gminie Strzelce Krajeńskie (30,1 m³) i Drezdenko (29,4 m³ na 1 mieszkańca), a najmniejsze w gminie Stare Kurowo (23,2 m³).

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2011 r.

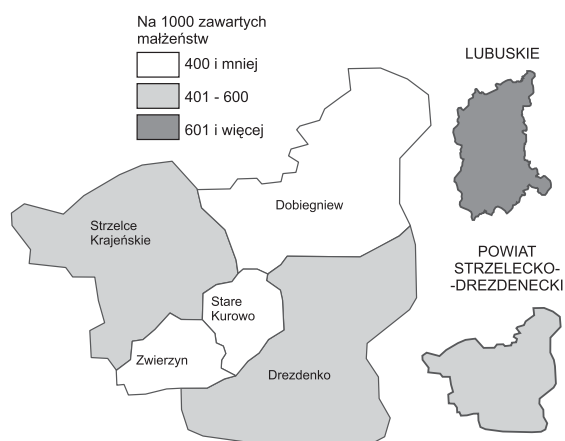
Stan 31 XII

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		Korzystający z sieci w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		Korzystający z sieci w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Powiat strzelecko-drezdenecki . .	470,9	37,7	82,0	174,9	14,0	52,2
Gminy miejsko-wiejskie:						
Dobiegniew	71,8	20,5	82,0	77,3	22,0	66,4
Drezdenko	90,3	22,6	80,7	48,5	12,1	54,1
Strzelce Krajeńskie	102,4	32,1	88,0	37,7	11,8	64,9
Gminy wiejskie:						
Stare Kurowo	92,7	118,8	78,9	11,4	14,6	23,6
Zwierzyn	113,7	113,7	66,9	-	-	-

- W końcu 2011 r. sieć kanalizacyjna powiatu strzelecko-drezdeneckiego miała długość 174,9 km. Gęstość sieci kanalizacyjnej w powiecie wyniosła 14,0 km na 100 km² i była o 34,6% mniejsza niż średnio w województwie. Najwyższy wskaźnik zanotowano w gminie Dobiegniew (22,0 km na 100 km²), a najniższy w gminie Strzelce Krajeńskie (11,8 km). Gmina Zwierzyn nie była wyposażona w sieć kanalizacyjną.
- Nieco ponad połowa ludności (52,2%) korzystała z sieci kanalizacyjnej. Wskaźnik ten jest o 12,2 p.proc. niższy od przeciętnej w województwie. Spośród gmin powiatu najniższy odsetek ludności korzystającej z kanalizacji odnotowano w gminie Stare Kurowo (23,6%), a najwyższy w gminie Dobiegniew (66,4%).

- W końcu 2011 r. w powiecie strzelecko-drezdeneckim w gospodarstwach domowych było 17,9 tys. odbiorców energii elektrycznej. Zużyta przez nich energia stanowiła 4,9% ogółu energii zużytej w województwie. Na obszarach wiejskich powiatu strzelecko-drezdeneckiego wykorzystano 52,2% energii zużytej w powiecie.
- Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę w gospodarstwach domowych wyniosło 2040 kWh, tj. o 1,5% mniej niż przeciętnie w województwie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wyniosło 720 kWh.
- Sieć gazowa w powiecie strzelecko-drezdeneckim w końcu 2011 r. stanowiła 3,2% sieci w województwie i miała długość 118,1 km. W przeliczeniu na 100 km² powierzchni było to 9,5 km, tj. o 64,2% mniej niż przeciętnie w województwie.
- W gospodarstwach domowych było 4,1 tys. odbiorców gazu. Przeciętnie każdy odbiorca w gospodarstwach domowych zużył 796 m³ gazu, tj. o 19,6% więcej niż przeciętnie w województwie.
- W 2011 r. w powiecie strzelecko-drezdeneckim oddano do użytkowania 120 mieszkań, tj. o 5 mniej niż przed rokiem. Zdecydowaną większość nowych mieszkań (95,8%) oddano w budownictwie indywidualnym. Najwięcej mieszkań przybyło w gminach Strzelce Krajeńskie (52 mieszkania) i Drezdenko (40).
- Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 117,7 m² i była większa od średniej w województwie o 20,1%. Największe mieszkania powstały w gminie Zwierzyn (150,3 m²), a najmniejsze w gminie Strzelce Krajeńskie (100,9m²).

Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

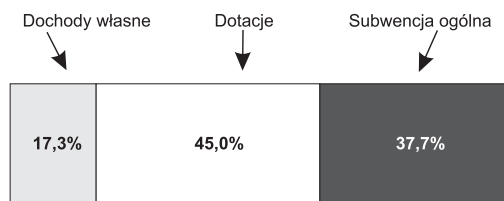
Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Powiat strzelecko-drezdenecki	120	604	14126	117,7
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegniew	12	59	1279	106,6
Drezdenko	40	236	5558	139,0
Strzelce Krajeńskie. . .	52	216	5247	100,9
Gminy wiejskie:				
Stare Kurowo.	8	46	840	105,0
Zwierzyn	8	47	1202	150,3

◦ Liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw w powiecie wyniosła 444 i była o 30,3 % mniejsza niż w województwie (638). Najmniejszą wartość tego wskaźnika zanotowano w gminie Stare Kurowo i Zwierzyn (po 333), a najwyższą w gminie Drezdenko (526).

Finanse publiczne

- W 2011 r. w powiecie strzelecko-drezdeneckim notowano najwyższy wśród powiatów województwa lubuskiego wzrost dochodów i wydatków budżetu w skali roku. Dochody powiatu strzelecko-drezdeneckiego wyniosły 60,5 mln zł i były o 47,2% wyższe niż w 2010 r., natomiast wydatki wzrosły o 29,5% do poziomu 61,6 mln zł. W rezultacie w 2011 r. wynik budżetu powiatu strzelecko-drezdeneckiego ukształtował się na poziomie minus 1,2 mln zł (wobec minus 6,5 mln zł w 2010 r.). Tym samym relacja wyniku do dochodu uległa poprawie z minus 15,8% w 2010 r. do minus 1,9% w 2011 r.
- W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody powiatu strzelecko-drezdeneckiego wyniosły 1193 zł i były o 19,3% wyższe od przeciętnych dochodów powiatów w województwie. Wydatki natomiast w wysokości 1216 zł na 1 mieszkańca były o 19,3% wyższe od średnich wydatków powiatów na mieszkańca w województwie.

Struktura dochodów powiatu strzelecko-drezdeneckiego według rodzajów w 2011 r.

- Powiat wyróżnia najniższy wśród powiatów województwa lubuskiego udział dochodów własnych w ogóle dochodów budżetu (17,3% wobec 27,3% średnio w powiatach). Na zbliżonym poziomie kształtował się udział dochodów własnych w dochodach powiatu zagańskiego (17,8%). Jednocześnie powiat strzelecko-drezdenecki ma najwyższy wśród powiatów województwa lubuskiego udział dotacji w dochodach budżetu (45,0%, wobec 32,6% średnio w powiatach lubuskich).

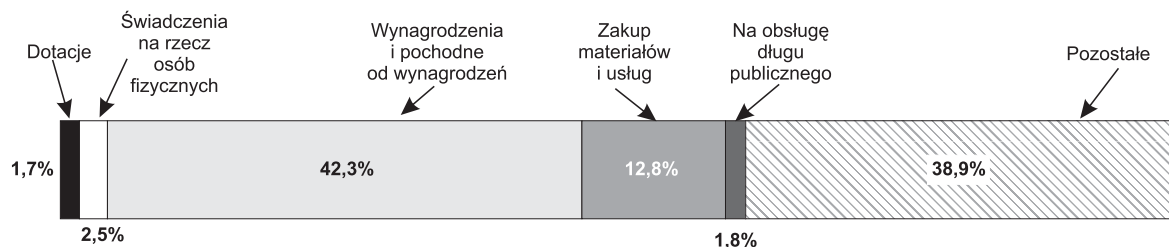
- W 2011 r. budżet powiatu strzelecko-drezdeneckiego w istotny sposób wsparły dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych, które wyniosły 4,2 mln zł, co stanowiło 10,3% ogółu dochodów powiatu.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2011 r.

Wyszczególnienie	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	W tym wydatki	
				bieżące	inwestycyjne
W ZŁ					
Dochody i wydatki budżetu powiatu strzelecko-drezdeneckiego	1192,94	206,01	1215,80	1160,60	55,19
Dochody i wydatki budżetów gmin					
Gminy razem	2848,25	1229,69	2980,80	2419,47	557,31
Gminy miejsko-wiejskie:					
Dobiegniew	3376,36	1439,57	3517,64	2716,23	801,41
Drezdenko	2497,97	1145,28	2886,58	2244,64	641,94
Strzelce Krajeńskie	2523,09	1049,94	2619,31	2270,02	337,64
Gminy wiejskie:					
Stare Kurowo	3183,94	1097,09	3670,92	2621,52	1049,39
Zwierzyn	4381,74	2073,78	3291,12	3049,90	241,22
2010 = 100					
Dochody i wydatki budżetu powiatu strzelecko-drezdeneckiego	147,3	116,3	129,7	151,4	34,2
Dochody i wydatki budżetów gmin					
Gminy razem	107,2	123,2	92,6	102,5	65,5
Gminy miejsko-wiejskie:					
Dobiegniew	109,5	139,6	89,8	100,3	66,4
Drezdenko	102,9	115,5	103,0	104,7	97,4
Strzelce Krajeńskie	102,1	92,5	94,5	95,8	88,2
Gminy wiejskie:					
Stare Kurowo	113,4	159,8	111,4	105,7	128,5
Zwierzyn	125,7	285,1	60,1	120,1	8,2

- Zaledwie 4,5% ogółu wydatków powiatu strzelecko-drezdeneckiego stanowiły wydatki majątkowe (wobec 15,1% średnio w powiatach w województwie). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 55 zł, tj. były niższe niż średnio w powiatach o 63,8%, a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2010 r. – o 65,8% niższe. Pozostałe 95,5% środków przeznaczono na wydatki bieżące. Było to o 10,6 p.proc. więcej niż średnio w powiatach województwa lubuskiego.

Struktura wydatków bieżących powiatu strzelecko-drezdeneckiego w 2011 r.

- Dochody gmin powiatu strzelecko-drezdeneckiego zbiorczo wyniosły 144,4 mln zł i były o 7,1% wyższe od notowanych 2010 r., natomiast wydatki zmniejszyły się w skali roku o 7,5% do poziomu 151,1 mln zł. W rezultacie łączny wynik budżetów gmin powiatu uległ poprawie z minus 28,6 mln zł w 2010 r. do minus 6,7 mln zł w 2011 r., a relacja wyniku do dochodów budżetów gmin wyniosła minus 4,7% (wobec minus 21,2% w 2010 r.).
- Dochody gmin powiatu strzelecko-drezdeneckiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 2848 zł, w tym dochody własne 1230 zł. Wydatki na 1 mieszkańca gminy w powiecie strzelecko-drezdeneckim wyniosły 2981 zł, w tym wydatki bieżące 2419 zł.
- Dochody własne stanowiły średnio 43,2% ogółu dochodów budżetów gmin powiatu strzelecko-drezdeneckiego, przy czym udział ten kształtował się na poziomie od 34,5% w gminie Stare Kurowo do 47,3% w gminie Zwierzyn. Dalsze 30,2% ogółu dochodów gmin powiatu strzelecko-drezdeneckiego zapewniała subwencja ogólna, a 26,6% dotacje.
- W 2011 r. dochody budżetów gmin powiatu strzelecko-drezdeneckiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły łącznie 10,7 mln zł (tj. o 4,2% mniej niż w 2010 r.), co stanowiło 7,9% ogółu dochodów gmin w powiecie. Największe wsparcie budżetu środkami unijnymi uzyskała gmina Zwierzyn – w wysokości 5,3 mln zł, tj. 34,2% ogółu dochodów gminy, a najmniejsze gmina Strzelce Krajeńskie (1,0 mln zł, tj. 2,3% ogółu dochodów).
- Wydatki bieżące gmin powiatu strzelecko-drezdeneckiego stanowiły 81,2% ogółu wydatków (było to o 1,5 p.proc. więcej niż średnio w gminach województwa lubuskiego). Dalsze 18,8% ogółu wydatków stanowiły wydatki majątkowe (wobec 20,3% średnio w gminach w województwie lubuskim). W 18,7% były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1

mieszkańca wyniosły 557 zł, tj. były niższe niż średnio w gminach w województwie o 5,5% oraz niższa w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2010 r. – o 34,5% niższe.

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminach powiatu strzelecko-drezdeneckiego w 2011 r.

Wyszczególnienie	Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
	w tys. zł	2010 = 100	dochody budżetów ogółem = 100
Gminy razem	10686,6	95,8	7,9
Gminy miejsko-wiejskie:			
Dobiegów	2225,4	93,8	10,4
Drezdenko	1186,5	52,8	2,8
Strzelce Krajeńskie	1003,7	42,9	2,3
Gminy wiejskie:			
Stare Kurowo	984,8	203,0	8,3
Zwierzyn	5286,3	142,6	34,2

Podmioty gospodarki narodowej

° W końcu grudnia 2011 r. w powiecie strzelecko-drezdeneckim zarejestrowanych było 4,4 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. 4,2% wszystkich podmiotów w województwie lubuskim. W porównaniu z 2010 r. liczba podmiotów zmniejszyła się o 77, tj. o 1,7%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa ryнку nieruchomości ^Δ	Pozostałe sekcje
Powiat strzelecko- -drezdenecki 2010	4494	434	528	1362	292	192	1686
2011	4417	425	526	1236	285	297	1648
Gminy miejsko-wiejskie:							
Dobiegów	648	52	78	179	52	80	207
Drezdenko	1636	142	178	548	101	18	649
Strzelce Krajeńskie	1589	155	199	364	100	194	577
Gminy wiejskie:							
Stare Kurowo	273	35	41	81	10	3	103
Zwierzyn	271	41	30	64	22	2	112

° Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejsko-wiejskiej Drezdenko oraz Strzelce Krajeńskie odpowiednio 37,0% i 36,0% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.

° W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu miały podmioty z grupy sekcji „pozostałych” (37,3% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z sekcji handel naprawa pojazdów samochodowych (28,0%).

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym					
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Powiat strzelecko- -drezdenecki 2010	4494	221	90	157	23	139	3614
2011	4417	226	91	164	22	147	3414
Gminy miejsko-wiejskie:							
Dobiegów	648	25	10	17	1	20	485
Drezdenko	1636	57	17	60	8	42	1399
Strzelce Krajeńskie	1589	116	52	69	10	59	1100
Gminy wiejskie:							
Stare Kurowo	273	15	5	9	2	12	217
Zwierzyn	271	13	7	9	1	14	213

° Spółki handlowe stanowiły w powiecie strzelecko-drezdeneckim 5,1% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, w tym 91 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (3,3% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie Strzelce Krajeńskie (51,3% ogółu spółek handlowych w powiecie).

POWIAT SULECÍŃSKI

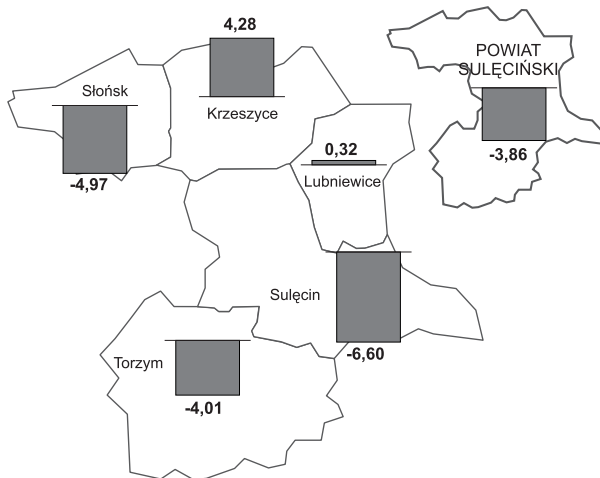

- W gminie Lubniewice liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym należała do najniższych w powiecie (49).

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		na 1000 ludności			
Powiat sulęciński	2010	6,11	11,73	11,09	0,64
	2011	5,17	11,15	10,65	0,50
Gminy miejsko-wiejskie:					
Lubniewice		6,08	9,60	9,28	0,32
Sulęcín		5,32	11,37	12,10	-0,73
Torzým		3,58	12,76	7,89	4,88
Gminy wiejskie:					
Krzeszyce		5,99	9,62	10,26	-0,64
Słońsk		5,59	10,55	10,97	-0,41

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2011 r.

- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, kształtował się w 2011 r. na poziomie 5,2 (przed rokiem 6,1), plasując powiat sulęciński (razem z powiatem międzyrzeckim i słubickim) na 6 miejscu wśród pozostałych powiatów województwa. W 2011 r. liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była największa w wiejskiej części gminy Lubniewice (6,3), natomiast najmniejsza w miejskiej części gminy Torzým (3,5).
- Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2011 r. wyniósł 11,2 wobec 11,7 w 2010 r. Pod względem wartości tego wskaźnika powiat zajmował 1 miejsce wśród pozostałych powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik urodzeń żywych odnotowano w wiejskiej części gminy Torzým (13,1), a najniższy w miejskiej części gminy Lubniewice (9,4).
- Współczynnik zgonów na 1000 ludności osiągnął poziom 10,7 (przed rokiem 11,1) i był najwyższy wśród pozostałych powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik

zgonów na 1000 ludności odnotowano w wiejskiej części gminy Sulęcín (13,6), natomiast najniższa umieralność wystąpiła w miejskiej części gminy Torzým (5,9).

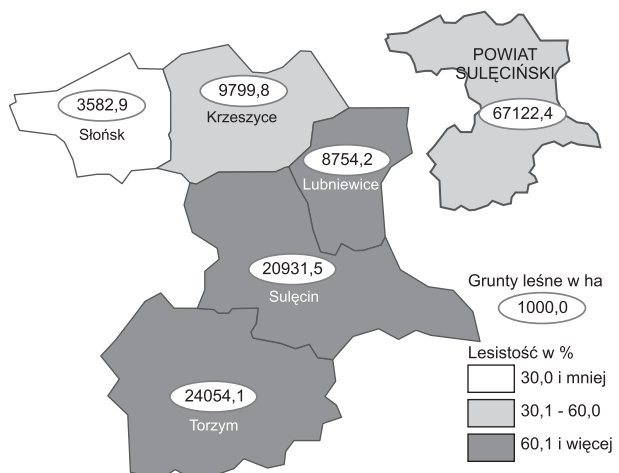
- W 2011 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w powiecie wyniósł 0,5 (w 2010 r. – 0,6) i ułokował powiat na jednym z niższych miejsc w województwie. W przeliczeniu na 1000 ludności najwyższy dodatni przyrost naturalny wystąpił w miejskiej części gminy Torzým (6,3), a najniższy w wiejskiej części gminy Sulęcín (minus 1,3).
- Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności osiągnęło wartość minus 3,9 (w 2010 r. minus 2,9). Największy odpływ ludności odnotowano w wiejskiej części gminy Sulęcín (minus 22,6 osoby na 1000 ludności), natomiast największy napływ ludności na pobyt stały wystąpił w miejskiej części gminy Lubniewice (6,5 osoby na 1000 ludności).

Środowisko i ekologia

- W końcu 2011 r. grunty leśne powiatu sulęcińskiego zajmowały obszar 67122,4 ha stanowiąc 9,5% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 65030,4 ha porastały 55,2% powierzchni powiatu.
- Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach Lubniewice (64,9), Sulęcín (63,4) i Torzým (62,3), a najniższy w gminie Słońsk (22,0).
- W 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu sulęcińskiego wynosiła 61814,4 ha, co stanowiło 4,4% powierzchni geograficznej województwa i 52,5% powierzchni geograficznej powiatu. W porównaniu z 2010 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody zwiększyła się o 740,3 ha, tj. o 1,2%.

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2011 r.

Stan na dniu 31 XII

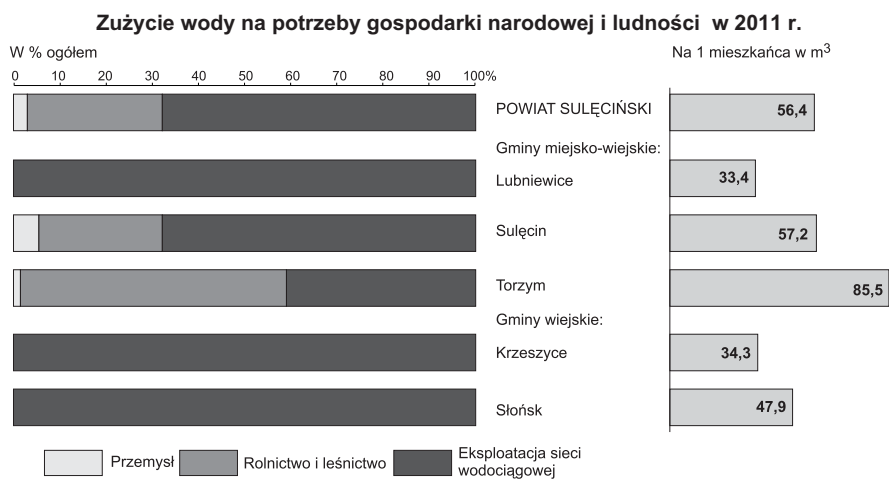
- o Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowały się gminy Torzym (15,3%) i Sulęcín (12,7%), a najmniejszym gmina Lubniewice (6,7%).

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne	
		w ha			
Powiat sulęciński					
2010	61074,1	477,6	46759,5	267,0	139
2011	61814,4	477,6	46759,5	267,0	139
Gminy miejsko-wiejskie:					
Lubniewice	7866,2	50,5	6566,5	9,6	9
Sulęcín	14985,1	115,9	12463,0	54,9	64
Torzym	17981,2	239,3	17539,7	202,2	49
Gminy wiejskie:					
Krzeszyce	7896,3	0,0	7896,3	-	13
Słońsk	13085,6	71,9	2294,0	0,3	4

- o Powiat sulęciński jest trzynastym powiatem w województwie (przed powiatem wschowskim) pod względem zużycia wody ogółem. W 2011 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 56,4 m³, tj. o 29,7 m³ mniej niż średnio w województwie.

- o Najwięcej – 67,8% zużytej wody – wykorzystano eksploatując sieć wodociągową, 29,2% w rolnictwie i leśnictwie, a 3,0% na cele produkcyjne w przemyśle. W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie (obszar wiejski gminy Torzym – 72,8% ogółu zużytej wody). Wielkość zużycia wody w gminie Krzeszyce, Słońsk i Lubniewice jest zdeterminowana zużyciem wody w gospodarstwach domowych. W 2011 r. eksploatacja sieci wodociągowej stanowiła w tych gminach 100,0% zużytej wody.
- o W 2011 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 1085,0 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2010 r. nastąpił spadek o 3,2% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w mieście Sulęcín (32,8% ogółu), natomiast najmniej na terenie wiejskim gminy Lubniewice (2,0% wartości ogółem). Oczyszczaniu biologicznemu poddano 83,9% ścieków.
- o Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 67,3% ogółu mieszkańców powiatu (w 2010 r. 67,5%). Udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat sulęciński na 5. lokacie w województwie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Sulęcín (98,3%), Torzym (96,1%) i Lubniewice (94,8%), najniższym obszar wiejski Torzymia (29,8%).

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
		w dam ³				
Powiat sulęciński 2010	1121	1121	79,8	-	-	67,5
2011	1085	1085	83,9	-	-	67,3
Gminy miejsko-wiejskie:						
Lubniewice	130	130	100,0	-	-	87,2
Sulęcín	615	615	100,0	-	-	79,1
Torzým	178	178	1,7	-	-	54,0
Gminy wiejskie:						
Krzeszyce	26	26	100,0	-	-	31,9
Słóńsk	136	136	100,0	-	-	68,3

- W 2011 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 1,8 mln zł, tj. 49 zł w przeliczeniu na mieszkańca (13. lokata w województwie lubuskim). Całość – 100,0% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód. Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w mieście Sulęcín, w którym wydano 69,6% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 118 zł.
- Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 1,1 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 33 zł. Na inwestycje związane z ujęciami i doprowadzeniem wody przeznaczono 100,0% ogółu środków. Najwięcej – 61,9% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w gminie Krzeszyce.
- Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe (stanowiące 66,3% ogółu zainwestowanych środków), 22,5% środków pochodziło z zagranicy, a pozostałe 11,2% stanowiły środki własne, środki z budżetu gminy oraz inne środki (w tym nakłady niesfinansowane).

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	Ochrona środowiska	Gospodarka wodna
	w tys. zł	
Powiat sulęciński 2010	7978,1	5082,5
2011	1744,8	1172,0
Gminy miejsko-wiejskie:		
Lubniewice	-	40,0
Sulęcín	1214,8	332,0
Torzým	-	15,0
Gminy wiejskie:		
Krzeszyce	511,0	726,0
Słóńsk	19,0	59,0

Rynek pracy

- W 2011 r. liczba pracujących w powiecie sulęcińskim była o 4,3% mniejsza niż w roku poprzednim, a jej udział w ogóle pracujących w województwie zmniejszył się o 0,1 p.proc. do 2,9%. Jednocześnie zmniejszyła się liczba zarejestrowanych bezrobotnych (o 0,9%), którzy stanowili 2,9% ogółu bezrobotnych w województwie (tj. o 0,1 p.proc. mniej niż w 2010 r.).
- W 2011 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) pracowało 6,3 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 268 osób (wobec 327 średnio w województwie), przy czym najmniej pracujących w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie Lubniewice (101 osób na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najwięcej w gminie Sulęcín (346 osób).
- Udział kobiet w ogóle pracujących w powiecie wyniósł 52,9%, tj. o 3,6 p.proc. więcej niż średnio w województwie, jednak ich liczba zmniejszyła się w skali roku o 5,0%, przy spadku liczby pracujących mężczyzn o 3,5%.
- Z ogółu pracujących w powiecie sulęcińskim 61,0% pracowało w przedsiębiorstwach usługowych. Dalsze 34,9% pracowało w przemyśle i budownictwie, a pozostałe 4,1% – w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie. Sektor prywatny koncentrował 57,0% ogółu pracujących (tj. o 7,8 p.proc. mniej niż średnio w województwie lubuskim).

Pracujący w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2010 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat sulęciński	6294	95,7	100,0	3332	268
Gminy miejsko-wiejskie:					
Lubniewice	212	78,8	3,4	117	101
Sulęcín	3673	96,4	58,4	2134	346
Torzým	1195	93,1	19,0	577	265
Gminy wiejskie:					
Krzeszyce	518	100,4	8,2	199	170
Słońsk	696	99,4	11,1	305	219

- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w powiecie sulęcińskim wyniosło 5,0 tys. osób i było o 4,7% niższe niż w 2010 r. Spadek przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w przemyśle (o 11,9%), w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 3,6%) oraz w edukacji (o 3,0%). Wyższe niż w 2010 r. przeciętne zatrudnienie było m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 15,1%) oraz w budownictwie (o 11,6%).
- Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2011 r. wyniosła 1,7 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym były to 74 osoby (wobec 88 średnio w województwie), najwięcej w gminie Lubniewice (90 osób), a najmniej w gminie Słońsk (48 osób).

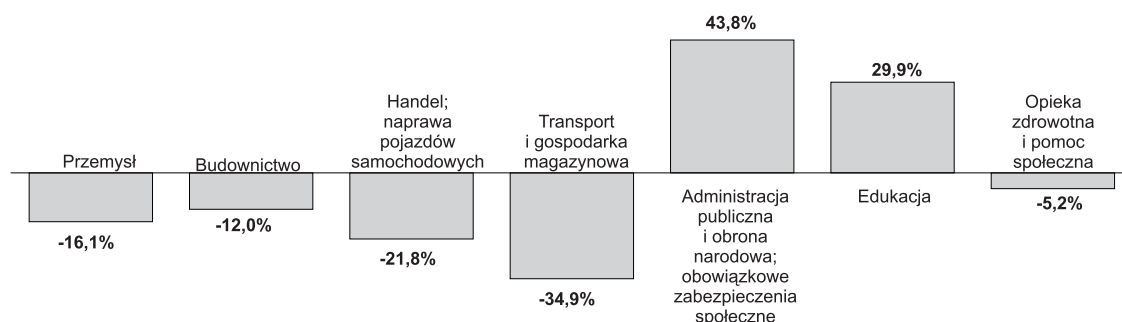
Bezrobotni zarejestrowani w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2010 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat sulęciński	1735	99,1	100,0	918	74
Gminy miejsko-wiejskie:					
Lubniewice	189	101,1	10,9	88	90
Sulęcín	881	99,2	50,8	457	83
Torzým	287	93,5	16,5	165	64
Gminy wiejskie:					
Krzeszyce	226	117,7	13,0	116	74
Słońsk	152	85,9	8,8	92	48

- W populacji bezrobotnych w powiecie sulęcińskim 52,9% stanowiły kobiety (wobec 55,3% średnio w województwie). Ich liczba zwiększyła się w relacji do 2010 r. o 0,5%, przy spadku liczby bezrobotnych mężczyzn o 2,5%.
- Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowiły odpowiednio 23,5% i 25,6% ogółu bezrobotnych w powiecie. Odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł w 34,4%, przy czym najwyższy był w gminach Sulęcín i Lubniewice (odpowiednio 38,8% i 38,1%), a najniższy w gminie Słońsk (24,3%).
- W końcu 2011 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 14,5%, co lokuje powiat sulęciński w grupie 3 powiatów (nie licząc miast na prawach powiatu) o najniższej wartości wskaźnika, obok powiatów: gorzowskiego i świebodzińskiego.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie sulęcińskim od lat utrzymuje się na najniższym poziomie wśród powiatów województwa. W 2011 r. wyniosło 2621 zł, tj. 85,3% przeciętnego wynagrodzenia w województwie. W stosunku do 2010 r. przeciętne wynagrodzenie w powiecie wzrosło o 8,6%, wobec wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w województwie średnio o 5,3%.

Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w powiecie według wybranych sekcji w 2011 r.

Kultura i turystyka

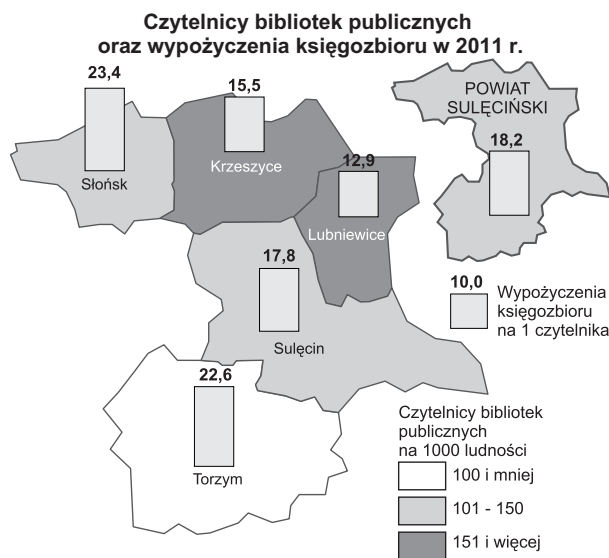
- W końcu grudnia 2011 r. na terenie powiatu sulęcińskiego prowadziło działalność 13 bibliotek publicznych łącznie z filiami, tj. 5,1% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bibliotek nie uległa zmianie, zmniejszyła się natomiast liczba woluminów księgozbioru o 7,6% oraz liczba czytelników o 5,2%. W stosunku do 2010 r. nieznacznie wzrosła liczba wypożyczeń o 0,8%.

Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Powiat sulęciński 2010	13	4	158,8	4675	80,1
2011	13	2	146,7	4434	80,7
Gminy miejsko-wiejskie:					
Lubniewice	1	-	7,1	382	4,9
Sulęcín	4	2	61,3	1919	34,1
Torzým	3	-	29,1	578	13,1
Gminy wiejskie:					
Krzeszyce	3	-	29,6	977	15,1
Słońsk	2	-	19,7	578	13,5

- Najwięcej bibliotek publicznych i filii funkcjonowało w gminie Sulęcín 30,8% ogółu bibliotek w powiecie. Najwięcej wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika odnotowano w gminach Słońsk i Torzým – po 23 woluminy, najmniej w gminie Lubniewice – 13 woluminów.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat sulęciński 2009	3	306	39247
2011	4	299	48405
Gminy miejsko-wiejskie:			
Lubniewice	1	30	2065
Sulęcín	1	202	38130
Torzým	1	35	5910
Gminy wiejskie:			
Krzeszyce	1	32	2300

- Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2009 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu sulęcińskiego instytucje zmniejszyła się 7 tj. o 2,3%.
- Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w gminie Sulęcín 67,6% ogólnej liczby imprez w powiecie.

Również w tej gminie odnotowano najwyższą frekwencję – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyło 189 osób.

- Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2011 r. w granicach powiatu sulęcińskiego funkcjonowało 25 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. 8,9% wszystkich obiektów w województwie.

Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

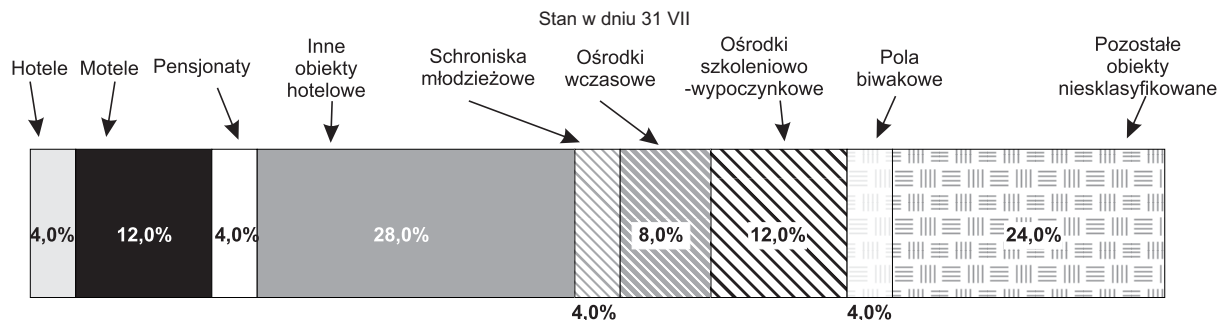
Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat sulęciński 2010	30	21	1892	808
2011	25	21	1734	1150
Gminy miejsko-wiejskie:				
Lubniewice	6	3	567	263
Sulęcín	5	5	134	134
Torzým	10	9	888	608
Gminy wiejskie:				
Krzeszyce	1	1	22	22
Słońsk	3	3	123	123

- Bazę noclegową powiatu sulęcińskiego tworzyło 12 obiektów hotelowych oraz 13 pozostałych obiektów zbiorowego zakwaterowania. Najwięcej obiektów znajdowało się na terenie gminy Torzým 40,0% ogólnej liczby obiektów w powiecie.

W powiecie sulęcińskim do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 1754 miejsca noclegowe, tj. o 14,5% mniej niż w 2010 r. Miejsca całoroczne stanowiły 37,7% wszystkich miejsc noclegowych.

Struktura turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w powiecie sulęcińskim w 2011 r.

o W powiecie do dyspozycji turystów przygotowane były łącznie 1734 miejsca noclegowe, tj. o 8,4% mniej niż w 2010 r. Miejsca całoroczne stanowiły 66,3% wszystkich miejsc noclegowych.

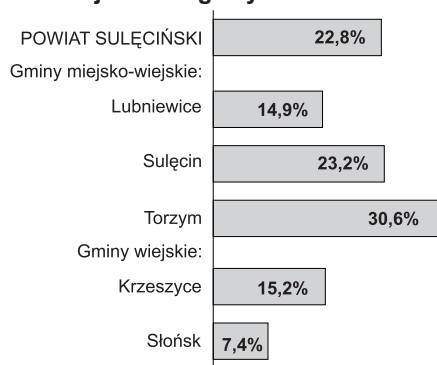
Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Korzystający		Udzielone noclegi	
	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat sulęciński				
2010	56357	17392	97089	19021
2011	71915	20782	105088	22561
Gminy miejsko-wiejskie:				
Lubniewice	6328	66	18439	216
Sulęcin	4809	847	11063	1833
Torzym	57551	18955	70913	19385
Gminy wiejskie:				
Krzyszczycy	866	151	918	151
Słońsk	2361	763	3755	976

o W 2011 r. w powiecie sulęcińskim obiekty zbiorowego zakwaterowania przyjęły 71,9 tys. turystów, w tym 28,9% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2010 r. odnotowano wzrost liczby osób korzystających z noclegu - o 27,6 %, w tym turystów zagranicznych - o 19,5%.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2011 r.

o Najwięcej osób korzystało z obiektów zbiorowego zakwaterowania w gminie Torzym, gdzie z noclegu skorzystało 80,0% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat.

o W stosunku do 2010 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie sulęcińskim wzrosła o 8,0 tys., tj. o 8,2%. Wzrosła również liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 3,5 tys., a ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2011r. wynosił 21,5%, tj. o 1,9 p.proc. więcej niż w 2010 r.

o O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie Torzym (30,6%) i Sulęcin (23,4%), a najniższy w gminie Słońsk (7,4%).

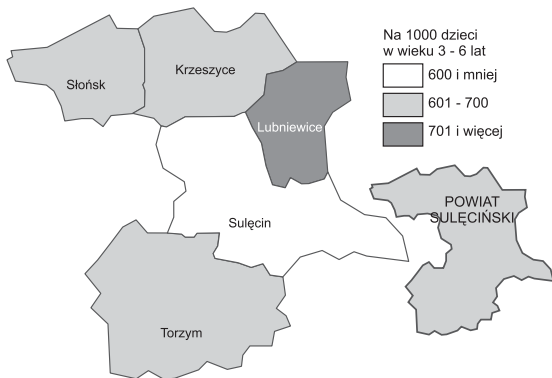
Edukacja i wychowanie

o W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie sulęcińskim funkcjonowało 16 placówek wychowania przedszkolnego, tj. 3,3% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 liczba placówek nie uległa zmianie. Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego zlokalizowanych było w gminie Sulęcin (50,0% ogólnej liczby placówek w powiecie).

Wychowanie przedszkolne

Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym	
	ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat
Powiat sulęciński 2010/2011	16	10	847	985	901	304
2011/2012	16	10	990	1059	958	307
Gminy miejsko-wiejskie:						
Lubniewice	1	1	95	84	84	27
Sulęcín	6	3	405	466	417	142
Torzým	4	3	240	220	204	62
Gminy wiejskie:						
Krzeszyce	2	2	125	128	128	37
Słońsk	3	1	125	161	125	39

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2011/12

- Przedszkola stanowiły 62,5% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego. W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminach Sulęcín i Torzým (po 30,0% ogółu) i oferowały one łącznie 65,2% wszystkich miejsc w przedszkolach w powiecie. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadał 99 miejsc.
- W roku szkolnym 2011/2012 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 1,1 dzieci, tj. o 7,5% więcej niż w poprzednim roku. Dzieci w przedszkolach stanowiły 90,5% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 1,0 p.proc. mniej niż w roku szkolnym 2010/2011. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 66 dzieci.

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat sulęciński 2010/2011	13	2105	420
2011/2012	13	2037	347
Gminy miejsko-wiejskie:			
Lubniewice	1	166	31
Sulęcín	4	890	169
Torzým	4	405	93
Gminy wiejskie:			
Krzeszyce	2	288	54
Słońsk	2	288	-

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

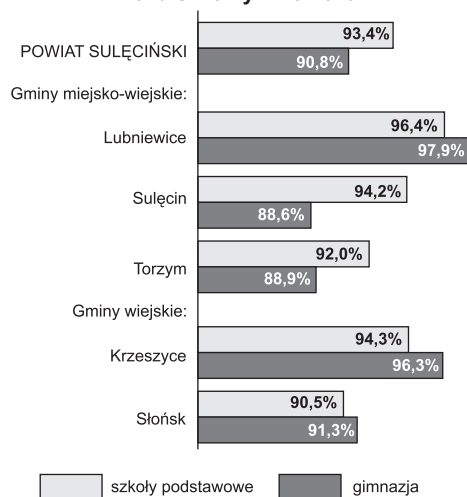
- W powiecie sulęcińskim w roku szkolnym 2011/2012 działało 13 szkół podstawowych i ich liczba pozostała na tym samym poziomie jak w poprzednim roku szkolnym. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminach Sulęcín i Torzým (po 30,8% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie).
- W szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 2,0 tys. dzieci, tj. 3,6% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 liczba uczniów zmniejszyła się o 3,2%. W skali roku odnotowano również spadek liczby absolwentów szkół podstawowych (o 17,4%). Średnio na jedną szkołę w powiecie sulęcińskim przypadało 157 uczniów.

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

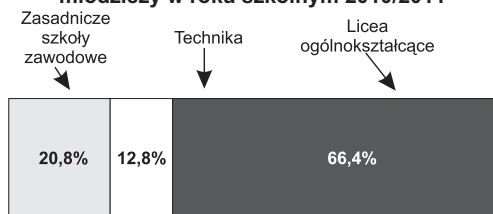
Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat sulęciński 2010/2011	6	1254	434
2011/2012	6	1202	402
Gminy miejsko-wiejskie:			
Lubniewice	1	100	38
Sulęcín	2	528	167
Torzým	1	252	82
Gminy wiejskie:			
Krzeszyce	1	163	63
Słońsk	1	159	52

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

Współczynnik skolaryzacji netto w roku szkolnym 2011/2012

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w roku szkolnym 2010/2011

- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie funkcjonowało 6 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół gimnazjalnych zlokalizowanych było w gminie Sulęcín (33,3% ogólnej liczby szkół gimnazjalnych w powiecie).
- W gimnazjach kształciło się 1,2 tys. uczniów, tj. 3,7% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie. W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 liczba uczniów zmniejszyła się o 4,1%. Zmniejszyła się również liczba absolwentów z roku szkolnego 2010/2011 (o 7,4%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie sulęcińskim przypadało 200 uczniów.
- Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31.XII.2011 r. współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (uczniowie w wieku 7-12 lat) w roku szkolnym 2011/2012 wyniósł 93,4% i był o 0,5 p.proc. niższy niż w roku poprzednim. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie sulęcińskim 90,8% i był o 0,6 p.proc. niższy niż rok wcześniej.
- Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2011/2012 w powiecie sulęcińskim pozostawały 4 szkoły ponadgimnazjalne, do których uczęszczało 0,9 tys. uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu tworzyły 2 licea ogólnokształcące, 1 technikum i 1 zasadnicza szkoła zawodowa.
- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie sulęcińskim działała również 1 szkoła policealna, w której kształciło się 20 osób.

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

- Czynna sieć wodociągowa w końcu 2011 r. w powiecie sulęcińskim miała długość 337,1 km. Na każde 100 km² powierzchni powiatu przypadało 28,6 km wodociągu, tj. 38,9% mniej niż przeciętnie w województwie. Najwyższe zagęszczenie sieci występowało w gminach: Krzeszyce (54,8 km na 100 km²) i Słońsk (38,5).
- W końcu 2011 r. 11,8% ogółu ludności powiatu nie korzystało z sieci wodociągowej (w województwie 10,4%). Najwyższy wskaźnik niekorzystających z wodociągu notowano w gminie Krzeszyce (37,0% ludności) i Torzym (17,1%).
- W 2011 r. przeciętne zużycie wody na 1 mieszkańca w gospodarstwie domowym wyniosło 31,1 m³, tj. o 3,7% więcej niż średnio w województwie. Największe zużycie wody wystąpiło w gminie Sulęcín (35,3 m³ na 1 mieszkańca) i Słońsk (34,0 m³).

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2011 r.

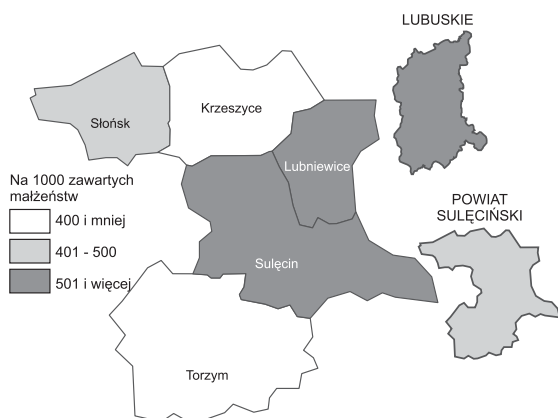
Stan 31 XII

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		Korzystający z sieci w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		Korzystający z sieci w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Powiat sulęciński	337,1	28,6	88,2	155,9	13,2	59,4
Gminy miejsko-wiejskie:						
Lubniewice	20,0	15,4	89,0	33,2	25,5	77,4
Sulęcín	97,0	30,3	94,7	57,3	17,9	71,4
Torzym	52,5	14,0	82,9	25,3	6,7	39,3
Gminy wiejskie:						
Krzeszyce	106,4	54,8	63,0	12,9	6,6	33,6
Słońsk	61,2	38,5	97,6	27,2	17,1	61,6

- W końcu 2011 r. sieć kanalizacyjna powiatu sulęcińskiego miała długość 155,9 km. Zagęszczenie sieci kanalizacyjnej w powiecie wyniosło 13,2 km na 100 km² i było o 38,3% mniejsze niż średnio w województwie. Najmniejszy wskaźnik zanotowano w gminie Krzeszyce, a największy w gminie Lubniewice, odpowiednio 6,6 km i 25,5 km na 100 km².
- W powiecie sulęcińskim 59,4% ludności korzystało z sieci kanalizacyjnej. Wskaźnik ten jest mniejszy o 4,9 p.proc. od przeciętnej w województwie. Spośród gmin powiatu największy odsetek ludności korzystającej z kanalizacji odnotowano w gminach: Lubniewice (77,4%) i Sulęcín (71,4%), a najmniejszy w gminie Krzeszyce (33,6%).

- W powiecie sulęcińskim w końcu 2011 r. w gospodarstwach domowych było 12,6 tys. odbiorców energii elektrycznej. Zużyta przez nich energia stanowiła 3,5% ogółu energii zużytej w województwie. Na obszarach miejskich powiatu sulęcińskiego wykorzystano 43,8% energii zużytej w powiecie.
- Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę w gospodarstwach domowych wyniosło 2071 kWh, była to wielkość średniej wojewódzkiej. W przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu przeciętne zużycie wyniosło 727 kWh.
- W końcu 2011 r. sieć gazowa w powiecie sulęcińskim stanowiła 4,9% sieci w województwie i miała długość 182,7 km. W przeliczeniu na 100 km² powierzchni było to 15,5 km, tj. o 41,5% mniej niż przeciętnie w województwie.
- W gospodarstwach domowych na terenie powiatu sulęcińskiego było 0,9 tys. odbiorców gazu. Przeciętnie każdy odbiorca w gospodarstwach domowych zużył 1611 m³ gazu, tj. o 142,1% więcej niż średnio w województwie.
- W 2011 r. w powiecie sulęcińskim oddano do użytkowania 87 mieszkań, tj. o 59 mniej niż w poprzednim roku. Wszystkie mieszkania powstały w budownictwie indywidualnym. Najwięcej mieszkań przybyło w gminie Sulęcín (44 mieszkania).
- Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 127,0 m² i była o 29,6% większa od przeciętnej w województwie. Największe mieszkania powstały w gminach: Krzeszyce (156,8 m²) i Słońsk (149,9 m²), a najmniejsze w gminie Lubniewice (102,7 m²).

Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

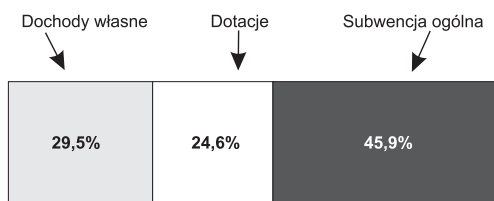
Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Powiat sulęciński . . .	87	415	11053	127,0
Gminy miejsko-wiejskie:				
Lubniewice	15	67	1540	102,7
Sulęcín	44	205	5335	121,3
Torzým	7	35	968	138,3
Gminy wiejskie:				
Krzeszyce	9	52	1411	156,8
Słońsk	12	56	1799	149,9

- Liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw w powiecie wyniosła 468 i była o 26,7% mniejsza niż w województwie (638). Najniższa wartość tego wskaźnika zanotowano w gminie Torzym (280), a najwyższą w gminie Lubniewice (790).

Finanse publiczne

- W 2011 r. dochody powiatu sulęcińskiego wyniosły 39,4 mln zł i były o 10,0% wyższe niż w 2010 r., natomiast wydatki zmniejszyły się o 8,4% do poziomu 34,7 mln zł. W rezultacie w 2011 r. wynik budżetu powiatu sulęcińskiego ukształtował się na poziomie 4,7 mln zł (wobec minus 2,0 mln zł w 2010 r.), a relacja wyniku do dochodu uległa poprawie z minus 5,6% w 2010 r. do 12,1% w 2011 r.

Struktura dochodów powiatu sulęcińskiego według rodzajów w 2011 r.

- W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody powiatu sulęcińskiego wyniosły 1096 zł i były o 9,6% wyższe od przeciętnych dochodów powiatów w województwie. Wydatki natomiast w wysokości 964 zł na 1 mieszkańca były o 5,4% niższe od średnich wydatków powiatów na mieszkańca w województwie.
- Powiat sulęciński wyróżnia relatywnie wysoki udział subwencji ogólnej w ogóle dochodów budżetu (na poziomie 45,9% wobec 40,0% średnio w powiatach województwa). Dalsze 29,5% ogółu dochodów stanowiły dochody własne (wobec 27,3% średnio w powiatach).

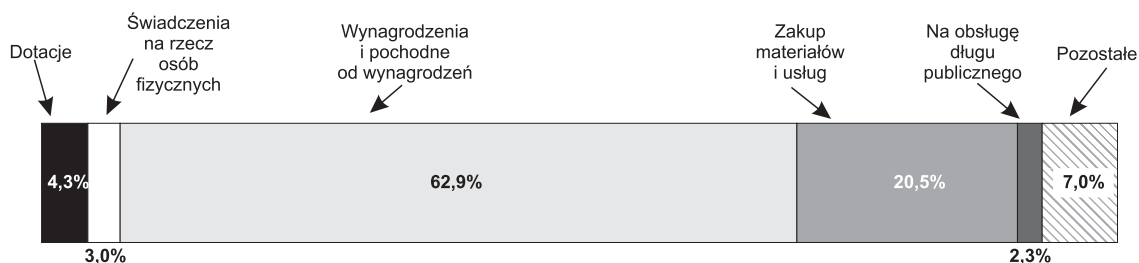
- W 2011 r. dochody budżetu powiatu sulęcińskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 1,1 mln zł (tj. o 44,5% mniej niż w 2010 r.), co stanowiło 3,2% ogółu dochodów powiatu.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2011 r.

Wyszczególnienie	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	W tym wydatki	
				bieżące	inwestycyjne
W Zł					
Dochody i wydatki budżetu powiatu sulęcińskiego	1095,68	322,92	963,65	885,37	78,28
Dochody i wydatki budżetów gmin					
Gminy razem	2811,83	1221,03	2893,39	2481,75	411,64
Gminy miejsko-wiejskie:					
Lubniewice	3035,76	1460,67	3077,83	2802,24	275,59
Sulęcín	2571,07	1385,90	2809,15	2401,01	408,15
Torzým	2978,98	1119,27	3087,87	2616,99	470,88
Gminy wiejskie:					
Krzeszyce	2695,02	898,74	2831,77	2455,02	376,75
Stońsk	3353,72	966,92	2838,22	2378,50	459,73
2010 = 100					
Dochody i wydatki budżetu powiatu sulęcińskiego	110,5	106,4	92,0	93,9	75,2
Dochody i wydatki budżetów gmin					
Gminy razem	100,7	106,7	88,6	102,5	48,8
Gminy miejsko-wiejskie:					
Lubniewice	68,1	89,4	75,2	105,0	19,4
Sulęcín	101,9	101,8	93,8	103,6	60,4
Torzým	111,3	120,3	99,4	109,5	65,9
Gminy wiejskie:					
Krzeszyce	90,4	103,2	82,6	89,8	54,2
Stońsk	128,4	147,4	76,1	100,9	33,5

- Z ogółu wydatków powiatu sulęcińskiego 91,9% stanowiły wydatki bieżące. Dalsze 8,1% przeznaczono na wydatki majątkowe (wobec 15,1% średnio w powiatach w województwie). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 78 zł, tj. były o 48,6% niższe niż średnio w powiatach, a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2010 r. – o 24,8% niższe.

Struktura wydatków bieżących powiatu sulęcińskiego w 2011 r.

- Dochody gmin powiatu sulęcińskiego zbiorczo wyniosły 101,1 mln zł i były o 0,2% wyższe od notowanych 2010 r., natomiast wydatki zmniejszyły się w skali roku o 11,8% do poziomu 104,1 mln zł. W rezultacie łączny wynik budżetów gmin powiatu uległ poprawie z minus 17,1 mln zł w 2010 r. do minus 2,9 mln zł w 2011 r., a relacja wyniku do dochodów budżetów gmin wyniosła minus 2,9% (wobec minus 17,0% w 2010 r.).
- Dochody gmin powiatu sulęcińskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 2812 zł, w tym dochody własne 1221 zł. Wydatki na 1 mieszkańca gminy w powiecie sulęcińskim wyniosły 2893 zł, w tym wydatki bieżące 2482 zł.
- Dochody własne gmin powiatu sulęcińskiego stanowiły średnio 43,4% ogółu dochodów, przy czym udział ten kształtował się na poziomie od 28,8% w gminie Stońsk do 53,9% w gminie Sulęcín. Dalsze 29,7% ogółu dochodów gmin powiatu sulęcińskiego zapewniała subwencja ogólna, a 26,9% dotacje.
- W 2011 r. dochody budżetów gmin powiatu sulęcińskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły łącznie 5,7 mln zł (tj. o 24,6% mniej niż w 2010 r.), co stanowiło 5,6% ogółu dochodów gmin w powiecie. Największe wsparcie budżetu środkami unijnymi uzyskała gmina Stońsk – w wysokości 3,3 mln zł, tj. 25,9% ogółu dochodów gminy, a najmniejsze gmina Krzeszyce (0,1 mln zł, tj. 0,7% ogółu dochodów).
- Wydatki bieżące gmin powiatu sulęcińskiego stanowiły 85,8% ogółu wydatków (było to o 6,1 p.proc. więcej niż średnio w gminach województwa lubuskiego). Dalsze 14,2% ogółu wydatków stanowiły wydatki majątkowe (wobec 20,3% średnio w gminach w województwie lubuskim). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca

wyniosły 412 zł, tj. były niższe niż średnio w gminach w województwie (o 30,2%), a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2010 r. – o 51,2% niższe.

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminach powiatu sulęcińskiego w 2011 r.

Wyszczególnienie	Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
	w tys. zł	2010 = 100	dochody budżetów ogółem = 100
Powiat sulęciński	5663,3	75,4	5,6
Gminy miejsko-wiejskie:			
Lubniewice	349,7	9,5	2,5
Sulęcín	516,2	20,9	1,2
Torzým	1414,9	869,4	7,6
Gminy wiejskie:			
Krzeszyce	104,8	11,4	0,7
Słóńsk	3277,8	1085,2	25,9

Podmioty gospodarki narodowej

◦ W końcu grudnia 2011 r. w powiecie sulęcińskim zarejestrowanych było 2,8 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. 2,7% wszystkich podmiotów w województwie lubuskim. W porównaniu z 2010 r. liczba podmiotów wzrosła o 13, tj. o 0,5%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodo- wych ^Δ	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa ryнку nieruchomości ^Δ	Pozostałe sekcje
Powiat sulęciński 2010	2771	241	424	759	164	85	1098
2011	2784	239	418	735	170	85	1137
Gminy miejsko-wiejskie:							
Lubniewice	301	19	65	60	5	23	129
Sulęcín	1230	98	208	330	82	36	476
Torzým	514	43	52	136	33	12	238
Gminy wiejskie:							
Krzeszyce	342	46	46	80	22	4	144
Słóńsk	397	33	47	129	28	10	150

◦ Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejsko-wiejskiej Sulęcín oraz Torzým odpowiednio 44,2% i 18,5% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.

◦ W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu miały podmioty z grupy sekcji „pozostałych”(40,8% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z sekcji handel naprawa pojazdów samochodowych (26,4%).

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym					
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Powiat sulęciński 2010	2771	166	84	128	21	93	2157
2011	2784	179	88	128	20	100	2150
Gminy miejsko-wiejskie:							
Lubniewice	301	29	13	10	1	13	212
Sulęcín	1230	71	39	71	9	46	934
Torzým	514	36	19	28	4	20	396
Gminy wiejskie:							
Krzeszyce	342	17	9	9	2	11	281
Słóńsk	397	26	8	10	4	10	327

◦ Spółki handlowe stanowiły w powiecie sulęcińskim 6,4% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, w tym 88 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (3,2% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie Sulęcín (39,7% ogółu spółek handlowych w powiecie).

POWIAT KROŚNIEŃSKI

Powierzchnia i ludność

- ° Powiat krośnieński usytuowany jest w środkowo-zachodniej części województwa. W 2011 r. na powierzchni 1391 km² mieszkało 56,9 tys. osób, tj. 5,6% populacji województwa. Liczba ludności powiatu zmniejszyła się w skali roku o 185 osób, tj. o 0,3%. Wskaźnik urbanizacji określający udział ludności miejskiej w ludności ogółem wyniósł 51,1% i był o 12,3 p.proc. niższy niż średnia dla województwa.

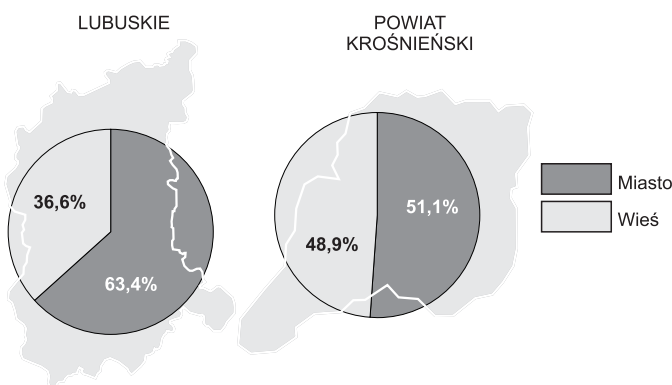
Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

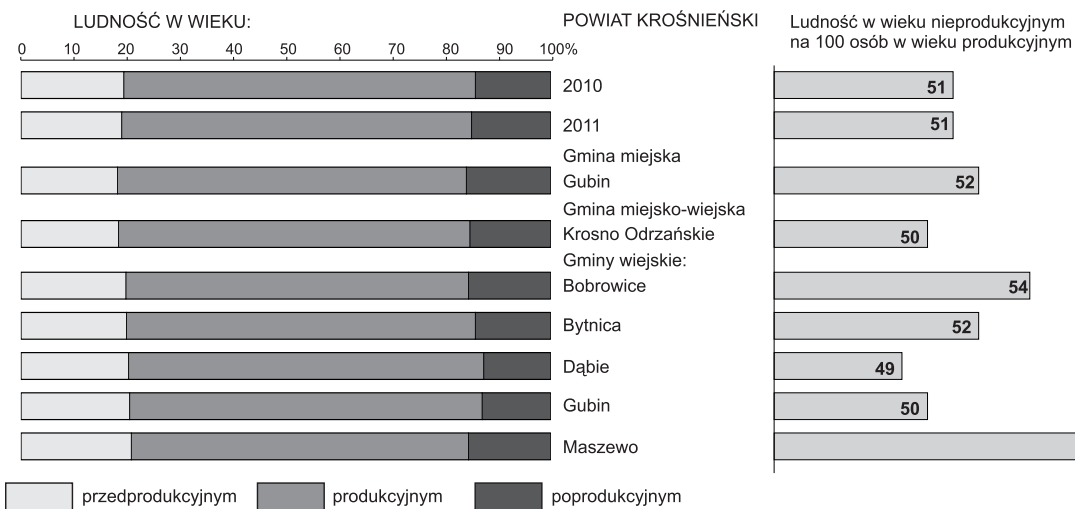
Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn
		ogółem	w tym kobiety	na km ²	
Powiat krośnieński 2010	1391	57110	29019	41	103
2011	1391	56925	28900	41	103
Gmina miejska					
Gubin	21	17036	8849	824	108
Gmina miejsko-wiejska					
Krosno Odrzańskie	212	18604	9522	88	105
Gminy wiejskie:					
Bobrowice	185	3235	1635	17	102
Bytnica	209	2622	1306	13	99
Dąbie	171	5069	2476	30	95
Gubin	379	7411	3667	20	98
Maszewo	214	2948	1445	14	96

- ° Najwięcej ludności mieszkało w gminie miejsko-wiejskiej Krosno Odrzańskie – 18,6 tys. (32,7% ogółu ludności powiatu) i w gminie miejskiej Gubin – 17,0 tys. (29,9%), natomiast najmniej mieszkańców liczyła gmina wiejska Bytnica – 2,6 tys. (4,6% ogółu populacji powiatu).
- ° Ponad połowę ludności powiatu stanowiły kobiety (50,8%). Współczynnik feminizacji (określający liczbę kobiet na 100 mężczyzn) kształtował się na poziomie 103. Najwyższym współczynnikiem feminizacji charakteryzowała się gmina miejska Gubin (108), podczas gdy w większości gmin wiejskich obserwowano przewagę liczebną mężczyzn nad kobietami, największą w gminie Dąbie (95 kobiet na 100 mężczyzn).

Struktura ludności według miejsca zamieszkania w 2011 r.

Ludność według ekonomicznych grup wieku

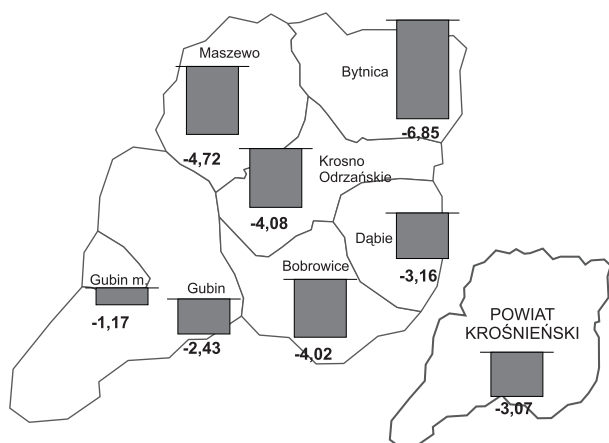
- Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w populacji ogółem wyniósł 19,0%, osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 66,1%, a w wieku poprodukcyjnym 14,9%. Najwyższym udziałem osób w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem charakteryzowała się gmina Maszewo (20,8%), natomiast najwyższy udział ludności w wieku poprodukcyjnym odnotowano w gminie miejskiej Gubin (15,9%).
- W gminie Dąbie liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym należała do najniższych w powiecie (49).

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		na 1000 ludności			
Powiat krośnieński	2010	5,96	10,59	9,70	0,89
	2011	5,29	9,75	9,92	-0,18
Gmina miejska					
Gubin		4,80	8,61	9,54	-0,94
Gmina miejsko-wiejska					
Krosno Odrzańskie		5,90	9,82	9,98	-0,16
Gminy wiejskie:					
Bobrowice		5,87	10,81	9,27	1,54
Bytnica		4,95	15,22	7,99	7,23
Dąbie		6,12	9,87	8,29	1,58
Gubin		4,58	9,57	11,86	-2,29
Maszewo		4,38	10,11	12,14	-2,02

- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, kształtował się w 2011 r. na poziomie 5,3 (przed rokiem 6,0), plasując powiat krośnieński (razem z powiatami strzelecko- -drezdeneckim, żagańskim i świebodzińskim) na 2 miejscu w województwie. W 2011 r. liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była największa w wiejskiej części gminy Krosno Odrzańskie (6,7), natomiast najmniejsza w gminie Maszewo (4,4).
- Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2011 r. wyniósł 9,8 wobec 10,6 w 2010 r. Pod względem wartości tego wskaźnika powiat krośnieński (razem z powiatem żagańskim i żarskim) zajmował jedno z niższych miejsc wśród powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik urodzeń żywych odnotowano w gminie Bytnica (15,2), a najniższy w gminie miejskiej Gubin (8,6).

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2011 r.

- Współczynnik zgonów na 1000 ludności osiągnął poziom 9,9 (przed rokiem 9,7) i był jednym z wyższych wśród powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik zgonów na 1000 ludności odnotowano w gminie Maszewo (12,1), natomiast najniższa umieralność wystąpiła w gminie Bytnica (8,0).
- W 2011 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w powiecie wyniósł minus 0,2 (w 2010 r. – 0,9) i był jednym z najniższych w województwie. W przeliczeniu na 1000 ludności najniższy przyrost naturalny wystąpił w gminie wiejskiej Gubin (minus 2,3), natomiast najwyższy dodatni przyrost odnotowano w gminie Bytnica (7,2).
- Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności osiągnęło wartość minus 3,1 (w 2010 r. minus 2,5). W przeliczeniu na 1000 ludności ujemne saldo migracji na pobyt stały wystąpiło we wszystkich gminach powiatu krośnieńskiego, w tym największy odpływ ludności odnotowano w gminie Bytnica (minus 6,9 osoby na 1000 ludności).

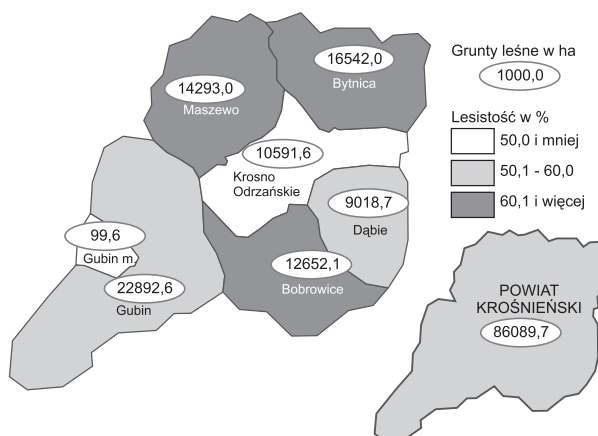
Środowisko i ekologia

- W końcu 2011 r. grunty leśne powiatu krośnieńskiego zajmowały obszar 86089,7 ha stanowiąc 12,2% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 83473,3 ha porastały 60,0% powierzchni powiatu.

- Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach Bytnica (76,8) i Bobrowice (66,4).
- W 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu krośnieńskiego wynosiła 37978,4 ha, co stanowiło 2,7% powierzchni geograficznej województwa i 27,3% powierzchni geograficznej powiatu. W porównaniu z 2010 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody zwiększyła się o 99,8 ha, tj. o 0,3%.
- Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowały się gminy Gubin (8,6%) i Bobrowice (5,0%), a najmniejszym miasto Gubin (0,1%).

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

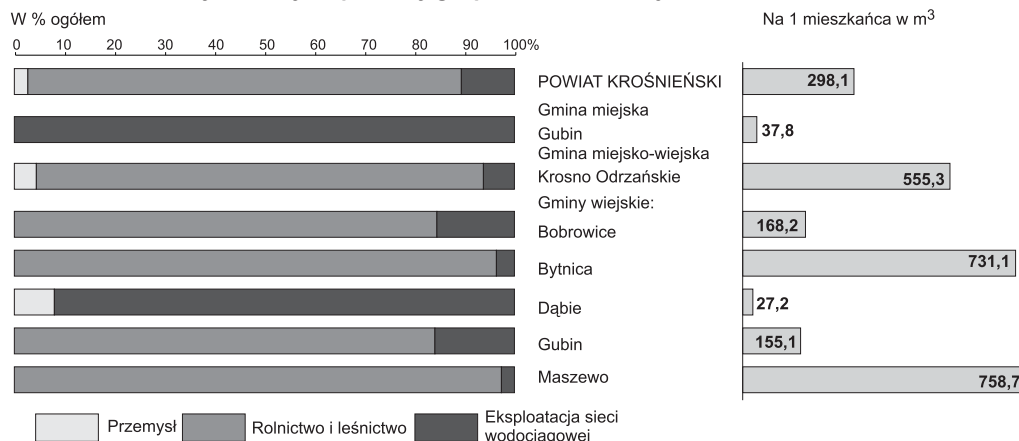
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne	
		w ha			
Powiat krośnieński 2010	37878,6	15,7	28239,0	584,9	92
2011	37978,4	115,5	28239,0	584,9	92
Gmina miejska					
Gubin	117,0	99,8	-	17,2	24
Gmina miejsko-wiejska					
Krosno Odrzańskie	5030,6	-	4480,0	275,6	14
Gminy wiejskie:					
Bobrowice	6907,6	-	6849,0	58,6	2
Bytnica	3078,1	-	900,0	63,1	16
Dąbie	4826,2	-	4800,0	26,2	9
Gubin	11929,6	15,7	7010,0	133,9	15
Maszewo	6089,3	-	4200,0	10,3	12

- Krośnieński jest pierwszym powiatem w województwie pod względem zużycia wody ogółem. W 2011 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 298,1 m³, tj. o 212,0 m³ więcej niż średnio w województwie.
- Najwięcej – 86,6% zużytej wody – wykorzystano do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie, 10,6% w wyniku eksploatacji sieci wodociągowej, a 2,7% na cele produkcyjne w przemyśle. W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano w rolnictwie i leśnictwie (gmina Maszewo – 97,4% i gmina Bytnica – 96,4% ogółu zużytej wody). Wielkość zużycia wody w mieście Gubin i w gminie Dąbie jest zdeterminowana zużyciem wody w gospodarstwach domowych. W 2011 r. eksploatacja sieci wodociągowej stanowiła w tych gminach odpowiednio: 100,0% i 92,0% zużytej wody.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2011 r.

- W 2011 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 1230,0 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2010 r. nastąpił wzrost o 0,7% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w mieście Gubin (48,8% ogółu), natomiast najmniej w gminie Bytnica (2,0% wartości ogółem). Oczyszczaniu biologicznemu poddano 11,3% ścieków.
- Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 58,6% ogółu mieszkańców powiatu (w 2010 r. 56,1%). Udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat krośnieński na 11. lokacie w województwie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Gubin (97,2%) i Krosno Odrzańskie (91,2%), najniższym gmina wiejska Gubin (5,9%).

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
		w dam ³				
Powiat krośnieński 2010	1220,9	1220,0	3,9	0,9	0,9	56,1
2011	1230,0	1227,0	11,3	3,0	3,0	58,6
Gmina miejska						
Gubin	600,0	600,0	-	-	-	97,2
Gmina miejsko-wiejska						
Krosno Odrzańskie	475,0	472,0	1,9	3,0	3,0	67,8
Gminy wiejskie:						
Bobrowice	47,0	47,0	100,0	-	-	53,0
Bytnica	25,0	25,0	-	-	-	40,1
Dąbie	41,0	41,0	100,0	-	-	19,1
Gubin	42,0	42,0	100,0	-	-	5,9

- W 2011 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 11,9 mln zł, tj. 209 zł w przeliczeniu na mieszkańca (5. lokata w województwie lubuskim). Najwięcej – 87,0% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, 12,4% - na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu, a pozostałe 0,6% na ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu. Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano na obszarze wiejskim gminy Krosno Odrzańskie, gdzie wydano 42,7% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 778 zł.
- Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 74,1 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 1299 zł (najwięcej w województwie). Na inwestycje związane ze zbiornikami i stopniami wodnymi przeznaczono 86,7% ogółu środków w powiecie. Pozostałe 13,3% nakładów poniesiono regulując i zabudowując rzeki, budując i modernizując stacje uzdatniania wody oraz realizując inwestycje związane z ujęciami i doprowadzeniem wody. Najwięcej – 87,2% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w gminie Bobrowice.
- Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki własne (stanowiące 55,8% ogółu zainwestowanych środków), 22,2% środków pochodziło z zagranicy, 9,1% pochodziło z budżetów: centralnego, województwa, powiatu i gminy, 7,7% stanowiły kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe), a pozostałe 5,2% pochodziło w funduszy ekologicznych oraz były to inne środki (w tym nakłady niesfinansowane).

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	Ochrona środowiska	Gospodarka wodna
	w tys. zł	
Powiat krośnieński 2010	3905,6	80865,6
2011	11941,3	74118,6
Gmina miejska		
Gubin	158,7	-
Gmina miejsko-wiejska		
Krosno Odrzańskie	10150,6	936,2
Gminy wiejskie:		
Bobrowice	1623,0	64609,0
Dąbie	-	5863,5
Gubin	9,0	1402,0
Maszewo	-	1307,9

Rynek pracy

- W 2011 r. liczba pracujących w powiecie krośnieńskim była o 2,4% mniejsza niż w roku poprzednim, a jej udział w ogóle pracujących w województwie zmniejszył się o 0,1 p.proc. do 3,6%. Jednocześnie zmniejszyła się liczba zarejestrowanych bezrobotnych (o 4,7%), którzy stanowili 7,4% ogółu bezrobotnych w województwie (tj. o 0,3 p.proc. mniej niż w 2010 r.).
- W 2011 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) pracowało 7,9 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 209 osób (wobec 327 średnio w województwie), przy czym najmniej pracujących w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie Maszewo (74 osoby na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najwięcej w gminie Krosno Odrzańskie (278 osób).
- Udział kobiet w ogóle pracujących w powiecie wyniósł 50,3%, tj. o 1,0 p.proc. więcej niż średnio w województwie, jednak ich liczba zmniejszyła się w skali roku o 3,4%, przy spadku liczby pracujących mężczyzn o 1,3%.
- Z ogółu pracujących w powiecie krośnieńskim 61,1% pracowało w przedsiębiorstwach usługowych. Dalsze 33,8% pracowało w przemyśle i budownictwie, a pozostałe 5,2% – w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie. Sektor prywatny koncentrował 53,0% ogółu pracujących (tj. o 11,8 p.proc. mniej niż średnio w województwie lubuskim).

Pracujący w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2010 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat krośnieński	7883	97,6	100,0	3966	209
Gmina miejska					
Gubin	2429	95,2	30,8	1348	216
Gmina miejsko-wiejska					
Krosno Odrzańskie	3441	98,5	43,7	1622	278
Gminy wiejskie:					
Bobrowice	457	120,3	5,8	183	218
Bytnica	247	96,9	3,1	118	143
Dąbie	405	99,5	5,1	238	119
Gubin	768	89,7	9,7	383	156
Maszewo	136	100,7	1,7	74	72

- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w powiecie krośnieńskim wyniosło 6,5 tys. osób i było o 2,6% niższe niż w 2010 r. Spadek przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 14,6%), w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 4,6%), w przemyśle (o 2,7%), a wzrost m.in. w budownictwie (o 12,0%).
- Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2011 r. wyniosła 4,4 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 116 osób (wobec 88 średnio w województwie), najwięcej w gminach miejskiej i wiejskiej Gubin (odpowiednio 162 i 159 osób), a najmniej w gminach Bytnica (72 osoby) i Krosno Odrzańskie (75 osób).

Bezrobotni zarejestrowani w 2011 r.

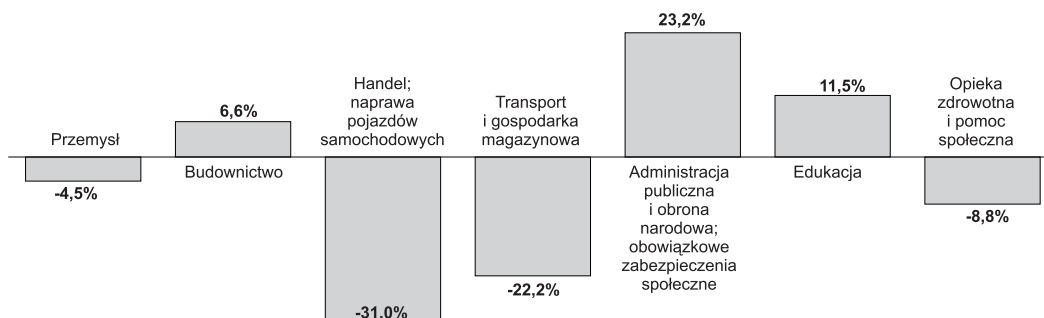
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2010 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat krośnieński	4363	95,3	100,0	2451	116
Gmina miejska					
Gubin	1823	100,1	41,8	988	162
Gmina miejsko-wiejska					
Krosno Odrzańskie	922	88,1	21,1	552	75
Gminy wiejskie:					
Bobrowice	172	108,9	3,9	102	82
Bytnica	124	84,9	2,8	88	72
Dąbie	340	86,7	7,8	200	100
Gubin	784	98,1	18,0	403	159
Maszewo	198	90,8	4,5	118	105

- W populacji bezrobotnych w powiecie krośnieńskim 56,2% stanowiły kobiety (wobec 55,3% średnio w województwie). Ich liczba zmniejszyła się w relacji do 2010 r. o 2,9%, przy spadku liczby bezrobotnych mężczyzn o 7,0%.
- Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowiły odpowiednio 19,3% i 23,9% ogółu bezrobotnych w powiecie. Odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł w 54,6%, przy czym najwyższy był w gminie wiejskiej i miejskiej Gubin (odpowiednio 62,6% i 60,5%), a najniższy w gminach Bobrowice (35,5%) i Bytnica (39,5%).

- W końcu 2011 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 23,6% (wobec 15,4% średnio w województwie), co lokuje powiat krośnieński w grupie 5 powiatów, w których wartość wskaźnika przekroczyła 20%.

Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w powiecie według wybranych sekcji w 2011 r.

- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie krośnieńskim kształtuje się na poziomie niższym niż średnio w województwie (w 2011 r. o 1,6%, tj. wyniosło 3026 zł). Wzrost przeciętnego wynagrodzenia w stosunku do 2010 r. był jednak bardziej dynamiczny od wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w województwie i wyniósł 8,1% (wobec 5,3% średnio w województwie lubuskim).

Kultura i turystyka

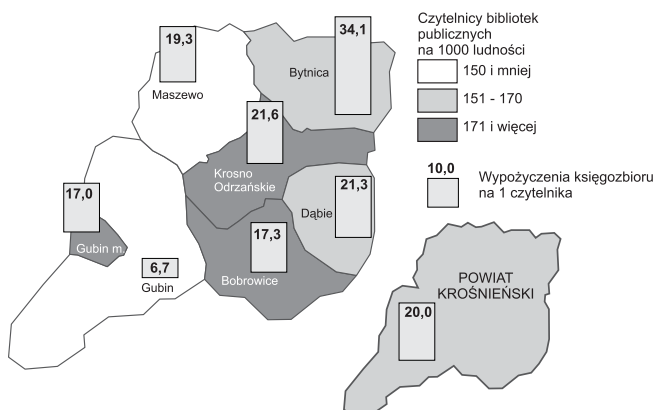
- W końcu grudnia 2011 r. na terenie powiatu krośnieńskiego prowadziło działalność 16 bibliotek publicznych łącznie z filiami, tj. 6,3% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bibliotek oraz liczba woluminów księgozbioru nie uległa zmianie. W skali roku zmniejszyła się liczba czytelników o 1,9%, wzrosła natomiast liczba wypożyczeń o 3,7%.

Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Powiat krośnieński. 2010	16	4	212,0	8753	165,9
2011	16	-	212,0	8590	172,0
Gmina miejska					
Gubin	2	-	64,1	2971	50,4
Gmina miejsko-wiejska					
Krosno Odrzańskie	4	-	65,6	3334	71,9
Gminy wiejskie:					
Bobrowice	2	-	19,9	608	10,5
Bytnica	2	-	17,4	431	14,7
Dąbie	3	-	24,3	769	16,4
Gubin	1	-	6,1	93	0,6
Maszewo	2	-	14,5	384	7,4

Czytelnicy bibliotek publicznych oraz wypożyczenia księgozbioru w 2011 r.

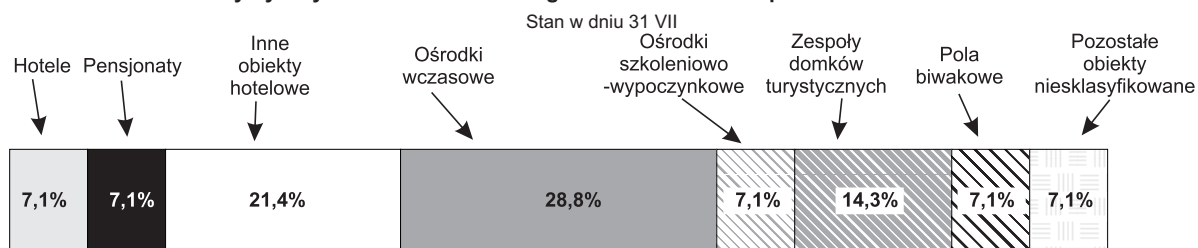
- Najwięcej bibliotek publicznych i filii funkcjonowało w gminie Krosno Odrzańskie 25,0% ogółu bibliotek w powiecie. Najwięcej wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika odnotowano w gminie Bytnica – 34 woluminy, najmniej w gminie wiejskiej Gubin – 7 woluminów.
- Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W 2011 r. w powiecie krośnieńskim jedna instytucja tego typu funkcjonowała w gminie miejskiej Gubin.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat krośnieński 2009	1	103	7410
2011	1	105	7600
Gmina miejska			
Gubin	1	105	7600

- o Liczba zorganizowanych imprez przez działającą na terenie gminy miejskiej Gubin instytucji zwiększyła się w w porównaniu do 2009 r. o 2,9%, średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyły 72 osoby.
- o Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2011 r. w granicach powiatu krośnieńskiego funkcjonowało 14 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. 5,0% wszystkich obiektów w województwie.

Struktura turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w powiecie krośnieńskim w 2011 r.

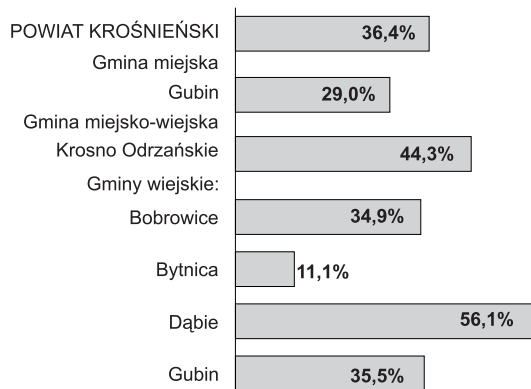

Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat krośnieński 2010	18	9	1366	315
2011	14	6	1008	234
Gmina miejska				
Gubin	2	2	64	64
Gmina miejsko-wiejska				
Krosno Odrzańskie	5	2	326	68
Gminy wiejskie:				
Bobrowice	4	2	302	102
Bytnica	1	-	144	-
Dąbie	1	-	120	-
Gubin	1	-	52	-

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2011 r.

- o Bazę noclegową powiatu krośnieńskiego tworzyły 3 obiekty hotelowe oraz 9 pozostałych obiektów zbiorowego zakwaterowania. Najwięcej obiektów znajdowało się na terenie gminy Krosno Odrzańskie - 35,7% ogólnej liczby obiektów w powiecie.
- o W powiecie do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 1008 miejsc noclegowych, tj. o 26,2% mniej niż w 2010 r. Miejsca całoroczne stanowiły 23,2% wszystkich miejsc noclegowych.
- o W 2011 r. w powiecie krośnieńskim obiekty zbiorowego zakwaterowania przyjęły 20,8 tys. turystów, w tym 8,1% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2010 r. odnotowano wzrost liczby osób korzystających z noclegu - o 17,3 %, przy czym liczba korzystających z noclegu turystów zagranicznych zmniejszyła się o 2,7%.
- o Najwięcej osób korzystało z obiektów zbiorowego zakwaterowania w gminach Krosno Odrzańskie i Bobrowice, gdzie z noclegu skorzystało odpowiednio 32,2% i 31,8% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat.

o W stosunku do 2010 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie krośnieńskim wzrosła o 3,6 tys., tj. o 5,5%. zmniejszyła się natomiast liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 2,2 tys., a ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2011r. wynosił 9,7%, tj. o 3,9 p.proc. mniej niż w 2010 r.

Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Korzystający		Udzielone noclegi	
	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat krośnieński	17724	1735	64787	8833
2010				
2011	20787	1688	68361	6636
Gmina miejska				
Gubin	5090	630	10135	851
Gmina miejsko-wiejska				
Krosno Odrzańskie	6701	504	23309	1255
Gminy wiejskie:				
Bobrowice	6619	554	23517	4530
Bytnica	320	-	1468	-
Dąbie	1651	-	8212	-
Gubin	406	-	1720	-

- O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie Dąbie (56,1%) i Krosno Odrzańskie (44,3%), a najniższy w gminie Bytnica (11,1%).

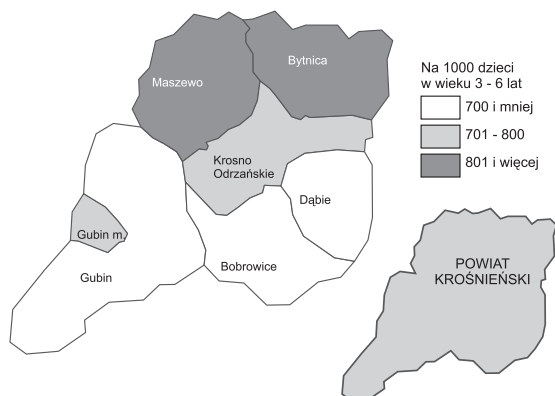
Edukacja i wychowanie

- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie krośnieńskim funkcjonowało 36 placówek wychowania przedszkolnego, tj. 7,5% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 przybyła 1 placówka. Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminie Krosno Odrzańskie (25,0% ogólnej liczby placówek w powiecie).

Wychowanie przedszkolne

Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym	
	ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat
Powiat krośnieński 2010/2011	35	15	1162	1568	1202	474
2011/2012	36	15	1170	1729	1199	467
Gmina miejska						
Gubin	7	3	357	507	368	136
Gmina miejsko-wiejska						
Krosno Odrzańskie	9	6	540	645	564	163
Gminy wiejskie:						
Bobrowice	2	2	81	81	81	21
Bytnica	4	2	85	117	79	23
Dąbie	6	1	50	135	50	49
Gubin	5	-	-	142	-	51
Maszewo	3	1	57	102	57	24

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2011/12

- Przedszkola stanowiły 41,7% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminie Krosno Odrzańskie (40,0% ogółu), które oferowały 46,2% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu krośnieńskiego. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadło 78 miejsc.
- W roku szkolnym 2011/2012 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 1,7 tys. dzieci, tj. o 10,3% więcej niż w poprzednim roku. Dzieci w przedszkolach stanowiły 69,3% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 7,4 p.proc. mniej niż w roku szkolnym 2010/2011. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadło 48 dzieci.
- W powiecie krośnieńskim w roku szkolnym 2011/2012 działało 27 szkół podstawowych i w porównaniu z rokiem szkolnym

2010/2011 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie Krosno Odrzańskie (25,9% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie).

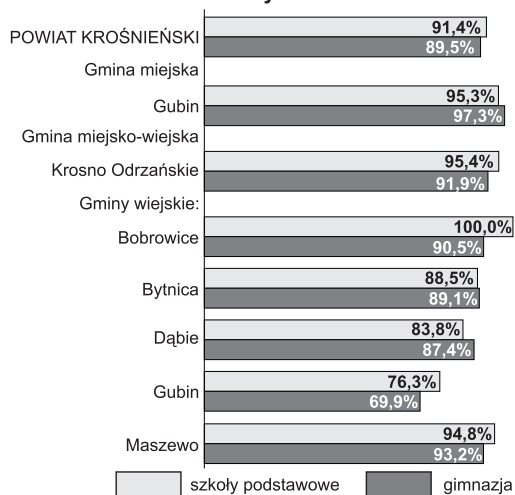
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat krośnieński 2010/2011	27	3219	653
2011/2012	27	3073	620
Gmina miejska			
Gubin	4	965	194
Gmina miejsko-wiejska			
Krosno Odrzańskie	7	954	199
Gminy wiejskie:			
Bobrowice	2	190	41
Bytnica	2	134	23
Dąbie	4	266	55
Gubin	5	376	69
Maszewo	3	188	39

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 3,1 tys. dzieci, tj. 5,4% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 liczba uczniów zmniejszyła się o 4,5%. W skali roku odnotowano również spadek liczby absolwentów szkół podstawowych (o 5,1%). Średnio na jedną szkołę w powiecie przypadało 114 uczniów.
- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie funkcjonowało 14 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół gimnazjalnych zlokalizowanych było w gminie Krosno Odrzańskie (28,6% ogólnej liczby szkół gimnazjalnych w powiecie).
- W gimnazjach kształciło się 2,0 tys. uczniów, tj. 6,1% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie. W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 liczba uczniów zmniejszyła się o 3,5%. Zmniejszyła się również liczba absolwentów z roku szkolnego 2010/2011 (o 6,0%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie przypadało 142 uczniów.

Współczynnik skolaryzacji netto w roku szkolnym 2011/2012

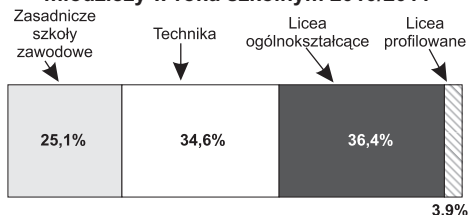

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat krośnieński 2010/2011	14	2054	672
2011/2012	14	1982	632
Gmina miejska			
Gubin	3	588	193
Gmina miejsko-wiejska			
Krosno Odrzańskie	4	669	212
Gminy wiejskie:			
Bobrowice	1	129	32
Bytnica	1	88	20
Dąbie	1	173	60
Gubin	3	222	74
Maszewo	1	113	41

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w roku szkolnym 2010/2011

- Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31.XII.2011 r. współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (uczniowie w wieku 7-12 lat) w roku szkolnym 2011/2012 wyniósł 91,4% i był o 1,0 p.proc. niższy niż w roku poprzednim. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie krośnieńskim 88,5% i był o 1,1 p.proc. niższy niż rok wcześniej.
- Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2011/2012 w powiecie krośnieńskim pozostawało 12 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 1,5 tys. uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu tworzyły 5 zasadniczych szkół zawodowych, 3 technika, 3 licea ogólnokształcące oraz 1 liceum profilowane.

- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie krośnieńskim działała również 1 szkoła policealna, w której kształciło się 37 osób.

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

- W powiecie krośnieńskim w końcu 2011 r. czynna sieć wodociągowa miała długość 547,7 km. Na każde 100 km² powierzchni powiatu przypadało 39,4 km wodociągu, tj. 15,8% mniej niż średnio w województwie. Najwyższe zagęszczenie sieci występowało w gminie miejskiej Gubin (394,3 km na 100 km²) oraz w gminie Krosno Odrzańskie i gminie wiejskiej Gubin (odpowiednio 55,3 i 48,6 km na 100 km²). Najmniejsza gęstość sieci kanalizacyjnej była w gminie Bytnica (14,8).
- W końcu 2011 r. 17,3% ogółu ludności powiatu nie korzystało z sieci wodociągowej (wobec 10,4% w województwie). Najniższy wskaźnik niekorzystających z wodociągu zanotowano w gminie miejskiej Gubin (1,4% ludności) i gminie Krosno Odrzańskie (15,4%).
- Przeciętne zużycie wody w 2011 r. na mieszkańca w gospodarstwie domowym wyniosło 28,9 m³, tj. o 3,7% mniej niż przeciętnie w województwie. Największe zużycie wody odnotowano w gminie miejskiej Gubin (37,8 m³ na 1 mieszkańca) i gminie Krosno Odrzańskie (28,4 m³), a najmniejsze w gminie Maszewo (18,6 m³).

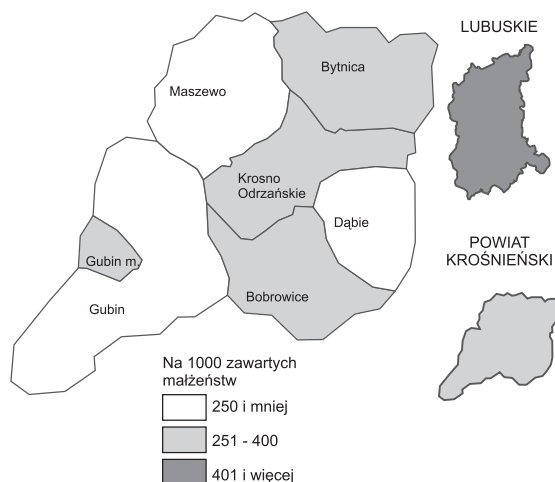
Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2011 r.

Stan 31 XII

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		Korzystający z sieci w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		Korzystający z sieci w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Powiat krośnieński	547,7	39,4	82,7	175,3	12,6	53,2
Gmina miejska						
Gubin	82,8	394,3	98,6	68,0	323,8	90,2
Gmina miejsko-wiejska						
Krosno Odrzańskie	117,2	55,3	84,6	61,6	29,1	60,1
Gminy wiejskie:						
Bobrowice	36,5	19,7	65,9	12,2	6,6	49,4
Bytnica	31,0	14,8	72,2	25,4	12,2	15,5
Dąbie	62,6	36,6	67,5	6,0	3,5	19,3
Gubin	184,1	48,6	69,7	2,1	0,6	9,9
Maszewo	33,5	15,7	65,1	-	-	0,1

- W końcu 2011 r. sieć kanalizacyjna powiatu krośnieńskiego miała długość 175,3 km. Gęstość sieci kanalizacyjnej w powiecie wyniosła 12,6 km na 100 km² i była o 41,1% niższa niż średnio w województwie. Najwyższy wskaźnik zanotowano w gminie miejskiej Gubin i gminie Krosno Odrzańskie (odpowiednio 323,8 km i 29,1 km na 100 km²). Gmina Maszewo nie była wyposażona w sieć kanalizacyjną.
- Nieco ponad połowa (53,2%) ludności korzystała z sieci kanalizacyjnej. Wskaźnik ten jest mniejszy o 11,1 p.proc. od przeciętnej w województwie. Spośród gmin powiatu największy odsetek ludności korzystającej z kanalizacji odnotowano w gminie miejskiej Gubin (90,2%) i gminie Krosno Odrzańskie (60,1%)
- W powiecie krośnieńskim w końcu 2011 r. w gospodarstwach domowych było 19,1 tys. odbiorców energii elektrycznej. Zużyta przez nich energia stanowiła 5,6% ogółu energii zużytej w województwie. Na obszarach miejskich powiatu krośnieńskiego wykorzystano 51,7% energii zużytej w powiecie.

Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

◦ Każdy odbiorca energii elektrycznej w gospodarstwach domowych zużył przeciętnie 2189 kWh, tj. o 5,7% więcej niż przeciętnie w województwie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wyniosło 734 kWh.

◦ W końcu 2011 r. sieć gazowa w powiecie krośnieńskim miała długość 190,2 km i stanowiła 5,1% sieci w województwie. W przeliczeniu na 100 km² powierzchni było to 13,7 km, tj. o 48,3% mniej niż średnio w województwie.

◦ W powiecie krośnieńskim w gospodarstwach domowych było 6,3 tys. odbiorców gazu. Przeciętnie każdy odbiorca w gospodarstwach domowych zużył 752 m³ gazu, tj. o 13,1% więcej niż przeciętnie w województwie.

◦ W 2011 r. powiat krośnieński pozyskał do zasobów mieszkaniowych 81 nowych mieszkań, tj. o 34 mniej niż przed rokiem. Prawie wszystkie mieszkania (98,8%) oddano w budownictwie indywidualnym. Najwięcej mieszkań przybyło w gminie miejsko-wiejskiej Krosno Odrzańskie (30 mieszkań) i gminie miejskiej Gubin (26).

- Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w 2011 r. wyniosła 130,9 m² i była większa o 33,6% od przeciętnej w województwie. Największe mieszkania powstały w gminach Krosno Odrzańskie (142,6 m²) i Dąbie (138,0 m²), a najmniejsze w gminie Bytnica (107,0 m²).

Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

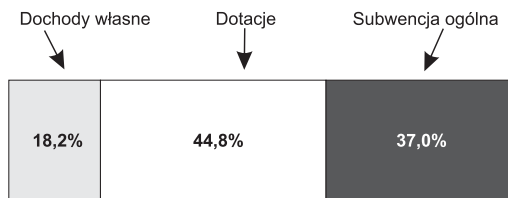
Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Powiat krośnieński	81	414	10603	130,9
Gmina miejska				
Gubin	26	134	3449	132,7
Gmina miejsko-wiejska				
Krosno Odrzańskie	30	163	4279	142,6
Gminy wiejskie:				
Bobrowice	6	28	671	111,8
Bytnica	5	22	535	107,0
Dąbie	3	16	414	138,0
Gubin	8	37	906	113,3
Maszewo	3	14	349	116,3

- Liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw w powiecie krośnieńskim wyniosła 268 i była o 57,9% niższa niż w województwie (638). Najwyższą wartość tego wskaźnika zanotowano w gminie Bytnica (385), a najniższą w gminie Dąbie (97).

Finanse publiczne

- W 2011 r. dochody powiatu krośnieńskiego wyniosły 69,0 mln zł i były o 27,4% wyższe niż w 2010 r., natomiast wydatki wzrosły o 28,5% do poziomu 74,8 mln zł. W rezultacie w 2011 r. wynik budżetu powiatu krośnieńskiego ukształtował się na poziomie minus 5,7 mln zł (wobec minus 4,0 mln zł w 2010 r.). Tym samym relacja wyniku do dochodu uległa pogorszeniu z minus 7,4% w 2010 r. do minus 8,3% w 2011 r.

Struktura dochodów powiatu krośnieńskiego według rodzajów w 2011 r.

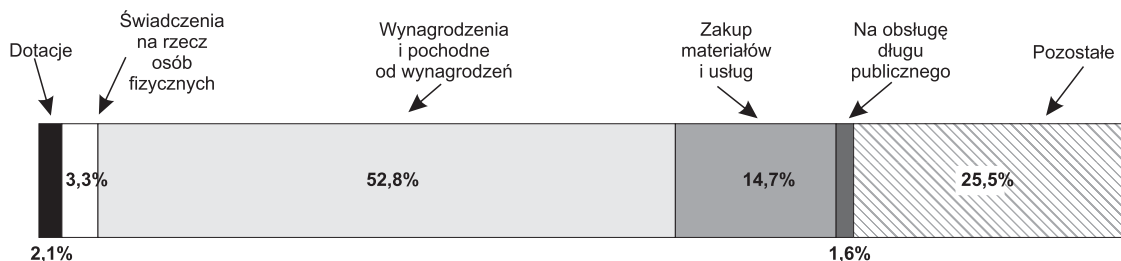

- W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody powiatu krośnieńskiego wyniosły 1210 zł i były o 21,0% wyższe od przeciętnych dochodów powiatów w województwie. Wydatki natomiast w wysokości 1311 zł na 1 mieszkańca były o 28,6% wyższe od średnich wydatków powiatów na mieszkańca w województwie.

- Powiat krośnieński wyróżnia relatywnie wysoki udział dotacji w ogóle dochodów budżetu (na poziomie 44,8% wobec 32,6% średnio w powiatach województwa lubuskiego). Dalsze 37,0% ogółu dochodów stanowiła subwencja ogólna (wobec 40,0% średnio w powiatach), a 18,2% – dochody własne (wobec 27,3% średnio w powiatach).

- W 2011 r. dochody budżetu powiatu krośnieńskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 3,6 mln zł (tj. o 8,5% mniej niż w 2010 r.), co stanowiło 6,7% ogółu dochodów powiatu.

Struktura wydatków bieżących powiatu krośnieńskiego w 2011 r.

- Z ogółu wydatków powiatu krośnieńskiego 78,0% stanowiły wydatki bieżące. Dalsze 22,0% przeznaczono na wydatki majątkowe (wobec 15,1% średnio w powiatach w województwie). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 288 zł, tj. były o 89,2% wyższe niż średnio w powiatach, a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2010 r. – o 91,5% wyższe.

- Dochody gmin powiatu krośnieńskiego zbiorczo wyniosły 159,3 mln zł i były o 2,9% niższe od notowanych 2010 r., natomiast wydatki zmniejszyły się w skali roku o 9,3% do poziomu 162,5 mln zł. W rezultacie łączny wynik budżetów gmin powiatu uległ poprawie z minus 15,2 mln zł w 2010 r. do minus 3,2 mln zł w 2011 r., a relacja wyniku do dochodów budżetów gmin wyniosła minus 2,0% (wobec minus 9,3% w 2010 r.).
- Dochody gmin powiatu krośnieńskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 2792 zł, w tym dochody własne 1349 zł. Wydatki na 1 mieszkańca gminy w powiecie krośnieńskim wyniosły 2849 zł, w tym wydatki bieżące 2446 zł.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2011 r.

Wyszczególnienie	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	W tym wydatki	
				bieżące	inwestycyjne
W ZŁ					
Dochody i wydatki budżetu powiatu krośnieńskiego	1209,92	220,12	1310,56	1022,46	288,10
Dochody i wydatki budżetów gmin					
Gminy razem	2792,46	1349,30	2849,19	2446,28	387,05
Gmina miejska					
Gubin	3023,19	1357,00	3089,72	2531,08	505,68
Gmina miejsko-wiejska					
Krosno Odrzańskie	2455,04	1391,76	2474,11	2235,99	238,12
Gminy wiejskie:					
Bobrowice	3396,14	2217,76	3938,69	3085,12	853,56
Bytnica	2686,40	1204,79	3133,16	2605,31	527,85
Dąbie	3307,58	1592,55	2975,82	2608,59	367,23
Gubin	2560,91	835,54	2645,58	2370,13	275,44
Maszewo	2718,58	1087,97	2673,71	2354,64	319,07
2010 = 100					
Dochody i wydatki budżetu powiatu krośnieńskiego	127,8	103,8	128,8	118,0	191,5
Dochody i wydatki budżetów gmin					
Gminy razem	97,4	100,0	90,9	100,4	56,3
Gmina miejska					
Gubin	92,8	87,0	97,1	103,9	70,8
Gmina miejsko-wiejska					
Krosno Odrzańskie	91,6	97,1	79,5	93,3	33,2
Gminy wiejskie:					
Bobrowice	99,9	108,3	102,3	111,7	78,4
Bytnica	107,0	110,5	88,2	93,2	69,9
Dąbie	124,2	163,6	83,2	104,4	34,1
Gubin	99,9	95,3	109,3	104,3	188,0
Maszewo	102,7	120,8	93,5	101,0	60,4

- Dochody własne gmin powiatu krośnieńskiego stanowiły średnio 48,3% ogółu dochodów, przy czym udział ten kształtował się na poziomie od 32,6% w gminie wiejskiej Gubin do 65,3% w gminie Bobrowice. Dalsze 27,7% ogółu dochodów gmin powiatu krośnieńskiego zapewniała subwencja ogólna, a 24,0% dotacje.
- W 2011 r. dochody budżetów gmin powiatu krośnieńskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły łącznie 12,2 mln zł (tj. o 12,0% mniej niż w 2010 r.), co stanowiło 7,4% ogółu dochodów gmin w powiecie. Relatywnie największe wsparcie budżetu środkami unijnymi uzyskała gmina Dąbie – w wysokości 2,7 mln zł, tj. 19,6% ogółu dochodów gminy oraz gmina miejska Gubin – 7,8 mln zł (tj. 14,0% ogółu dochodów budżetu), a najmniejsze gmina wiejska Gubin (0,1 mln zł, tj. 0,8% ogółu dochodów).

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminach powiatu krośnieńskiego w 2011 r.

Wyszczególnienie	Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
	w tys. zł	2010 = 100	dochody budżetów ogółem = 100
Gminy razem	12157,2	88,0	7,4
Gmina miejska			
Gubin	7800,8	90,9	14,0
Gmina miejsko-wiejska			
Krosno Odrzańskie	543,8	14,9	1,1
Gminy wiejskie:			
Bobrowice	519,7	291,1	4,7
Bytnica	111,2	156,3	1,7
Dąbie	2661,3	1152,0	19,6
Gubin	146,6	25,1	0,8
Maszewo	373,8	74,1	4,7

o Wydatki bieżące gmin powiatu krośnieńskiego stanowiły 85,9% ogółu wydatków (było to o 6,2 p.proc. więcej niż średnio w gminach województwa lubuskiego). Dalsze 14,1% ogółu wydatków stanowiły wydatki majątkowe (wobec 20,3% średnio w gminach w województwie lubuskim), w tym 13,6% stanowiły wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 387 zł, tj. były niższe niż średnio w gminach w województwie (o 34,4%), a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2010 r. – o 43,7% niższe.

Podmioty gospodarki narodowej

o W końcu grudnia 2011 r. w powiecie krośnieńskim zarejestrowanych było 5,4 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. 5,1% wszystkich podmiotów w województwie lubuskim. W porównaniu z 2010 r. liczba podmiotów zmniejszyła się o 128, tj. o 2,3%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	Pozostałe sekcje
Powiat krośnieński 2010	5481	388	594	1630	373	667	1829
2011	5353	355	607	1533	357	674	1827
Gmina miejska							
Gubin	2163	137	210	649	127	405	635
Gmina miejsko-wiejska							
Krosno Odrzańskie	1872	112	195	553	116	237	659
Gminy wiejskie:							
Bobrowice	223	17	40	52	8	4	102
Bytnica	172	5	16	41	21	7	82
Dąbie	330	32	67	74	37	15	105
Gubin	423	44	59	124	38	2	156
Maszewo	170	8	20	40	10	4	88

o Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejskiej Gubin oraz gminie miejsko-wiejskiej Krosno Odrzańskie odpowiednio 40,4% i 35,0% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.

o W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu miały podmioty z grupy sekcji „pozostałych” (34,1% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z sekcji handel naprawa pojazdów samochodowych (28,6%).

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym						
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego					
Powiat krośnieński	2010	5481	230	122	277	29	144	3956
	2011	5353	242	125	283	29	151	3811
Gmina miejska								
Gubin	2163	93	53	124	6	36	1463	
Gmina miejsko-wiejska								
Krosno Odrzańskie	1872	52	18	93	14	46	1374	
Gminy wiejskie:								
Bobrowice	223	30	16	7	1	13	148	
Bytnica	172	11	6	5	-	11	122	
Dąbie	330	25	18	20	4	13	241	
Gubin	423	18	4	26	2	24	335	
Maszewo	170	13	10	8	2	8	128	

- ° Spółki handlowe stanowiły w powiecie krośnieńskim 4,5% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, w tym 125 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (4,6% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie miejskiej Gubin (38,4% ogółu spółek handlowych w powiecie).

POWIAT NOWOSOLSKI

Powierzchnia i ludność

- ° Powiat nowosolski położony jest w południowo-wschodniej części województwa, cechuje go wysoka gęstość zaludnienia (114 osób na 1 km²). W 2011 r. na powierzchni 771 km² mieszkało 88,1 tys. osób, tj. 8,6% populacji województwa. Liczba ludności powiatu zmniejszyła się w skali roku o 108 osób, tj. o 0,1%. Wskaźnik urbanizacji określający udział ludności miejskiej w ludności ogółem wyniósł 65,1% i był najwyższy w województwie lubuskim.

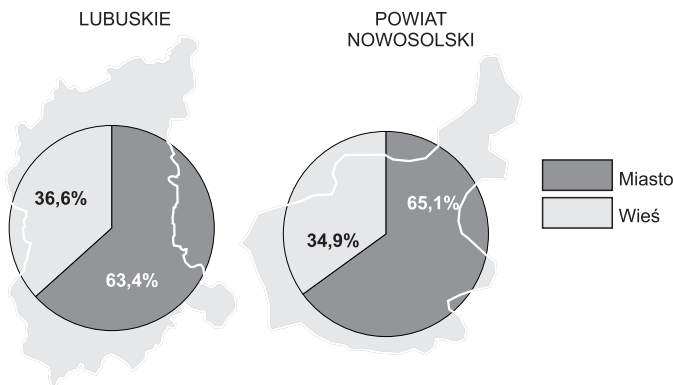
Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

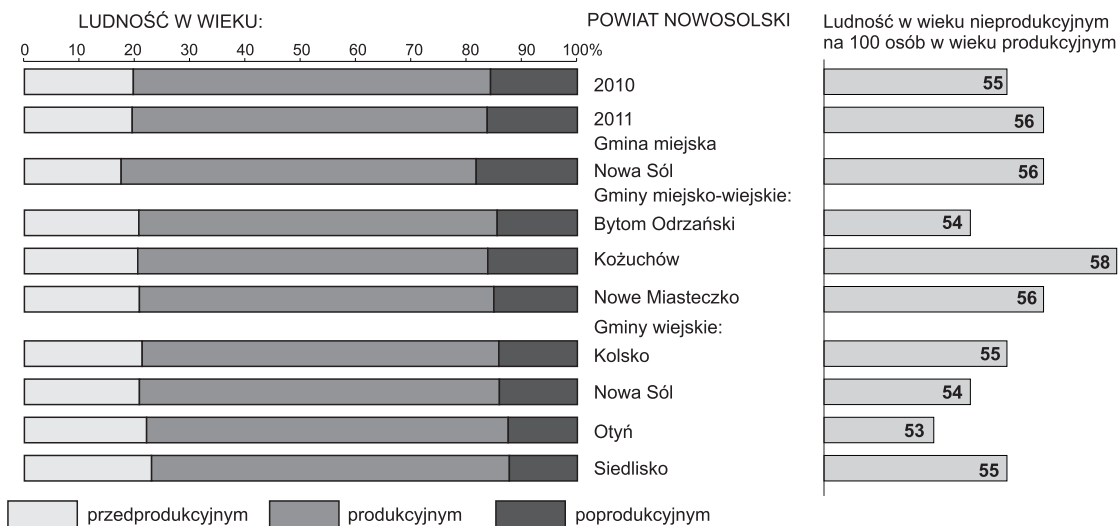
Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn
		ogółem	w tym kobiety	na km ²	
Powiat nowosolski 2010	771	88170	45229	114	105
2011	771	88062	45225	114	106
Gmina miejska					
Nowa Sól	22	40240	21094	1846	110
Gminy miejsko-wiejskie:					
Bytom Odrzański	52	5511	2768	105	101
Koźuchów	179	16435	8447	92	106
Nowe Miasteczko	77	5581	2820	73	102
Gminy wiejskie:					
Kolsko	81	3288	1618	41	97
Nowa Sól	176	6730	3400	38	102
Otyń	92	6663	3267	73	96
Siedlisko	92	3614	1811	39	100

- ° Najwięcej ludności mieszkało w gminie miejskiej Nowa Sól – 40,2 tys. (45,7% ogółu ludności powiatu), a najmniej mieszkańców liczyła gmina wiejska Kolsko – 3,3 tys. (3,7%).
- ° Ponad połowę ludności powiatu stanowiły kobiety (51,4%). Współczynnik feminizacji (określający liczbę kobiet na 100 mężczyzn) kształtował się na poziomie 106. Najwyższym współczynnikiem feminizacji charakteryzowała się gmina miejska Nowa Sól (110), podczas gdy w gminach Otyń i Kolsko obserwowano przewagę liczebną mężczyzn nad kobietami (96 i 97 kobiet na 100 mężczyzn).
- ° Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w populacji ogółem wyniósł 19,5%, osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 64,2%, a w wieku poprodukcyjnym 16,3%. Najwyższym udziałem osób w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem charakteryzowała się wiejska część gminy Bytom Odrzański (23,2%), natomiast najwyższy udział ludności w wieku poprodukcyjnym odnotowano w gminie miejskiej Nowa Sól (18,3%).

Struktura ludności według miejsca zamieszkania w 2011 r.

Ludność według ekonomicznych grup wieku

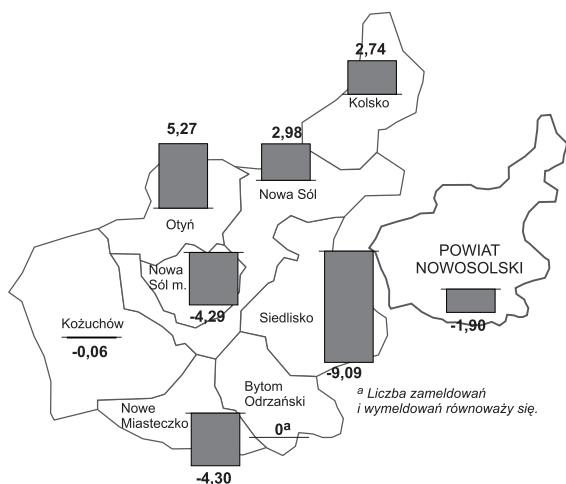

- W gminie Otyń liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym należała do najniższych w powiecie i kształtowała się na poziomie średniej dla województwa (53).

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
Powiat nowosolski	2010	5,85	11,27	9,36	1,92
	2011	5,13	10,56	9,89	0,67
Gmina miejska					
Nowa Sól		5,14	9,93	10,35	-0,42
Gminy miejsko-wiejskie:					
Bytom Odrzański		6,91	9,63	9,09	0,55
Kożuchów		3,96	11,15	10,11	1,04
Nowe Miasteczko		5,92	14,52	10,40	4,12
Gminy wiejskie:					
Kolsko		4,56	9,43	11,26	-1,83
Nowa Sól		6,71	11,34	8,95	2,39
Otyń		4,81	9,63	7,52	2,11
Siedlisko		4,68	11,56	9,09	2,48

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2011 r.

- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, kształtował się w 2011 r. na poziomie 5,1 (przed rokiem 5,9), plasując powiat nowosolski na 9 miejscu wśród pozostałych powiatów województwa. W 2011 r. liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była największa w miejskiej części gminy Bytom Odrzański (8,1), natomiast najmniejsza w miejskiej części gminy Kożuchów (3,9).
- Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2011 r. wyniósł 10,6 wobec 11,3 w 2010 r. Pod względem wartości tego wskaźnika powiat zajmował 5 miejsce wśród pozostałych powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik urodzeń żywych odnotowano w wiejskiej części gminy Nowe Miasteczko (17,5), a najniższy w wiejskiej części gminy Bytom Odrzański (6,5).
- Współczynnik zgonów na 1000 ludności osiągnął poziom 9,9 (przed rokiem 9,4) i był jednym z

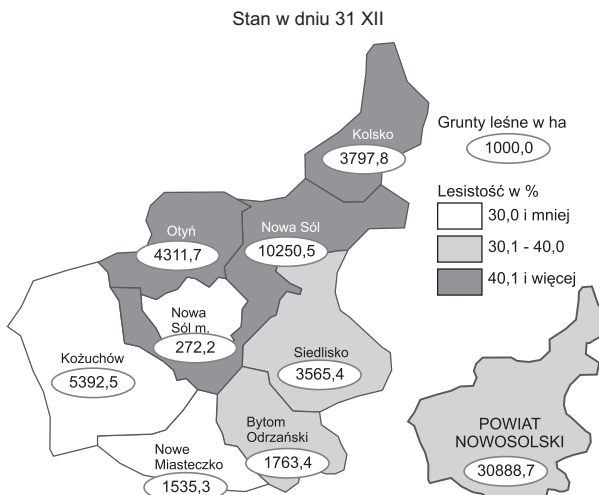
najwyższych wśród powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik zgonów na 1000 ludności odnotowano w wiejskiej części gminy Nowe Miasteczko (12,7), natomiast najniższa umieralność wystąpiła w gminie Otyń (7,5).

- W 2011 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w powiecie wyniósł 0,7 (w 2010 r. – 1,9) i był jednym z niższych wśród powiatów województwa (taki sam notowano w powiecie wschowskim). W przeliczeniu na 1000 ludności najwyższy przyrost naturalny wystąpił w wiejskiej części gminy Nowe Miasteczko (4,8), a najniższy w wiejskiej części gminy Bytom Odrzański (minus 4,7).
- Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności osiągnęło wartość minus 1,9 (w 2010 r. minus 0,7). Największy odpływ ludności odnotowano w gminie Siedlisko (minus 9,1 osoby na 1000 ludności), natomiast największy napływ ludności na pobyt stały wystąpił w gminie Otyń (5,3 osoby na 1000 ludności).

Środowisko i ekologia

- W końcu 2011 r. grunty leśne powiatu nowosolskiego zajmowały obszar 30888,7 ha stanowiąc 4,4% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 30073,7 ha porastały 39,0% powierzchni powiatu.
- Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach wiejskich Nowa Sól (56,6), Otyń (46,0) i Kolsko (45,5).

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2011 r.

- W 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu nowosolskiego wynosiła 17195,3 ha, co stanowiło 1,2% powierzchni geograficznej województwa i 22,3% powierzchni geograficznej powiatu. W porównaniu z 2010 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody nie uległa zmianie.
- Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowała się gmina wiejska Nowa Sól (7,5%), a najmniejszym gmina Siedlisko (0,5%)

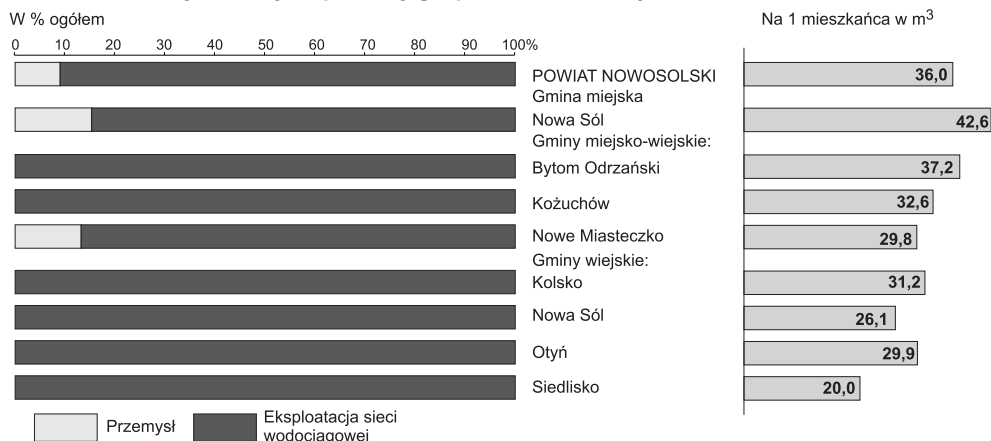
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne	
		w ha			
Powiat nowosolski 2010	17195,3	124,0	17017,5	53,8	103
	2011	123,8	17017,7	53,8	102
Gmina miejska					
Nowa Sól	-	-	-	-	17
Gminy miejsko-wiejskie:					
Bytom Odrzański	2863,0	56,1	2806,9	0,0	18
Koźuchów	458,3	0,0	452,0	6,3	25
Nowe Miasteczko	450,0	0,0	450,0	0,0	3
Gminy wiejskie:					
Kolsko	4440,8	39,2	4390,8	10,8	6
Nowa Sól	5817,8	0,0	5806,0	11,8	16
Otyń	2785,4	28,5	2732,0	24,9	5
Siedlisko	380,0	0,0	380,0	0,0	12

- Nowosolski jest 11. powiatem w województwie pod względem zużycia wody ogółem (przed powiatami: świebodzińskim, sulęcińskim i wschowskim). W 2011 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 36,0 m³, tj. o 50,1 m³ mniej niż średnio w województwie.
- Najwięcej – 91,0% zużytej wody – wykorzystano eksploatując sieć wodociągową, 9,0% zużyto na cele produkcyjne w przemyśle. W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano poprzez eksploatację sieci wodociągowej (miasto Nowa Sól – 84,7%, pozostałe 15,3% zużycia pochodziło z działalności produkcyjnej w przemyśle). Wielkość zużycia wody w większości gmin powiatu nowosolskiego w 100% zdeterminowana jest eksploatacją sieci wodociągowej.
- W 2011 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 2020,5 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2010 r. nastąpił wzrost o 2,4% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w mieście Nowa Sól (72,9% ogółu), natomiast najmniej na obszarze wiejskim Bytomia Odrzańskiego (0,2% wartości ogółem). Oczyszczaniu biologicznemu poddano 11,6% ścieków.
- Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 54,9% ogółu mieszkańców powiatu (w 2010 r. 55,6%). Udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat nowosolski na 12. lokacie w województwie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Bytom Odrzański (98,2%), Nowe Miasteczko (97,6%) i Nowa Sól (89,4%), najniższym gminy wiejskie: Nowa Sól i Koźuchów po 3,5%.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2011 r.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną		
							w dam ³
Powiat nowosolski	2010	1973,8	1948,0	87,6	25,8	25,8	55,6
	2011	2020,5	1891,0	11,6	129,5	129,5	54,9
Gmina miejska							
Nowa Sól		1472,0	1472,0	-	-	-	89,4
Gminy miejsko-wiejskie:							
Bytom Odrzański		129,0	129,0	100,0	-	-	83,7
Kożuchów		313,5	184,0	2,2	129,5	129,5	19,7
Nowe Miasteczko		76,0	76,0	100,0	-	-	57,8
Gminy wiejskie:							
Kolsko		11,0	11,0	100,0	-	-	18,2
Nowa Sól		8,0	8,0	-	-	-	3,5
Siedlisko		11,0	11,0	-	-	-	13,4

- W 2011 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 10,3 mln zł, tj. 117 zł w przeliczeniu na mieszkańca (9. lokata w województwie lubuskim). Najwięcej – 96,1% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, a pozostałe 3,9% na gospodarkę odpadami, ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochronę wód podziemnych i powierzchniowych oraz pozostałą działalność związaną z ochroną środowiska.
- Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w mieście Nowa Sól, gdzie wydano 44,1% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 113 zł.
- Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 9,6 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 109 zł. Na obwałowania przeciwpowodziowe przeznaczono 68,3% ogółu środków w powiecie. Realizacja inwestycji związanych z ujęciami i doprowadzeniem wody pochłonęła 16,5% środków, a pozostałe 15,2% nakładów poniesiono budując i modernizując stacje uzdatniania wody. Najwięcej – 53,1% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w mieście Bytom Odrzański.
- Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki własne (stanowiące 39,0% ogółu zainwestowanych środków), 37,5% środków pochodziło z zagranicy, 10,6% stanowiły fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje), 10,5% – kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe, a pozostałe 2,4% pochodziło z budżetów: centralnego i województwa.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie		Ochrona środowiska	Gospodarka wodna
		w tys. zł	
Powiat nowosolski	2010	7271,0	5333,6
	2011	10321,2	9582,8
Gmina miejska			
Nowa Sól		4553,4	495,4
Gminy miejsko-wiejskie:			
Bytom Odrzański		1319,0	6521,2
Kożuchów		653,9	-
Nowe Miasteczko		1415,0	24,0
Gminy wiejskie:			
Kolsko		-	32,0
Nowa Sól		-	2272,6
Otyń		2302,0	237,6
Siedlisko		77,9	-

Rynek pracy

- W 2011 r. liczba pracujących w powiecie nowosolskim była o 2,9% większa niż w roku poprzednim, a jej udział w ogóle pracujących w województwie zwiększył się o 0,1 p.proc. do 6,6%. Jednocześnie zmniejszyła się liczba zarejestrowanych bezrobotnych (o 7,2%), którzy stanowili 11,8% ogółu bezrobotnych w województwie (tj. o 0,9 p.proc. mniej niż w 2010 r.).
- W 2011 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) pracowało 14,6 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 257 osób (wobec 327 średnio w województwie), przy czym najmniej pracujących w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie Otyń (80 osób na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najwięcej w gminie miejskiej Nowa Sól (405 osób).
- Udział kobiet w ogóle pracujących w powiecie wyniósł 47,7%, tj. o 1,6 p.proc. mniej niż średnio w województwie, a ich liczba wzrosła w skali roku o 2,6%, przy wzroście liczby pracujących mężczyzn o 3,2%.

- Z ogółu pracujących w powiecie nowosolskim 53,3% pracowało w przedsiębiorstwach usługowych. Dalsze 45,7% pracowało w przemyśle i budownictwie, a pozostałe 1,0% – w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie. Sektor prywatny koncentrował 66,5% ogółu pracujących (tj. o 1,7 p.proc. więcej niż średnio w województwie lubuskim).

Pracujący w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym kobiety	2010 = 100	Powiat = 100	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat nowosolski	14551	6936	102,9	100,0	257
Gmina miejska					
Nowa Sól	10441	4955	105,2	71,8	405
Gminy miejsko-wiejskie:					
Bytom Odrzański	622	276	118,3	4,3	174
Koźuchów	1566	758	86,1	10,8	151
Nowe Miasteczko	488	263	98,8	3,4	136
Gminy wiejskie:					
Kolsko	221	149	154,5	1,5	104
Nowa Sól	613	199	103,7	4,2	140
Otyń	347	198	88,5	2,4	80
Siedlisko	253	138	102,0	1,7	108

- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w powiecie nowosolskim wyniosło 12,2 tys. osób i było o 0,6% wyższe niż w 2010 r. Wzrost przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 21,8%) i w przemyśle (o 6,5%). Niższe niż w 2010 r. przeciętne zatrudnienie było m.in. w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 13,1%), w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 12,6%) oraz w budownictwie (o 7,6%).
- Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2011 r. wyniosła 7,0 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym były to 123 osoby (wobec 88 średnio w województwie), najwięcej w gminach Koźuchów (168 osób) i Siedlisko (156 osób), a najmniej w gminie Bytom Odrzański (101 osób) oraz w gminie miejskiej Nowa Sól (104 osoby).

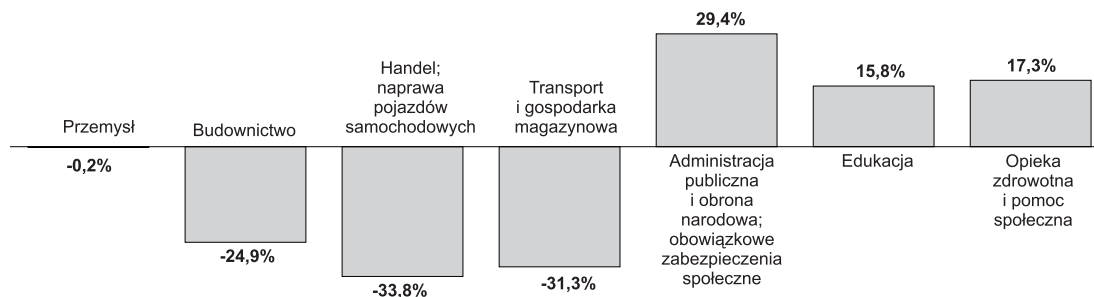
Bezrobotni zarejestrowani w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2010 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat nowosolski	6958	92,8	100,0	4023	123
Gmina miejska					
Nowa Sól	2675	88,8	38,4	1531	104
Gminy miejsko-wiejskie:					
Bytom Odrzański	362	93,5	5,2	218	101
Koźuchów	1751	98	25,2	982	168
Nowe Miasteczko	489	91,2	7,0	305	137
Gminy wiejskie:					
Kolsko	259	92,8	3,7	156	122
Nowa Sól	545	86	7,8	315	124
Otyń	512	102,8	7,4	307	117
Siedlisko	365	100	5,2	209	156

- W populacji bezrobotnych w powiecie nowosolskim 57,8% stanowiły kobiety (wobec 55,3% średnio w województwie). Ich liczba zmniejszyła się w stosunku do 2010 r. o 3,5%, przy spadku liczby bezrobotnych mężczyzn o 11,8%.

Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w powiecie według wybranych sekcji w 2011 r.

- Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowiły odpowiednio 17,0% i 23,8% ogółu bezrobotnych w powiecie. Odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł 57,2%, przy czym najwyższy był w gminie Kożuchów (68,6%), a najniższy w gminie Otyń (51,2%).
- W końcu 2011 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 24,2%, co lokuje powiat nowosolski w grupie 3 powiatów o najwyższej wartości wskaźnika (obok powiatów: strzelecko-drezdeńskiego i żagańskiego).
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie nowosolskim kształtuje się na poziomie niższym niż średnio w województwie (w 2011 r. o 3,2%, tj. wyniosło 2976 zł). W ostatnich latach wzrost przeciętnego wynagrodzenia w skali roku był jednak bardziej dynamiczny od wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w województwie; w 2011 r. wyniósł 6,1% (wobec 5,3% średnio w województwie lubuskim), a w 2010 r. – 5,1% (wobec 4,2%).

Kultura i turystyka

- W końcu grudnia 2011 r. w powiecie nowosolskim funkcjonowały 24 biblioteki publiczne łącznie z filiami, tj. 9,4% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bibliotek nie uległa zmianie, zmalała natomiast liczba woluminów księgozbioru o 0,8%. W stosunku do 2010 r. odnotowano spadek liczby czytelników o 1,4% oraz liczby wypożyczeń o 8,3%.

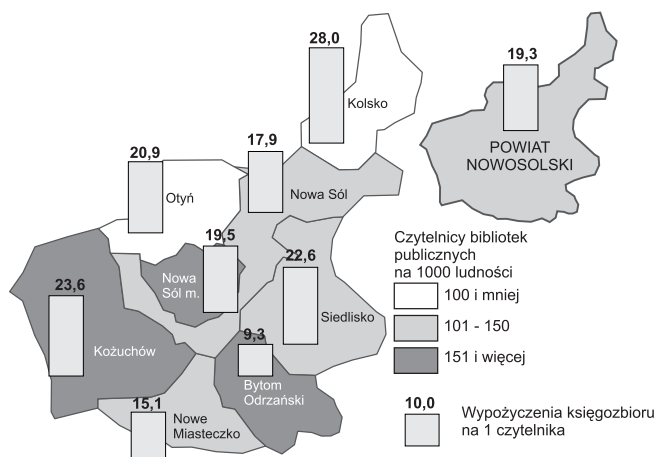
Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Powiat nowosolski 2010	24	3	312,8	13428	279,1
2011	24	2	310,3	13243	255,8
Gmina miejska					
Nowa Sól	2	-	111,0	7436	143,5
Gminy miejsko-wiejskie:					
Bytom Odrzański	1	2	18,4	1330	12,4
Kożuchów	8	-	110,0	2541	60,0
Nowe Miasteczko	2	-	20,9	595	9,0
Gminy wiejskie:					
Kolsko	1	-	10,0	309	8,6
Nowa Sól	6	-	31,4	927	16,6
Otyń	2	-	23,0	637	13,3
Siedlisko	2	-	16,9	395	8,9

- Najwięcej bibliotek publicznych i filii funkcjonowało w gminie miejsko-wiejskiej Kożuchów – 33,3% ogółu bibliotek w powiecie. Najwięcej wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika odnotowano w gminie Kolsko – 28 woluminy, najmniej w gminie Bytom Odrzański – 9 woluminów.
- Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2009 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu nowosolskiego instytucje wzrosła o 279, tj. o 107,7%.

Czytelnicy bibliotek publicznych oraz wypożyczenia księgozbioru w 2011 r.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat nowosolski 2009	13	259	46300
2011	14	538	60758
Gmina miejska			
Nowa Sól	1	33	5090
Gminy miejsko-wiejskie:			
Bytom Odrzański	1	6	2200
Kożuchów	1	374	29537
Nowe Miasteczko	1	10	1080
Gminy wiejskie:			
Kolsko	1	29	3180
Nowa Sól	7	43	1270
Otyń	1	27	9495
Siedlisko	1	16	8900

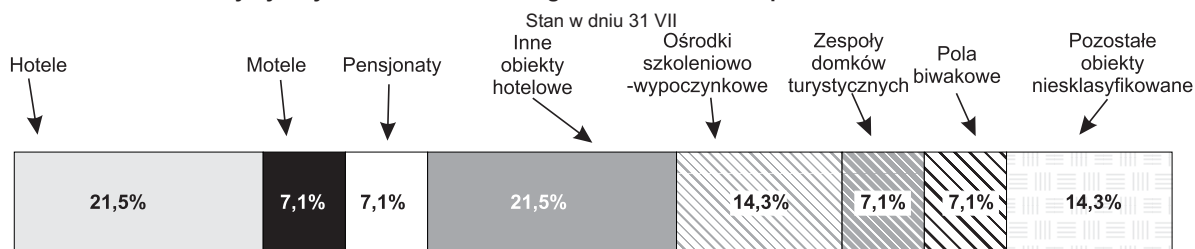
- Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w gminie Koźuchów – 69,5% ogólnej liczby imprez w powiecie. Najwyższą frekwencję uczestników imprez odnotowano w gminie Siedlisko – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyły 556 osób.
- Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2011 r. w granicach powiatu nowosolskiego funkcjonowało 14 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. 5,0% wszystkich obiektów w województwie.
- Bazę noclegową powiatu nowosolskiego tworzyło 8 obiektów hotelowych i 6 pozostałych obiektów zbiorowego zakwaterowania. Najwięcej obiektów znajdowało się w gminie miejskiej Nowa Sól i wiejskiej Kolsko (odpowiednio 28,6% i 21,4% ogólnej liczby obiektów w powiecie).

Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

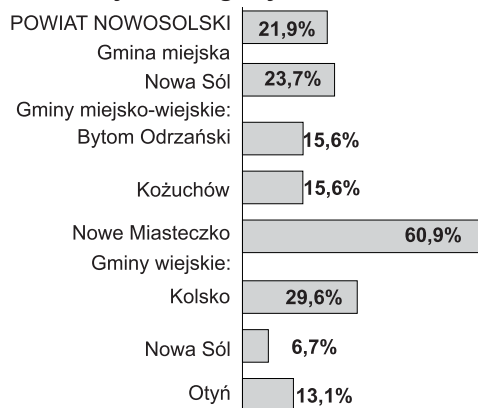
Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat nowosolski . 2010	11	7	736	368
2011	14	10	828	480
Gmina miejska				
Nowa Sól	4	4	144	144
Gminy miejsko-wiejskie:				
Bytom Odrzański	1	1	84	84
Koźuchów	1	1	50	50
Nowe Miasteczko	1	1	27	27
Gminy wiejskie:				
Kolsko	3	1	302	104
Nowa Sól	2	-	150	-
Otyń	2	2	71	71

Struktura turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w powiecie nowosolskim w 2011 r.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2011 r.

- W powiecie nowosolskim do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 828 miejsc noclegowe, tj. o 12,5% więcej niż w 2010 r. Miejsca całoroczne stanowiły 58,0% wszystkich miejsc noclegowych.
- W 2011 r. w powiecie nowosolskim obiekty zbiorowego zakwaterowania przyjęły 23,2 tys. turystów, w tym 6,3% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2010 r. odnotowano wzrost liczby osób korzystających z noclegu - o 19,3%, w tym turystów zagranicznych - o 67,2%.
- Najwięcej osób korzystało z obiektów zbiorowego zakwaterowania w gminie Kolsko, gdzie z noclegu skorzystało 27,2% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat.
- W stosunku do 2010 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie nowosolskim wzrosła o 0,3 tys., tj. o 0,6%. Wzrosła również liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 1,3 tys., a ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2011r. wynosił 6,6%, tj. o 2,9 p.proc. więcej niż w 2010 r.

Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie		Korzystający		Udzielone noclegi	
		ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat nowosolski	2010	19479	877	44827	1661
	2011	23243	1466	45086	2986
Gmina miejska					
Nowa Sól		4703	436	10927	785
Gminy miejsko-wiejskie:					
Bytom Odrzański		1116	56	4792	74
Kożuchów		1799	442	2840	807
Nowe Miasteczko		6006	-	6006	-
Gminy wiejskie:					
Kolsko		6313	145	15595	360
Nowa Sól		749	-	1524	-
Otyń		2557	387	3402	960

- O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie Nowe Miasteczko (60,9%) i Kolsko (29,6%), a najniższy w gminie wiejskiej Nowa Sól (6,7%).

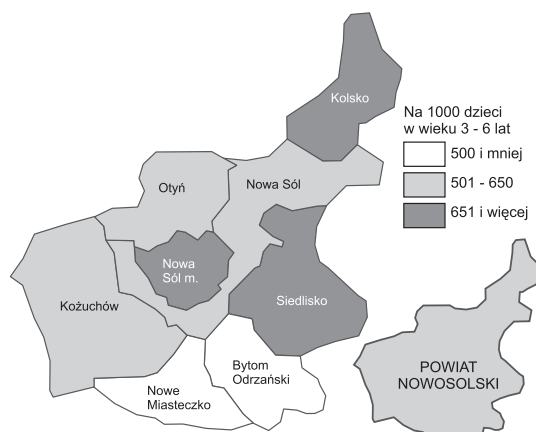
Edukacja i wychowanie

- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie nowosolskim funkcjonowało 31 placówek wychowania przedszkolnego, tj. 6,4% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba wzrosła o 1 placówkę. Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminie miejskiej Nowa Sól (29,0% ogólnej liczby placówek w powiecie).

Wychowanie przedszkolne

Wyszczególnienie		Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym	
		ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat
Powiat nowosolski	2010/2011	30	19	1938	2276	1981	736
	2011/2012	31	19	1981	2455	2069	761
Gmina miejska							
Nowa Sól		9	9	1033	1128	1128	343
Gminy miejsko-wiejskie:							
Bytom Odrzański		1	1	145	129	129	49
Kożuchów		7	3	295	445	301	150
Nowe Miasteczko		2	1	100	121	100	26
Gminy wiejskie:							
Kolsko		2	2	130	120	120	41
Nowa Sól		4	1	85	194	85	67
Otyń		4	1	95	181	95	47
Siedlisko		2	1	98	137	111	38

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2011/12

- Przedszkola stanowiły 61,3% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminie miejskiej Nowa Sól (47,4% ogółu), gdzie oferowano 52,1% wszystkich miejsc w przedszkolach w powiecie. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadają 104 miejsca.

- W roku szkolnym 2011/2012 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 2,5 tys. dzieci, tj. o 7,9% więcej niż w poprzednim roku. Dzieci w przedszkolach stanowiły 84,3% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 2,7 p.proc. mniej niż w roku szkolnym 2010/2011. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadają 79 dzieci.

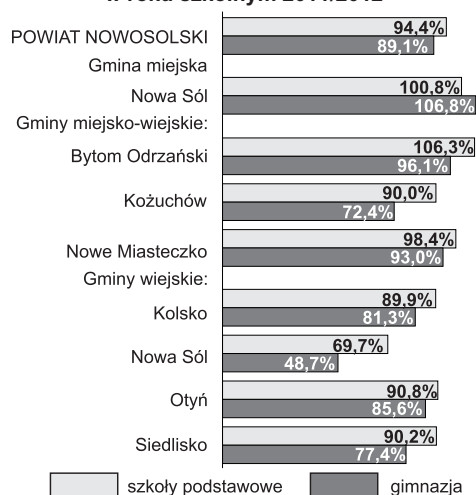
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat nowosolski 2010/2011	26	5122	918
2011/2012	26	5066	914
Gmina miejska			
Nowa Sól	8	2231	395
Gminy miejsko-wiejskie:			
Bytom Odrzański	1	357	60
Kożuchów	5	954	197
Nowe Miasteczko	2	353	61
Gminy wiejskie:			
Kolsko	2	184	41
Nowa Sól	3	325	39
Otyń	3	433	77
Siedlisko	2	229	44

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

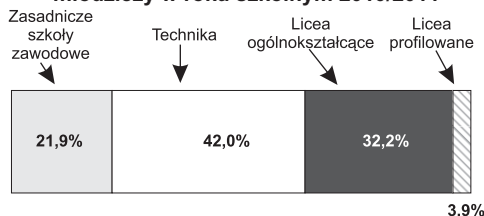
- W powiecie nowosolskim w roku szkolnym 2011/2012 działało 26 szkół podstawowych i w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie miejskiej Nowa Sól (30,8% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie).
- W szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 5,1 tys. dzieci, tj. 8,8% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 liczba uczniów zmniejszyła się o 1,1%. W skali roku odnotowano również spadek liczby absolwentów szkół podstawowych (o 0,4%). Średnio na jedną szkołę w powiecie nowosolskim przypadało 195 uczniów.

Współczynnik skolaryzacji netto w roku szkolnym 2011/2012

□ szkoły podstawowe ■ gimnazja

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w roku szkolnym 2010/2011

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat nowosolski 2010/2011	14	2871	965
2011/2012	14	2769	889
Gmina miejska			
Nowa Sól	5	1315	404
Gminy miejsko-wiejskie:			
Bytom Odrzański	1	200	55
Kożuchów	1	481	151
Nowe Miasteczko	1	193	87
Gminy wiejskie:			
Kolsko	2	107	27
Nowa Sól	1	115	40
Otyń	2	248	86
Siedlisko	1	110	39

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie funkcjonowało 14 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół gimnazjalnych zlokalizowanych było w gminie miejskiej Nowa Sól (35,7% ogólnej liczby szkół gimnazjalnych w powiecie).
- W gimnazjach kształciło się 2,8 tys. uczniów, tj. 8,5% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie. W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 liczba uczniów zmniejszyła się o 3,6%. Zmniejszyła się również liczba absolwentów z roku szkolnego 2010/2011 (o 7,9%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie nowosolskim przypadało 198 uczniów.
- Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31.XII.2011 r. współczynnik skolaryzacji netto dla szkół

podstawowych (uczniowie w wieku 7-12 lat) w roku szkolnym 2011/2012 wyniósł 94,4% i był o 0,6 p.proc. wyższy niż w roku poprzednim. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wyniósł w powiecie nowosolskim 89,1% i był o 0,1 p.proc. wyższy niż rok wcześniej.

- Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2011/2012 w powiecie nowosolskim pozostawało 16 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 2,8 tys. uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu tworzyły 6 zasadniczych szkół zawodowych, 6 techników, 3 licea ogólnokształcące oraz 1 liceum profilowane.
- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie nowosolskim działało również 5 szkół policealnych, w których kształciło się 259 osób.

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

- W powiecie nowosolskim w końcu 2011 r. czynna sieć wodociągowa miała długość 498,3 km. Na każde 100 km² powierzchni powiatu przypadało 64,6 km wodociągu, tj. 38,0% więcej niż przeciętnie w województwie. Największa gęstość sieci występowała w gminie miejskiej Nowa Sól (380,9 km na 100 km²), a także w gminie Bytom Odrzański (93,8). Relatywnie najmniejszy dostęp do sieci wodociągowej był w gminie Kolsko, w której było 29,1 km sieci na 100 km².
- W końcu 2011 r. w powiecie nowosolskim 10,2% ogółu ludności powiatu nie korzystało z sieci wodociągowej (wobec 10,4% w województwie). Najwyższy wskaźnik niekorzystających z wodociągu notowano w gminach wiejskich: Kolsko (28,2% ludności) i Nowa Sól (25,1%).
- Przeciętne zużycie wody w 2011 r. na mieszkańca w gospodarstwie domowym wyniosło 27,3 m³, tj. o 9,0% mniej niż średnio w województwie. Największe zużycie wody było w gminach: Bytom Odrzański (30,3 m³) i Otyń (29,9 m³ na 1 mieszkańca), a najmniejsze w gminie wiejskiej Nowa Sól (19,9 m³) i gminie Siedlisko (po 19,6 m³).

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2011 r.

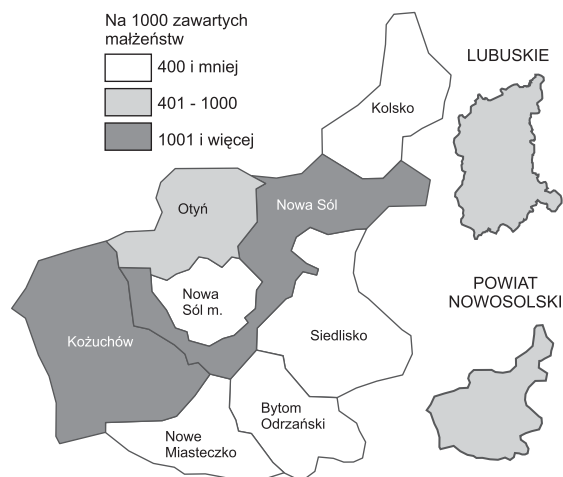
Stan 31 XII

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		Korzystający z sieci w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		Korzystający z sieci w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Powiat nowosolski	498,3	64,6	89,8	153,9	20,0	58,9
Gmina miejska						
Nowa Sól	83,8	380,9	97,3	66,1	300,5	87,1
Gminy miejsko-wiejskie:						
Bytom Odrzański	48,8	93,8	94,8	27,4	52,7	74,0
Koźuchów	128,4	71,7	90,5	20,0	11,2	54,3
Nowe Miasteczko	42,4	55,1	84,1	19,2	24,9	46,7
Gminy wiejskie:						
Kolsko	23,6	29,1	71,8	13,2	16,3	11,3
Nowa Sól	59,7	33,9	74,9	2,4	1,4	3,6
Otyń	71,2	77,4	75,6	-	-	-
Siedlisko	40,4	43,9	76,4	5,6	6,1	16,2

- W końcu 2011 r. sieć kanalizacyjna powiatu nowosolskiego miała długość 153,9 km. Gęstość sieci kanalizacyjnej w powiecie wyniosła 20,0 km na 100 km² i była o 6,5% niższa niż średnio w województwie. Najwyższy wskaźnik zanotowano w gminie miejskiej Nowa Sól i gminie Bytom Odrzański (odpowiednio 300,5 km i 52,7 km na 100 km²). Gmina Otyń nie była wyposażona w sieć kanalizacyjną.
- W powiecie nowosolskim 58,9% ludności korzystało z sieci kanalizacyjnej. Wskaźnik ten jest o 5,5 p.proc. mniejszy od przeciętnej w województwie. Spośród gmin powiatu największy odsetek ludności korzystającej z kanalizacji odnotowano w gminie miejskiej Nowa Sól (87,1%) i gminie Bytom Odrzański (74,0%). W gminie wiejskiej Nowa Sól korzystało z sieci kanalizacyjnej zaledwie 3,6% ogółu ludności.
- W końcu 2011 r. w powiecie nowosolskim w gospodarstwach domowych było 31,8 tys. odbiorców energii elektrycznej. Zużyta przez nich energia stanowiła 8,5% ogółu energii zużytej w województwie. Na obszarach miejskich powiatu nowosolskiego wykorzystano 64,2% energii zużytej w powiecie.
- Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę w gospodarstwach domowych wyniosło 2003 kWh, tj. mniej o 3,2% niż średnio w województwie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu dawało 724 kWh.
- W końcu 2011 r. sieć gazowa w powiecie nowosolskim miała długość 256,9 km i stanowiła 6,9% sieci w województwie. W przeliczeniu na 100 km² powierzchni było to 33,3 km, tj. więcej o 25,7% niż przeciętnie w województwie.
- W gospodarstwach domowych w powiecie nowosolskim było 15,3 tys. odbiorców gazu. Przeciętnie każdy odbiorca w gospodarstwach domowych zużył 741 m³ gazu, tj. o 11,3% więcej niż średnio w województwie.

- W 2011 r. w powiecie nowosolskim oddano do użytkowania 190 mieszkań, tj. o 4 więcej niż przed rokiem. Większość nowych mieszkań (74,7%) oddano w budownictwie indywidualnym. Najwięcej nowych mieszkań oddano w gminie Koźuchów (68 mieszkań), gminie miejskiej Nowa Sól (35) oraz w gminie wiejskiej Nowa Sól i Otyń (po 30).
- Przeciętnie nowe mieszkanie miało 107,4 m² powierzchni użytkowej, było to o 9,6% więcej od przeciętnej w województwie. Największe mieszkania powstały w gminie Nowe Miasteczko (138,9 m²), a najmniejsze w gminie Koźuchów (77,2 m²).

Mieszkania oddane do użytkowania. w 2011 r.

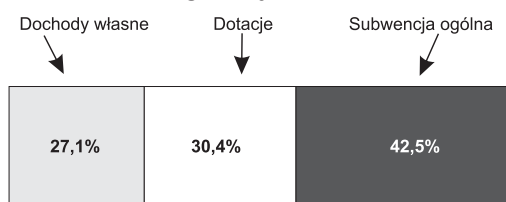
Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Powiat nowosolski . . .	190	891	20409	107,4
Gmina miejska				
Nowa Sól	35	178	4252	121,5
Gminy miejsko-wiejskie:				
Bytom Odrzański	13	67	1498	115,2
Koźuchów	68	232	5247	77,2
Nowe Miasteczko.	7	44	972	138,9
Gminy wiejskie:				
Kolsko	5	21	641	128,2
Nowa Sól	30	169	3858	128,6
Otyń	30	168	3702	123,4
Siedlisko	2	12	239	119,5

- Liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw w powiecie wyniosła 420 i była o 34,1% mniejsza niż w województwie (638). Najwyższą wartość tego wskaźnika zanotowano w gminie wiejskiej Nowa Sól (2000), a najniższą w gminie Siedlisko (118).

Finanse publiczne

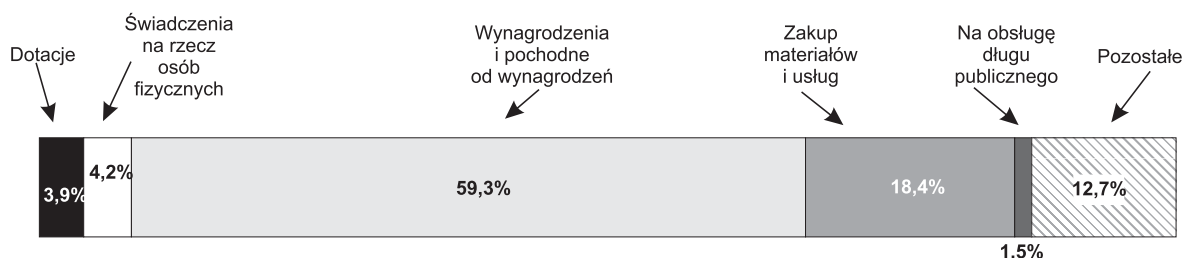
Struktura dochodów powiatu nowosolskiego według rodzajów w 2011 r.

- W 2011 r. dochody powiatu nowosolskiego wyniosły 91,9 mln zł i były o 11,7% wyższe niż w 2010 r., natomiast wydatki wzrosły o 4,2% do 97,1 mln zł. W rezultacie w 2011 r. wynik budżetu powiatu nowosolskiego ukształtował się na poziomie minus 5,2 mln zł (wobec minus 10,9 mln zł w 2010 r.). Tym samym relacja wyniku do dochodu uległa poprawie z minus 13,2% w 2010 r. do minus 5,7% w 2011 r.

- W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody powiatu nowosolskiego wyniosły 1044 zł i były o 4,4% wyższe od przeciętnych dochodów powiatów w województwie. Wydatki natomiast w wysokości 1103 zł na 1 mieszkańca były o 8,2% wyższe od średnich wydatków powiatów na mieszkańca w województwie.
- Udział subwencji ogólnej w ogóle dochodów budżetu powiatu nowosolskiego w 2011 r. wyniósł 42,5% (wobec 40,0% średnio w powiatach województwa). Dalsze 30,4% stanowiły dotacje, a 27,1% - dochody własne (wobec odpowiednio 32,6% i 27,3% średnio w powiatach).
- W 2011 r. dochody budżetu powiatu nowosolskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 7,8 mln zł (tj. o 52,7% więcej niż w 2010 r.), co stanowiło 9,5% ogółu dochodów powiatu.

Struktura wydatków bieżących powiatu nowosolskiego w 2011 r.

- Z ogółu wydatków powiatu nowosolskiego 71,5% stanowiły wydatki bieżące. Dalsze 28,5% przeznaczono na wydatki majątkowe (wobec 15,1% średnio w powiatach w województwie). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 315 zł, tj. o 106,7% wyższe niż średnio w powiatach, a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2010 r. – o 37,3% wyższe.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2011 r.

Wyszczególnienie	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	W tym wydatki	
				bieżące	inwestycyjne
W ZŁ					
Dochody i wydatki budżetu powiatu nowosolskiego	1043,80	282,78	1102,99	788,18	314,82
Dochody i wydatki budżetów gmin					
Gminy razem	2769,85	1210,35	3161,43	2260,91	842,32
Gmina miejska					
Nowa Sól	2657,70	1369,64	3201,56	2122,95	983,89
Gminy miejsko-wiejskie:					
Bytom Odrzański	2816,69	1043,94	2868,21	2272,05	596,15
Koźuchów	2692,86	1115,67	2763,83	2269,83	457,67
Nowe Miasteczko	3519,10	1255,82	3978,85	2521,40	1457,45
Gminy wiejskie:					
Kolsko	3088,06	1171,83	3946,41	2671,05	1275,36
Nowa Sól	2500,07	990,52	3171,06	2146,04	964,14
Otyń	2751,49	876,24	3033,18	2351,99	635,46
Siedlisko	3384,02	1105,25	3208,39	3008,49	199,90

2010 = 100

Dochody i wydatki budżetu powiatu nowosolskiego	111,9	135,2	104,4	95,3	137,3
Dochody i wydatki budżetów gmin					
Gminy razem	96,5	105,4	92,1	98,3	74,6
Gmina miejska					
Nowa Sól	100,6	107,7	100,8	105,2	85,7
Gminy miejsko-wiejskie:					
Bytom Odrzański	96,7	123,1	83,0	96,2	54,4
Koźuchów	87,5	86,3	76,6	88,3	44,1
Nowe Miasteczko	92,3	114,6	81,6	99,4	62,4
Gminy wiejskie:					
Kolsko	111,2	126,1	110,1	97,5	151,2
Nowa Sól	90,2	97,8	110,2	98,3	139,1
Otyń	106,2	107,5	93,8	101,7	69,0
Siedlisko	90,8	155,3	71,1	84,9	20,6

- Dochody gmin powiatu nowosolskiego zbiorczo wyniosły 243,9 mln zł i były o 3,6% niższe od notowanych 2010 r., natomiast wydatki zmniejszyły się w skali roku o 8,1% do poziomu 278,4 mln zł. W rezultacie łączny wynik budżetów gmin powiatu uległ poprawie z minus 49,8 mln zł w 2010 r. do minus 34,5 mln zł w 2011 r., a relacja wyniku do dochodów budżetów gmin wyniosła minus 14,1% (wobec minus 19,7% w 2010 r.).
- Dochody gmin powiatu nowosolskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 2770 zł, w tym dochody własne 1210 zł. Wydatki na 1 mieszkańca gminy w powiecie nowosolskim wyniosły 3161 zł, w tym wydatki bieżące 2261 zł.
- Dochody własne gmin powiatu nowosolskiego stanowiły średnio 43,7% ogółu dochodów, przy czym udział ten kształtował się na poziomie od 31,8% w gminie Otyń do 51,5% w gminie miejskiej Nowa Sól. Dalsze 30,1% ogółu dochodów gmin powiatu nowosolskiego zapewniała subwencja ogólna, a 26,2% - dotacje.
- W 2011 r. dochody budżetów gmin powiatu nowosolskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły łącznie 18,1 mln zł (tj. o 25,4% mniej niż w 2010 r.), co stanowiło 7,2% ogółu dochodów gmin w powiecie. Relatywnie największe wsparcie budżetu środkami unijnymi uzyskała gmina Nowe Miasteczko – w wysokości 3,2 mln zł, tj. 15,0% ogółu dochodów gminy, a najmniejsze gmina wiejska Nowa Sól (mniej niż 0,1 mln zł, tj. 0,4% ogółu dochodów).
- Wydatki bieżące gmin powiatu nowosolskiego stanowiły 71,5% ogółu wydatków (było to o 8,2 p.proc. mniej niż średnio w gminach województwa lubuskiego). Pozostałe 28,5% ogółu wydatków stanowiły wydatki majątkowe (wobec 20,3% średnio w

gminach w województwie lubuskim), w tym 26,6% - wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 842 zł, tj. były wyższe niż średnio w gminach w województwie (o 42,8%), jednak w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2010 r. – o 25,4% niższe.

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminach powiatu nowosolskiego w 2011 r.

Wyszczególnienie	Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
	w tys. zł	2010 = 100	dochody budżetów ogółem = 100
Gminy razem	18090,9	74,6	7,2
Gmina miejska			
Nowa Sól	6849,0	67,9	6,4
Gminy miejsko-wiejskie:			
Bytom Odrzański	1054,9	2069,7	6,6
Koźuchów	4180,9	41,7	8,3
Nowe Miasteczko	3192,9	106,3	15,0
Gminy wiejskie:			
Kolsko	856,1	178,6	9,4
Nowa Sól	77,7	12,8	0,4
Otyń	710,4		4,2
Siedlisko	1169,0		8,7

Podmioty gospodarki narodowej

° W końcu grudnia 2011 r. w powiecie nowosolskim zarejestrowanych było 6,7 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. 6,4% wszystkich podmiotów w województwie lubuskim. W porównaniu z 2010 r. liczba podmiotów zmniejszyła się o 154, tj. o 2,2%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	andel; naprawa pojazdów samochodo- wych ^Δ	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa ryнку nieruchomości ^Δ	Pozostałe sekcje
Powiat nowosolski 2010	6876	696	835	1957	348	851	2189
2011	6722	670	891	1800	335	884	2142
Gmina miejska							
Nowa Sól	3511	332	369	927	156	586	1141
Gminy miejsko-wiejskie:							
Bytom Odrzański	358	36	67	108	19	19	109
Koźuchów	1192	82	154	310	73	233	340
Nowe Miasteczko	334	45	56	91	11	6	125
Gminy wiejskie:							
Kolsko	204	22	49	49	7	21	56
Nowa Sól	429	68	83	125	30	1	122
Otyń	497	63	73	130	30	10	191
Siedlisko	197	22	40	60	9	8	58

° Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejskiej Nowa Sól oraz gminie miejsko-wiejskiej Koźuchów odpowiednio 52,2% i 17,7% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.

- ° W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu miały podmioty z grupy sekcji „pozostałych”(31,9% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z sekcji handel naprawa pojazdów samochodowych (26,8%).

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym						
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego					
Powiat nowosolski	2010	6876	346	92	361	37	186	4877
	2011	6722	359	92	345	37	195	4688
Gmina miejska								
Nowa Sól		3511	230	48	225	15	77	2278
Gminy miejsko-wiejskie:								
Bytom Odrzański		358	17	9	14	5	15	278
Kożuchów		1192	37	14	39	6	40	799
Nowe Miasteczko		334	18	9	14	3	21	253
Gminy wiejskie:								
Kolsko		204	6	1	7	1	5	152
Nowa Sól		429	17	6	18	1	15	366
Otyń		497	21	1	19	3	17	415
Siedlisko		197	13	4	9	3	5	147

- ° Spółki handlowe stanowiły w powiecie nowosolskim 5,3% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, w tym 92 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (3,4% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie miejskiej Nowa Sól (64,1% ogółu spółek handlowych w powiecie).

POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

Powierzchnia i ludność

- ° Powiat świebodziński położony jest w środkowo-wschodniej części województwa. W 2011 r. na powierzchni 937 km² mieszkało 56,8 tys. osób, tj. 5,5% populacji województwa. Liczba ludności powiatu nie zmieniła się znacznie w ciągu roku (wzrost o 15 osób, tj. o 0,03%). Wskaźnik urbanizacji określający udział ludności miejskiej w ludności ogółem wyniósł 47,9% i był o 15,5 p.proc. niższy niż średnia dla województwa.

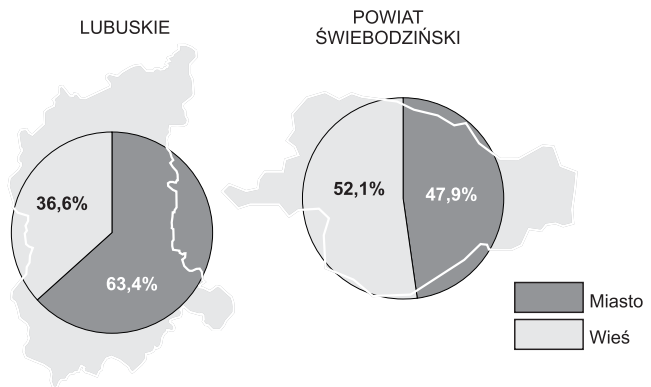
Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

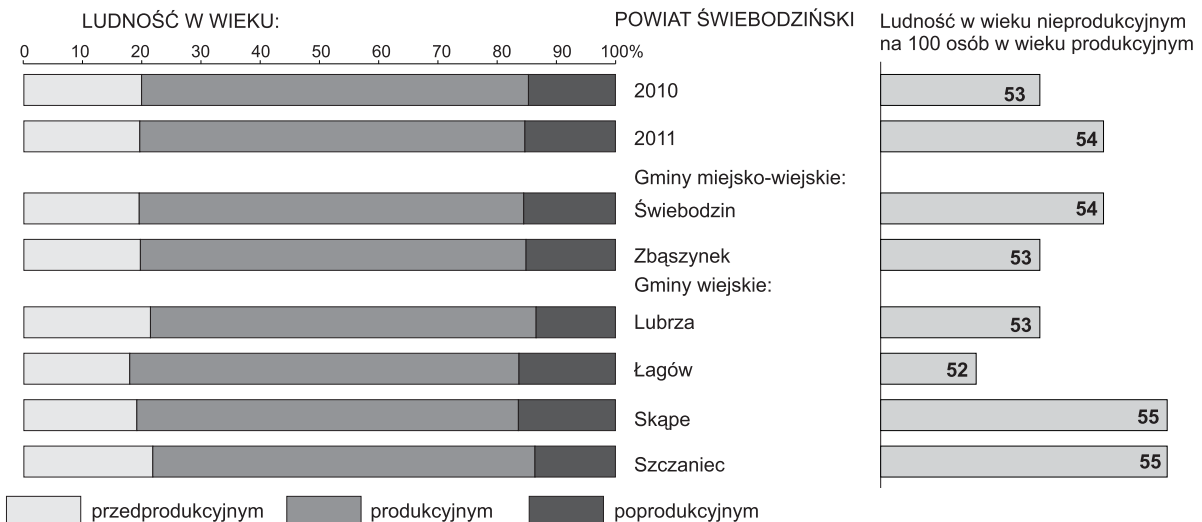
Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn
		ogółem	w tym kobiety	na km ²	
Powiat świebodziński 2010	937	56762	28921	61	104
	2011	56777	28897	61	104
Gminy miejsko-wiejskie:					
Świebodzin	226	30520	15747	135	107
Zbąszynek	94	8371	4293	89	105
Gminy wiejskie:					
Lubrza	122	3538	1709	29	93
Łagów	200	5233	2578	26	97
Skąpe	182	5195	2568	29	98
Szczaniec	113	3920	2002	35	104

- ° Najwięcej ludności mieszkało w gminie miejsko-wiejskiej Świebodzin – 30,5 tys. (53,8% ogółu ludności powiatu), a najmniej mieszkańców liczyła gmina wiejska Lubrza – 3,5 tys. (6,2%).
- ° Ponad połowę ludności powiatu stanowiły kobiety (50,9%). Współczynnik feminizacji (określający liczbę kobiet na 100 mężczyzn) kształtował się na poziomie 104. Najwyższym współczynnikiem feminizacji charakteryzowała się miejska część gminy Świebodzin (110), podczas gdy w gminie Lubrza obserwowano największą przewagę liczebną mężczyzn nad kobietami (93 kobiety na 100 mężczyzn).
- ° Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w populacji ogółem wyniósł 19,6%, osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 65,1%, a w wieku poprodukcyjnym 15,3%. Najwyższym udziałem osób w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem charakteryzowała się wiejska część gminy Świebodzin (21,9%), natomiast najwyższy udział ludności w wieku poprodukcyjnym odnotowano w gminie Skąpe (16,4%).

Struktura ludności według miejsca zamieszkania w 2011 r.

Ludność według ekonomicznych grup wieku

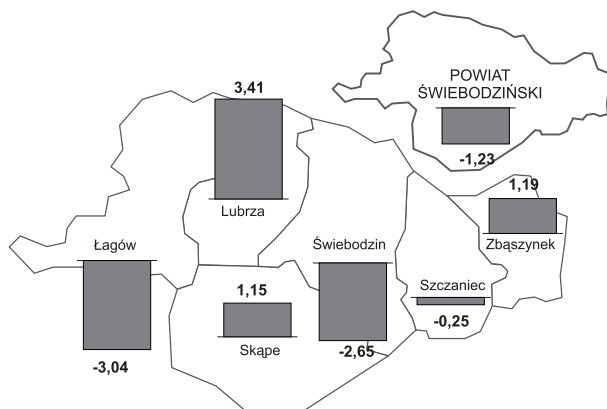

- W wiejskiej części gminy Zbąszynek liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym należała do najniższych w powiecie (50).

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		na 1000 ludności			
Powiat świebodziński	2010	5,65	10,63	9,61	1,02
	2011	5,25	10,99	9,49	1,50
Gminy miejsko-wiejskie:					
Świebodzin		5,21	11,67	8,55	3,11
Zbąszynek		5,49	10,63	8,84	1,79
Gminy wiejskie:					
Lubrza		6,55	11,67	8,82	2,85
Łągów		3,80	9,13	12,55	-3,42
Skape		5,57	9,22	13,63	-4,42
Szczaniec		5,34	10,67	9,15	1,52

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2011 r.

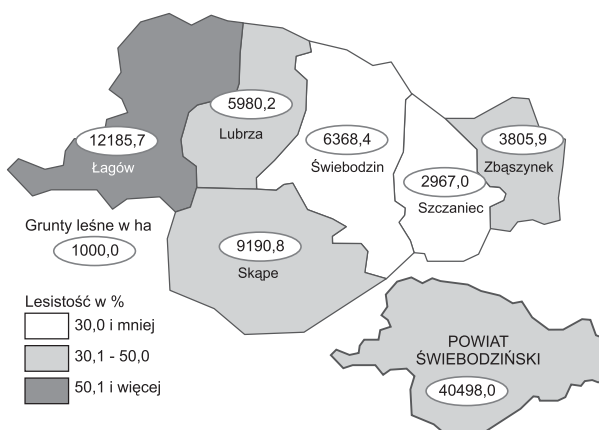

- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, kształtował się w 2011 r. na poziomie 5,3 (przed rokiem 5,7), plasując powiat świebodziński (razem z powiatami krośnieńskim, żagańskim i strzelecko-drezdeneckim) na 2 miejscu w województwie. W 2011 r. liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była największa w gminie Lubrza (6,6), natomiast najmniejsza w gminie Łągów (3,8).
- Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2011 r. wyniósł 11,0 wobec 10,6 w 2010 r. Pod względem wartości tego wskaźnika powiat zajmował 3 miejsce wśród pozostałych powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik urodzeń żywych odnotowano w wiejskiej części gminy Świebodzin (13,7), a najniższy w gminie Łągów (9,1).
- Współczynnik zgonów na 1000 ludności osiągnął poziom 9,5 (przed rokiem 9,6) i był bliski średniej dla województwa. Najwyższy wskaźnik zgonów na 1000 ludności odnotowano w gminie Skape (13,6), natomiast najniższa umieralność wystąpiła w miejskiej części gminy Zbąszynek (8,1).

- W 2011 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w powiecie wyniósł 1,5 (w 2010 r. – 1,0) i był jednym z najwyższych wśród powiatów województwa (taki sam notowano w powiecie zielonogórskim). W przeliczeniu na 1000 ludności najwyższy przyrost naturalny wystąpił w wiejskiej części gminy Świebodzin (5,5), a najniższy w gminie Skape (minus 4,4).
- Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności osiągnęło wartość minus 1,2 (w 2010 r. minus 1,9). Największy odpływ ludności odnotowano w części wiejskiej gminy Zbąszynek (minus 4,2 osoby na 1000 ludności), natomiast największy napływ ludności na pobyt stały wystąpił w części miejskiej tej gminy (4,8 osoby na 1000 ludności).

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2011 r.

Stan na dniu 31 XII

Środowisko i ekologia

- W końcu 2011 r. grunty leśne powiatu świebodzińskiego zajmowały obszar 40498,0 ha stanowiąc 5,7% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 39380,2 ha porastały 42,1 % powierzchni powiatu.
- Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach Łągów (59,4) i Skape (49,2).
- W 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu świebodzińskiego wynosiła 30761,4 ha, co stanowiło 2,2% powierzchni geograficznej województwa i 32,8% powierzchni geograficznej powiatu.

W porównaniu z 2010 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody obniżyła się o 302,1 ha, tj. o 1,0%.

- Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowała się gmina Łagów (12,1%), a najmniejszą gmina Zbąszynek (1,5%).

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne	
		w ha			
Powiat świebodziński 2010	31063,5	176,6	27415,3	53,8	62
2011	30761,4	176,6	27415,3	53,8	62
Gminy miejsko-wiejskie:					
Świebodzin	5891,3	1,8	5889,5	-	3
Zbąszynek	1363,5	65,6	1293,4	4,5	9
Gminy wiejskie:					
Lubrza	5533,0	11,1	5513,2	8,7	15
Łagów	11316,0	82,3	8187,0	26,0	24
Skąpe	4302,6	0,0	4193,0	14,6	8
Szczaniec	2355,0	15,8	2339,2	0,0	3

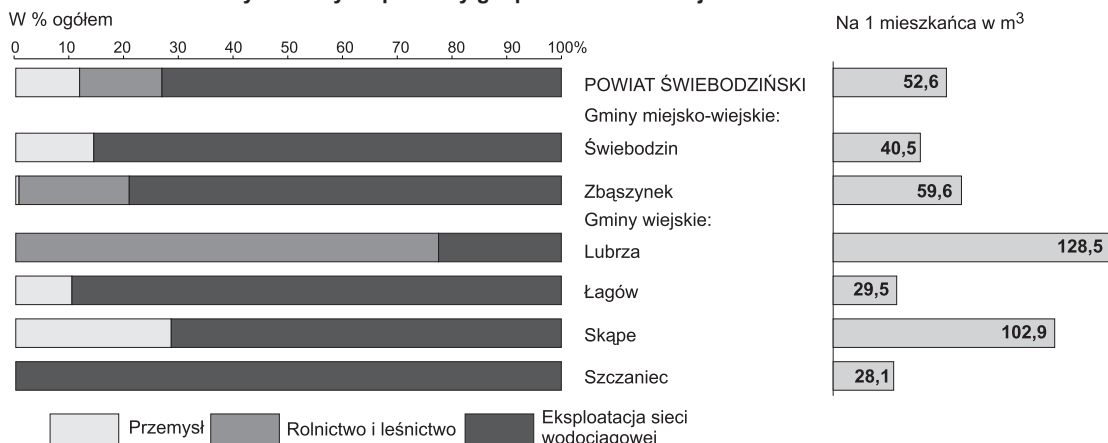
- Świebodziński jest 12. powiatem w województwie pod względem zużycia wody ogółem (przed powiatami: sulęcińskim i wschowskim). W 2011 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 52,6 m³, tj. o 33,5 m³ mniej niż średnio w województwie.

- Najwięcej – 73,2% zużytej wody – wykorzystano eksploatując sieć wodociagową, 15,1% zużyto do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie, a pozostałe 11,7% na cele produkcyjne w przemyśle. W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano w rolnictwie i leśnictwie (Lubrza – 77,5%) oraz w przemyśle (Skąpe – 28,5%). Wielkość zużycia wody w pozostałych gminach jest zdeterminowana eksploatacją sieci wodociagowej.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
		w dm ³				
Powiat świebodziński 2010	1841,0	1839,0	33,0	2,0	-	71,7
2011	1979,5	1977,0	32,4	2,5	0,5	72,2
Gminy miejsko-wiejskie:						
Świebodzin	1203,3	1201,0	1,2	2,3	0,3	85,3
Zbąszynek	230,2	230,0	100,0	0,2	0,2	74,2
Gminy wiejskie:						
Lubrza	142,0	142,0	-	-	-	66,7
Łagów	155,0	155,0	100,0	-	-	71,9
Skąpe	242,0	242,0	100,0	-	-	46,4
Szczaniec	7,0	7,0	-	-	-	6,1

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2011 r.

- W 2011 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 1979,5 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2010 r. nastąpił wzrost o 7,5% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w mieście Świebodzin (46,3% ogółu), natomiast najmniej w gminie Szczaniec (0,4% wartości ogółem). Oczyszczaniu biologicznemu poddano 32,4% ścieków.
- Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 72,2% ogółu mieszkańców powiatu (w 2010 r. 71,7%). Wysoki udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat świebodziński na 3. lokacie w województwie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Zbąszynek (99,3%) i Świebodzin (97,8%), najniższym gmina Szczaniec (6,1%).
- W 2011 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 49,0 mln zł, tj. 863 zł w przeliczeniu na mieszkańca (1. lokata w województwie lubuskim). Najwięcej – 95,2% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, a pozostałe 4,7% na gospodarkę odpadami, ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochronę wód podziemnych i powierzchniowych, 0,1%, na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu oraz ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu.
- Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano na obszarze wiejskim gminy Świebodzin, gdzie wydano 30,4% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 1780 zł.
- Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 2,3 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 40 zł. Całość środków – 100,0%, przeznaczono na inwestycje związane z ujęciem i doprowadzeniem wody. Najwięcej – 89,4% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w gminie Lubrza.
- Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były kredyty i pożyczki krajowe, w tym bankowe (stanowiące 47,0% ogółu zainwestowanych środków), środki własne stanowiły 36,3%, 9,2% środków pochodziło z zagranicy, a pozostałe 7,5% pochodziło z budżetów: centralnego, powiatu i gminy oraz z funduszy ekologicznych.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
	w tys. zł			
Powiat świebodziński 2010		33106,6		9029,2
2011		49040,9		2258,0
Gminy miejsko-wiejskie:				
Świebodzin		15705,8		-
Zbąszynek		4808,0		16,0
Gminy wiejskie:				
Lubrza		13188,5		2018,0
Łagów		10545,0		98,0
Skąpe		2549,6		-
Szczaniec		2244,0		126,0

Rynek pracy

- W 2011 r. liczba pracujących w powiecie świebodzińskim była o 1,8% mniejsza niż w roku poprzednim, a jej udział w ogóle pracujących w województwie zmniejszył się o 0,1 p.proc. do 7,5%. Jednocześnie wzrosła liczba zarejestrowanych bezrobotnych (o 12,3%), którzy stanowili 4,0% ogółu bezrobotnych w województwie (tj. o 0,5 p.proc. więcej niż w 2010 r.).

Pracujący w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2010 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat świebodziński	16362	98,2	100,0	7521	443
Gminy miejsko-wiejskie:					
Świebodzin	9637	99,9	58,9	4761	486
Zbąszynek	4083	96,1	25,0	1332	748
Gminy wiejskie:					
Lubrza	668	88,6	4,1	387	290
Łagów	803	101,8	4,9	399	233
Skąpe	914	92,0	5,6	522	273
Szczaniec	257	111,3	1,6	120	102

- W 2011 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) pracowało 16,4 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym były to 443 osoby (wobec 327 średnio w województwie), przy czym najmniej pracujących w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie Szczaniec (102 osoby na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najwięcej w gminie Zbąszynek (748 osób).
- Udział kobiet w ogóle pracujących w powiecie wyniósł 46,0%, tj. o 3,3 p.proc. mniej niż średnio w województwie, a ich liczba zmniejszyła się w skali roku o 1,8%, przy takim samym spadku liczby pracujących mężczyzn (o 1,8%).
- Z ogółu pracujących w powiecie świebodzińskim 53,9% pracowało w przemyśle i budownictwie. Dalsze 44,1% pracowało w przedsiębiorstwach usługowych, a pozostałe 2,1% – w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie. Sektor prywatny koncentrował 74,4% ogółu pracujących (tj. o 9,6 p.proc. więcej niż średnio w województwie lubuskim).
- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w powiecie świebodzińskim wyniosło 12,5 tys. osób i było o 0,8% wyższe niż w 2010 r. Wzrost przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w budownictwie (o 16,8%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 12,3%), w przemyśle (o 8,0%) oraz w edukacji (o 3,5%). Niższe niż w 2010 r. przeciętne zatrudnienie było m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 15,5%).
- Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2011 r. wyniosła 2,4 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym były to 64 osoby (wobec 88 średnio w województwie), najwięcej w gminie Łągów (90 osób), a najmniej w gminie Zbąszynek (39 osób).

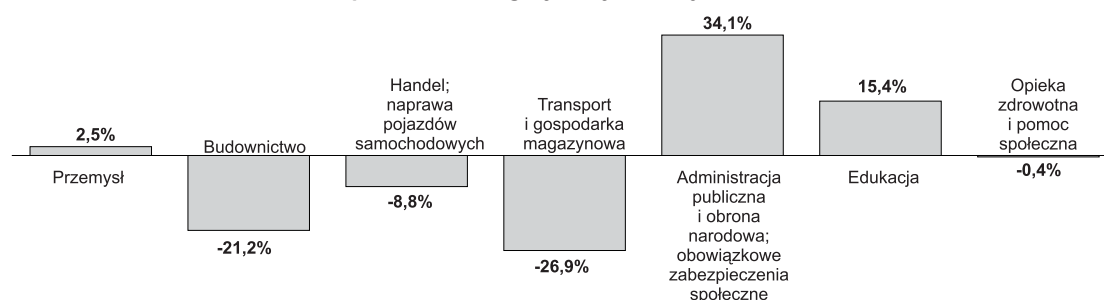
Bezrobotni zarejestrowani w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2010 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat świebodziński	2359	112,3	100,0	1261	64
Gminy miejsko-wiejskie:					
Świebodzin	1242	114,3	52,6	662	63
Zbąszynek	211	101,4	8,9	114	39
Gminy wiejskie:					
Lubrza	175	111,5	7,4	109	76
Łągów	309	121,2	13,1	163	90
Skąpe	226	103,2	9,6	115	67
Szczaniec	196	112,6	8,3	98	77

- W populacji bezrobotnych w powiecie świebodzińskim 53,5% stanowiły kobiety (wobec 55,3% średnio w województwie). Ich liczba wzrosła w relacji do 2010 r. o 18,3%, przy wzroście liczby bezrobotnych mężczyzn o 6,2%.
- Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowiły odpowiednio 25,1% i 21,1% ogółu bezrobotnych w powiecie. Odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł w 34,8%, przy czym najwyższy był w gminie Łągów (40,1%), a najniższy w gminie Zbąszynek (25,6%).
- W końcu 2011 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 9,7% i była najniższa wśród powiatów województwa lubuskiego (z wyjątkiem miast na prawach powiatu).
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie świebodzińskim kształtuje się na poziomie niższym niż średnio w województwie (w 2011 r. o 7,0%, tj. wyniosło 2858 zł). W stosunku do 2011 r. wzrost przeciętnego wynagrodzenia w skali roku był jednak bardziej dynamiczny od wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w województwie i wyniósł 8,3% (wobec 5,3% średnio w województwie lubuskim).

Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w powiecie według wybranych sekcji w 2011 r.

Kultura i turystyka

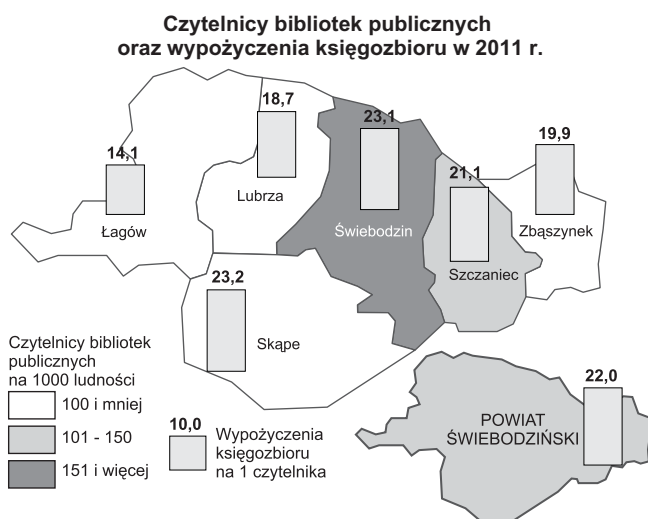
- W końcu grudnia 2011 r. na terenie powiatu świebodzińskiego prowadziło działalność 14 bibliotek publicznych łącznie z filiami, tj. 5,5% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się liczba bibliotek o 6,7%, liczba woluminów księgozbioru o 4,2% oraz liczba czytelników o 2,3%. W stosunku do 2010 r. nieznacznie wzrosła liczba wypożyczeń o 0,9%.

Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Powiat świebodziński 2010	15	5	188,7	7099	150,9
2011	14	5	180,8	6937	152,3
Gminy miejsko-wiejskie:					
Świebodzin	4	4	88,5	4725	109,2
Zbąszynek	3	-	28,7	688	13,7
Gminy wiejskie:					
Lubrza	1	-	9,9	281	5,2
Łagów	2	-	20,2	416	5,9
Skąpe	2	-	17,9	381	8,8
Szczaniec	2	1	15,7	446	9,4

- Najwięcej bibliotek publicznych i filii funkcjonowało w gminie Świebodzin 28,6% ogółu bibliotek w powiecie. Najwięcej wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika odnotowano w gminach Skąpe i Świebodzin – po 23 woluminy, najmniej w gminie Łagów – 14 woluminów.

- Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2009 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu świebodzińskiego instytucje zmniejszyła się 7 tj. o 2,3%.

- Najwyższą frekwencję uczestników imprez odnotowano w gminie Świebodzin – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyło 288 osób.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat świebodziński 2009	4	529	64530
2011	4	352	81077
Gminy miejsko-wiejskie:			
Świebodzin	1	205	59110
Zbąszynek	1	35	9537
Gminy wiejskie:			
Lubrza	1	78	4770
Szczaniec	1	34	7660

- Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2011 r. w granicach powiatu świebodzińskiego funkcjonowało 38 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. 13,6% wszystkich obiektów w województwie.

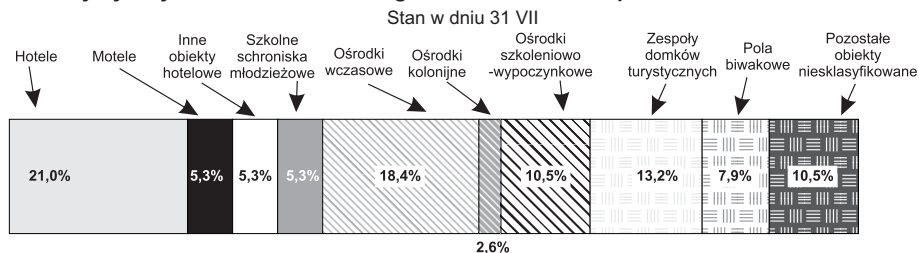
Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat świebodziński 2010	44	22	3914	1498
2011	38	20	3445	1404
Gminy miejsko-wiejskie:				
Świebodzin	7	6	564	384
Zbąszynek	2	2	50	50
Gminy wiejskie:				
Lubrza	6	2	519	67
Łagów	17	9	1375	804
Skąpe	5	-	838	-
Szczaniec	1	1	99	99

- Bazę noclegową powiatu świebodzińskiego tworzyły 12 obiektów hotelowych oraz 26 pozostałych obiektów zbiorowego zakwaterowania. Najwięcej obiektów znajdowało się na terenie gminy Łągów 44,7% ogólnej liczby obiektów w powiecie.
- W powiecie świebodzińskim do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 3445 miejsc noclegowych, tj. o 12,0% mniej niż w 2010 r. Miejsca całoroczne stanowiły 40,8% wszystkich miejsc noclegowych.
- W 2011 r. w powiecie świebodzińskim obiekty zbiorowego zakwaterowania przyjęły 115,8 tys. turystów, w tym 44,3% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2010 r. odnotowano spadek liczby osób korzystających z noclegu - o 1,9%, w tym turystów zagranicznych - o 1,2%.

Struktura turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w powiecie świebodzińskim w 2011 r.

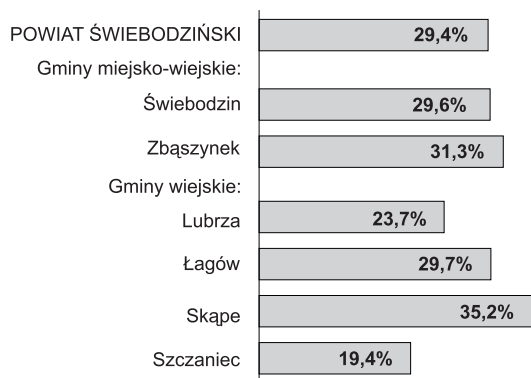
- Najwięcej osób korzystało z obiektów zbiorowego zakwaterowania w gminie Łągów, gdzie z noclegu skorzystało 57,2% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat.

Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Korzystający		Udzielone noclegi	
	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat świebodziński 2010	118042	51982	241134	62071
2011	115849	51364	217331	59521
Gminy miejsko-wiejskie:				
Świebodzin.	24082	6638	45111	9961
Zbąszynek	1719	248	5718	664
Gminy wiejskie:				
Lubrza	9492	4050	17977	4140
Łągów	66274	37905	106581	41913
Skąpe	8501	16	34918	122
Szczaniec	5781	2507	7026	2721

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2011 r.

- W stosunku do 2010 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie świebodzińskim zmalała o 23,8 tys., tj. o 9,9%. Zmalała również liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 2,6 tys., a ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2011r. wynosił 27,4%, tj. o 1,7 p.proc. więcej niż w 2010 r.
- O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminach Skąpe (35,2%) i Zbąszynek (31,3%), a najniższy w gminie Szczaniec (19,4%).

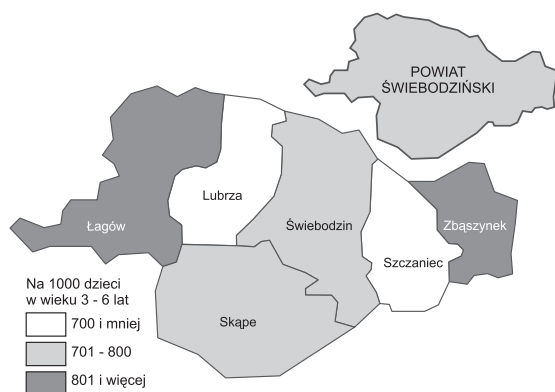
Edukacja i wychowanie

- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie świebodzińskim funkcjonowało 29 placówek wychowania przedszkolnego, tj. 6,0% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba wzrosła o 1 placówkę. Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminie Świebodzin (48,3% ogólnej liczby placówek w powiecie).

Wychowanie przedszkolne

Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym		
	ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat	
Powiat świebodziński.	2010/2011 2011/2012	28 29	17 17	1544 1613	1733 1925	1456 1536	473 490
Gminy miejsko-wiejskie:							
Świebodzin		14	7	837	1099	831	295
Zbąszynek		5	5	331	299	299	66
Gminy wiejskie:							
Lubrza		3	2	100	91	83	9
Łagów		3	1	100	166	93	47
Skąpe		3	1	125	158	118	41
Szczaniec		1	1	120	112	112	32

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2011/12

- Przedszkola stanowiły 58,6% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminie Świebodzin (41,2% ogółu), gdzie oferowano 51,9% wszystkich miejsc w przedszkolach w powiecie. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadało 95 miejsc.

- W roku szkolnym 2011/2012 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 1,9 tys. dzieci, tj. o 11,1% więcej niż w poprzednim roku. Dzieci w przedszkolach stanowiły 79,8% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 4,2 p.proc. mniej niż w roku szkolnym 2010/2011. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 66 dzieci.

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a	
Powiat świebodziński.	2010/2011 2011/2012	22 21	3375 3292	621 600
Gminy miejsko-wiejskie:				
Świebodzin	7	1755	326	
Zbąszynek	3	492	89	
Gminy wiejskie:				
Lubrza	3	213	35	
Łagów	3	280	55	
Skąpe	3	313	47	
Szczaniec	2	239	48	

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

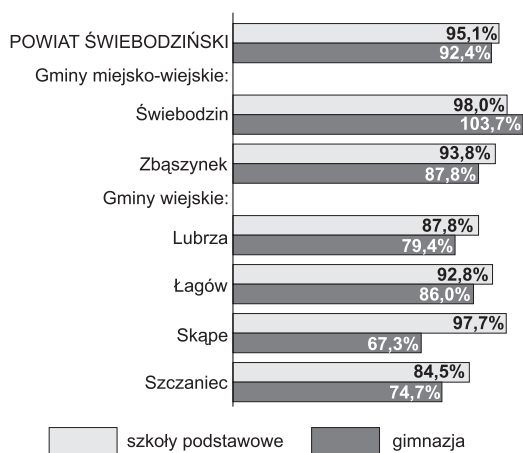
- W powiecie świebodzińskim w roku szkolnym 2011/2012 działało 21 szkół podstawowych i w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba zmniejszyła się o 1 szkołę. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie Świebodzin (33,3% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie).
- W szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 3,3 tys. dzieci, tj. 5,7% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 liczba uczniów zmniejszyła się o 2,5%. W skali roku odnotowano również spadek liczby absolwentów szkół podstawowych (o 3,4%). Średnio na jedną szkołę w powiecie przypadało 157 uczniów.

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

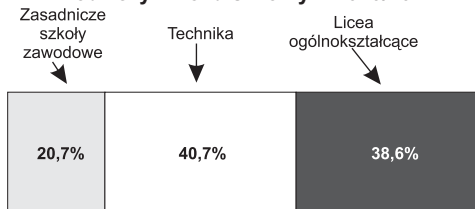
Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat świebodziński 2010/2011	10	2082	695
2011/2012	9	1986	686
Gminy miejsko-wiejskie:			
Świebodzin	4	1163	428
Zbąszynek	1	280	83
Gminy wiejskie:			
Lubrza	1	130	32
Łagów	1	157	49
Skąpe	1	133	52
Szczaniec	1	123	42

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

Współczynnik skolaryzacji netto w roku szkolnym 2011/2012

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w roku szkolnym 2010/2011

- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie funkcjonowało 9 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba zmniejszyła się o 1 szkołę. Najwięcej szkół gimnazjalnych zlokalizowanych było w gminie Świebodzin (44,4% ogólnej liczby szkół gimnazjalnych w powiecie).
- W gimnazjach kształciło się 2,0 tys. uczniów, tj. 6,1% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie. W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 liczba uczniów zmniejszyła się o 4,6%. Zmniejszyła się również liczba absolwentów z roku szkolnego 2010/2011 (o 1,3%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie świebodzińskim przypadało 221 uczniów.
- Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31.XII.2011 r. współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (uczniowie w wieku 7-12 lat) w roku szkolnym 2011/2012 wyniósł 95,1% i był o 0,8 p.proc. niższy niż w roku poprzednim. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie świebodzińskim 92,4% i był o 0,4 p.proc. niższy niż rok wcześniej.
- Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2011/2012 w powiecie świebodzińskim pozostawało 12 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 2,3 tys. uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu tworzyło 4 zasadnicze szkoły zawodowe, 4 technika oraz 4 licea ogólnokształcące.
- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie świebodzińskim działały również 3 szkoły policealne, w których kształciło się 156 osoby.

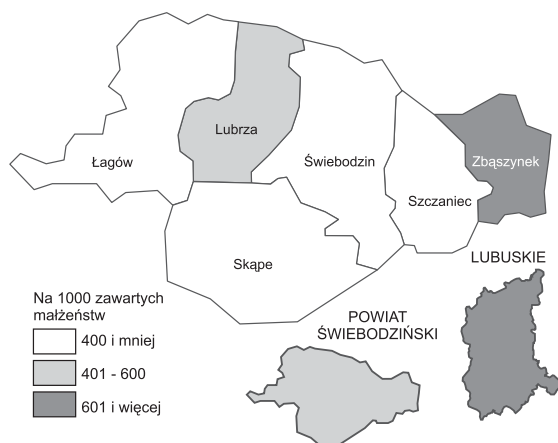
Infrastruktura komunalna. Mieszkania

- W końcu 2011 r. czynna sieć wodociągowa w powiecie świebodzińskim miała długość 282,4 km. Na każde 100 km² powierzchni powiatu przypadało 30,1 km wodociągu, tj. 35,7% mniej niż przeciętnie w województwie. Najwyższe zagęszczenie sieci występowało w gminach: Zbąszynek (45,9 km na 100 km²) i Świebodzin (40,4), a najmniejszą w gminie Łagów (17,7 km na 100 km²).
- W końcu 2011 r. 13,5% ogółu ludności powiatu świebodzińskiego nie korzystało z sieci wodociągowej (wobec 10,4% w województwie). Najwyższy wskaźnik niekorzystających z wodociągu notowano w gminie Skąpe (33,5% ludności) i Łagów (31,0%).
- Przeciętne zużycie wody w 2011 r. na mieszkańca powiatu w gospodarstwie domowym wyniosło 28,2 m³, tj. o 6,0% mniej niż przeciętnie w województwie. Największe zużycie wody wystąpiło w gminie Skąpe (42,1 m³ na 1 mieszkańca) i Zbąszynek (32,9 m³).

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2011 r.

Stan 31 XII

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		Korzystający z sieci w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		Korzystający z sieci w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Powiat świebodziński	282,4	30,1	86,5	314,3	33,5	68,2
Gminy miejsko-wiejskie:						
Świebodzin	91,4	40,4	90,0	133,0	58,8	85,3
Zbąszynek	43,1	45,9	89,3	32,9	35,0	67,5
Gminy wiejskie:						
Lubrza	23,4	19,2	99,9	40,4	33,1	56,7
Łagów	35,3	17,7	69,0	44,7	22,4	44,2
Skape	53,8	29,6	66,5	62,8	34,5	43,7
Szczaniec	35,4	31,3	91,1	0,5	0,4	11,9

Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

- Sieć kanalizacyjna powiatu świebodzińskiego w końcu 2011 r. miała długość 314,3 km. Zagęszczenie sieci kanalizacyjnej w powiecie wyniosło 33,5 km na 100 km² i było o 56,5% wyższe niż średnio w województwie. Najwyższy wskaźnik zanotowano w gminach: Świebodzin i Zbąszynek, odpowiednio 58,8 km i 35,0 km na 100 km².
- Ponad 68% ludności powiatu korzystało z sieci kanalizacyjnej. Wskaźnik ten jest o 3,9 p.proc. wyższy od przeciętnej w województwie. Spośród gmin powiatu największy odsetek ludności korzystającej z kanalizacji odnotowano w gminie Świebodzin (85,3%) i Zbąszynek (67,5%), a najmniejszy w gminie Szczaniec (11,9%).
- W powiecie świebodzińskim w końcu 2011 r. w gospodarstwach domowych było 18,9 tys. odbiorców energii elektrycznej. Zużyta przez nich energia stanowiła 5,3% ogółu energii zużytej w województwie. Na obszarach wiejskich powiatu świebodzińskiego wykorzystano 55,8% energii zużytej w powiecie.
- Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę w gospodarstwach domowych wyniosło 2080 kWh, tj. o 0,5% więcej niż przeciętnie w województwie, a w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu zużycie wyniosło 691 kWh.
- W końcu 2011 r. sieć gazowa w powiecie świebodzińskim stanowiła 5,3% sieci w województwie i miała długość 197,7 km. W przeliczeniu na 100 km² powierzchni było to 21,1 km, tj. o 20,4% mniej niż przeciętnie w województwie.
- W gospodarstwach domowych było 10,6 tys. odbiorców gazu. Przeciętnie każdy odbiorca w gospodarstwach domowych zużył 847 m³ gazu, tj. o 27,3% więcej niż średnio w województwie.
- W 2011 r. w powiecie świebodzińskim oddano do użytkowania 137 mieszkań, tj. o 27 więcej niż w poprzednim roku. Zdecydowaną większość nowych mieszkań (91,2%) przekazali do użytkowania inwestorzy indywidualni. Najwięcej mieszkań oddano w gminach Świebodzin (60 mieszkań), Zbąszynek (38) i Lubrza (13).
- Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 107,4 m² i była większa od przeciętnej w województwie o 9,6%. Największe mieszkania powstały w gminie Szczaniec (123,1 m²), a najmniejsze w gminie Zbąszynek (92,2 m²).

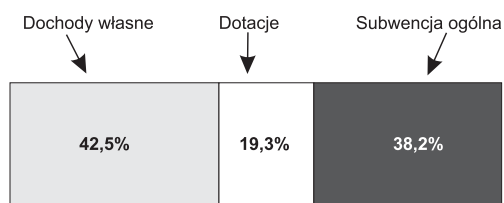
Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Powiat świebodziński	137	644	14719	107,4
Gminy miejsko-wiejskie:				
Świebodzin	60	280	6823	113,7
Zbąszynek	38	148	3504	92,2
Gminy wiejskie:				
Lubrza	13	75	1580	121,5
Łagów	7	38	796	113,7
Skąpe	11	56	1031	93,7
Szczaniec	8	47	985	123,1

- o Liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw w powiecie świebodzińskim wyniosła 460 i o 27,9% mniejsza w porównaniu z przeciętnym wskaźnikiem w województwie (638). Najwyższą wartość tego wskaźnika zanotowano w gminie Zbąszynek (826), a najniższą w gminie Łagów (350).

Finanse publiczne

Struktura dochodów powiatu świebodzińskiego według rodzajów w 2011 r.

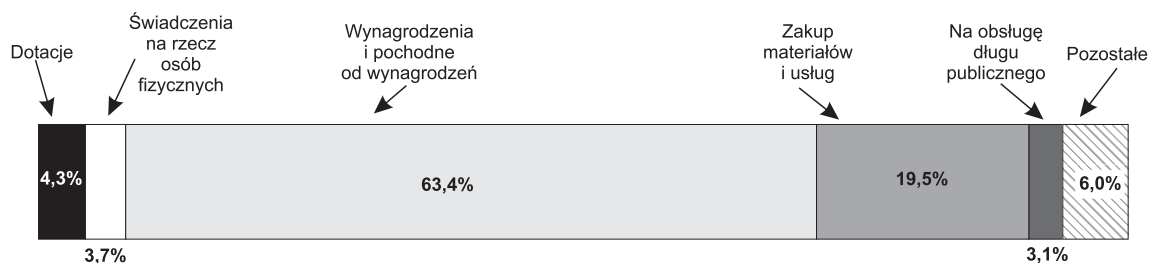
- o W 2011 r. dochody powiatu świebodzińskiego wyniosły 69,6 mln zł i były o 18,1% wyższe niż w 2010 r., natomiast wydatki zmniejszyły się o 4,2% do 64,7 mln zł. W rezultacie w 2011 r. wynik budżetu powiatu świebodzińskiego ukształtował się na poziomie 4,9 mln zł (wobec minus 8,5 mln zł w 2010 r.), a relacja wyniku do dochodu uległa poprawie z minus 14,5% w 2010 r. do 7,1% w 2011 r.
- o W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody powiatu świebodzińskiego wyniosły 1225 zł i były o 22,5% wyższe od przeciętnych dochodów powiatów w województwie. Wydatki natomiast w wysokości 1138 zł na 1 mieszkańca były o 11,7% wyższe od średnich wydatków powiatów na mieszkańca w województwie.
- o Powiat świebodziński wyróżnia najwyższy spośród powiatów województwa lubuskiego (z wyjątkiem miast na prawach powiatu) udział dochodów własnych w ogóle dochodów budżetu (42,5% wobec 27,3% średnio w powiatach). Dalsze 38,2% dochodów stanowiła subwencja ogólna (wobec 40,0% średnio w powiatach województwa), a 19,3% - dotacje (wobec 32,6%).
- o W 2011 r. dochody budżetu powiatu świebodzińskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 3,9 mln zł (tj. o 72,0% więcej niż w 2010 r.), co stanowiło 6,6% ogółu dochodów powiatu.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2011 r.

Wyszczególnienie	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	W tym wydatki	
				bieżące	inwestycyjne
W ZŁ					
Dochody i wydatki budżetu powiatu świebodzińskiego	1224,98	520,46	1138,34	978,93	159,04
Dochody i wydatki budżetów gmin					
Gminy razem	3105,39	1650,07	3334,75	2336,17	998,57
Gminy miejsko-wiejskie:					
Świebodzin	2556,17	1486,49	2579,09	2238,26	340,83
Zbąszynek	3302,57	1792,69	3516,43	2488,06	1028,38
Gminy wiejskie:					
Lubrza	6514,79	4804,01	8039,75	2527,82	5511,93
Łagów	3874,87	1304,70	4629,02	2507,62	2121,39
Skąpe	3188,18	1251,96	3076,70	2489,58	587,12
Szczaniec	2762,26	786,86	3218,27	2168,87	1049,40

(dok.)

Wyszczególnienie	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	W tym wydatki	
				bieżące	inwestycyjne
2010 = 100					
Dochody i wydatki budżetu powiatu świebodzińskiego	118,1	158,5	95,8	97,2	87,8
Dochody i wydatki budżetów gmin					
Gminy razem	109,8	122,5	102,9	105,3	97,5
Gminy miejsko-wiejskie:					
Świebodzin	111,3	118,3	96,7	100,1	79,1
Zbąszynek	129,9	172,4	104,2	131,4	69,5
Gminy wiejskie:					
Lubrza	119,1	124,1	131,6	100,0	153,9
Łagów	88,9	101,1	122,6	108,9	144,0
Skąpe	104,1	114,4	92,3	102,8	64,3
Szczaniec	97,8	91,2	79,7	103,1	54,3

Struktura wydatków bieżących powiatu świebodzińskiego w 2011 r.

- Z ogółu wydatków powiatu świebodzińskiego 86,0% stanowiły wydatki bieżące. Dalsze 14,0% przeznaczono na wydatki majątkowe (wobec 15,1% średnio w powiatach w województwie). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 159 zł, tj. o 4,4% wyższe niż średnio w powiatach, a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2010 r. – o 12,2% niższe.
- Dochody gmin powiatu świebodzińskiego zbiorczo wyniosły 176,4 mln zł i były o 9,8% wyższe od notowanych 2010 r., natomiast wydatki zwiększyły się w skali roku o 2,9% do poziomu 189,4 mln zł. W rezultacie łączny wynik budżetów gmin powiatu uległ poprawie z minus 23,6 mln zł w 2010 r. do minus 13,0 mln zł w 2011 r., a relacja wyniku do dochodów budżetów gmin wyniosła minus 7,4% (wobec minus 14,7% w 2010 r.).
- Dochody gmin powiatu świebodzińskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 3105 zł, w tym dochody własne 1650 zł. Wydatki na 1 mieszkańca gminy w powiecie świebodzińskim wyniosły 3335 zł, w tym wydatki bieżące 2336 zł.
- Dochody własne gmin powiatu świebodzińskiego stanowiły średnio 53,1% ogółu dochodów, przy czym udział ten kształtował się na poziomie od 28,5% w gminie Szczaniec do 73,7% w gminie Lubrza. Dalsze 24,2% ogółu dochodów gmin powiatu świebodzińskiego zapewniły dotacje, a 22,5% - subwencja ogólna.
- W 2011 r. dochody budżetów gmin powiatu świebodzińskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły łącznie 25,1 mln zł (tj. o 11,7% mniej niż w 2010 r.), co stanowiło 15,6% ogółu dochodów gmin w powiecie. Największe wsparcie budżetu środkami unijnymi uzyskała gmina Lubrza – w wysokości 11,2 mln zł, tj. 58,7% ogółu dochodów gminy, a najmniejsze gmina Świebodzin (1,7 mln zł, tj. 2,4% ogółu dochodów).
- Wydatki bieżące gmin powiatu świebodzińskiego stanowiły 70,1% ogółu wydatków (było to o 9,6 p.proc. mniej niż średnio w gminach województwa lubuskiego). Pozostałe 29,9% ogółu wydatków stanowiły wydatki majątkowe (wobec 20,3% średnio w gminach w województwie lubuskim). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 999 zł, tj. były wyższe niż średnio w gminach w województwie (o 69,3%), jednak w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2010 r. – o 2,5% niższe.

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminach powiatu świebodzińskiego w 2011 r.

Wyszczególnienie	Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
	w tys. zł	2010 = 100	dochody budżetów ogółem = 100
Gminy razem	25071,2	88,3	15,6
Gminy miejsko-wiejskie:			
Świebodzin	1673,7	65,3	2,4
Zbąszynek	3259,5	90,8	15,3
Gminy wiejskie:			
Lubrza	11236,5	113,0	58,7
Łagów	5904,8	65,6	25,7
Skąpe	1860,7	70,7	11,7
Szczaniec	1135,9	169,9	10,2

Podmioty gospodarki narodowej

° W końcu grudnia 2011 r. w powiecie świebodzińskim zarejestrowanych było 5,4 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. 5,2% wszystkich podmiotów w województwie lubuskim. W porównaniu z 2010 r. liczba podmiotów zmniejszyła się o 248, tj. o 4,4%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodo- wych ^Δ	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa ryнку nieruchomości ^Δ	Pozostałe sekcje
Powiat świebodziński 2010	5661	669	595	1347	365	595	2090
2011	5413	657	550	1249	325	600	2032
Gminy miejsko-wiejskie:							
Świebodzin	3362	361	315	811	206	485	1184
Zbąszynek	744	164	79	171	46	60	224
Gminy wiejskie:							
Lubrza	246	22	36	57	13	8	110
Łagów	504	41	56	97	24	17	269
Skąpe	343	35	32	67	24	27	158
Szczaniec	214	34	32	46	12	3	87

° Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejsko-wiejskiej Świebodzin oraz Zbąszynek odpowiednio 62,1% i 13,7% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.

° W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu miały podmioty z grupy sekcji „pozostałych”(37,5% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z sekcji handel naprawa pojazdów samochodowych (23,1%).

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym						
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego					
Powiat świebodziński	2010	5661	343	128	367	20	150	4062
	2011	5413	372	130	371	20	156	3767
Gminy miejsko-wiejskie:								
Świebodzin		3362	226	75	298	10	81	2204
Zbąszynek		744	37	12	24	3	20	580
Gminy wiejskie:								
Lubrza		246	12	7	9	1	7	198
Łagów		504	66	24	17	2	16	375
Skąpe		343	12	4	19	2	25	242
Szczaniec		214	19	8	4	2	7	168

° Spółki handlowe stanowiły w powiecie świebodzińskim 6,9% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, w tym 130 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (4,8% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie Świebodzin (60,8% ogółu spółek handlowych w powiecie).

POWIAT WSCHOWSKI

Powierzchnia i ludność

- Powiat wschowski położony jest w najdalej na wschód wysuniętej części województwa. W 2011 r. na powierzchni 624 km² mieszkało 39,3 tys. osób, tj. 3,8% populacji województwa. Liczba ludności powiatu zmniejszyła się w skali roku o 48 osób, tj. o 0,1%. Wskaźnik urbanizacji określający udział ludności miejskiej w ludności ogółem wyniósł 50,0% i był o 13,4 p.proc. niższy niż średnia dla województwa.

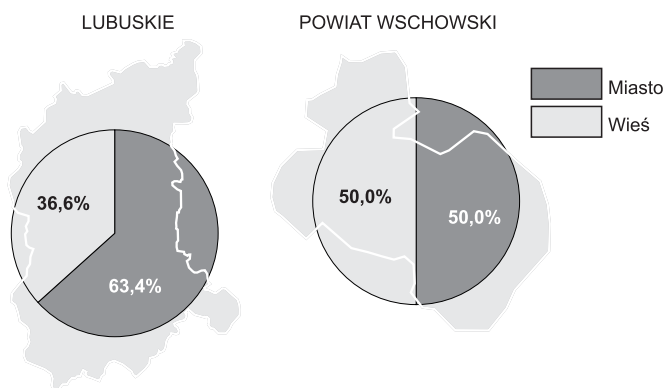
Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

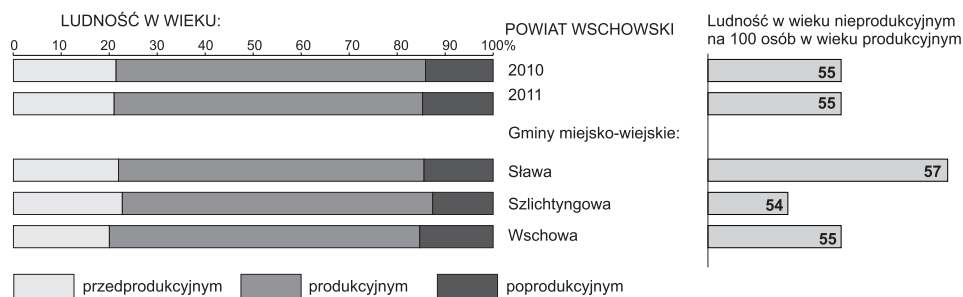
Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn
		ogółem	w tym kobiety	na km ²	
Powiat wschowski 2010	624	39397	19912	63	102
. 2011	624	39349	19909	63	102
Gminy miejsko-wiejskie:					
Sława	327	12506	6289	38	101
Szlichtyngowa	100	5109	2552	51	100
Wschowa	197	21734	11068	110	104

- Najwięcej ludności mieszkało w gminie miejsko-wiejskiej Wschowa – 21,7 tys. (55,2% ogółu ludności powiatu), a najmniej mieszkańców liczyła gmina miejsko-wiejska Szlichtyngowa – 5,1 tys. (13,0%).
- Ponad połowę ludności powiatu stanowiły kobiety (50,6%). Współczynnik feminizacji (określający liczbę kobiet na 100 mężczyzn) kształtował się na poziomie 102. Najwyższym współczynnikiem feminizacji charakteryzowała się miejska część gminy Wschowa (107), podczas gdy na obszarze wiejskim tej gminy obserwowano przewagę liczebną mężczyzn nad kobietami (97 kobiety na 100 mężczyzn).
- Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w populacji ogółem wyniósł 21,0%, osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 64,3%, a w wieku poprodukcyjnym 14,7%. Najwyższym udziałem osób w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem charakteryzowała się wiejska część gminy Szlichtyngowa (23,3%), natomiast najwyższy udział ludności w wieku poprodukcyjnym odnotowano w miejskiej części gminy Wschowa (16,2%).
- W gminie Szlichtyngowa i miejskiej części gminy Wschowa liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym należały do najniższych (po 54).

Struktura ludności według miejsca zamieszkania w 2011 r.

Ludność według ekonomicznych grup wieku

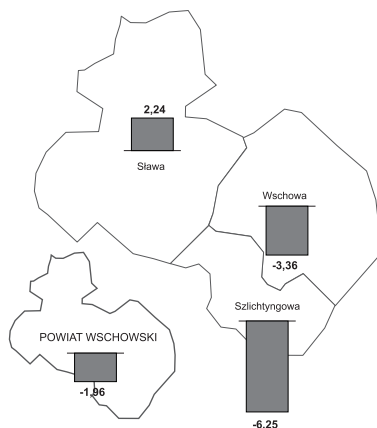

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		na 1000 ludności			
Powiat wschowski 2010		5,82	12,53	8,62	3,91
. 2011		5,71	10,51	9,78	0,74
Gminy miejsko-wiejskie:					
Sława		6,32	11,83	9,99	1,84
Szlichtyngowa		5,08	9,37	10,74	-1,37
Wschowa		5,52	10,02	9,43	0,60

- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, kształtował się w 2011 r. na poziomie 5,7 (przed rokiem 5,8), plasując powiat wschowski na 1 miejscu wśród pozostałych powiatów województwa. W 2011 r. liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była największa w wiejskiej części gminy Sława (7,0), natomiast najmniejsza w wiejskiej części gminy Szlichtyngowa (4,5).

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2011 r.

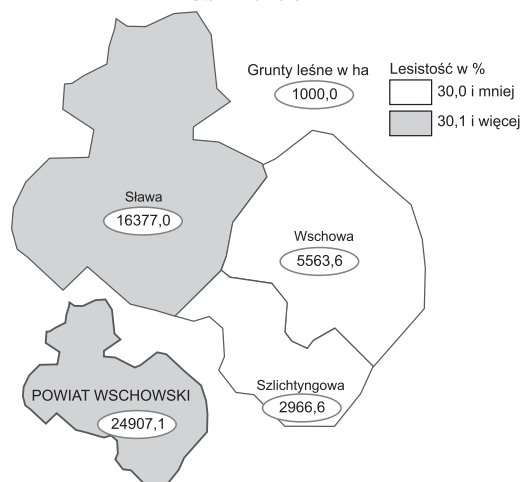
osiągnęło wartość minus 2,0 (w 2010 r. minus 1,0). Największy odpływ ludności odnotowano w miejskiej części gminy Sława (minus 8,8 osoby na 1000 ludności), natomiast w części wiejskiej tej gminy obserwowano największy napływ ludności (7,4 osoby na 1000 ludności).

Pod względem wartości tego wskaźnika powiat zajmował 6 miejsce wśród pozostałych powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik urodzeń żywych odnotowano w wiejskiej części gminy Sława (12,5), a najniższy w wiejskiej części gminy Szlichtyngowa (8,9).

- Współczynnik zgonów na 1000 ludności osiągnął poziom 9,8 (przed rokiem 8,6) i był jednym z wyższych w województwie. Najwyższy wskaźnik zgonów na 1000 ludności odnotowano w miejskiej części gminy Szlichtyngowa (11,4), natomiast najniższa umieralność wystąpiła w gminie Wschowa (9,4).
- W 2011 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w powiecie wyniósł 0,7 (w 2010 r. – 3,9) i był jednym z niższych wśród powiatów województwa (taki sam notowano w powiecie nowosolskim). W przeliczeniu na 1000 ludności najwyższy przyrost naturalny wystąpił w wiejskiej części gminy Sława (2,8), a najniższy w wiejskiej części gminy Szlichtyngowa (minus 1,6).
- Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Środowisko i ekologia

- W końcu 2011 r. grunty leśne powiatu wschowskiego zajmowały obszar 24907,1 ha stanowiąc 3,5% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 24294,2 ha porastały 38,9% powierzchni powiatu.
- Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminie Sława (48,8).
- W 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu wschowskiego wynosiła 16436,9 ha, co stanowiło 1,2% powierzchni geograficznej województwa i 26,3% powierzchni geograficznej powiatu. W porównaniu z 2010 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody nie uległa zmianie.
- Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowała się gmina Sława (15,7%), a mniejszym gmina Wschowa (10,6%).

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne	
		w ha			
Powiat wschowski 2010	16436,9	-	13537,0	5,9	53
2011	16436,9	-	13537,0	5,9	53
Gminy miejsko-wiejskie:					
Sława	9806,9	-	9801,0	5,9	29
Szlichtyngowa	-	-	-	-	16
Wschowa	6630,0	-	3736,0	-	8

- Wschowski jest 14. (ostatnim) powiatem w województwie pod względem zużycia wody ogółem. W 2011 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 48,5m³, tj. o 37,6 m³ mniej niż średnio w województwie.
- Najwięcej – 81,3% zużytej wody – wykorzystano eksploatując sieć wodociagową, a pozostałe 18,7% na cele produkcyjne w przemyśle. W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody zużyto w wyniku eksploatacji sieci wodociagowej (miasto Sława – 96,2%, miasto Wschowa – 86,4%), a pozostałą wodę wykorzystano na cele produkcyjne w przemyśle – odpowiednio: 3,8% i 13,6%. Wielkość zużycia wody w gminie Szlichtyngowa jest zdeterminowana eksploatacją sieci wodociagowej.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
Powiat wschowski 2010	1051	1051	56,2	-	-	59,5
2011	1101	1101	58,6	0,0	0,0	60,6
Gminy miejsko-wiejskie:						
Sława	529	529	100,0	0,0	0,0	31,9
Szlichtyngowa.	116	116	100,0	0,0	0,0	99,6
Wschowa	456	456	-	0,0	0,0	67,8

- W 2011 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 1101 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2010 r. nastąpił wzrost o 4,8% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w mieście Sława (45,0% ogółu), natomiast najmniej w na obszarze wiejskim gminy Wschowa (1,3% wartości ogółem). Oczyszczaniu biologicznemu poddano 58,6% ścieków.

- Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 60,6% ogółu mieszkańców powiatu (w 2010 r. 59,5%). Udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat wschowski na 10. lokacie w województwie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowała się Szlichtyngowa (miasto – 100,0%, wieś – 99,4%, najniższym obszar wiejski gminy Sława 4,5%.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
	w tys. zł			
Powiat wschowski 2010		4718,9		1432,3
2011		4470,2		-
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława		948,7		-
Szlichtyngowa		186,0		-
Wschowa		3335,5		-

- W 2011 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 4,5 mln zł, tj. 114 zł w przeliczeniu na mieszkańca (10. lokata w województwie lubuskim). Najwięcej – 86,9% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, a pozostałe 13,1% na gospodarkę odpadami, ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochronę wód podziemnych i powierzchniowych.
- Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano na obszarze wiejskim gminy Wschowa, gdzie wydano 69,4% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 426 zł.

- Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska były środki własne (stanowiące 62,1% ogółu zainwestowanych środków), 24,4% środków pochodziło z zagranicy, 7,0% stanowiły kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe), a pozostałe 6,5% pochodziło z funduszy ekologicznych.

Rynek pracy

- W 2011 r. liczba pracujących w powiecie wschowskim była o 1,6% mniejsza niż w roku poprzednim, a jej udział w ogóle pracujących w województwie nie zmienił się w stosunku do 2010 r. i wniósł 3,2%. Jednocześnie wzrosła liczba zarejestrowanych bezrobotnych (o 0,3%), którzy stanowili, podobnie jak w 2010 r., 3,8% ogółu bezrobotnych w województwie.

Pracujący w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2010 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat wchowski	6997	98,4	100,0	3491	276
Gminy miejsko-wiejskie:					
Sława	2586	97,9	37,0	1338	325
Szlichtyngowa.	387	92,4	5,5	172	117
Wschowa	4024	99,3	57,5	1981	286

- W 2011 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) pracowało 7,0 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 276 osób (wobec 327 średnio w województwie), przy czym najmniej pracujących w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie Szlichtyngowa (117 osób na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najwięcej w gminie Sława (325 osób).
- Udział kobiet w ogóle pracujących w powiecie wyniósł 49,9%, tj. o 0,6 p.proc. więcej niż średnio w województwie, a ich liczba wzrosła w skali roku o 0,2%, przy spadku liczby pracujących mężczyzn o 3,4%.
- Z ogółu pracujących w powiecie wschowskim 51,1% pracowało w przedsiębiorstwach usługowych. Dalsze 42,1% pracowało w przemyśle i budownictwie, a pozostałe 6,8% – w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie. Sektor prywatny koncentrował 71,5% ogółu pracujących (tj. o 6,7 p.proc. więcej niż średnio w województwie lubuskim).
- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w powiecie wschowskim wyniosło 5,6 tys. osób i było o 8,5% niższe niż w 2010 r. Spadek przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w budownictwie (o 20,3%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 17,3%) oraz w przemyśle (o 13,4%). Wyższe niż w 2010 r. przeciętne zatrudnienie było m.in. w edukacji (o 0,8%) oraz w handlu; naprawach pojazdów samochodowych (o 0,7%).
- Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2011 r. wyniosła 2,3 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 89 osób (wobec 88 średnio w województwie), najwięcej w gminach Szlichtyngowa (95 osób) i Wschowa (96 osób).

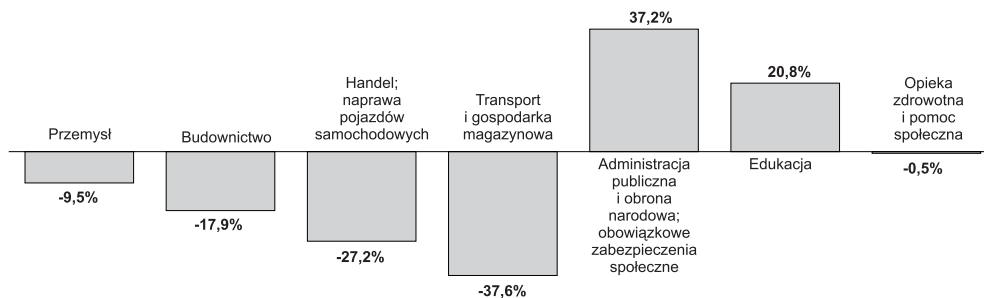
Bezrobotni zarejestrowani w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2010 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat wschowski	2252	100,3	100,0	1226	89
Gminy miejsko-wiejskie:					
Sława	590	112,2	26,2	315	74
Szlichtyngowa.	313	87,9	13,9	185	95
Wschowa	1349	98,9	59,9	726	96

- W populacji bezrobotnych w powiecie wschowskim 54,4% stanowiły kobiety (wobec 55,3% średnio w województwie). Ich liczba wzrosła w stosunku do 2010 r. o 4,3%, przy spadku liczby bezrobotnych mężczyzn o 4,1%.
- Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowiły odpowiednio 23,1% i 23,4% ogółu bezrobotnych w powiecie. Odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł w 44,8%, przy czym najwyższy był w gminie Szlichtyngowa (62,4%), a najniższy w gminie Sława (31,5%).
- W końcu 2011 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 16,4%, co lokuje powiat wschowski w środku stawki w rankingu powiatów. Najniższą stopę bezrobocia notowano w powiecie w świebodzińskim (9,7%) oraz w miastach na prawach powiatu: w Gorzowie Wlkp. (9,3%) i w Zielonej Górze (8,2%), a najwyższą w powiecie żagański (25,7%).

Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w powiecie według wybranych sekcji w 2011 r.

- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie wschowskim kształtuje się na poziomie niższym niż średnio w województwie (w 2011 r. o 8,2%, tj. wyniosło 2823 zł). Wzrost przeciętnego wynagrodzenia w stosunku do 2010 r. był jednak bardziej dynamiczny od wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w województwie i wyniósł 7,5% (wobec 5,3% średnio w województwie lubuskim).

Kultura i turystyka

- W końcu grudnia 2011 r. w powiecie wschowskim funkcjonowało 8 bibliotek publicznych łącznie z filiami, tj. 3,2% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bibliotek nie uległa zmianie, zmniejszyła się natomiast liczba woluminów księgozbioru o 2,5% oraz liczba czytelników o 2,5%. W stosunku do 2010 r. wzrosła liczba wypożyczeń o 13,1%.

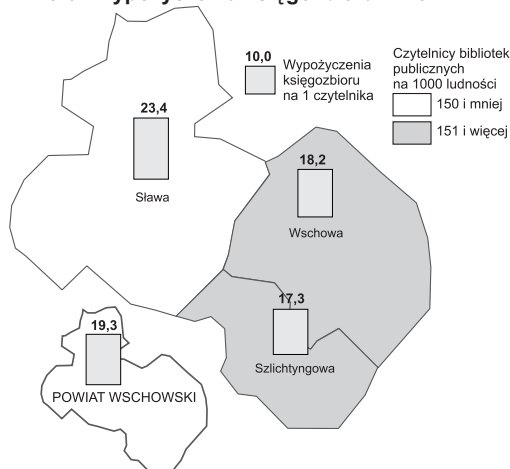
Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Powiat wschowski 2010	8	2	140,6	5985	111,7
2011	8	2	137,0	5837	112,7
Gminy miejsko-wiejskie:					
Sława	5	1	50,4	1435	33,6
Szlichtyngowa	2	1	29,4	864	15,0
Wschowa	1	-	57,2	3537	64,2

- Najwięcej bibliotek publicznych i filii funkcjonowało w gminie Sława 62,5% ogółu bibliotek w powiecie. Najwięcej wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika odnotowano w gminie Sława – 23 woluminów, najmniej w gminie Szlichtyngowa - 17 woluminów.

Czytelnicy bibliotek publicznych oraz wypożyczenia księgozbioru w 2011 r.

- Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2009 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu wschowskiego instytucje zmalała o 79, tj. o 19,9%.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat wschowski 2009	14	397	43347
2011	10	318	39465
Gminy miejsko-wiejskie:			
Sława	1	8	400
Szlichtyngowa	8	91	2815
Wschowa	1	219	36250

- Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w gminie Wschowa (68,9% ogólnej liczby imprez w powiecie). Również w tej gminie odnotowano najwyższą frekwencję – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyły 166 osoby.

- Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2011 r. w granicach powiatu wschowskiego funkcjonowało 26 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. 9,3% wszystkich obiektów w województwie.

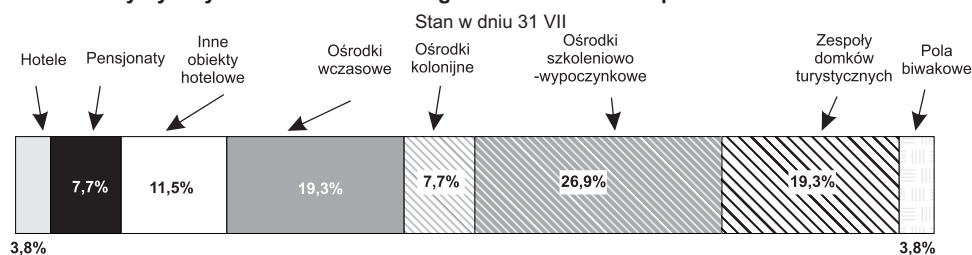
Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat wschowski 2010	24	10	1701	568
2011	26	10	1928	573
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława	18	6	1549	511
Szlichtyngowa	1	1	15	15
Wschowa	7	3	364	47

- ° Bazę noclegową powiatu wschowskiego tworzyło 6 obiektów hotelowych i 20 pozostałych obiektów zbiorowego zakwaterowania. Najwięcej obiektów znajdowało się na terenie gminy Sława - 69,2% ogólnej liczby obiektów w powiecie.

Struktura turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w powiecie wschowskim w 2011 r.

- ° W powiecie wschowskim do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 1928 miejsc noclegowych, tj. o 13,3% więcej niż w 2010 r. Miejsca całoroczne stanowiły 29,7% wszystkich miejsc noclegowych.

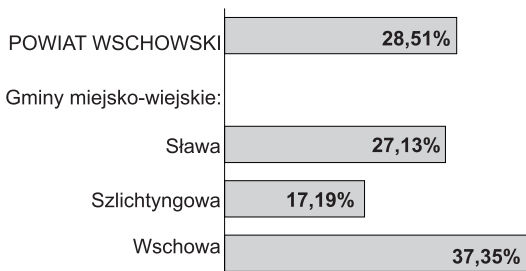
Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Korzystający		Udzielone noclegi	
	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat wschowski 2010	23330	599	85571	1413
2011	21987	481	88355	1161
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława	17414	228	69796	590
Szlichtyngowa	601	96	941	279
Wschowa	3972	157	17618	292

- ° W 2011 r. w powiecie wschowskim obiekty zbiorowego zakwaterowania przyjęły 22,0 tys. turystów, w tym 2,2% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2010 r. odnotowano spadek liczby osób korzystających z noclegu - o 5,8%, w tym turystów zagranicznych - o 19,7%.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2011 r.

- ° Najwięcej osób korzystało z obiektów zbiorowego zakwaterowania w gminie Sława, gdzie z noclegu skorzystało 79,2% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat.

- ° W stosunku do 2010 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie wschowskim wzrosła o 2,8 tys., tj. o 3,3%. Zmalała natomiast liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 0,3 tys. i ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2011r. wynosił 1,3%, tj. o 0,4 p.proc. mniej niż w 2010 r.

- ° O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie Wschowa (37,4%), a najniższy w gminie Szlichtyngowa (17,2%).

Edukacja i wychowanie

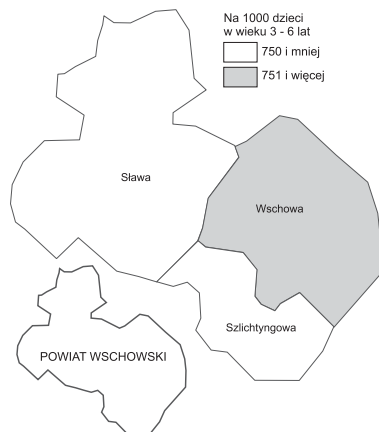
- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie wschowskim funkcjonowały 33 placówki wychowania przedszkolnego, tj. 6,8% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba wzrosła o 4 placówki. Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminie Sława (45,5% ogólnej liczby placówek w powiecie).

Wychowanie przedszkolne

Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym	
	ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat
Powiat wschowski 2010/2011	29	9	881	1276	869	413
. 2011/2012	33	12	1046	1394	994	375
Gminy miejsko-wiejskie:						
Sława	15	4	274	452	241	130
Szlichtyngowa.	4	2	146	197	145	45
Wschowa	14	6	626	745	608	200

- Przedszkola stanowiły 36,4% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 ich liczba wzrosła o 33,3%. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminie Wschowa (50,0% ogółu), gdzie oferowano 59,8% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu wschowskiego. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadło 87 miejsc.

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2011/12

- W roku szkolnym 2011/2012 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 1,4 tys. dzieci, tj. o 9,2% więcej niż w poprzednim roku. Dzieci w przedszkolach stanowiły 71,3% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 3,2 p.proc. więcej niż w roku szkolnym 2010/2011. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 42 dzieci.

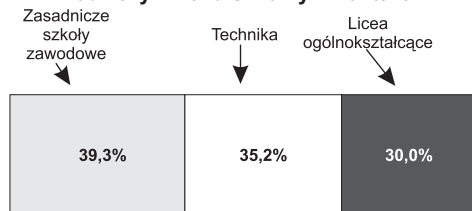
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat wschowski 2010/2011	19	2615	435
. 2011/2012	19	2597	452
Gminy miejsko-wiejskie:			
Sława	7	866	153
Szlichtyngowa.	3	337	70
Wschowa	9	1394	229

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W powiecie wschowskim w roku szkolnym 2011/2012 działało 19 szkół podstawowych i w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie Wschowa (47,4% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie).
- W szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 2,6 tys. dzieci, tj. 4,5% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 liczba uczniów zmniejszyła się o 0,7%. Wzrosła natomiast liczba absolwentów (o 3,9%). Średnio na jedną szkołę w powiecie przypadło 137 uczniów.

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w roku szkolnym 2010/2011

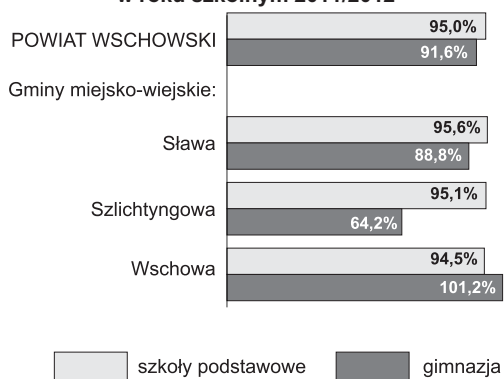
Gimnazja dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat wschowski 2010/2011	8	1514	527
. 2011/2012	8	1424	514
Gminy miejsko-wiejskie:			
Sława	2	419	144
Szlichtyngowa	1	141	56
Wschowa	5	864	314

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie funkcjonowało 8 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół gimnazjalnych zlokalizowanych było w gminie Wschowa (62,5% ogólnej liczby szkół gimnazjalnych w powiecie).

**Współczynnik skolaryzacji netto
w roku szkolnym 2011/2012**

- W gimnazjach kształciło się 1,4 tys. uczniów, tj. 4,4% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie. W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 liczba uczniów zmniejszyła się o 5,9%. Zmniejszyła się również liczba absolwentów z roku szkolnego 2010/2011 (o 2,5%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie wschowskim przypadało 178 uczniów.
- Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31.XII.2011 r. współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (uczniowie w wieku 7-12 lat) w roku szkolnym 2011/2012 wyniósł 95,0% i był o 0,9 p.proc. niższy niż w roku poprzednim. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wyniósł w powiecie wschowskim 91,6% i był o 0,3 p.proc. wyższy niż rok wcześniej.
- Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2011/2012 w powiecie wschowskim pozostawało 8 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 1,2 tys. uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu tworzyło 3 zasadnicze szkoły zawodowe, 3 licea ogólnokształcące oraz 2 technika.
- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie wschowskim działała również 1 szkoła policealna, w której kształciło się 10 osób.

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

- Czynna sieć wodociągowa w końcu 2011 r. w powiecie wschowskim miała długość 292,3 km. Na każde 100 km² powierzchni powiatu przypadało 46,8 km wodociągu, tak jak przeciętnie w województwie. Najwyższe zagęszczenie sieci występowało w gminie Wschowa (71,9 km na 100 km²), a najniższe w gminie Sława (33,7).
- W końcu 2011 r. 10,9% ogółu ludności powiatu wschowskiego nie korzystało z sieci wodociągowej (w województwie 10,4%). Najwyższy wskaźnik niekorzystających z wodociągu notowano w gminie Sława (26,6% ludności), najniższy w gminie Wschowa (3,3%).
- Przeciętne zużycie wody w 2011 r. na mieszkańca w gospodarstwie domowym wyniosło 32,7 m³, tj. o 9,0% więcej niż przeciętnie w województwie. Najwyższe zużycie wody wystąpiło w gminie Wschowa (36,3 m³ na 1 mieszkańca), a najniższe w gminie Szlichtyngowa (20,9 m³).

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2011 r.

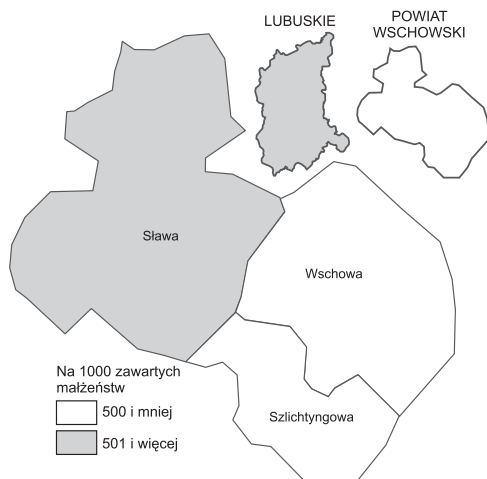
Stan 31 XII

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		Korzystający z sieci w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		Korzystający z sieci w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Powiat wschowski	292,3	46,8	89,1	136,0	21,8	52,3
Gminy miejsko-wiejskie:						
Sława	110,1	33,7	73,4	42,2	12,9	31,3
Szlichtyngowa	40,5	40,5	95,5	60,9	60,9	49,2
Wschowa	141,7	71,9	96,7	32,9	16,7	65,0

- W końcu 2011 r. sieć kanalizacyjna powiatu wschowskiego miała długość 136,0 km. Zagęszczenie sieci kanalizacyjnej w powiecie wyniosło 21,8 km na 100 km² i było o 1,9% większe niż średnio w województwie. Najwyższy wskaźnik zanotowano w gminie Szlichtyngowa, a najniższy w gminie Sława, odpowiednio 60,9 km i 12,9 km na 100 km².
- Nieco ponad połowa (52,3%) ludności korzystała z sieci kanalizacyjnej. Wskaźnik ten jest niższy o 12,1 p.proc. od przeciętnej w województwie. Spośród gmin powiatu największy odsetek ludności korzystającej z kanalizacji odnotowano w gminie Wschowa (65,0%), a najniższy w gminie Sława (31,3%).
- W powiecie wschowskim w końcu 2011 r. w gospodarstwach domowych było 13,2 tys. odbiorców energii elektrycznej. Zużyta przez nich energia stanowiła 3,9% ogółu energii zużytej w województwie. Na obszarach wiejskich powiatu wschowskiego wykorzystano 53,8% energii zużytej w powiecie.
- Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę w gospodarstwach domowych wyniosło 2196 kWh, tj. o 6,0% więcej niż przeciętnie w województwie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wyniosło 736 kWh.
- W końcu 2011 r. sieć gazowa w powiecie wschowskim miała długość 71,6 km i stanowiła 1,9% sieci w województwie. W przeliczeniu na 100 km² powierzchni było to 11,5 km, tj. o 56,6% mniej niż przeciętnie w województwie.
- W gospodarstwach domowych było 4,9 tys. odbiorców gazu. Przeciętnie każdy odbiorca w gospodarstwach domowych zużył 948 m³ gazu, tj. o 42,5% więcej niż średnio w województwie.

- W 2011 r. w powiecie wschowskim oddano do użytkowania 90 mieszkań, tj. o 10 mniej niż przed rokiem. Wszystkie nowe mieszkania oddano w budownictwie indywidualnym. Najwięcej mieszkań przybyło w gminie Sława (47 mieszkań), a najmniej w gminie Szlichtyngowa (12).
- Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 132,8 m² i była większa od przeciętnej w województwie o 35,5%. Największe mieszkania powstały w gminie Wschowa (136,8 m²), a najmniejsze w gminie Szlichtyngowa (123,7 m²).

Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

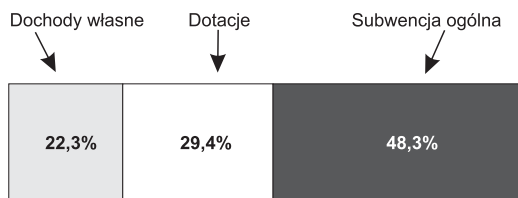
Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Powiat wschowski . . .	90	474	11952	132,8
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława	47	242	6226	132,5
Szlichtyngowa	12	62	1484	123,7
Wschowa	31	170	4242	136,8

- Liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw w powiecie wschowskim wyniosła 400 i była o 37,3% mniejsza niż w województwie (638). Najwyższą wartość tego wskaźnika zanotowano w gminie Sława (595), a najniższą w gminie Wschowa (258).

Finanse publiczne

- W 2011 r. dochody powiatu wschowskiego wyniosły 36,0 mln zł i były o 5,1% wyższe niż w 2010 r., natomiast wydatki wzrosły w skali roku o 3,3% do 38,2 mln zł. W rezultacie w 2011 r. wynik budżetu powiatu wschowskiego ukształtował się na poziomie minus 2,2 mln zł (wobec minus 2,8 mln zł w 2010 r.). Tym samym relacja wyniku do dochodu uległa poprawie z minus 8,1% w 2010 r. do minus 6,2% w 2011 r.

Struktura dochodów powiatu wschowskiego według rodzajów w 2011 r.

- W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody powiatu wschowskiego wyniosły 914 zł i były o 8,6% niższe od przeciętnych dochodów powiatów w województwie. Wydatki natomiast w wysokości 971 zł na 1 mieszkańca były o 4,7% niższe od średnich wydatków powiatów na mieszkańca w województwie.

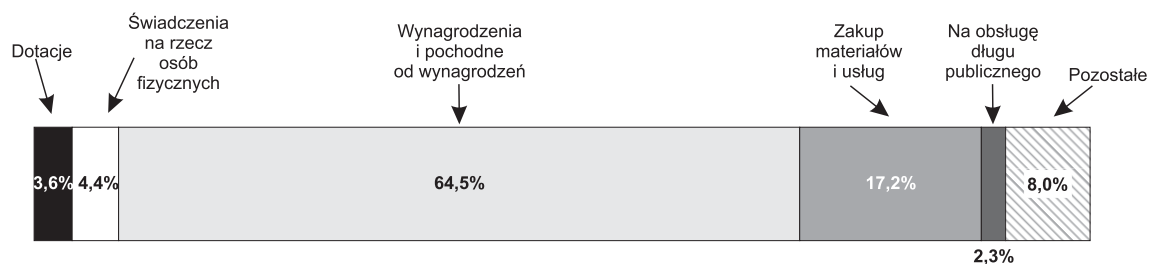
Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2011 r.

Wyszczególnienie	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	W tym wydatki	
				bieżące	inwestycyjne
W ZŁ					
Dochody i wydatki budżetu powiatu wschowskiego	914,08	203,51	971,20	805,25	165,96
Dochody i wydatki budżetów gmin					
Gminy razem	2836,15	1176,75	3030,08	2534,32	482,81
Gminy miejsko-wiejskie:					
Sława	3145,15	1317,28	3061,87	2788,40	273,47
Szlichtyngowa	3081,77	996,88	3073,87	2547,05	526,82
Wschowa	2600,56	1138,29	3001,48	2385,17	592,86

(dok.)

Wyszczególnienie	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	W tym wydatki	
				bieżące	inwestycyjne
2010 = 100					
Dochody i wydatki budżetu powiatu wschowskiego	105,0	107,2	103,3	96,2	159,6
Dochody i wydatki budżetów gmin					
Gminy razem	103,7	107,1	98,1	102,4	80,9
Gminy miejsko-wiejskie:					
Sława	103,6	109,1	86,3	101,5	34,1
Szlichtyngowa	110,0	132,5	89,2	105,7	50,8
Wschowa	102,1	101,7	109,4	102,1	157,9

- Udział subwencji ogólnej w ogóle dochodów budżetu powiatu wschowskiego w 2011 r. wyniósł 48,3% (wobec 40,0% średnio w powiatach województwa). Dalsze 29,4% stanowiły dotacje, a 22,3% - dochody własne (wobec odpowiednio 32,6% i 27,3% średnio w powiatach).
- W 2011 r. dochody budżetu powiatu wschowskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 0,4 mln zł (tj. trzykrotnie więcej niż w 2010 r.), co stanowiło 1,3% ogółu dochodów powiatu.
- Z ogółu wydatków powiatu wschowskiego 82,9% stanowiły wydatki bieżące. Dalsze 17,1% przeznaczono na wydatki majątkowe (wobec 15,1% średnio w powiatach w województwie). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 166 zł, tj. były o 9,0% wyższe niż średnio w powiatach, a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2010 r. – o 59,6% wyższe.

Struktura wydatków bieżących powiatu wschowskiego w 2011 r.

- Dochody gmin powiatu wschowskiego zbiorczo wyniosły 111,7 mln zł i były o 3,8% wyższe od notowanych 2010 r., natomiast wydatki zmniejszyły się w skali roku o 1,8% do 119,3 mln zł. W rezultacie łączny wynik budżetów gmin powiatu uległ poprawie z minus 14,0 mln zł w 2010 r. do minus 7,6 mln zł w 2011 r., a relacja wyniku do dochodów budżetów gmin wyniosła minus 6,8% (wobec minus 13,0% w 2010 r.).
- Dochody gmin powiatu wschowskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 2386 zł, w tym dochody własne 1177 zł. Wydatki na 1 mieszkańca gminy w powiecie wschowskim wyniosły 3030 zł, w tym wydatki bieżące 2534 zł.
- Dochody własne gmin powiatu wschowskiego stanowiły średnio 41,5% ogółu dochodów, przy czym udział ten kształtował się na poziomie od 32,3% w gminie Szlichtyngowa do 43,8% gminie Wschowa. Dalsze 32,7% ogółu dochodów gmin powiatu wschowskiego zapewniała subwencja ogólna, a 25,8% - dotacje.
- W 2011 r. dochody budżetów gmin powiatu wschowskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły łącznie 6,2 mln zł (tj. o 36,4% więcej niż w 2010 r.), co stanowiło 5,8% ogółu dochodów gmin w powiecie. Relatywnie największe wsparcie budżetu środkami unijnymi uzyskała gmina Szlichtyngowa – w wysokości 1,8 mln zł, tj. 12,6% ogółu dochodów gminy.
- Wydatki bieżące gmin powiatu wschowskiego stanowiły 83,6% ogółu wydatków (było to o 3,9 p.proc. mniej niż średnio w gminach województwa lubuskiego). Pozostałe 16,4% ogółu wydatków stanowiły wydatki majątkowe (wobec 20,3% średnio w gminach w województwie lubuskim), w tym 15,9% - wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 483 zł, tj. były niższe niż średnio w gminach w województwie (o 18,1%), a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2010 r. – o 19,1% niższe.

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminach powiatu wschowskiego w 2011 r.

Wyszczególnienie	Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
	w tys. zł	2010 = 100	dochody budżetów ogółem = 100
Gminy razem	6189,9	136,4	5,8
Gminy miejsko-wiejskie:			
Sława	1582,3	149,2	4,2
Szlichtyngowa	1817,9	98,3	12,6
Wschowa	2789,7	171,5	5,0

Podmioty gospodarki narodowej

° W końcu grudnia 2011 r. w powiecie wschowskim zarejestrowanych było 3,3 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. 3,1% wszystkich podmiotów w województwie lubuskim. W porównaniu z 2010 r. liczba podmiotów zmniejszyła się o 2, tj. o 0,1%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	Pozostałe sekcje
Powiat wschowski 2010	3283	300	447	888	185	310	1153
2011	3281	291	438	876	188	323	1165
Gminy miejsko-wiejskie:							
Sława	1017	86	133	276	88	32	402
Szlichtyngowa	218	15	42	52	14	12	83
Wschowa	2046	190	263	548	86	279	680

° Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejsko-wiejskiej Wschowa oraz Sława odpowiednio 62,4% i 31,0% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.

° W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu miały podmioty z grupy sekcji „pozostałych”(35,5% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z sekcji handel naprawa pojazdów samochodowych (26,7%).

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym					
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Powiat wschowski 2010	3283	143	27	150	19	115	2436
2011	3281	154	24	150	19	121	2411
Gminy miejsko-wiejskie:							
Sława	1017	64	12	48	4	45	796
Szlichtyngowa	218	6	1	13	3	17	154
Wschowa	2046	84	11	89	12	59	1461

- Spółki handlowe stanowiły w powiecie wschowskim 4,7% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, w tym 24 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (0,9% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie Wschowa (54,5% ogółu spółek handlowych w powiecie).

POWIAT ZIELONOGÓRSKI

Powierzchnia i ludność

- ° Powiat zielonogórski położony jest w środkowo-wschodniej części województwa. W 2011 r. na powierzchni 1569 km² mieszkało 93,7 tys. osób, tj. 9,2% populacji województwa. Liczba ludności powiatu zwiększyła się w skali roku o 421 osób, tj. o 0,5%. Wskaźnik urbanizacji określający udział ludności miejskiej w ludności ogółem wyniósł 37,1% i należał do najniższych w województwie lubuskim.

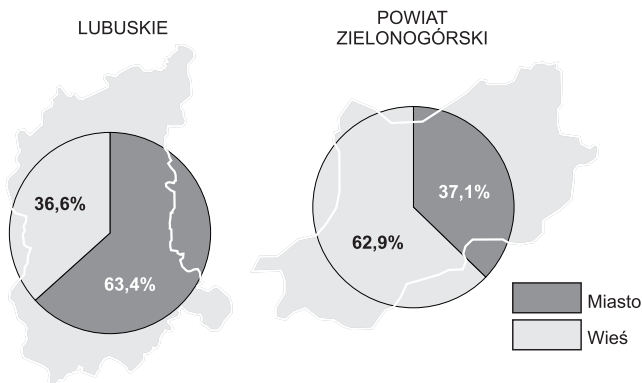
Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

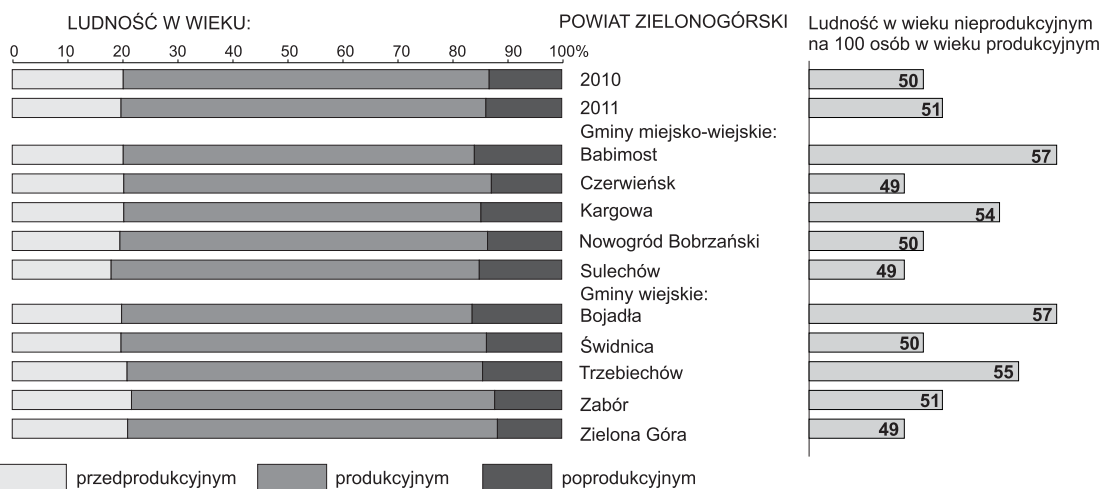
Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn
		ogółem	w tym kobiety	na km ²	
Powiat zielonogórski 2010	1569	93328	47242	59	103
2011	1569	93749	47423	60	102
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost	93	6337	3199	68	102
Czerwieńsk	195	9860	4964	51	101
Kargowa	129	5851	3000	46	105
Nowogród Bobrzański	260	9443	4776	36	102
Sulechów	237	26670	13627	113	104
Gminy wiejskie:					
Bojadła	102	3374	1667	33	98
Świdnica	160	6187	3107	38	101
Trzebiechów	81	3352	1637	41	95
Zabór	93	3877	1961	42	102
Zielona Góra	219	18798	9485	85	102

- ° Najwięcej ludności mieszkało w gminie miejsko-wiejskiej Sulechów – 26,7 tys. (28,4% ogółu ludności powiatu) i gminie wiejskiej Zielona Góra – 18,8 tys. (20,1%), natomiast najmniej mieszkańców liczyły gminy Trzebiechów i Bojadła po 3,4 tys. (po 3,6% ogółu populacji powiatu).
- ° Ponad połowę ludności powiatu stanowiły kobiety (50,6%). Współczynnik feminizacji (określający liczbę kobiet na 100 mężczyzn) kształtował się na poziomie 102. Najwyższym współczynnikiem feminizacji charakteryzowała się miejska część gminy Sulechów (107), podczas gdy w gminie Trzebiechów obserwowano największą przewagę liczebną mężczyzn nad kobietami (95 kobiet na 100 mężczyzn).

Struktura ludności według miejsca zamieszkania w 2011 r.

Ludność według ekonomicznych grup wieku

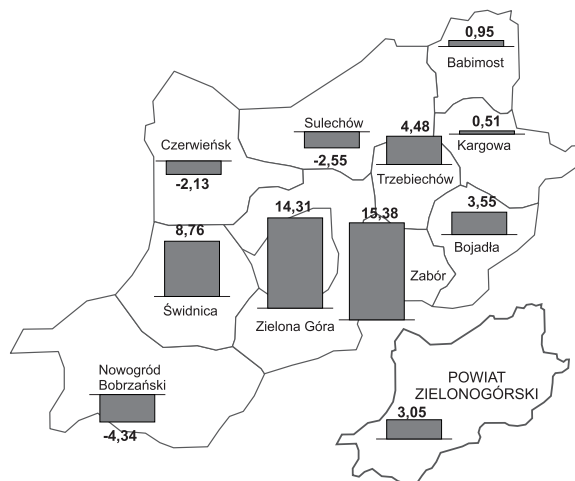
- Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w populacji ogółem wyniósł 19,8%, osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 66,4%, a w wieku poprodukcyjnym 13,8%. Najwyższym udziałem osób w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem charakteryzowała się gmina Zabór (21,7%), natomiast najwyższy udział ludności w wieku poprodukcyjnym odnotowano w gminie Bojadła (16,3%).
- W miejskiej części gminy Czerwieńsk liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym należała do najniższych w powiecie (45).

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		na 1000 ludności			
Powiat zielonogórski	2010	5,83	10,81	8,52	2,29
	2011	4,77	10,09	8,63	1,45
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost		3,32	10,11	10,27	-0,16
Czerwieńsk		5,38	10,87	8,94	1,93
Kargowa		3,94	11,48	7,37	4,11
Nowogród Bobrzański		4,87	10,37	8,46	1,90
Sulechów		4,83	8,65	9,10	-0,45
Gminy wiejskie:					
Bojadła		7,70	13,62	15,99	-2,37
Świdnica		4,87	6,81	10,22	-3,41
Trzebiechów		3,88	15,23	12,25	2,99
Zabór		3,65	11,21	8,87	2,35
Zielona Góra		4,90	10,44	5,17	5,27

- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, kształtował się w 2011 r. na poziomie 4,8 (przed rokiem 5,8), plasując powiat zielonogórski na ostatnim miejscu wśród pozostałych powiatów województwa. W 2011 r. liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była największa w miejskiej części gminy Czerwieńsk (8,8), natomiast najmniejsza w miejskiej części gminy Babimost (2,5).
- Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2011 r. wyniósł 10,1 wobec 10,8 w 2010 r. Pod względem wartości tego wskaźnika powiat zajmował 10 miejsce wśród pozostałych powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik urodzeń żywych odnotowano w gminie Trzebiechów (15,2), a najniższy w gminie Świdnica (6,8).

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2011 r.

- Współczynnik zgonów na 1000 ludności osiągnął poziom 8,6 (przed rokiem 8,5) i był najniższy wśród pozostałych powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik zgonów na 1000 ludności odnotowano w gminie Bojadła (16,0), natomiast najniższa umieralność wystąpiła w gminie Zielona Góra (5,2).
- W 2011 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w powiecie wyniósł 1,5 (w 2010 r. – 2,3) i był jednym z wyższych wśród powiatów województwa (taki sam notowano w powiecie świebodzińskim). W przeliczeniu na 1000 ludności najwyższy przyrost naturalny wystąpił w gminie Zielona Góra (5,3), a najniższy w gminie Świdnica (minus 3,4).
- Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności osiągnęło wartość 3,1 (w 2010 r. – 3,3). Największy napływ ludności na pobyt stały odnotowano w gminach Zabór i Zielona Góra (odpowiednio 15,4 i 14,3 osoby na 1000 ludności), natomiast największy odpływ ludności wystąpił w miejskiej części gminy Czerwieńsk (minus 8,1 osoby na 1000 ludności).

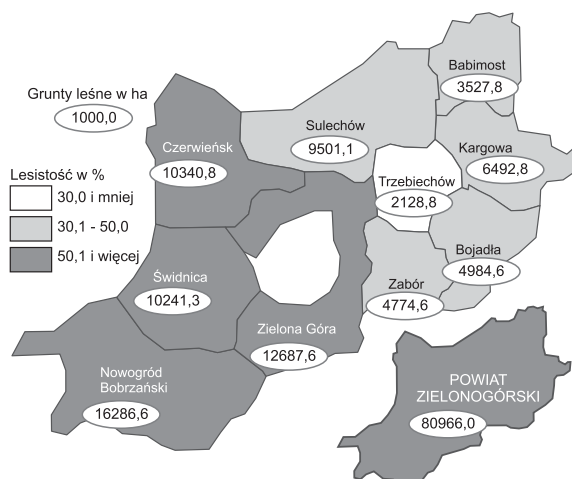
Środowisko i ekologia

- W końcu 2011 r. grunty leśne powiatu zielonogórskiego zajmowały obszar 80966,0 ha stanowiąc 11,5% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 78624,9 ha porastały 50,1% powierzchni powiatu.
- Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach Świdnica (61,4) i Nowogród Bobrzański (60,9).

- W 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu zielonogórskiego wynosiła 46235,1 ha, co stanowiło 3,3% powierzchni geograficznej województwa i 29,5% powierzchni geograficznej powiatu. W porównaniu z 2010 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody nie uległa zmianie.
- Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowała się gmina Zielona Góra (4,2%), a najmniejszym gmina Babimost (1,4%).

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

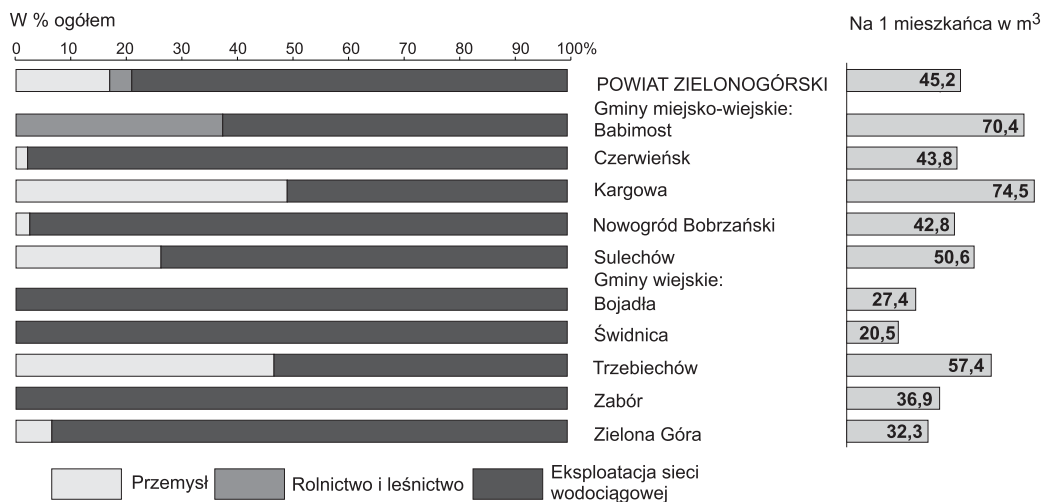
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne	
w ha					
Powiat zielonogórski 2010	46235,1	187,2	45351,4	426,5	220
2011	46235,1	187,2	45351,4	426,5	220
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost	2219,9	42,9	2169,0	8,0	8
Czerwieńsk	5636,0	-	5219,0	147,0	18
Kargowa	4274,6	-	4242,0	32,6	12
Nowogród Bobrzański	4621,5	-	4602,0	19,5	21
Sulechów	4499,5	37,0	4361,0	101,5	69
Gminy wiejskie:					
Bojadła	6440,2	-	6422,0	18,2	6
Świdnica	6570,6	-	6569,0	1,6	46
Trzebiechów	2583,2	18,6	2517,4	47,2	13
Zabór	2785,3	-	2771,0	14,3	6
Zielona Góra	6604,3	88,7	6479,0	36,6	21

- Zielonogórski jest 10. powiatem w województwie pod względem zużycia wody ogółem (przed powiatami: nowosolskim, świebodzińskim, sulęcińskim i wschowskim). W 2011 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 45,2 m³, tj. o 40,9 m³ mniej niż średnio w województwie.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2011 r.

- Najwięcej – 79,0% zużytej wody – wykorzystano eksploatując sieć wodociagową, 17,0% na cele produkcyjne w przemyśle, a pozostałe 4,0% zużyto do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie. W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano w rolnictwie i leśnictwie (obszar wiejski gminy Babimost – 63,7%) oraz w przemyśle (obszar wiejski Sulechowa – 54,4%, gmina Trzebiechów – 46,8%, miasto Kargowa – 44,0%). Wielkość zużycia wody w pozostałych gminach jest zdeterminowana eksploatacją sieci wodociagowej.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
		w dam ³				
Powiat zielonogórski 2010	2532	2531	65,0	1	-	51,2
2011	2676	2675	64,6	1	-	61,1
Gminy miejsko-wiejskie:						
Babimost	298	298	100,0	-	-	81,3
Czerwieńsk	203	203	3,9	-	-	69,6
Kargowa	217	217	-	-	-	52,1
Nowogród Bobrzański	231	231	100,0	-	-	54,4
Sulechów	911	910	90,5	1	-	80,3
Gminy wiejskie:						
Świdnica	211	211	81,0	-	-	80,7
Trzebiechów	98	98	100,0	-	-	13,7
Zabór	31	31	100,0	-	-	25,8
Zielona Góra	476	476	14,1	-	-	49,0

- W 2011 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 2676 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2010 r. nastąpił wzrost o 5,7% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w mieście Sulechów (25,2% ogółu), natomiast najmniej na obszarze wiejskim gminy Kargowa (0,1% wartości ogółem). Oczyszczaniu biologicznemu poddano 64,6% ścieków.
- Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 61,1% ogółu mieszkańców powiatu (w 2010 r. 51,2%). Relatywnie wysoki udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat zielonogórski na 8. lokacie w województwie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Babimost (100,0%), Czerwieńsk (97,1%) i Sulechów (96,6%), najniższym gmina Trzebiechów (13,7%).

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
	w tys. zł			
Powiat zielonogórski 2010		44952,8		3712,0
2011		23413,7		22115,9
Gminy miejsko-wiejskie:				
Babimost		18,0		139,0
Czerwieńsk		1080,0		5219,5
Kargowa		18,0		613,0
Nowogród Bobrzański		45,0		-
Sulechów		12403,6		2966,5
Gminy wiejskie:				
Bojadła		1447,0		5100,0
Świdnica		3581,4		17,6
Trzebiechów		-		5768,0
Zabór		9,0		84,0
Zielona Góra		4811,7		2208,3

- W 2011 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 23,4 mln zł, tj. 250 zł w przeliczeniu na mieszkańca (4. lokata w województwie lubuskim). Najwięcej – 99,0% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, a pozostałe 1,0% na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu, ochronę i przewrót wartości użytkowej gleb, ochronę wód podziemnych i powierzchniowych oraz pozostałą działalność w zakresie ochrony środowiska.
- Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano na obszarze wiejskim gminy Sulechów, gdzie wydano 51,8% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 1349 zł.
- Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 22,1 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 237 zł. Większość środków – 34,4% przeznaczono na regulację i zabudowę rzek i potoków, 29,3% na obwałowania przeciwpowodziowe, 23,5% na zbiorniki i stopnie wodne, 11,5% na ujęcia i doprowadzenia wody, a pozostałe 1,3% przeznaczono na inwestycje związane z budową i modernizacją stacji uzdatniania wody oraz stacji pomp na zawałach i obszarach depresyjnych. Najwięcej – 26,1% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w gminie Trzebiechów.

- Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki pochodzące z zagranicy (stanowiące 52,1% ogółu zainwestowanych środków), środki własne stanowiły 10,9%, środki z budżetów: województwa, centralnego oraz niewielkie z powiatu – wynosiły odpowiednio 10,5%, 9,7% i 0,0%, natomiast kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe) oraz fundusze ekologiczne zawierały się odpowiednio w 8,6% i 8,2% udziale w ogóle wydatkowanych kwot.

Rynek pracy

- W 2011 r. liczba pracujących w powiecie zielonogórskim była o 0,2% większa niż w roku poprzednim, a jej udział w ogóle pracujących w województwie pozostał na poziomie sprzed roku (tj. 7,6%). Jednocześnie wzrosła liczba zarejestrowanych bezrobotnych (o 8,8%), którzy stanowili 7,8% ogółu bezrobotnych w województwie (tj. o 0,7 p.proc. więcej niż w 2010 r.).

Pracujący w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2010 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat zielonogórski	16629	100,2	100,0	6935	267
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost	1769	103,1	10,6	663	437
Czerwieńsk	1465	68,5	8,8	558	222
Kargowa	1231	103,3	7,4	644	324
Nowogród Bobrzański	1156	91,3	7,0	610	183
Sulechów	5319	96,4	32,0	2366	298
Gminy wiejskie:					
Bojadła	386	100,0	2,3	211	179
Świdnica	783	80,8	4,7	318	190
Trzebiechów	508	98,4	3,1	299	234
Zabór	384	88,3	2,3	232	150
Zielona Góra	3628	147,3	21,8	1034	287

- W 2011 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) pracowało 16,6 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 267 osób (wobec 327 średnio w województwie), przy czym najmniej pracujących w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie Zabór (150 osób na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najwięcej w gminie Babimost (437 osób).
- Udział kobiet w ogóle pracujących w powiecie wyniósł 41,7%, tj. o 7,6 p.proc. mniej niż średnio w województwie, a ich liczba zmniejszyła się w skali roku o 1,8%, przy wzroście liczby pracujących mężczyzn o 1,6%.
- Z ogółu pracujących w powiecie zielonogórskim 51,0% pracowało w przedsiębiorstwach usługowych, 45,6% – w przemyśle i budownictwie, a pozostałe 3,3% – w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie. Sektor prywatny koncentrował 65,6% ogółu pracujących (tj. o 0,8 p.proc. więcej niż średnio w województwie lubuskim).

Bezrobotni zarejestrowani w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

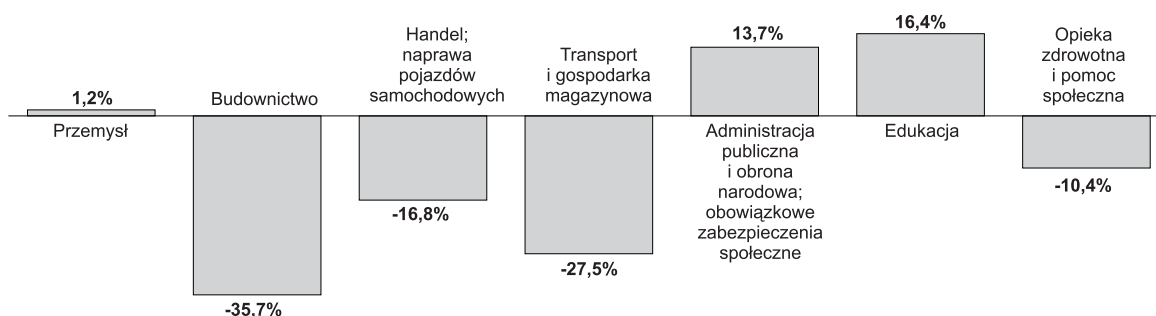
Wyszczególnienie	Ogółem	2010 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat zielonogórski	4583	108,8	100,0	2596	74
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost	160	101,9	3,5	103	40
Czerwieńsk	602	101,5	13,1	315	91
Kargowa	249	117,5	5,4	140	66
Nowogród Bobrzański	541	107,6	11,8	288	86
Sulechów	1360	121,1	29,7	814	76
Gminy wiejskie:					
Bojadła	217	133,1	4,7	107	101
Świdnica	236	85,8	5,1	129	57
Trzebiechów	163	105,2	3,6	96	75
Zabór	200	100,5	4,4	113	78
Zielona Góra	855	102,6	18,7	491	68

- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w powiecie zielonogórskim wyniosło 12,2 tys. osób i było o 2,9% niższe niż w 2010 r. Spadek przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 14,3%) oraz w handlu; naprawach pojazdów samochodowych (o 4,9%). Wyższe niż w 2010 r.

przeciętne zatrudnienie było m.in. w budownictwie (o 7,4%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 6,5%) oraz w przemyśle (o 3,2%).

- Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2011 r. wyniosła 4,6 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym były to 74 osoby (wobec 88 średnio w województwie), najwięcej w gminie Bojadła (101 osób), a najmniej w gminie Babimost (40 osób).
- W populacji bezrobotnych w powiecie zielonogórskim 56,6% stanowiły kobiety (wobec 55,3% średnio w województwie). Ich liczba wzrosła w stosunku do 2010 r. o 13,0%, przy wzroście liczby bezrobotnych mężczyzn o 3,8%.
- Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowiły odpowiednio 20,9% i 21,5% ogółu bezrobotnych w powiecie. Odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł w 41,5%, przy czym najwyższy był w gminach Czerwieńsk (48,2%) i Bojadła (47,5%), a najniższy w gminie Kargowa (37,3%).
- W końcu 2011 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 14,9%, co lokuje powiat zielonogórski w grupie 5 powiatów (nie licząc miast na prawach powiatu), w których stopa bezrobocia nie przekroczyła 15%.

Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w powiecie według wybranych sekcji w 2011 r.

- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie zielonogórskim w 2011 r. wyniosło 3037 zł (wobec 3074 średnio w województwie), przy czym wzrost przeciętnego wynagrodzenia w powiecie w ostatnich latach był bardziej dynamiczny od wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w województwie – w 2011 r. wyniósł 6,1% w skali roku (wobec 5,3% średnio w województwie lubuskim), a w 2010 – 4,7% (wobec 4,2%).

Kultura i turystyka

- W końcu grudnia 2011 r. w powiecie zielonogórskim funkcjonowało 30 bibliotek publicznych łącznie z filiami, tj. 11,8% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bibliotek nie uległa zmianie, wzrosła natomiast liczba wypożyczeń o 1,2%. W skali roku odnotowano spadek liczby woluminów księgozbioru o 0,3% oraz czytelników o 1,8%.

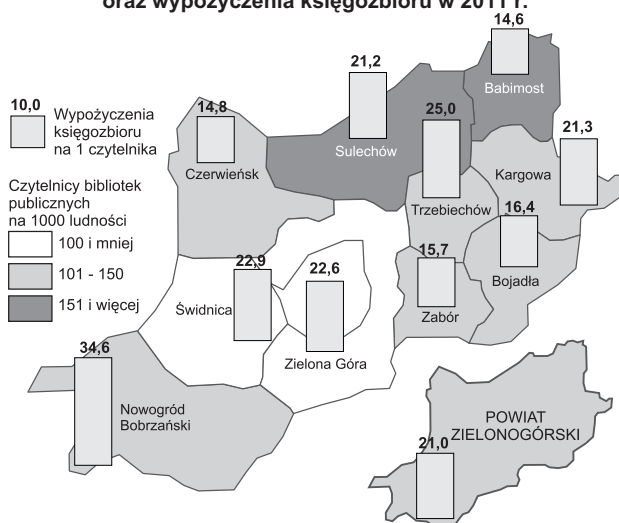
Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Powiat zielonogórski 2010	30	10	363,2	14165	288,6
2011	30	10	362,3	13904	292,2
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost	2	1	28,4	1808	26,3
Czerwieńsk	5	-	50,6	1359	20,2
Kargowa	2	-	23,8	771	16,4
Nowogród Bobrzański	3	-	40,5	1334	46,1
Sulechów	6	2	93,3	5331	113,3
Gminy wiejskie:					
Bojadła	2	-	22,6	428	7,0
Świdnica	2	-	16,7	398	9,1
Trzebiechów	1	1	14,1	365	9,1
Zabór	1	3	18,6	438	6,9
Zielona Góra	6	3	53,7	1672	37,7

- Najwięcej bibliotek publicznych i filii funkcjonowało w gminie miejsko-wiejskiej Sulechów oraz gminie wiejskiej Zielona Góra – po 20,0% ogółu bibliotek w powiecie. Najwięcej wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika odnotowano w gminie Nowogród Bobrzański – 35 woluminów, najmniej w gminie Babimost – 15 woluminów.

Czytelniccy bibliotek publicznych oraz wypożyczenia księgozbioru w 2011 r.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat zielonogórski 2009	6	506	54252
2011	7	659	74715
Gminy miejsko-wiejskie:			
Babimost	1	31	6740
Czerwieńsk	1	22	4630
Kargowa	1	49	7280
Nowogród Bobrzański	1	16	3360
Sulechów	1	435	42400
Gminy wiejskie:			
Zabór	1	16	2575
Zielona Góra	1	90	7730

Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2009 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu zielonogórskiego instytucje wzrosła o 153, tj. o 30,2%.

- Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w gminie Sulechów 66,0% ogólnej liczby imprez w powiecie. Najwyższą frekwencję odnotowano natomiast w gminie Babimost gdzie średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyło 217 osób.
- Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2011 r. w granicach powiatu zielonogórskiego funkcjonowało 16 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. 5,7% wszystkich obiektów w województwie.

Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

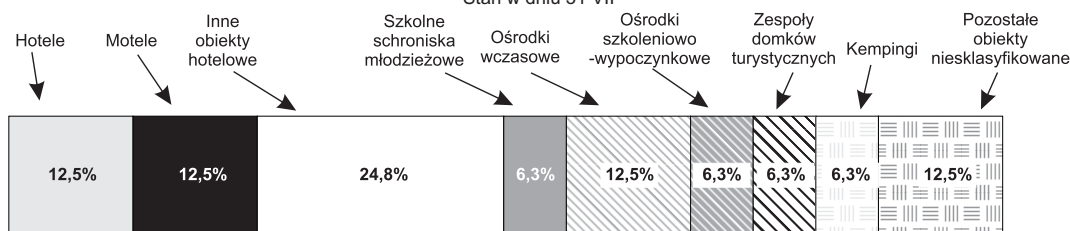
Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat zielonogórski 2010	17	14	865	703
2011	16	12	741	561
Gminy miejsko-wiejskie:				
Babimost	1	1	50	50
Czerwieńsk	1	1	23	23
Kargowa	4	1	157	9
Nowogród Bobrzański	1	1	39	27
Sulechów	3	3	215	215
Gminy wiejskie:				
Zabór	2	2	90	90
Zielona Góra	4	3	167	147

- Bazę noclegową powiatu tworzyły 8 obiektów hotelowych i 8 pozostałych obiektów zbiorowego zakwaterowania. Najwięcej obiektów znajdowało się w gminie Kargowa oraz Zielona Góra - po 25,0% ogólnej liczby obiektów w powiecie.
- W powiecie zielonogórskim do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 741 miejsc noclegowych, tj. o 14,3% mniej niż w 2010 r. Miejsca całoroczne stanowiły 75,7% wszystkich miejsc noclegowych.
- W 2011 r. w powiecie zielonogórskim obiekty zbiorowego zakwaterowania przyjęły 29,6 tys. turystów, w tym 23,6% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2010 r. odnotowano spadek liczby osób korzystających z noclegu - o 6,2%, przy czym zwiększyła się liczba turystów zagranicznych - o 30,5%.

Struktura turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w powiecie zielonogórskim w 2011 r.

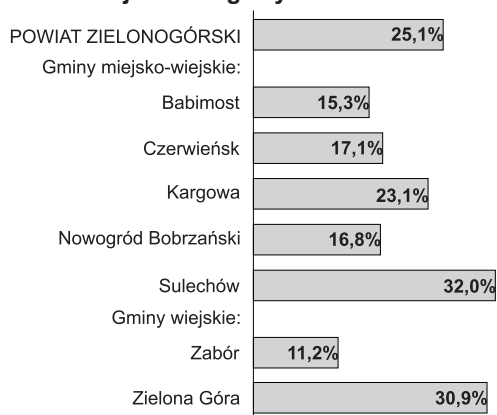
Stan w dniu 31 VII

Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Korzystający		Udzielone noclegi	
	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat zielonogórski 2010	31507	5341	71511	8589
2011	29550	6972	62186	10200
Gminy miejsko-wiejskie:				
Babimost	1519	807	2588	1208
Czerwieńsk	1145	59	4111	91
Kargowa	1114	-	6085	-
Nowogród Bobrzański	532	-	1379	-
Sulechów	16407	5276	25112	5276
Gminy wiejskie:				
Zabór.	1700	143	3411	507
Zielona Góra.	7133	687	19500	3118

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2011 r.

- o Najwięcej osób korzystało z obiektów zbiorowego zakwaterowania w gminie Sulechów, gdzie z noclegu skorzystało 55,5% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat.
- o W stosunku do 2010 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie zielonogórskim zmniejszyła się o 9,3 tys., tj. o 13,0%. Wzrosła natomiast liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 1,6 tys., a ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2011r. wynosił 16,4%, tj. o 4,4 p.proc. więcej niż w 2010 r.
- o O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie Sulechów (30,9%).

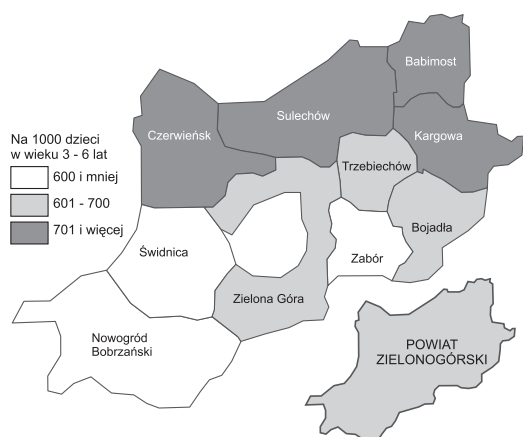
Edukacja i wychowanie

- o W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie zielonogórskim funkcjonowało 48 placówek wychowania przedszkolnego, tj. 9,9% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba wzrosła o 3 placówki. Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminie Sulechów (27,1% ogólnej liczby placówek w powiecie).

Wychowanie przedszkolne

Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym	
	ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat
Powiat zielonogórski 2010/2011	45	20	1880	2568	1776	736
2011/2012	48	21	2001	2791	1851	638
Gminy miejsko-wiejskie:						
Babimost	3	3	215	201	201	56
Czerwieńsk	8	5	334	341	282	68
Kargowa	2	1	129	202	123	54
Nowogród Bobrzański	4	1	175	228	181	32
Sulechów	13	5	485	865	460	192
Gminy wiejskie:						
Bojadła	1	1	90	90	90	27
Świdnica	3	-	-	116	-	25
Trzebiechów	3	2	90	113	82	27
Zabór	2	1	75	95	62	26
Zielona Góra	9	2	408	540	370	131

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2011/12

- Przedszkola stanowiły 43,8% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 ich liczba zwiększyła się o 1 przedszkole. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminach Czerwieńsk i Sulechów (po 23,8% ogółu), gdzie oferowano łącznie 40,9% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu zielonogórskiego. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadało 95 miejsc.
- W roku szkolnym 2011/2012 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 2,8 tys. dzieci, tj. o 8,7% więcej niż w poprzednim roku. Dzieci w przedszkolach stanowiły 66,3% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 2,9 p.proc. mniej niż w roku szkolnym 2010/2011. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 58 dzieci.

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat zielonogórski 2010/2011	39	5327	956
2011/2012	38	5224	1011
Gminy miejsko-wiejskie:			
Babimost	4	420	95
Czerwieńsk	5	549	122
Kargowa	2	371	66
Nowogród Bobrzański	4	565	106
Sulechów	8	1416	280
Gminy wiejskie:			
Bojadła	2	212	43
Świdnica	3	263	48
Trzebiechów	1	194	35
Zabór	4	236	62
Zielona Góra	5	998	154

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W powiecie zielonogórskim w roku szkolnym 2011/2012 działało 38 szkół podstawowych i w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba zmniejszyła się o 1 szkołę. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie Sulechów (21,1% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie).

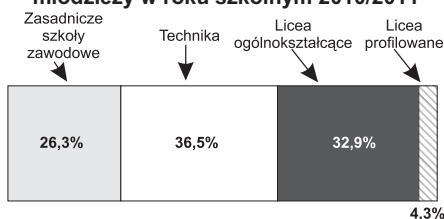
Gimnazja dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat zielonogórski 2010/2011	18	2828	953
2011/2012	18	2782	889
Gminy miejsko-wiejskie:			
Babimost	2	295	74
Czerwieńsk	1	218	81
Kargowa	2	184	57
Nowogród Bobrzański	1	267	98
Sulechów	4	903	289
Gminy wiejskie:			
Bojadła	1	107	37
Świdnica	1	161	49
Trzebiechów	1	111	42
Zabór	3	111	35
Zielona Góra	2	425	127

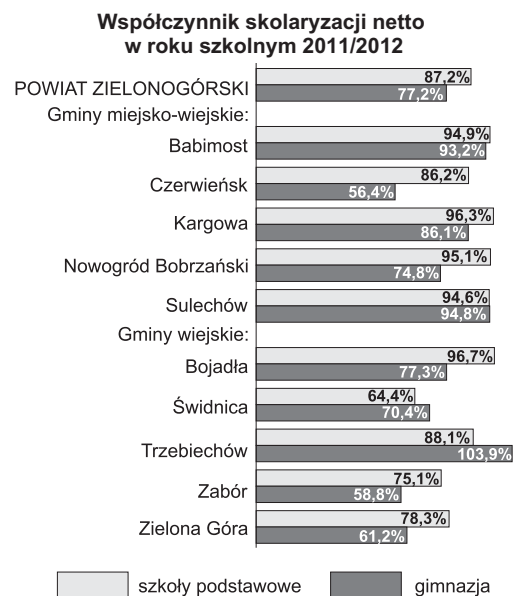
^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 5,2 tys. dzieci, tj. 9,1% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 liczba uczniów zmniejszyła się o 1,9%. W skali roku odnotowano wzrost liczby absolwentów szkół podstawowych (o 5,8%). Średnio na jedną szkołę w powiecie przypadało 137 uczniów.

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w roku szkolnym 2010/2011

- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie funkcjonowało 18 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół gimnazjalnych zlokalizowanych było w gminie Sulechów (22,2% ogólnej liczby szkół gimnazjalnych w powiecie).
- W gimnazjach kształciło się 2,8 tys. uczniów, tj. 8,6% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie. W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 liczba uczniów zmniejszyła się o 1,6%. W skali roku odnotowano również spadek liczby absolwentów szkół gimnazjalnych (o 6,7%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie zielonogórskim przypadają 155 uczniów.

- Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31.XII.2011 r. współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (uczniowie w wieku 7-12 lat) w roku szkolnym 2011/2012 wyniósł 87,2% i był o 1,2 p.proc. niższy niż w roku poprzednim. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie zielonogórskim 77,2% i był o 0,6 p.proc. niższy niż rok wcześniej.
- Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2011/2012 w powiecie zielonogórskim pozostawało 6 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 1,3 tys. uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu tworzyły 2 zasadnicze szkoły zawodowe, 2 licea ogólnokształcące, 1 technikum oraz 1 liceum profilowane.
- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie zielonogórskim działała również 1 szkoła policealna, w której kształciło się 10 osób.

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

- Czynna sieć wodociągowa w końcu 2011 r. w powiecie zielonogórskim miała długość 782,7 km. Na każde 100 km² powierzchni powiatu przypadało 49,9 km wodociągu, tj. 6,6% więcej niż przeciętnie w województwie. Najwyższe zagęszczenie sieci występowało w gminach: Zielona Góra (81,8 km na 100 km²) i Trzebiechów (60,9), a najniższe w gminie Kargowa (24,0).
- W końcu 2011 r. 13,7% ogółu ludności powiatu nie korzystało z sieci wodociągowej (wobec 10,4% w województwie). Najwyższy wskaźnik niekorzystających z wodociągu notowano w gminie Zielona Góra (27,4% ludności) i Kargowa (22,9% ludności), a najniższy w gminie Sulechów (2,8%).
- Przeciętne zużycie wody w 2011 r. na mieszkańca w gospodarstwie domowym wyniosło 29,6 m³, tj. o 1,3% mniej niż przeciętnie w województwie. Największe zużycie wody wystąpiło w gminach: Czerwieńsk (41,1 m³ na 1 mieszkańca) i Zabór (36,9 m³), a najniższe w gminach: Świdnica i Trzebiechów, odpowiednio 19,8 m³ i 21,2 m³ na 1 mieszkańca.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2011 r.

Stan 31 XII

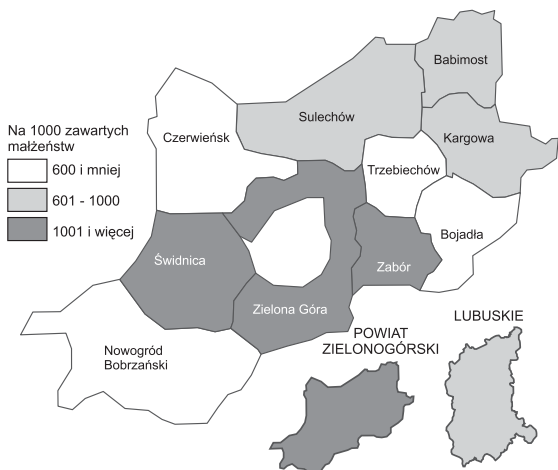
Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		Korzystający z sieci w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		Korzystający z sieci w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Powiat zielonogórski	782,7	49,9	86,3	406,7	25,9	50,6
Gmy miejsko-wiejskie:						
Babimost	42,3	45,5	81,1	44,4	47,7	71,0
Czerwieńsk	89,1	45,7	90,7	77,7	39,8	53,3
Kargowa	31,0	24,0	77,1	17,8	13,8	44,4
Nowogród Bobrzański	131,3	50,5	85,3	31,4	12,1	51,8
Sulechów	130,9	55,2	97,2	78,8	33,2	75,6
Gminy wiejskie:						
Bojadła	26,7	26,2	87,6	-	-	-
Świdnica	56,9	35,6	78,6	76,4	47,8	52,0
Trzebiechów	49,3	60,9	96,8	2,0	2,5	8,3
Zabór	46,1	49,6	93,5	4,9	5,3	24,7
Zielona Góra	179,1	81,8	72,6	73,3	33,5	29,6

- W końcu 2011 r. sieć kanalizacyjna powiatu zielonogórskiego miała długość 406,7 km. Zagęszczenie sieci kanalizacyjnej w powiecie wyniosło 25,9 km na 100 km² i było o 21,0% wyższe niż średnio w województwie. Najwyższy wskaźnik zanotowano w

gminach: Świdnica i Babimost, odpowiednio 47,8 km i 47,7 km na 100 km². Gmina Bojadła nie jest wyposażona w sieć kanalizacyjną.

- Połowa (50,6%) ludności powiatu korzystała z sieci kanalizacyjnej. Wskaźnik ten jest niższy o 6,6 p.proc. od przeciętnej w województwie. Spośród gmin powiatu największy odsetek ludności korzystającej z kanalizacji odnotowano w gminach Sulechów (75,6%) i Babimost (71,0%), a najmniejszy w gminie Trzebiechów (8,3%).
- W powiecie zielonogórskim w końcu 2011 r. w gospodarstwach domowych było 29,5 tys. odbiorców energii elektrycznej. Zużyta przez nich energia stanowiła 9,9% ogółu energii zużytej w województwie. Na obszarach wiejskich powiatu zielonogórskiego wykorzystano 67,6% energii zużytej w powiecie.
- Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę w gospodarstwach domowych wyniosło 2493 kWh, tj. o 20,4% więcej niż przeciętnie w województwie, a w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wyniosło 788 kWh.

Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

- W końcu 2011 r. sieć gazowa w powiecie zielonogórskim stanowiła 16,2% sieci w województwie i miała długość 600,5 km. W przeliczeniu na 100 km² powierzchni było to 38,3 km, tj. o 44,5% więcej niż przeciętnie w województwie.
- W gospodarstwach domowych powiatu zielonogórskiego było 15,3 tys. odbiorców gazu. Średnio każdy odbiorca w gospodarstwach domowych zużył 1076 m³ gazu, tj. o 61,8% więcej niż przeciętnie w województwie.
- W 2011 r. w powiecie zielonogórskim oddano do użytkowania 454 mieszkania, tj. o 58 więcej niż przed rokiem. Większość nowych mieszkań (80,8%) przekazali inwestorzy w budownictwie indywidualnym. Najwięcej mieszkań przybyło w gminach Zielona Góra (181 mieszkań), Sulechów (92) i Świdnica (48).

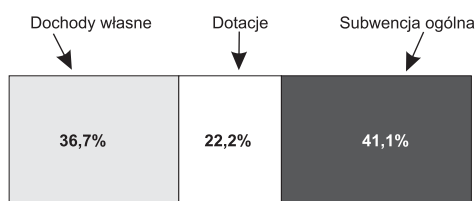
◦ Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 121,1 m² i była większa o 23,6% od przeciętnej w województwie. Największe mieszkania powstały w gminach Świdnica (151,0 m²) i Czerwieńsk (148,0 m²), a najmniejsze w gminach Babimost (88,9 m²) i Sulechów (100,8 m²).

Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Powiat zielonogórski	454	2243	54984	121,1
Gminy miejsko-wiejskie:				
Babimost	18	83	1600	88,9
Czerwieńsk	29	172	4291	148,0
Kargowa	20	99	2285	114,3
Nowogród Bobrzański	23	115	2745	119,3
Sulechów	92	357	9278	100,8
Gminy wiejskie:				
Bojadła	5	25	592	118,4
Świdnica	48	276	7247	151,0
Trzebiechów	5	30	713	142,6
Zabór	33	187	4510	136,7
Zielona Góra	181	899	21723	120,0

- Liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw w powiecie wyniosła 1018 i była o 59,6% wyższa niż w województwie (638). Najwyższą wartość tego wskaźnika zanotowano w gminie Zabór (2357), a najniższą w gminie Bojadła (192).

Struktura dochodów powiatu zielonogórskiego według rodzajów w 2011 r.

Finanse publiczne

- W 2011 r. dochody powiatu zielonogórskiego wyniosły 68,3 mln zł i były o 5,8% wyższe niż w 2010 r., natomiast wydatki zmniejszyły się o 4,5% do 69,9 mln zł. W rezultacie w 2011 r. wynik budżetu powiatu zielonogórskiego ukształtował się na poziomie minus 1,6 mln zł (wobec minus 8,6 mln zł w 2010 r.), a relacja wyniku do dochodu uległa poprawie z minus 13,4% w 2010 r. do minus 2,4% w 2011 r.

- W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody powiatu zielonogórskiego wyniosły 730 zł i były o 27,0% niższe od przeciętnych dochodów powiatów w województwie. Wydatki natomiast w wysokości 747 zł na 1 mieszkańca były o 26,7% niższe od średnich wydatków powiatów na mieszkańca w województwie.

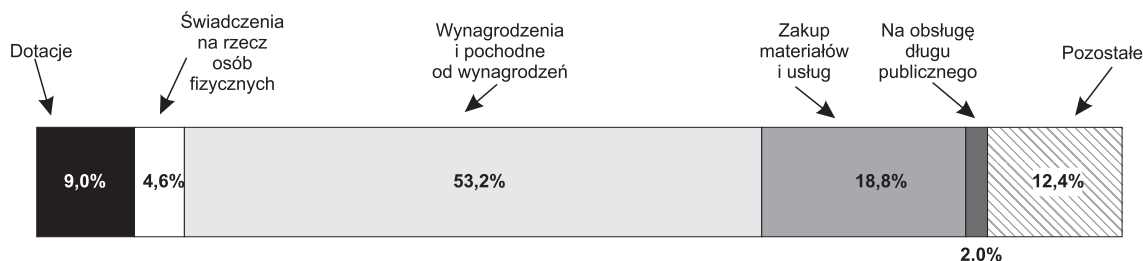
Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2011 r.

Wyszczególnienie	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	W tym wydatki	
				bieżące	inwestycyjne
W ZŁ					
Dochody i wydatki budżetu powiatu zielonogórskiego	730,05	268,30	747,40	668,24	79,16
Dochody i wydatki budżetów gmin					
Gminy razem	2803,96	1578,10	2839,53	2411,57	425,46
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost	3964,13	2656,82	3249,89	2890,13	359,76
Czerwieńsk	3257,49	1562,47	3407,71	2687,67	704,52
Kargowa	2840,37	1429,42	2900,74	2285,89	614,84
Nowogród Bobrzański	2484,25	1258,14	2358,80	2201,12	157,68
Sulechów	2409,17	1434,64	2493,55	2289,34	204,21
Gminy wiejskie:					
Bojadła	2587,22	926,57	2921,14	2399,73	521,42
Świdnica	3161,76	2017,82	3315,93	2559,30	756,63
Trzebiechów	2858,71	1247,56	2616,65	2385,32	231,33
Zabór	2841,17	1415,55	2750,74	2377,16	373,57
Zielona Góra	2790,40	1700,24	3006,97	2389,52	613,15

2010 = 100					
Dochody i wydatki budżetu powiatu zielonogórskiego	105,3	108,0	95,1	107,0	48,9
Dochody i wydatki budżetów gmin					
Gminy razem	94,0	112,8	81,7	103,9	37,6
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost	106,5	159,5	65,5	112,5	15,0
Czerwieńsk	85,4	119,0	76,4	102,4	38,3
Kargowa	113,8	132,3	84,2	105,3	48,4
Nowogród Bobrzański	79,5	84,5	79,3	103,2	18,7
Sulechów	84,7	98,2	77,3	101,4	21,1
Gminy wiejskie:					
Bojadła	104,9	126,1	98,3	100,4	89,4
Świdnica	92,2	130,8	86,3	109,8	50,1
Trzebiechów	102,4	132,3	78,8	93,7	29,9
Zabór	106,2	107,2	90,1	101,6	52,5
Zielona Góra	106,9	114,0	95,5	106,5	78,7

- Udział subwencji ogólnej w ogóle dochodów budżetu powiatu zielonogórskiego w 2011 r. wyniósł 41,1% (wobec 40,0% średnio w powiatach województwa). Dalsze 36,7% stanowiły dochody własne, a 22,2 – dotacje (wobec odpowiednio 27,3% i 32,6% średnio w powiatach).
- W 2011 r. dochody budżetu powiatu zielonogórskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 1,7 mln zł (tj. o 63,0% mniej niż w 2010 r.), co stanowiło 2,7% ogółu dochodów powiatu.
- Z ogółu wydatków powiatu zielonogórskiego 89,4% stanowiły wydatki bieżące. Dalsze 10,6% przeznaczono na wydatki majątkowe (wobec 15,1% średnio w powiatach w województwie). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 79 zł, tj. były o 48,0% niższe niż średnio w powiatach, a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2010 r. – o 51,1% niższe.

Struktura wydatków bieżących powiatu zielonogórskiego w 2011 r.

- Dochody gmin powiatu zielonogórskiego zbiorczo wyniosły 262,1 mln zł i były o 5,6% niższe od notowanych 2010 r., natomiast wydatki zmniejszyły się w skali roku o 17,9% do poziomu 265,5 mln zł. W rezultacie łączny wynik budżetów gmin powiatu uległ poprawie z minus 45,7 mln zł w 2010 r. do minus 3,3 mln zł w 2011 r., a relacja wyniku do dochodów budżetów gmin wyniosła minus 1,3% (wobec minus 16,5% w 2010 r.).
- Dochody gmin powiatu zielonogórskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 2804 zł, w tym dochody własne 1578 zł. Wydatki na 1 mieszkańca gminy w powiecie zielonogórskim wyniosły 2840 zł, w tym wydatki bieżące 2412 zł.
- Dochody własne gmin powiatu zielonogórskiego stanowiły średnio 56,3% ogółu dochodów, przy czym udział ten kształtował się na poziomie od 35,8% w gminie Bojadła, do 67,0% w gminie Babimost. Dalsze 25,8% ogółu dochodów gmin powiatu zielonogórskiego zapewniała subwencja ogólna, a 17,9% - dotacje.
- W 2011 r. dochody budżetów gmin powiatu zielonogórskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły łącznie 15,0 mln zł (tj. o 57,9% mniej niż w 2010 r.), co stanowiło 5,4% ogółu dochodów gmin w powiecie. W ujęciu wartościowym największe środki unijne zasiliły budżet gmin: Czerwieńsk (3,8 mln zł, tj. 10,1% ogółu dochodów budżetu), Babimost (3,0 mln zł, tj. 12,8%) oraz Świdnica (2,2 mln zł, tj. 10,5%).
- Wydatki bieżące gmin powiatu zielonogórskiego stanowiły 84,9% ogółu wydatków (było to o 5,2 p.proc. więcej niż średnio w gminach województwa lubuskiego). Pozostałe 15,1% ogółu wydatków stanowiły wydatki majątkowe (wobec 20,3% średnio w gminach w województwie lubuskim), w tym 15,0% - wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 425 zł, tj. były niższe niż średnio w gminach w województwie (o 27,9%), a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2010 r. – o 62,4% niższe.

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminach powiatu zielonogórskiego w 2011 r.

Wyszczególnienie	Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
	w tys. zł	2010 = 100	dochody budżetów ogółem = 100
Gminy razem	14969,9	42,1	5,4
Gminy miejsko-wiejskie:			
Babimost	2999,7	51,4	12,8
Czerwieńsk	3803,4	45,1	10,1
Kargowa	1154,6	x	7,9
Nowogród Bobrzański	757,1	19,9	2,6
Sulechów	416,9	3,9	0,5
Gminy wiejskie:			
Bojadła	343,8	x	4,2
Świdnica	2200,7	41,3	10,5
Trzebiechów	785,1	224,2	8,4
Zabór	1080,9	139,4	10,7
Zielona Góra	1427,8	388,6	3,0

Podmioty gospodarki narodowej

- W końcu grudnia 2011 r. w powiecie zielonogórskim zarejestrowanych było 8,3 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. 7,9% wszystkich podmiotów w województwie lubuskim. W porównaniu z 2010 r. liczba podmiotów wzrosła o 171, tj. o 2,1%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodo- wych ^Δ	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa ryнку nieruchomości ^Δ	Pozostałe sekcje
Powiat							
zielonogórski 2010	8100	792	1123	2143	602	525	2915
2011	8271	817	1144	2163	607	547	2993
Gminy miejsko-wiejskie:							
Babimost	483	52	55	108	27	48	193
Czerwieńsk	667	64	101	159	63	57	223
Kargowa	529	65	97	161	26	17	163
Nowogród Bobrzański	614	55	126	143	43	50	197
Sulechów	2532	228	302	694	162	272	874
Gminy wiejskie:							
Bojadła	161	17	27	44	10	2	61
Świdnica	611	58	75	153	56	26	243
Trzebiechów	183	18	19	45	11	4	86
Zabór	330	41	57	73	26	6	127
Zielona Góra	2161	219	285	583	183	65	826

- Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejsko-wiejskiej Sulechów oraz gminie wiejskiej Zielona Góra odpowiednio 30,6% i 26,1% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.
- W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu miały podmioty z grupy sekcji „pozostałych”(36,2% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z sekcji handel naprawa pojazdów samochodowych (26,2%).

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym					
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Powiat zielonogórski							
2010	8100	477	165	431	42	238	6199
2011	8271	516	168	454	42	266	6271
Gminy miejsko-wiejskie:							
Babimost	483	14	8	20	3	23	351
Czerwieńsk	667	42	13	40	2	27	471
Kargowa	529	32	7	39	3	16	403
Nowogród Bobrzański	614	31	14	29	4	30	451
Sulechów	2532	160	47	168	15	61	1814
Gminy wiejskie:							
Bojadła	161	8	6	5	1	7	126
Świdnica	611	49	12	28	4	26	481
Trzebiechów	183	14	6	6	2	5	140
Zabór	330	13	4	10	2	16	261
Zielona Góra	2161	153	51	109	6	55	1773

- Spółki handlowe stanowiły w powiecie zielonogórskim 6,2% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, w tym 168 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (6,1% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie Sulechów (31,0% ogółu spółek handlowych w powiecie).

POWIAT ŻAGAŃSKI

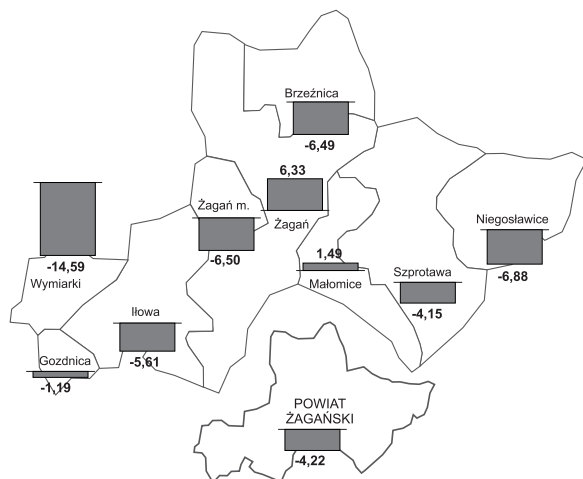
- Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w populacji ogółem wyniósł 18,7%, osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 65,3%, a w wieku poprodukcyjnym 16,0%. Najwyższym udziałem osób w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem charakteryzowały się gmina Niegosławice i wiejska część gminy Szprotawa (po 21,7%), natomiast najwyższy udział ludności w wieku poprodukcyjnym odnotowano na terenie miast gmin Iłowa i Szprotawa (po 18,3%).
- W gminie Wymiarki liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym należała do najniższych w powiecie (49).

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		na 1000 ludności			
Powiat żagański	2010	5,31	10,14	9,76	0,39
	2011	5,32	9,12	10,21	-1,09
Gminy miejskie:					
Gozdnica		4,76	9,22	12,49	-3,27
Żagań		5,42	7,96	8,75	-0,78
Gminy miejsko-wiejskie:					
Iłowa		5,05	8,97	11,77	-2,80
Małomice		7,25	9,85	13,19	-3,34
Szprotawa		5,01	9,07	10,26	-1,19
Gminy wiejskie:					
Brzeźnica		4,67	9,87	11,94	-2,08
Niegosławice		4,73	11,39	8,60	2,79
Wymiarki		7,70	10,94	10,53	0,41
Żagań		4,93	10,70	10,70	x

- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, kształtował się w 2011 r., tak jak w poprzednim roku, na poziomie 5,3, plasując powiat żagański (razem z powiatami strzelecko-drezdeneckim, krośnieńskim i świebodzińskim) na 2 miejscu w województwie. W 2011 r. liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była największa w gminie Wymiarki (7,7), natomiast najmniejsza w miejskiej części gminy Iłowa (4,2).
- Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2011 r. wyniósł 9,1 wobec 10,1 w 2010 r. Pod względem wartości tego wskaźnika powiat zajmował ostatnie miejsce wśród pozostałych powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik urodzeń żywych odnotowano w gminie Niegosławice (11,4), a najniższy w gminie miejskiej Żagań (8,0).

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2011 r.

- Współczynnik zgonów na 1000 ludności osiągnął poziom 10,2 (przed rokiem 9,8) i był jednym z najwyższych wśród pozostałych powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik zgonów na 1000 ludności odnotowano w wiejskiej części gminy Małomice (17,2), natomiast najniższa umieralność wystąpiła w gminie Niegosławice (8,6).
- W 2011 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w powiecie wyniósł minus 1,1 (w 2010 r. – 0,4) i był najniższy w województwie. W przeliczeniu na 1000 ludności najniższy przyrost naturalny wystąpił w wiejskiej części gminy Małomice (minus 6,9), natomiast najwyższy w gminie Niegosławice (2,8).
- Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności osiągnęło wartość minus 4,2 (w 2010 r. minus 3,4). Największy odpływ ludności wystąpił w gminie Wymiarki (minus 14,6 osoby na 1000 ludności), natomiast największy napływ ludności na pobyt stały odnotowano w wiejskiej części gminy Małomice (11,5 osoby na 1000 ludności).

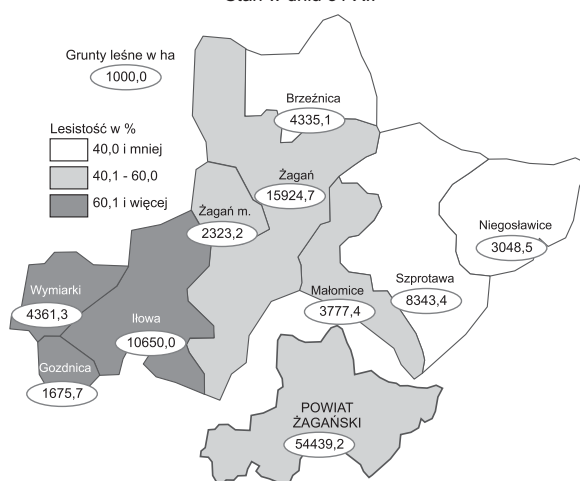
Środowisko i ekologia

- W końcu 2011 r. grunty leśne powiatu żagańskiego zajmowały obszar 54439,2 ha stanowiąc 7,7% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 52475,5 ha porastały 46,4% powierzchni powiatu.
- Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w Gozdnicy (67,9).

- W 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu żagańskiego wynosiła 29500,1 ha, co stanowiło 2,1% powierzchni geograficznej województwa i 26,1% powierzchni geograficznej powiatu. W porównaniu z 2010 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody nie uległa zmianie.
- Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowała się gmina wiejska Żagań (7,5%), a najmniejszym miasto Żagań (0,1%).
- Żagański jest 6. powiatem w województwie pod względem zużycia wody ogółem (za krośnieńskim, żarskim, gorzowskim, miastami Gorzów Wlkp. i Zielona Góra). W 2011 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 74,4 m³, tj. o 11,7 m³ mniej niż średnio w województwie.

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

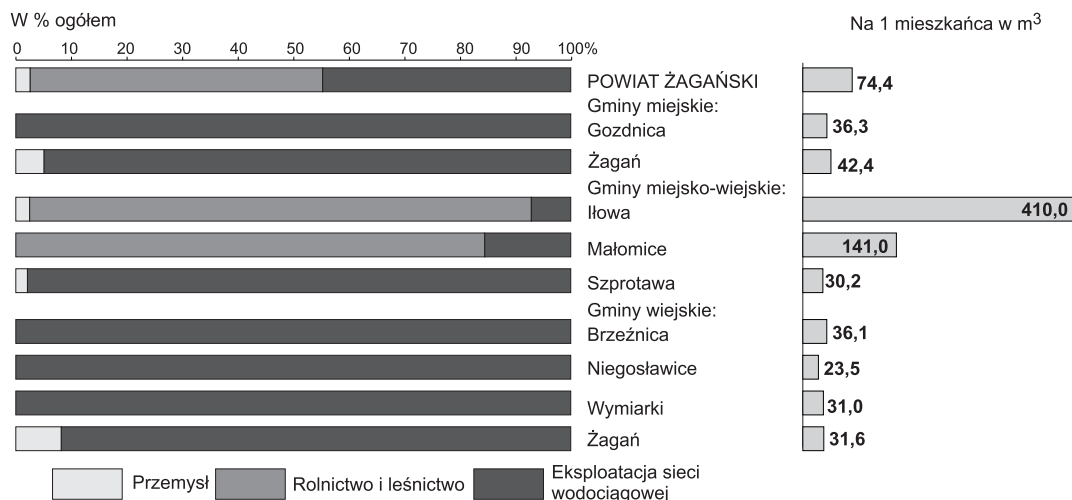
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne	
w ha					
Powiat żagański	29500,1	158,2	29040,1	214,8	78
	2011	158,2	29040,1	214,8	80
Gminy miejskie:					
Gozdnicza	1517,0	-	1517,0	-	-
Żagań	150,0	-	150,0	-	3
Gminy miejsko-wiejskie:					
Łłowa	7853,5	-	7721,0	132,5	9
Małomice	804,7	-	759,0	45,7	11
Szprotawa	2629,3	152,3	2390,0	-	29
Gminy wiejskie:					
Brzeźnica	1047,8	5,9	1034,1	7,8	9
Niegostawice	5408,0	-	5408,0	-	3
Wymiarki	1572,9	-	1571,0	1,9	3
Żagań	8516,9	-	8490,0	26,9	13

- Najwięcej – 52,7% zużytej wody – wykorzystano do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie, 44,7% – eksploatując sieć wodociagową, a pozostałe 2,6% zużyto na cele produkcyjne w przemyśle. W gminach o największym zużyciu wody w

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2011 r.

przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano w rolnictwie i leśnictwie (obszar wiejski gminy Iłowa – 97,8% oraz obszar wiejski gminy Małomice – 96,2%). Najwięcej wody na cele produkcyjne w przemyśle zużyto w mieście Iłowa (19,3%) oraz na terenie gminy wiejskiej Żagań (8,2%). Wielkość zużycia wody w pozostałych gminach jest zdeterminowana eksploatacją sieci wodociągowej.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
		w dam ³				
Powiat żagański 2010	1843,9	1426,0	10,2	417,9	415,9	44,6
2011	1772,9	1348,0	10,7	424,9	422,9	45,1
Gminy miejskie:						
Gozdnica	96,6	-	-	96,6	96,6	-
Żagań	900,0	900,0	-	-	-	82,5
Gminy miejsko-wiejskie:						
Iłowa	131,0	129,0	-	2,0	-	53,2
Małomice	78,0	78,0	100,0	-	-	65,9
Szprotawa	438,8	113,0	-	325,8	325,8	18,2
Gminy wiejskie:						
Brzeźnica	13,0	13,0	100,0	-	-	11,2
Niegosławice	62,5	62,0	-	0,5	0,5	39,6
Wymiarki	8,0	8,0	100,0	-	-	19,3
Żagań	45,0	45,0	100,0	-	-	15,4

- W 2011 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 1772,9 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2010 r. nastąpił spadek o 3,9% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w mieście Żagań (50,8% ogółu), natomiast najmniej na obszarze wiejskim gminy Iłowa (0,4% wartości ogółem). Oczyszczaniu biologicznemu poddano 10,7% ścieków.
- Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 45,1% ogółu mieszkańców powiatu (w 2010 r. 44,6%). Niski udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat żagański na ostatniej lokacie w województwie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Małomice (97,6%), Iłowa (84,5%) i Żagań (82,5%), najniższym gmina Brzeźnica (11,2%).

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
	w tys. zł			
Powiat żagański 2010		27233,0		4114,8
2011		15402,2		527,7
Gminy miejskie:				
Gozdnica		1827,0		-
Żagań		1236,2		-
Gminy miejsko-wiejskie:				
Iłowa		1414,0		319,0
Małomice		71,7		5,5
Szprotawa		9003,8		123,0
Gminy wiejskie:				
Niegosławice		1268,4		-
Wymiarki		123,1		42,0
Żagań		458,0		38,2

- W 2011 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 15,4 mln zł, tj. 186 zł w przeliczeniu na mieszkańca (6. lokata w województwie lubuskim). Najwięcej – 92,1% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, 4,4% na gospodarkę odpadami, ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb oraz ochronę wód podziemnych i powierzchniowych, 3,4% na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu oraz 0,1% na pozostałą działalność z zakresu ochrony środowiska.
- Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano na obszarze wiejskim gminy Szprotawa, gdzie wydano 58,5% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 964 zł.
- Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 0,5 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 6 zł. Większość środków – 91,0% przeznaczono na ujęcia i doprowadzenia wody, a pozostałe 9,0% na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody. Najwięcej – 60,5% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano na obszarze wiejskim gminy Iłowa.

- Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki własne (stanowiące 60,1% ogółu zainwestowanych środków), środki z zagranicy stanowiły 24,6%, natomiast fundusze ekologiczne oraz kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe) stanowiły odpowiednio 9,1% i 6,2% ogółu wydatkowanych kwot.

Rynek pracy

- W 2011 r. liczba pracujących w powiecie żagańskim była o 0,6% większa niż w roku poprzednim, a jej udział w ogóle pracujących w województwie zwiększył się o 0,1 p.proc. do 4,9%. Jednocześnie zmniejszyła się liczba zarejestrowanych bezrobotnych (o 9,9%), którzy stanowili 10,2% ogółu bezrobotnych w województwie (tj. o 1,1 p.proc. mniej niż w 2010 r.).

Pracujący w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2010 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat żagański	10640	100,6	100,0	5781	198
Gminy miejskie:					
Gozdnica	388	98,5	3,6	202	180
Żagań	4674	106,3	43,9	2707	265
Gminy miejsko-wiejskie:					
Iłowa	1240	104,9	11,7	531	269
Małomice	261	75,0	2,5	159	74
Szprotawa	2765	94,8	26,0	1496	196
Gminy wiejskie:					
Brzeźnica	172	98,3	1,6	118	69
Niegostawice	243	97,6	2,3	120	83
Wymiarki	354	106,0	3,3	175	216
Żagań	543	92,8	5,1	273	115

- W 2011 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) pracowało 10,6 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 198 osób (wobec 327 średnio w województwie), przy czym najmniej pracujących w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie Brzeźnica (69 osób na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najwięcej w gminie Iłowa (269 osób) oraz w gminie miejskiej Żagań (265 osób).
- Udział kobiet w ogóle pracujących w powiecie wyniósł 54,3%, tj. o 5,0 p.proc. więcej niż średnio w województwie, a ich liczba wzrosła w skali roku o 2,7%, przy spadku liczby pracujących mężczyzn o 1,9%.
- Z ogółu pracujących w powiecie żagańskim 62,1% pracowało w przedsiębiorstwach usługowych, a 35,4% – w przemyśle i budownictwie. Pozostałe 2,5% ogółu pracujących związanych było z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem. Sektor prywatny koncentrował 57,8% ogółu pracujących (tj. o 7,0 p.proc. mniej niż średnio w województwie lubuskim).

Bezrobotni zarejestrowani w 2011 r.

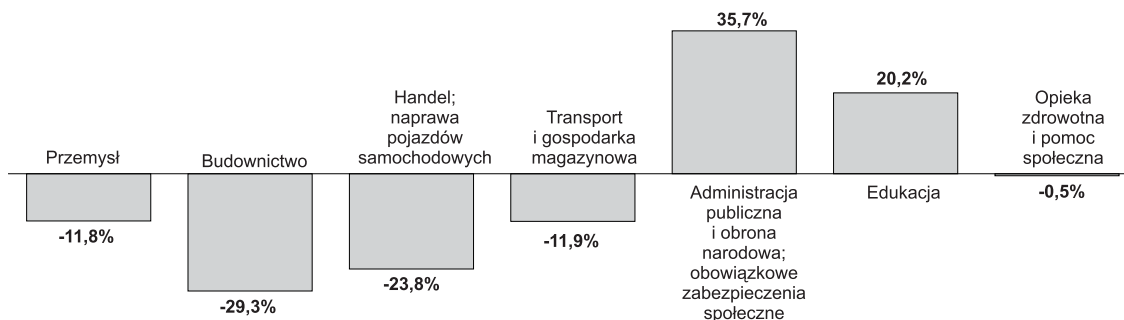
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2010 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat żagański	6023	90,1	100,0	3431	112
Gminy miejskie:					
Gozdnica	273	86,7	4,5	155	126
Żagań	1590	84	26,4	925	90
Gminy miejsko-wiejskie:					
Iłowa	569	93,9	9,4	340	124
Małomice	497	84,4	8,3	257	141
Szprotawa	1650	93,2	27,4	917	117
Gminy wiejskie:					
Brzeźnica	317	98,4	5,3	177	128
Niegostawice	419	92,1	7,0	246	143
Wymiarki	191	94,1	3,2	108	117
Żagań	517	97	8,6	306	110

- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w powiecie żagańskim wyniosło 9,6 tys. osób i było o 0,6% niższe niż w 2010 r. Spadek przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w przedsiębiorstwach prowadzących działalność w zakresie administrowania i działalność wspierającą (o 28,6%) oraz administracji publicznej i obrony narodowej; obowiązkowych zabezpieczeń społecznych (o 8,5%). Wyższe niż w 2010 r. przeciętne zatrudnienie było m.in. w budownictwie (o 30,5%), w przemyśle (o 2,0%) oraz w handlu; naprawach pojazdów samochodowych (o 1,0%).

- o Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2011 r. wyniosła 6,0 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 112 osób (wobec 88 średnio w województwie), najwięcej w gminach Niegostawice (143 osoby) i Małomice (141 osób), a najmniej w gminie miejskiej Żagań (90 osób).
- o W populacji bezrobotnych w powiecie żagańskim 57,0% stanowiły kobiety (wobec 55,3% średnio w województwie). Ich liczba zmniejszyła się w stosunku do 2010 r. o 7,6%, przy spadku liczby bezrobotnych mężczyzn o 12,8%.

Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w powiecie według wybranych sekcji w 2011 r.

- o Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowiły odpowiednio 20,2% i 20,0% ogółu bezrobotnych w powiecie. Odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł w 52,9%, przy czym najwyższy był w gminie Małomice (62,2%) i Niegostawice (59,4%), a najniższy w gminie Wymiarki (41,4%) oraz w gminie wiejskiej Żagań (47,8%).
- o W końcu 2011 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 25,7% i była to najwyższa wartość wskaźnika wśród powiatów województwa lubuskiego (wobec 15,4% średnio w województwie).
- o Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie żagańskim kształtuje się na poziomie niższym niż średnio w województwie (w 2011 r. o 11,5%, tj. wyniosło 2720 zł). W ostatnich latach wzrost przeciętnego wynagrodzenia w skali roku był jednak bardziej dynamiczny od wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w województwie; w 2011 r. wyniósł 6,2% (wobec 5,3% średnio w województwie lubuskim), a w 2010 r. – 5,5% (wobec 4,2%).

Kultura i turystyka

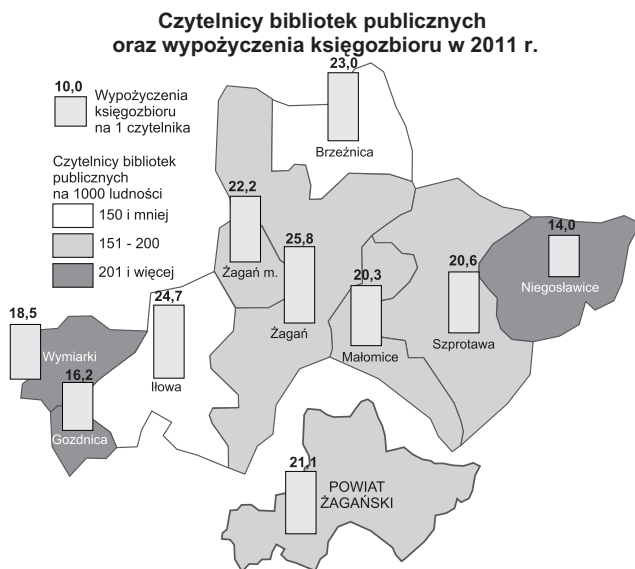
- o W końcu grudnia 2011 r. w powiecie żagańskim funkcjonowało 29 bibliotek publicznych łącznie z filiami, tj. 11,4% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bibliotek nie uległa zmianie, zmniejszyła się natomiast liczba woluminów księgozbioru o 1,2%, liczba czytelników o 0,9% oraz liczba wypożyczeń o 2,7%.

Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Powiat żagański 2010	29	5	416,0	14524	311,6
2011	29	3	410,8	14387	303,2
Gminy miejskie:					
Gozdnica	1	-	14,0	791	12,8
Żagań	6	-	125,7	4698	104,4
Gminy miejsko-wiejskie:					
Iłowa	1	-	20,8	606	15,0
Małomice	1	-	19,5	660	13,4
Szprotawa	6	2	88,5	4370	90,0
Gminy wiejskie:					
Brzeźnica	2	-	21,4	494	11,4
Niegostawice	4	1	37,1	942	13,2
Wymiarki	1	-	10,6	544	10,0
Żagań	7	-	73,2	1282	33,1

- Najwięcej bibliotek prowadziło działalność na terenie gminy wiejskiej Żagań – 24,1% ogółu bibliotek w powiecie. Najwięcej wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika odnotowano w gminie wiejskiej Żagań – 26 woluminów, najmniej wypożyczył czytelnik w gminie Niegosławice – 14 woluminów.
- Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2009 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu żagańskiego instytucje zmalała o 49, tj. o 8,3%.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat żagański	2009 13	588	123515
	2011 9	539	95445
Gmina miejska			
Żagań	1	89	45586
Gminy miejsko-wiejskie:			
Iłowa	1	182	9859
Malomice	4	59	16969
Szprotawa	1	128	18450
Gminy wiejskie:			
Niegosławice	1	63	1581
Wymiarki	1	18	3000

- Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w gminie Iłowa 33,8% ogólnej liczby imprez w powiecie. Najwyższą frekwencję odnotowano w gminie Żagań – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyły 512 osób.
- Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2011 r. w granicach

powiatu żagańskiego funkcjonowało 8 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. 2,9% wszystkich obiektów w województwie.

Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

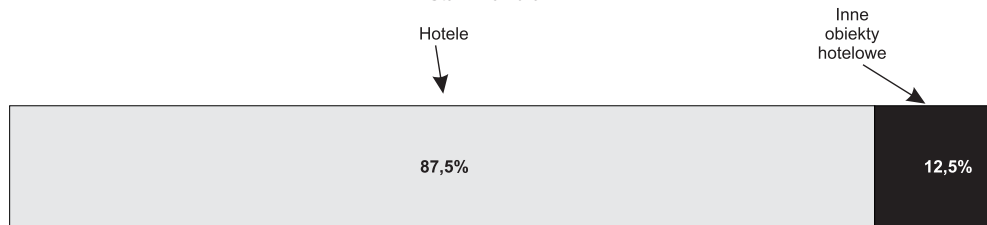
Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat żagański	7	7	301	301
	8	8	345	345
Gmina miejska				
Żagań	4	4	136	136
Gminy miejsko-wiejskie:				
Iłowa	2	2	114	114
Szprotawa	2	2	95	95

- Bazę noclegową powiatu żagańskiego tworzyło 8 obiektów hotelowych. Najwięcej obiektów znajdowało się w gminie miejskiej Żagań 50% ogólnej liczby obiektów w powiecie.

Struktura turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w powiecie żagańskim w 2011 r.

Stan w dniu 31 VII

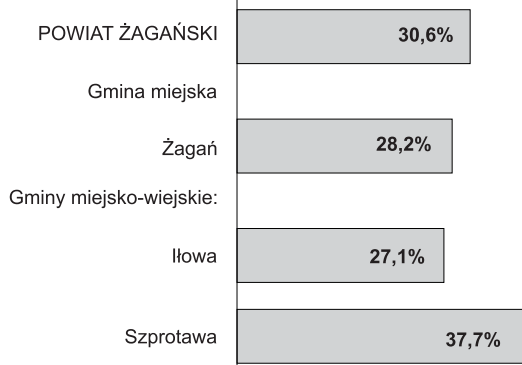
- W powiecie żagańskim do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 345 miejsc noclegowych, tj. o 14,6% więcej niż w 2010 r. Miejsca całoroczne stanowią 100,0% wszystkich miejsc noclegowych.

Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie		Korzystający		Udzielone noclegi	
		ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat żagański	2010	26060	1773	37251	2352
	2011	24990	1810	37247	2750
Gmina miejska					
Żagań		9579	138	13731	138
Gminy miejsko-wiejskie:					
Iłowa		4575	1116	10402	2042
Szprotawa		10836	556	13114	570

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2011 r.

- ° W 2011 r. w powiecie żagańskim obiekty zbiorowego zakwaterowania przyjęły 25,0 tys. turystów, w tym 7,2% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2010 r. odnotowano spadek liczby osób korzystających z noclegu - o 4,1%, przy czym zwiększyła się liczba turystów zagranicznych - o 10,2%.
- ° Najwięcej osób korzystało z obiektów zbiorowego zakwaterowania w gminie Szprotawa, gdzie z noclegu skorzystało 43,4% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat.
- ° W stosunku do 2010 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie żagańskim utrzymała się na podobnym poziomie. Zwiększyła się natomiast liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 0,4 tys., a ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2011 r. wyniósł 7,4%, tj. o 1,1 p.proc. więcej niż w 2010 r.
- ° O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie Szprotawa (37,7%).

Edukacja i wychowanie

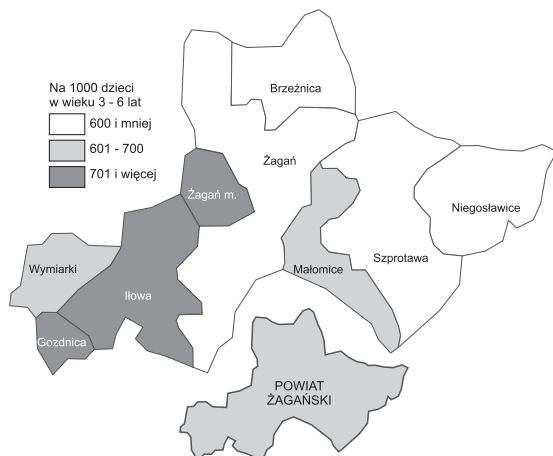
- ° W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie żagańskim funkcjonowały 34 placówki wychowania przedszkolnego, tj. 7,0% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba zmniejszyła się o 4 placówki. Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminie miejskiej Żagań (32,4% ogólnej liczby placówek w powiecie).

Wychowanie przedszkolne

Wyszczególnienie		Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym	
		ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat
Powiat żagański	2010/2011	38	13	1450	2059	1344	642
	2011/2012	34	13	1486	2235	1439	600
Gminy miejskie:							
Gozdnica		1	1	94	94	94	20
Żagań		11	6	745	866	694	187
Gminy miejsko-wiejskie:							
Iłowa		3	1	143	197	143	56
Małomice		2	1	100	124	109	34
Szprotawa		7	3	364	575	365	176
Gminy wiejskie:							
Brzeźnica		3	-	-	77	-	33
Niegostawice		1	-	-	121	-	45
Wymiarki		2	-	-	57	-	9
Żagań		4	1	40	124	34	40

- ° Przedszkola stanowiły 38,2% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminie miejskiej Żagań (46,2% ogółu), gdzie oferowano łącznie 50,1% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu żagańskiego. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadało 114 miejsc.
- ° W roku szkolnym 2011/2012 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 2,2 tys. dzieci, tj. o 8,5% więcej niż w poprzednim roku. Dzieci w przedszkolach stanowiły 64,4% wszystkich dzieci objętych wychowaniem

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2011/12

przedszkolnym, tj. o 0,9 p.proc. mniej niż w roku szkolnym 2010/2011. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 66 dzieci.

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat żagański	2010/2011	33	4678	898
	2011/2012	33	4523	809
Gminy miejskie:				
Gozdnica		1	176	30
Żagań		7	1472	249
Gminy miejsko-wiejskie:				
Iłowa		3	385	81
Małomice		2	282	54
Szprotawa		7	1202	240
Gminy wiejskie:				
Brzeźnica		3	240	33
Niegosławice		1	259	39
Wymiarki		1	135	24
Żagań		8	372	59

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

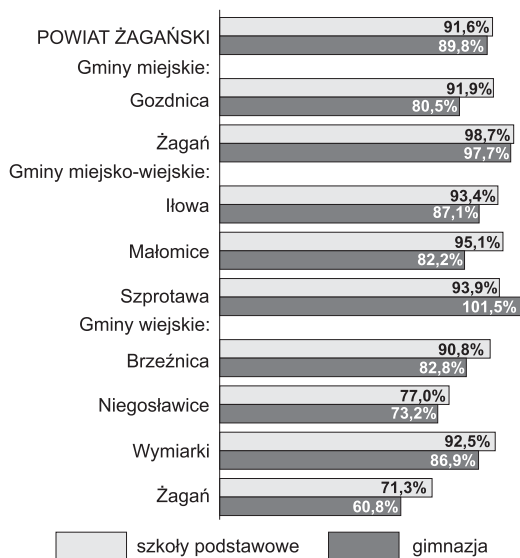
- W powiecie żagańskim w roku szkolnym 2011/2012 działały 33 szkoły podstawowe i w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie wiejskiej Żagań (24,2% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie).

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat żagański	2010/2011	15	2833	960
	2011/2012	15	2687	867
Gminy miejskie:				
Gozdnica		1	100	36
Żagań		3	813	285
Gminy miejsko-wiejskie:				
Iłowa		1	228	73
Małomice		1	157	40
Szprotawa		5	913	310
Gminy wiejskie:				
Brzeźnica		1	135	46
Niegosławice		1	125	45
Wymiarki		1	55	32
Żagań		1	161	-

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

Współczynnik skolaryzacji netto w roku szkolnym 2011/2012

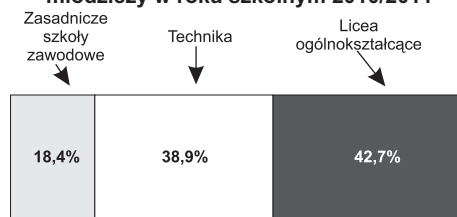

- W szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 4,5 tys. dzieci, tj. 7,9% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 liczba uczniów zmniejszyła się o 3,3%. W skali roku odnotowano również spadek liczby absolwentów szkół podstawowych (o 9,9%). Średnio na jedną szkołę w powiecie przypadało 137 uczniów.
- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie funkcjonowało 15 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół gimnazjalnych zlokalizowanych było w gminie Szprotawa (33,3% ogólnej liczby szkół gimnazjalnych w powiecie).
- W gimnazjach kształciło się 2,7 tys. uczniów, tj. 8,3% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie. W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 liczba uczniów zmniejszyła się o 5,2%. W skali roku odnotowano również spadek liczby absolwentów szkół gimnazjalnych (o 9,7%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie żagańskim przypadało 179 uczniów.
- Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31.XII.2011 r. współczynnik skolaryzacji netto dla szkół

podstawowych (uczniowie w wieku 7-12 lat) w roku szkolnym 2011/2012 wyniósł 91,6% i był o 0,6 p.proc. niższy niż w roku poprzednim. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wyniósł w powiecie żagańskim 89,8% i pozostał na poziomie ubiegłorocznym.

- Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2011/2012 w powiecie żagańskim pozostawało 18 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 2,6 tys. uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu tworzyło 6 liceów ogólnokształcących, 6 techników oraz 5 zasadniczych szkół zawodowych.
- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie żagańskim działała również 1 szkoła policealna, w której kształciło się 14 osób.

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w roku szkolnym 2010/2011

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

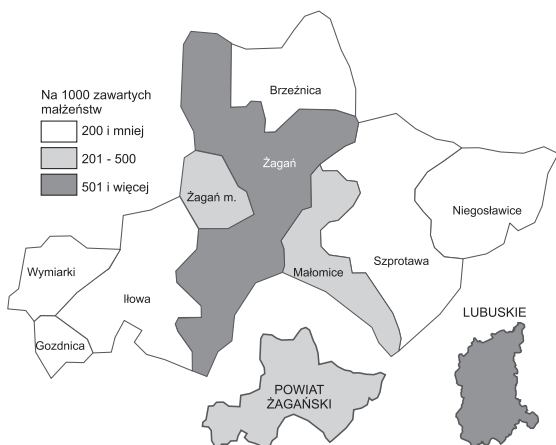
- Czynna sieć wodociągowa w końcu 2011 r. w powiecie żagańskim miała długość 623,0 km. Na każde 100 km² powierzchni powiatu przypadało 55,0 km wodociągu, tj. więcej o 17,5% niż przeciętnie w województwie. Najwyższa gęstość sieci występowała w gminie miejskiej Żagań (251,5 km na 100 km²) i w gminie Małomice (66,3), a najmniejsza w gminie Wymiarki (33,7).
- W końcu 2011 r. 9,7% ogółu ludności powiatu nie korzystało z sieci wodociągowej (wobec 10,4% w województwie). Najwyższy wskaźnik niekorzystających z wodociągu notowano w gminie Iłowa (41,5% ludności) i w gminie wiejskiej Żagań (18,1%). W gminach miejskich: Żagań i Gozdnicza było najmniej ludności niekorzystającej w sieci wodociągowej, odpowiednio 1,2 i 1,4% ludności.
- Przeciętne zużycie wody w 2011 r. na mieszkańca powiatu w gospodarstwie domowym wyniosło 27,9 m³, tj. mniej o 7,0% niż średnio w województwie. Największe zużycie wody wystąpiło w gminie Brzeźnica (36,9 m³ na 1 mieszkańca) i w gminie miejskiej Żagań (30,9 m³), a najmniejsze w gminie Niegosławice (21,1 m³).

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2011 r.

Stan 31 XII

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		Korzystający z sieci w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		Korzystający z sieci w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Powiat żagański	623,0	55,0	90,3	227,2	20,1	55,6
Gminy miejskie:						
Gozdnica	11,4	47,5	98,6	8,6	35,8	83,9
Żagań	100,6	251,5	98,8	82,6	206,5	84,8
Gminy miejsko-wiejskie:						
Iłowa	61,1	39,9	58,5	30,0	19,6	40,9
Małomice	53,0	66,3	84,8	12,5	15,6	34,3
Szprotawa	131,2	56,3	92,2	46,5	20,0	58,1
Gminy wiejskie:						
Brzeźnica	74,1	60,7	89,2	2,5	2,0	10,3
Niegosławice	65,6	48,2	96,4	36,4	26,8	25,7
Wymiarki	21,2	33,7	87,5	1,9	3,0	5,2
Żagań	104,8	37,3	81,9	6,2	2,2	17,0

Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

- W końcu 2011 r. sieć kanalizacyjna powiatu żagańskiego miała długość 227,2 km. Gęstość sieci kanalizacyjnej w powiecie wyniosła 20,1 km na 100 km² i było o 6,1% mniejsza niż przeciętnie w województwie. Najwyższy wskaźnik zanotowano w gminach miejskich Żagań i Gozdnicza (odpowiednio 206,5 km i 35,8 km na 100 km²), a także w gminie Niegosławice (26,8). Najmniejsza dostępność była w gminie Brzeźnica, 2,0 km sieci kanalizacyjnej na 100 km².
- Ponad połowa (55,6%) ludności korzystała z sieci kanalizacyjnej. Wskaźnik ten jest niższy o 8,8 p.proc. od średniej w województwie. Spośród gmin powiatu największy odsetek ludności korzystającej z kanalizacji odnotowano w gminach miejskich Żagań i Gozdnicza (odpowiednio 84,9 i 83,9% ludności), a także w gminie Szprotawa (58,1% ludności). Najmniejszy odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej zanotowano w gminie Wymiarki (5,2%).

- W końcu 2011 r. w powiecie żagańskim w gospodarstwach domowych było 29,4 tys. odbiorców energii elektrycznej. Zużyta przez nich energia stanowiła 7,3% ogółu energii zużytej w województwie. Na obszarach miejskich powiatu żagańskiego wykorzystano 59,0% energii zużytej w powiecie.
- Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę w gospodarstwach domowych wyniosło 1864 kWh, tj. o 10,0% mniej niż średnio w województwie. W przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu zużycie energii elektrycznej wyniosło 662 kWh.
- W końcu 2011 r. sieć gazowa w powiecie żagańskim miała długość 271,9 km i stanowiła 7,3% sieci w województwie. W przeliczeniu na 100 km² powierzchni było to 24,0 km, tj. mniej o 9,4% niż średnio w województwie.
- W gospodarstwach domowych było 16,6 tys. odbiorców gazu. Przeciętnie każdy odbiorca w gospodarstwach domowych zużył 620 m³ gazu, tj. mniej o 6,8% niż przeciętnie w województwie.
- W 2011 r. w powiecie żagańskim oddano do użytkowania 132 mieszkania, tj. o 47 mniej niż w roku poprzednim. Podobnie jak w innych powiatach dominowało budownictwo indywidualne, w którym powstało 62,1% ogółu nowych mieszkań w powiecie. Najwięcej mieszkań przybyło w gminie miejskiej Żagań (72 mieszkania). W gminie miejskiej Gozdnica i gminie Wymiarki nie oddano w 2011 r. nowych mieszkań do użytkowania.
- Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 111,0 m² i była większa od przeciętnej w województwie o 13,3%. Największe mieszkania powstały w gminie Szprotawa (1643 m²), a najmniejsze w gminie miejskiej Żagań (94,2 m²).

Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

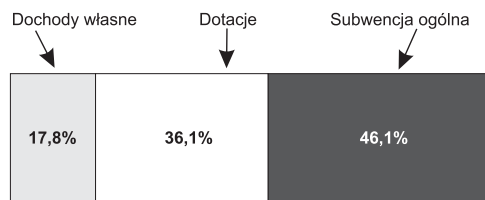
Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Powiat żagański	132	618	14653	111,0
Gminy miejskie:				
Żagań	72	276	6782	94,2
Gminy miejsko-wiejskie:				
Iłowa	7	38	797	113,9
Małomice	9	46	942	104,7
Szprotawa	15	97	2464	164,3
Gminy wiejskie:				
Brzeźnica	3	12	329	109,7
Niegostawice	3	16	325	108,3
Żagań	23	133	3014	131,0

- Liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw w powiecie wyniosła 300 i była dwukrotnie niższa niż w województwie (638). Najwyższą wartość tego wskaźnika zanotowano w gminie wiejskiej Żagań (657), a najniższą w gminie Niegostawice i Szprotawa (po 136).

Finanse publiczne

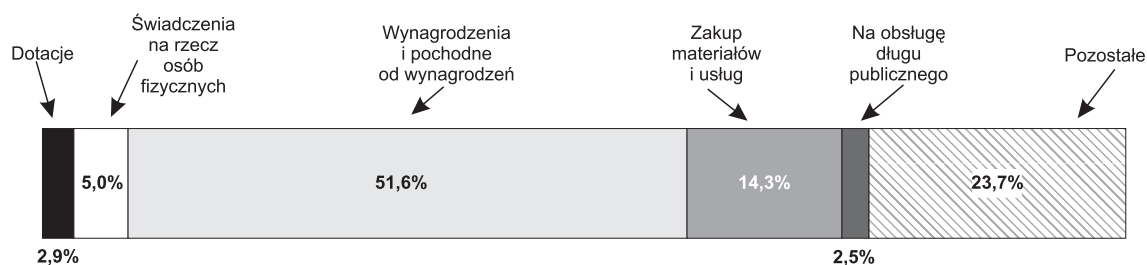
- W 2011 r. dochody powiatu żagańskiego wyniosły 80,5 mln zł i były o 10,2% wyższe niż w 2010 r., natomiast wydatki wzrosły w skali roku o 3,7% do 78,0 mln zł. W rezultacie w 2011 r. wynik budżetu powiatu żagańskiego ukształtował się na poziomie 2,5 mln zł (wobec minus 2,1 mln zł w 2010 r.). Tym samym relacja wyniku do dochodu uległa poprawie z minus 2,9% w 2010 r. do 3,2% w 2011 r.

Struktura dochodów powiatu żagańskiego według rodzajów w 2011 r.

- W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody powiatu żagańskiego wyniosły 974 zł i były o 2,5% niższe od przeciętnych dochodów powiatów w województwie. Wydatki natomiast w wysokości 944 zł na 1 mieszkańca były o 7,4% niższe od średnich wydatków powiatów na mieszkańca w województwie.
- Udział subwencji ogólnej w ogóle dochodów budżetu powiatu żagańskiego w 2011 r. wyniósł 46,1% (wobec 40,0% średnio w powiatach województwa). Dalsze 36,1% stanowiły dotacje, a 17,8% - dochody własne (wobec odpowiednio 32,6% i 27,3% średnio w powiatach).
- W 2011 r. dochody budżetu powiatu żagańskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 5,9 mln zł (tj. o 12,5% mniej niż w 2010 r.), co stanowiło 8,2% ogółu dochodów powiatu.
- Z ogółu wydatków powiatu żagańskiego 89,0% stanowiły wydatki bieżące. Dalsze 11,0% przeznaczono na wydatki majątkowe (wobec 15,1% średnio w powiatach w województwie). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 104 zł, tj. były o 31,6% niższe niż średnio w powiatach, a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2010 r. – o 45,4% niższe.

Struktura wydatków bieżących powiatu żagańskiego w 2011 r.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2011 r.

Wyszczególnienie	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	W tym wydatki	
				bieżące	inwestycyjne
W Zł					
Dochody i wydatki budżetu powiatu żagańskiego	974,39	173,24	943,65	839,51	104,14
Dochody i wydatki budżetów gmin					
Gminy razem	106,5	112,7	97,3	103,9	70,5
Gminy miejskie:					
Gozdnica	3062,57	1082,50	3815,18	2883,61	866,28
Żagań	2472,22	1536,23	2584,31	2039,83	373,57
Gminy miejsko-wiejskie:					
Iłowa	2879,68	1133,25	3175,86	2267,15	881,54
Małomice	3045,04	741,76	3004,04	2827,48	176,56
Szprotawa	2792,93	1307,51	2992,92	2357,53	635,39
Gminy wiejskie:					
Brzeźnica	2940,96	949,38	2831,76	2810,52	21,24
Niegostawice	3261,79	925,00	4224,89	2351,87	1873,02
Wymiarki	3483,19	1893,55	2702,26	2403,42	242,99
Żagań	2484,74	1174,06	2582,30	2281,30	110,52
2010 = 100					
Dochody i wydatki budżetu powiatu żagańskiego	110,7	102,7	104,2	117,4	54,6
Dochody i wydatki budżetów gmin					
Gminy razem	106,5	112,7	97,3	103,9	70,5
Gminy miejskie:					
Gozdnica	93,1	79,8	109,9	108,7	109,9
Żagań	108,2	114,9	103,9	109,0	65,9
Gminy miejsko-wiejskie:					
Iłowa	102,5	108,5	94,2	107,7	71,4
Małomice	100,0	116,6	80,8	109,4	15,6
Szprotawa	111,4	115,8	93,2	94,6	88,6
Gminy wiejskie:					
Brzeźnica	109,7	141,9	100,6	108,3	9,6
Niegostawice	108,1	102,1	119,4	112,2	130,0
Wymiarki	142,3	225,0	70,0	99,8	17,1
Żagań	90,9	86,3	95,8	102,6	25,0

- Dochody gmin powiatu żagańskiego zbiorczo wyniosły 227,4 mln zł i były o 6,1% wyższe od notowanych 2010 r., natomiast wydatki zmniejszyły się w skali roku o 3,2% do 242,0 mln zł. W rezultacie łączny wynik budżetów gmin powiatu uległ poprawie z minus 35,5 mln zł w 2010 r. do minus 14,6 mln zł w 2011 r., a relacja wyniku do dochodów budżetów gmin wyniosła minus 6,4% (wobec minus 16,6% w 2010 r.).
- Dochody gmin powiatu żagańskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 2751 zł, w tym dochody własne 1288 zł. Wydatki na 1 mieszkańca gminy w powiecie żagańskim wyniosły 2928 zł, w tym wydatki bieżące 2314 zł.
- Dochody własne gmin powiatu żagańskiego stanowiły średnio 46,8% ogółu dochodów, przy czym udział ten kształtował się na poziomie od 24,3% w gminie Małomice do 62,1% w gminie miejskiej Żagań. Dalsze 27,4% ogółu dochodów gmin powiatu żagańskiego zapewniała subwencja ogólna, a 25,8% - dotacje.
- W 2011 r. dochody budżetów gmin powiatu żagańskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły łącznie 15,5 mln zł (tj. o 28,8% więcej niż w 2010 r.), co stanowiło 7,2% ogółu dochodów gmin w powiecie. Relatywnie największe wsparcie budżetu środkami unijnymi uzyskała gmina Wymiarki – w wysokości 2,4 mln zł, tj. 38,6% ogółu dochodów gminy.
- Wydatki bieżące gmin powiatu żagańskiego stanowiły 79,0% ogółu wydatków (było to o 0,7 p.proc. mniej niż średnio w gminach województwa lubuskiego). Pozostałe 21,0% ogółu wydatków stanowiły wydatki majątkowe (wobec 20,3% średnio w

gminach w województwie lubuskim), w tym 18,3% - wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 536 zł, tj. były niższe niż średnio w gminach w województwie (o 9,2%), a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2010 r. – o 29,5% niższe.

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminach powiatu żagańskiego w 2011 r.

Wyszczególnienie	Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
	w tys. zł	2010 = 100	dochody budżetów ogółem = 100
Gminy razem	15478,3	128,8	7,2
Gminy miejskie:			
Gozdnica	971,6	76,9	8,7
Żagań	2623,7	98,7	4,3
Gminy miejsko-wiejskie:			
Iłowa	2233,6	146,1	11,1
Małomice	2264,9	64,3	13,7
Szprotawa	3743,5	232,3	6,8
Gminy wiejskie:			
Brzeźnica	362,9	336,3	3,5
Niegostawice	286,9	89,1	2,0
Wymiarki	2375,5	2399,5	38,6
Żagań	615,5	67,7	3,2

Podmioty gospodarki narodowej

° W końcu grudnia 2011 r. w powiecie żagańskim zarejestrowanych było 7,2 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. 7,0% wszystkich podmiotów w województwie lubuskim. W porównaniu z 2010 r. liczba podmiotów zmniejszyła się o 147, tj. o 2,1%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodo- wych ^Δ	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa ryнку nieruchomości ^Δ	Pozostałe sekcje
Powiat żagański 2010	7301	598	912	2180	369	989	2253
2011	7154	590	934	2055	349	1002	2224
Gminy miejskie:							
Gozdnica	251	21	26	61	3	75	65
Żagań	3048	228	347	889	186	500	898
Gminy miejsko-wiejskie:							
Iłowa	502	37	53	163	16	66	167
Małomice	383	36	49	99	12	80	107
Szprotawa	1935	177	276	553	77	264	588
Gminy wiejskie:							
Brzeźnica	194	15	29	59	11	4	76
Niegostawice	191	12	32	47	15	-	85
Wymiarki	145	13	25	36	8	3	60
Żagań	505	51	97	148	21	10	178

° Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejskiej Żagań oraz gminie miejsko-wiejskiej Szprotawa odpowiednio 42,6% i 27,0% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.

° W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu miały podmioty z grupy sekcji „pozostałych”(31,1% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z sekcji handel naprawa pojazdów samochodowych (28,7%).

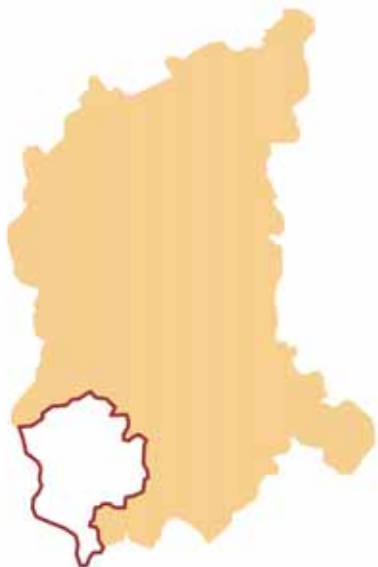
Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym					
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Powiat żagański 2010	7301	291	92	349	40	170	5253
2011	7154	310	100	352	39	174	5077
Gminy miejskie:							
Gozdnica	251	18	2	12	1	6	128
Żagań	3048	142	38	181	9	48	2110
Gminy miejsko-wiejskie:							
Iłowa	502	16	8	21	4	15	361
Małomice	383	11	9	15	1	13	249
Szprotawa	1935	77	24	87	15	42	1401
Gminy wiejskie:							
Brzeźnica	194	1	1	9	3	11	153
Niegosławice	191	6	1	5	2	13	156
Wymiarki	145	6	3	8	2	9	104
Żagań	505	33	14	14	2	17	415

- ° Spółki handlowe stanowiły w powiecie żagańskim 4,3% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, w tym 100 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (3,7% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie miejskiej Żagań (45,8% ogółu spółek handlowych w powiecie).

POWIAT ŻARSKI

Powierzchnia i ludność

- Powiat żarski położony jest w południowo-zachodniej części województwa. W 2011 r. na powierzchni 1393 km² mieszkało 99,8 tys. osób, tj. 9,8% populacji województwa. Liczba ludności powiatu zmniejszyła się w skali roku o 230 osób, tj. o 0,2%. Wskaźnik urbanizacji określający udział ludności miejskiej w ludności ogółem wyniósł 61,2% i był o 2,2 p.proc. niższy niż średnia dla województwa.

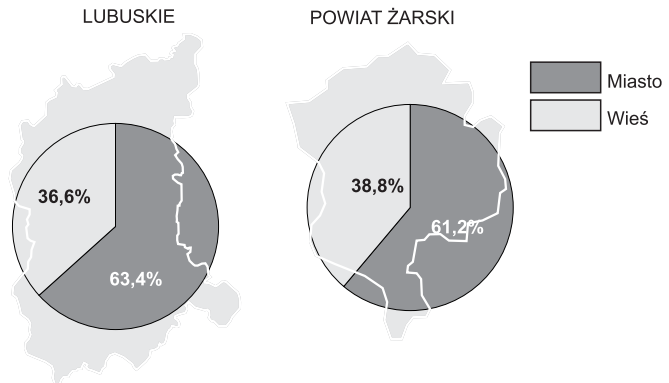
Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

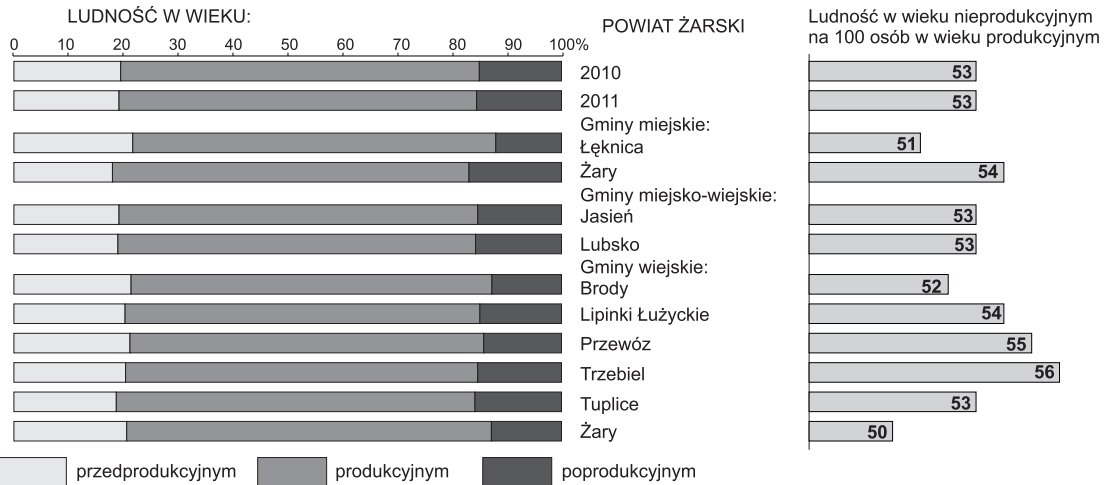
Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn
		ogółem	w tym kobiety	na km ²	
Powiat żarski 2010	1393	99992	51392	72	106
2011	1393	99762	51308	72	106
Gminy miejskie:					
Łęknica	16	2627	1341	160	104
Żary	33	39239	20644	1172	111
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień	127	7308	3660	58	100
Lubsko	183	19361	9866	106	104
Gminy wiejskie:					
Brody	241	3576	1796	15	101
Lipinki Łużyckie	89	3274	1671	37	104
Przewóz	178	3252	1640	18	102
Trzebiel	166	5833	2932	35	101
Tuplice	66	3248	1658	49	104
Żary	294	12044	6100	41	103

- Najwięcej ludności mieszkało w gminie miejskiej Żary – 39,2 tys. (39,3% ogółu ludności powiatu), a najmniej mieszkańców liczyła gmina miejska Łęknica – 2,6 tys. (2,6%).
- Ponad połowę ludności powiatu stanowiły kobiety (51,4%). Współczynnik feminizacji (określający liczbę kobiet na 100 mężczyzn) kształtował się na poziomie 106. Najwyższym współczynnikiem feminizacji charakteryzowała się gmina miejska Żary (111), podczas gdy w wiejskiej części gminy Jasień obserwowano przewagę liczebną mężczyzn nad kobietami (99 kobiet na 100 mężczyzn).

Struktura ludności według miejsca zamieszkania w 2011 r.

Ludność według ekonomicznych grup wieku

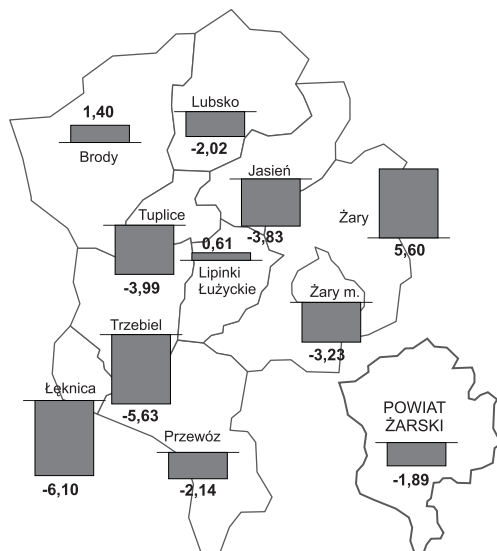
- Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w populacji ogółem wyniósł 19,2%, osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 65,3%, a w wieku poprodukcyjnym 15,5%. Najwyższym udziałem osób w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem charakteryzowała się gmina Łęknica (21,7%), natomiast najwyższy udział ludności w wieku poprodukcyjnym odnotowano w gminie miejskiej Żary (16,9%).
- W gminie wiejskiej Żary liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym należała do najniższych w powiecie (50).

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		na 1000 ludności			
Powiat żarski	2010	5,48	10,68	10,15	0,53
	2011	4,86	9,47	9,88	-0,41
Gminy miejskie:					
Łęknica		5,33	8,76	7,62	1,14
Żary		4,85	9,10	9,53	-0,43
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień		5,20	9,99	10,40	-0,41
Lubsko		4,81	9,87	10,28	-0,41
Gminy wiejskie:					
Brody		5,33	9,81	9,81	x
Lipinki Łużyckie		6,13	11,34	10,11	1,23
Przewóz		5,51	8,58	8,88	-0,31
Trzebień		4,95	7,51	10,41	-2,90
Tuplice		2,76	9,83	11,67	-1,84
Żary		4,51	10,36	10,02	0,33

- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, kształtował się w 2011 r. na poziomie 4,9 (przed rokiem 5,5), plasując powiat żarski (razem z powiatem gorzowskim) na jednym z najniższych miejsc wśród pozostałych powiatów. W 2011 r. liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była największa w wiejskiej części gminy Jasień (6,4), natomiast najmniejsza w gminie Tuplice (2,8).
- Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2011 r. wyniósł 9,5 wobec 10,7 w 2010 r. Pod względem wartości tego wskaźnika powiat zajmował jedno z najniższych miejsc wśród pozostałych powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik urodzeń żywych odnotowano w wiejskiej części gminy Jasień (12,5), a najniższy w miejskiej części tej gminy (8,4).

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2011 r.

- Współczynnik zgonów na 1000 ludności osiągnął poziom 9,9 (przed rokiem 10,2) i był jednym z wyższych w województwie (taki sam odnotowano w powiecie krośnieńskim i nowosolskim). Najwyższy wskaźnik zgonów na 1000 ludności odnotowano w wiejskiej części gminy Jasień (12,8), natomiast najniższa umieralność wystąpiła w gminie miejskiej Łęknica i w wiejskiej części gminy Lubsko (po 7,6).
- W 2011 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w powiecie wyniósł minus 0,4 (w 2010 r. – 0,5) i był jednym z najniższych w województwie. W przeliczeniu na 1000 ludności, najniższy w gminie Trzebień (minus 2,9), a najwyższy przyrost naturalny wystąpił w wiejskiej części gminy Lubsko (3,9), a
- Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności osiągnęło wartość minus 1,9 (w 2010 r. minus 1,5). Największy odpływ ludności wystąpił w miejskiej części gminy Jasień (minus 7,8 osoby na 1000 ludności), natomiast największy napływ ludności na pobyt stały odnotowano w gminie wiejskiej Żary (5,6 osoby na 1000 ludności).

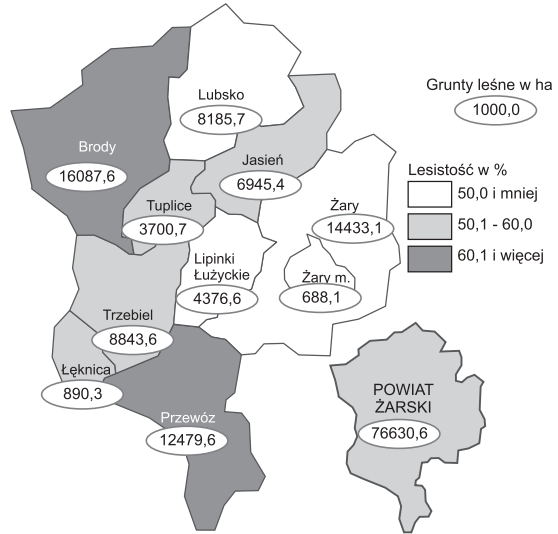
Środowisko i ekologia

- W końcu 2011 r. grunty leśne powiatu żarskiego zajmowały obszar 76630,6 ha stanowiąc 10,8% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 74382,8 ha porastały 53,4% powierzchni powiatu.

- Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminie Przewóz (67,8).
- W 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu żarskiego wynosiła 62384,3 ha, co stanowiło 4,5% powierzchni geograficznej województwa i 44,8% powierzchni geograficznej powiatu. W porównaniu z 2010 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody wzrosła o 8,9 ha.
- Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowała się gmina Przewóz (9,3%), a najmniejszym Łęknica (0,9%).
- Żarski jest 2. powiatem w województwie pod względem zużycia wody ogółem (po powiecie krośnieńskim). W 2011 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 112,9 m³, tj. o 26,8 m³ więcej niż średnio w województwie.

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

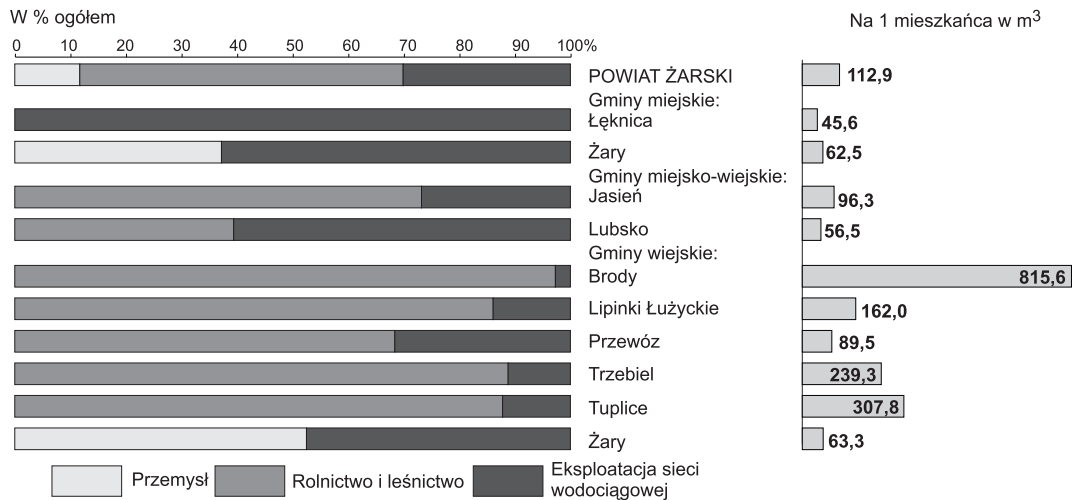

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne	
w ha					
Powiat żarski 2010	62375,4	396,9	43492,2	262,4	99
	2011	396,9	43492,2	271,3	107
Gminy miejskie:					
Łęknica	1188,0	-	-	-	6
Żary	-	-	-	-	14
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień	5560,6	-	5438,0	122,6	7
Lubsko	6253,4	149,8	6079,2	24,4	7
Gminy wiejskie:					
Brody	10126,5	1,0	9468,5	57,0	13
Lipinki Łużyckie	2483,2	65,0	2383,0	11,3	2
Przewóz	12940,4	177,1	10951,5	40,8	6
Trzebiel	12501,1	-	849,0	2,1	4
Tuplice	4130,0	4,0	1135,0	-	6
Żary	7201,1	-	7188,0	13,1	42

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2011 r.

- Najwięcej – 58,2% zużytej wody – wykorzystano w rolnictwie i leśnictwie, 30,1% – eksploatując sieć wodociagową, a pozostałe 11,7% zużyto na cele produkcyjne w przemyśle. W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano w rolnictwie i leśnictwie (gmina Brody – 97,3%). Na cele produkcyjne w przemyśle najwięcej wody zużyto w gminie wiejskiej Żary (52,5%). Wielkość zużycia wody w pozostałych gminach jest zdeterminowana wykorzystaniem wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
		w dam ³				
Powiat żarski 2010	3231,2	3226,0	29,3	5,2	5,2	61,2
2011	3211,5	3191,0	32,7	20,5	20,5	61,5
Gminy miejskie:						
Łęknica	97,0	97,0	100,0	-	-	95,2
Żary	2330,0	2330,0	7,8	-	-	97,8
Gminy miejsko-wiejskie:						
Jasień	69,5	49,0	100,0	20,5	20,5	32,6
Lubsko	635,0	635,0	100,0	-	-	72,3
Gminy wiejskie:						
Brody	27,0	27,0	100,0	-	-	33,6
Lipinki Łużyckie	10,0	10,0	100,0	-	-	19,7
Przewóz	9,0	9,0	100,0	-	-	19,1
Tuplice	29,0	29,0	100,0	-	-	51,2
Żary	5,0	5,0	100,0	-	-	-

- W 2011 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 3211,5 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2010 r. nastąpił spadek o 0,6% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w mieście Żary (72,6% ogółu), natomiast najmniej w gminie wiejskiej Żary (0,2% wartości ogółem). Oczyszczaniu biologicznemu poddano 32,7% ścieków.
- Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 61,5% ogółu mieszkańców powiatu (w 2010 r. 61,2%). Relatywnie wysoki udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat żarski na 7. lokacie w województwie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Żary (97,8%), Łęknica (95,2%) i Lubsko (95,1%), najniższym gmina Przewóz (19,1%).

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
	w tys. zł			
Powiat żarski 2010		8434,5		9106,7
2011		12643,8		6909,3
Gminy miejskie:				
Łęknica		2318,0		511,7
Żary		2115,2		1449,3
Gminy miejsko-wiejskie:				
Jasień		3811,6		3712,9
Lubsko		2887,0		1075,0
Gminy wiejskie:				
Brody		30,0		62,0
Lipinki Łużyckie		-		1,4
Przewóz		515,0		-
Tuplice		967,0		91,0
Żary		-		6,0

- W 2011 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 12,6 mln zł, tj. 127 zł w przeliczeniu na mieszkańca (8. lokata w województwie lubuskim). Najwięcej – 81,4% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, 17,4% na zmniejszenie hałasu i wibracji, ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu, a pozostałe 1,2% na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu.
- Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w mieście Jasień, gdzie wydano 30,1% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 846 zł.
- Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 6,9 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 69 zł. Większość środków – 57,2% przeznaczono na regulację i zabudowę rzek i potoków, 22,6% na ujęcia i doprowadzenia wody, 15,6% na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody, a pozostałe 4,6% na obwałowania przeciwpowodziowe oraz zbiorniki i stopnie wodne. Najwięcej – 53,7% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano na obszarze wiejskim gminy Jasień.

- Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki z zagranicy (stanowiące 39,7% ogółu zainwestowanych środków), środki własne stanowiły 28,3%, środki z budżetów: centralnego, województwa i gminy wynosiły odpowiednio: 14,3%, 4,8% i 0,3%, natomiast oraz kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe) oraz fundusze ekologiczne stanowiły odpowiednio 8,7% i 3,9% ogółu wydatkowanych kwot.

Rynek pracy

- W 2011 r. liczba pracujących w powiecie żarskim była o 0,5% większa niż w roku poprzednim, a jej udział w ogóle pracujących w województwie nie zmienił się w skali roku i wyniósł 8,6%. Jednocześnie zmniejszyła się liczba zarejestrowanych bezrobotnych (o 0,3%), którzy, podobnie jak przed rokiem, stanowili 10,1% ogółu bezrobotnych w województwie.

Pracujący w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2010 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat żarski	18911	100,5	100,0	8944	290
Gminy miejskie:					
Łęknica	373	103,6	2,0	206	214
Żary	11064	97,5	58,5	5091	433
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień	1200	112,4	6,3	336	250
Lubsko	3432	102,4	18,1	1960	272
Gminy wiejskie:					
Brody	278	115,8	1,5	115	118
Lipinki Łużyckie	169	98,8	0,9	126	80
Przewóz	208	96,3	1,1	107	99
Trzebień	533	96,2	2,8	321	142
Tuplice	320	102,9	1,7	202	150
Żary	1334	110,8	7,1	480	166

- W 2011 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) pracowało blisko 18,9 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 290 osób (wobec 327 średnio w województwie), przy czym najmniej pracujących w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie Lipinki Łużyckie i Przewóz (odpowiednio 80 i 99 osób na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najwięcej w gminie miejskiej Żary (433 osoby).
- Udział kobiet w ogóle pracujących w powiecie wyniósł 47,3%, tj. o 2,0 p.proc. mniej niż średnio w województwie, a ich liczba zmniejszyła się w skali roku o 1,1%, przy wzroście liczby pracujących mężczyzn o 2,0%.
- Z ogółu pracujących w powiecie żarskim 49,9% pracowało w przedsiębiorstwach usługowych, a 48,8% w przemyśle i budownictwie. Odsetek pracujących w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie wyniósł 1,8%. Sektor prywatny koncentrował 68,1% ogółu pracujących (tj. o 3,3 p.proc. więcej niż średnio w województwie lubuskim).

Bezrobotni zarejestrowani w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

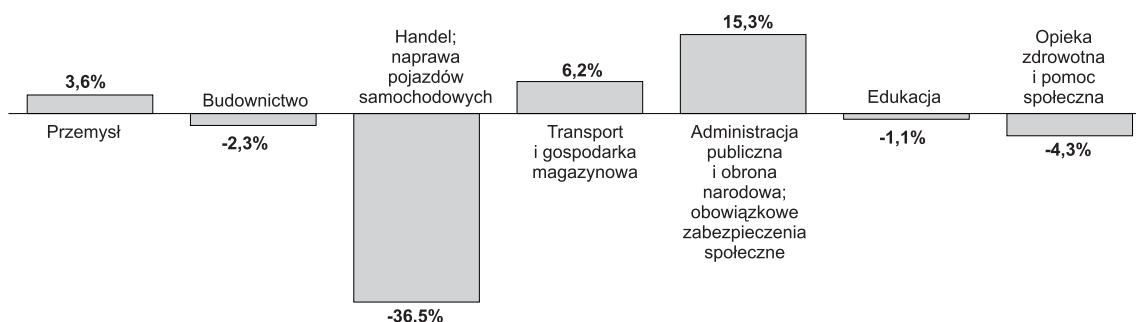
Wyszczególnienie	Ogółem	2010 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat żarski	5959	99,7	100,0	3302	91
Gminy miejskie:					
Łęknica	118	96,7	2,0	77	68
Żary	1779	103,5	29,9	1095	70
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień	609	94,7	10,2	315	127
Lubsko	1569	93,3	26,3	763	124
Gminy wiejskie:					
Brody	332	99,4	5,6	174	141
Lipinki Łużyckie	180	98,9	3,0	102	85
Przewóz	200	115,6	3,4	125	95
Trzebień	330	105,4	5,5	180	88
Tuplice	290	97,6	4,9	151	136
Żary	552	108,2	9,3	320	69

- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w powiecie żarskim wyniosło 15,5 tys. osób i było o 2,2% wyższe niż w 2010 r. Wzrost przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 19,8%), w przemyśle (o 3,1%) oraz w budownictwie (o 2,5%). Niższe niż w 2010 r. przeciętne zatrudnienie było m.in. w podmiotach prowadzących

działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych (o 3,2%), edukacji (o 2,2%) oraz administracji i obrony narodowej; obowiązkowych zabezpieczeń społecznych (o 2,1%).

- o Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2011 r. wyniosła 6,0 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 91 osób (wobec 88 średnio w województwie), najwięcej w gminach Brody i Tuplice (odpowiednio 141 i 136 osób), a najmniej w gminach miejskich: Łęknica (68 osób) i Żary (70 osób).
- o W populacji bezrobotnych w powiecie żarskim 55,4% stanowiły kobiety (wobec 55,3% średnio w województwie). Ich liczba wzrosła w stosunku do 2010 r. o 2,9%, przy spadku liczby bezrobotnych mężczyzn o 3,9%.
- o Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowiły odpowiednio 19,1% i 23,2% ogółu bezrobotnych w powiecie. Odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł w 45,7%, przy czym najwyższy był w gminie Tuplice (65,5%), Brody (56,3%) i Lubsko (54,1%), a najniższy w gminie Łęknica (36,4%) oraz w gminie wiejskiej i miejskiej Żary (odpowiednio 32,6% i 37,1%).
- o W końcu 2011 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 17,3%, wobec 15,4% średnio w województwie.

Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w powiecie według wybranych sekcji w 2011 r.

- o Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie żarskim jest najwyższym w województwie (obok powiatu gorzowskiego). W 2011 r. wyniosło 3277 zł, tj. o 6,6% więcej niż średnio w województwie. W ostatnich latach wzrost przeciętnego wynagrodzenia w skali roku był bardziej dynamiczny od wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w województwie; w 2011 r. wyniósł 6,2% (wobec 5,3% średnio w województwie lubuskim), a w 2010 r. – 5,3% (wobec 4,2%).

Kultura i turystyka

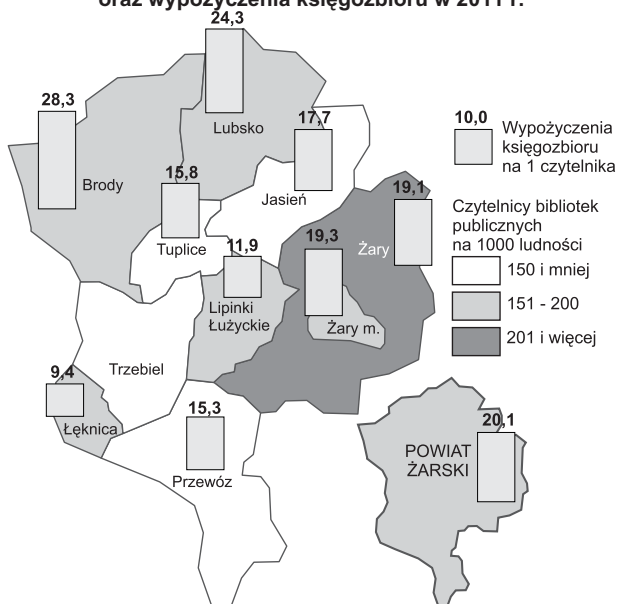
- o W końcu grudnia 2011 r. na terenie powiatu żarskiego prowadziło działalność 29 bibliotek publicznych łącznie z filiami, tj. 11,4% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się liczba bibliotek o 3,3%. W skali roku zmniejszyła się również liczba woluminów księgozbioru o 1,3%, liczba czytelników o 2,7% oraz liczba wypożyczeń o 7,1%.

Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31.XII

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Powiat żarski 2010	30	3	408,8	16744	351,9
2011	29	4	403,3	16296	326,8
Gminy miejskie:					
Łęknica	1	-	19,1	472	4,5
Żary	4	1	128,1	5918	114,5
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień	3	-	19,6	1056	18,7
Lubsko	5	-	91,8	3834	93,2
Gminy wiejskie:					
Brody	2	-	23,6	691	19,6
Lipinki Łużyckie	1	-	13,7	525	6,3
Przewóz	1	1	13,3	456	7,0
Tuplice	1	-	17,1	223	3,5
Żary	11	2	77,0	3121	59,6

Czytelnicy bibliotek publicznych oraz wypożyczenia księgozbioru w 2011 r.

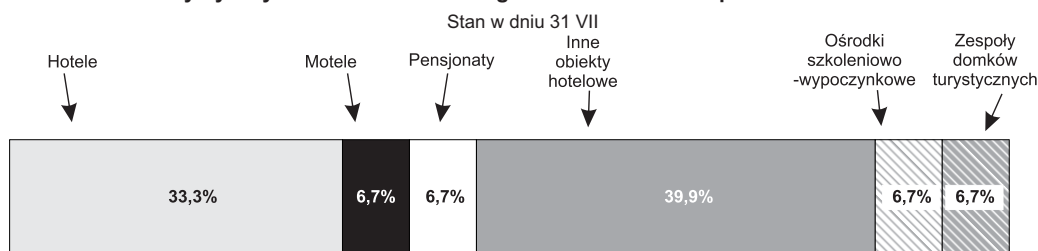
- o Najwięcej bibliotek publicznych i filii funkcjonowało w gminie wiejskiej Żary 37,9% ogółu bibliotek w powiecie. Najwięcej wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika odnotowano gminie Brody – 28 woluminów, najmniej w gminie wiejskiej Łęknica – 9 woluminów.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat żarski			
2009	5	797	145610
2011	4	649	134817
Gminy miejskie:			
Łęknica	1	53	1180
Żary	1	242	86350
Gminy miejsko-wiejskie:			
Jasień	1	24	1320
Lubsko	1	330	45967

- o Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2009 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu żarskiego instytucje zmalała o 148, tj. o 18,6%.
- o Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w gminie Lubsko 50,8% ogólnej liczby imprez w powiecie. Najwyższą frekwencję odnotowano w gminie miejskiej Żary – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyło 357 osób.
- o Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2011 r. w granicach powiatu żarskiego funkcjonowało 15 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. 5,4% wszystkich obiektów w województwie.

Struktura turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w powiecie żarskim w 2011 r.

Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

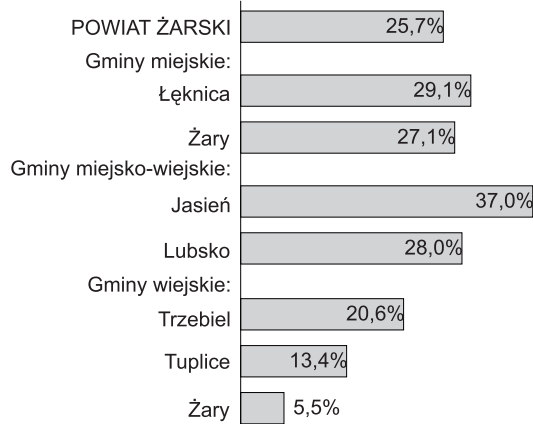
Wyszczególnienie	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat żarski 2010	18	17	720	669
2011	15	14	605	556
Gminy miejskie:				
Łęknica	2	2	64	64
Żary	6	6	291	291
Gminy miejsko-wiejskie:				
Jasień	2	1	96	47
Lubsko	2	2	49	49
Gminy wiejskie:				
Trzebień	1	1	43	43
Tuplice	1	1	50	50
Żary	1	1	12	12

- o Bazę noclegową powiatu żarskiego tworzyły 13 obiektów hotelowych oraz 2 pozostałe obiekty zbiorowego zakwaterowania. Najwięcej obiektów znajdowało się na terenie gminy miejskiej Żary 40,0% ogólnej liczby obiektów w powiecie.
- o W powiecie do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 605 miejsc noclegowych, tj. o 16,0% mniej niż w 2010 r. Miejsca całoroczne stanowiły 91,9% wszystkich miejsc noclegowych.

Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Korzystający		Udzielone noclegi	
	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat żarski	38602	11907	57066	18211
2010				
2011	33881	10774	54662	14689
Gminy miejskie:				
Łęknica	5601	2924	6143	2993
Żary	18057	5369	27399	8495
Gminy miejsko-wiejskie:				
Jasień	1000	-	9377	-
Lubsko	2915	218	5383	900
Gminy wiejskie:				
Trzebień	3236	1061	3236	1061
Tuplice	2447	1149	2448	1149
Żary	625	53	676	91

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2011 r.

◦ W 2011 r. w powiecie żarskim obiekty zbiorowego zakwaterowania przyjęły 33,9 tys. turystów, w tym 5,2% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2010 r. odnotowano spadek liczby osób korzystających z noclegu - o 12,2 %.

◦ Najwięcej osób korzystało z obiektów zbiorowego zakwaterowania w gminie miejskiej Żary, gdzie z noclegu skorzystało 53,3% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat.

◦ W stosunku do 2010 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie żarskim zmalała o 2,4 tys., tj. o 4,2%. Zmniejszyła się również liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 3,5 tys., a ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2011r. wynosił 26,9%, tj. o 5,0 p.proc. mniej niż w 2010 r.

◦ O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie Jasień (37,0%), a najniższy w gminie wiejskiej Żary (5,5%).

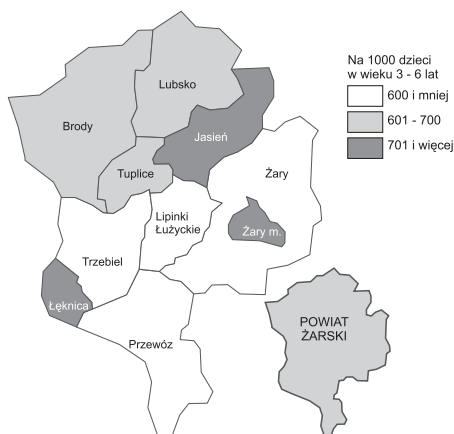
Edukacja i wychowanie

◦ W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie żarskim funkcjonowały 43 placówki wychowania przedszkolnego, tj. 8,9% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba zwiększyła się o 2 placówki. Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminie wiejskiej Żary (30,2% ogólnej liczby placówek w powiecie).

Wychowanie przedszkolne

Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym	
	ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat
Powiat żarski 2010/2011	41	20	2243	2678	2281	884
2011/2012	43	22	2337	2948	2475	787
Gminy miejskie:						
Łęknica	1	1	110	107	107	38
Żary	10	9	1130	1277	1269	304
Gminy miejsko-wiejskie:						
Jasień	4	1	150	211	150	49
Lubsko	6	4	412	547	414	163
Gminy wiejskie:						
Brody	1	1	120	129	129	37
Lipinki Łużyckie	1	1	90	90	90	30
Przewóz	3	1	50	77	46	19
Trzebień	3	1	135	146	111	46
Tuplice	1	1	75	75	75	19
Żary	13	2	65	289	84	82

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2011/12

- Przedszkola stanowiły 51,2% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 ich liczba wzrosła o 2 przedszkola. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminie miejskiej Żary (40,9% ogółu), gdzie oferowano łącznie 48,4% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu żarskiego. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadło 106 miejsc.
- W roku szkolnym 2011/2012 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 2,9 tys. dzieci, tj. o 10,1% więcej niż w poprzednim roku. Dzieci w przedszkolach stanowiły 84,0% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 1,2 p.proc. mniej niż w roku szkolnym 2010/2011. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadło 69 dzieci.

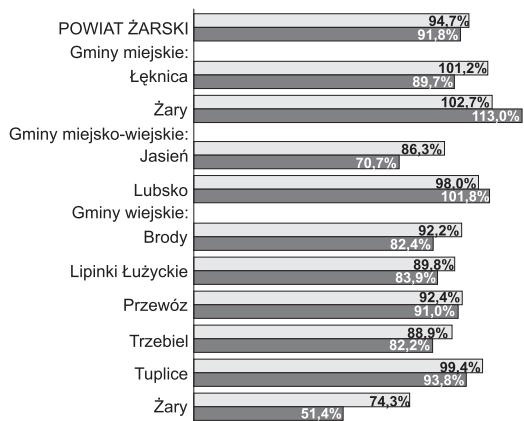
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat żarski 2010/2011	39	5832	1103
	38	5758	1040
Gminy miejskie:			
Łęknica	1	178	31
Żary	10	2317	385
Gminy miejsko-wiejskie:			
Jasień	3	390	74
Lubsko	6	1160	208
Gminy wiejskie:			
Brody	1	218	49
Lipinki Łużyckie	1	187	28
Przewóz	3	209	45
Trzebień	4	346	65
Tuplice	1	182	42
Żary	8	571	113

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W powiecie żarskim w roku szkolnym 2011/2012 działało 38 szkół podstawowych i w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba zmniejszyła się o 1 szkołę. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie miejskiej Żary (26,3% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie).
- W szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 5,8 tys. dzieci, tj. 10,0% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 liczba uczniów zmniejszyła się o 1,3%. W skali roku odnotowano również spadek liczby absolwentów szkół podstawowych (o 5,7%). Średnio na jedną szkołę w powiecie przypadło 152 uczniów.

Współczynnik skolaryzacji netto w roku szkolnym 2011/2012

szkoły podstawowe gimnazja

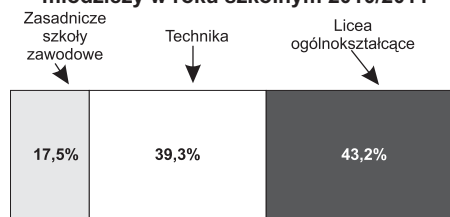
Gimnazja dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat żarski 2010/2011	24	3614	1243
	24	3471	1174
Gminy miejskie:			
Łęknica	1	97	32
Żary	9	1528	490
Gminy miejsko-wiejskie:			
Jasień	1	194	85
Lubsko	5	776	250
Gminy wiejskie:			
Brody	1	132	34
Lipinki Łużyckie	1	86	44
Przewóz	1	123	40
Trzebień	1	180	66
Tuplice	1	109	45
Żary	3	246	88

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie funkcjonowały 24 gimnazja i w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół gimnazjalnych zlokalizowanych było w gminie miejskiej Żary (37,5% ogólnej liczby szkół gimnazjalnych w powiecie).
- W gimnazjach kształciło się 3,5 tys. uczniów, tj. 10,7% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie. W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 liczba uczniów zmniejszyła się o 4,0%. W skali roku odnotowano również spadek liczby absolwentów szkół gimnazjalnych (o 5,6%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie żarskim przypadało 145 uczniów.
- Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31.XII.2011 r. współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (uczniowie w wieku 7-12 lat) w roku szkolnym 2011/2012 wyniósł 94,7% i był taki sam jak w poprzednim roku. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie żarskim 91,8% i był niższy niż w roku poprzednim o 1,1 p.proc.
- Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2011/2012 w powiecie żarskim pozostawało 25 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 3,9 tys. uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu tworzyło 11 techników, 7 zasadniczych szkół zawodowych oraz 7 liceów ogólnokształcących.
- W roku szkolnym 2011/2012 w powiecie żarskim działały również 4 szkoły policealne, w których kształciło się 399 osób.

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w roku szkolnym 2010/2011

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

- W powiecie żarskim czynna sieć wodociągowa w końcu 2011 r. miała długość 794,0 km. Na każde 100 km² powierzchni powiatu przypadało 57,0 km wodociągu, tj. o 21,8% więcej niż średnio w województwie. Najwyższe zagęszczenie sieci występowało w gminach miejskich: Żary (457,6 km na 100 km²) i Łęknica (100,6), a także w gminie Tuplice (90,0).
- W końcu 2011 r. 11,2% ogółu ludności powiatu nie korzystało z sieci wodociągowej (w województwie 10,4%). Najwyższy wskaźnik niekorzystających z wodociągu notowano w gminie Lipinki Łużyckie (27,5% ludności), Trzebień (25,8% ludności) i Brody (25,7%).
- Przeciętne zużycie wody w 2011 r. na mieszkańca w gospodarstwie domowym wyniosło 28,0 m³, tj. o 6,7% mniej niż średnio w województwie. Największe zużycie wody zanotowano w Tuplice (33,6 m³) i gminie miejskiej Łęknica (32,7 m³ na 1 mieszkańca), a najmniejsze w gminie Lipinki Łużyckie (20,0 m³).

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2011 r.

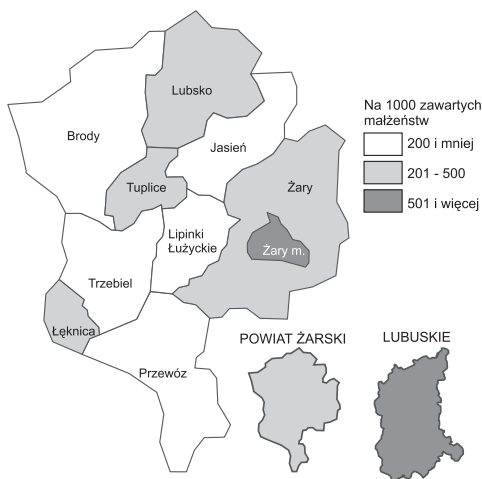
Stan 31 XII

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		Korzystający z sieci w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		Korzystający z sieci w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Powiat żarski	794,0	57,0	88,8	187,1	13,4	50,3
Gminy miejskie:						
Łęknica	16,1	100,6	96,2	15,0	93,8	89,1
Żary	151,0	457,6	95,2	82,2	249,1	82,9
Gminy miejsko-wiejskie:						
Jasień	72,7	57,2	86,2	7,4	5,8	18,1
Lubsko	79,2	43,3	90,8	41,4	22,6	58,8
Gminy wiejskie:						
Brody	38,0	15,8	74,3	12,2	5,1	28,9
Lipinki Łużyckie	50,0	56,2	72,5	1,6	1,8	3,5
Przewóz	87,6	49,2	82,3	4,5	2,5	13,3
Trzebień	63,9	38,5	74,3	-	-	-
Tuplice	59,4	90,0	94,6	22,8	34,5	30,1
Żary	176,1	59,9	80,3	-	-	-

- Sieć kanalizacyjna powiatu żarskiego w końcu 2011 r. miała długość 187,1 km. Zagęszczenie sieci kanalizacyjnej w powiecie wyniosło 13,4 km na 100 km² i było o 37,4% niższe niż przeciętnie w województwie. Najwyższy wskaźnik zanotowano w gminach miejskich Żary i Łęknica (odpowiednio 249,1 km i 93,8 km na 100 km²) oraz w gminie Tuplice (34,5). Gmina Trzebień i gmina wiejska Żary nie posiadały na swoim terenie sieci kanalizacyjnej.
- Połowa (50,3%) ludności korzystała z sieci kanalizacyjnej. Wskaźnik ten jest o 14,1 p.proc. niższy od przeciętnej w województwie. Spośród gmin powiatu największy odsetek ludności korzystającej z kanalizacji odnotowano w gminach miejskich: Łęknica i Żary (odpowiednio 89,1% i 82,9% ludności), a najmniejszy w gminie Lipinki Łużyckie (3,5%).

- W końcu 2011 r. w powiecie żarskim w gospodarstwach domowych było 33,6 tys. odbiorców energii elektrycznej. Zużyta przez nich energia stanowiła 9,3% ogółu energii zużytej w województwie. Na obszarach miejskich powiatu żarskiego wykorzystano 60,3% energii zużytej w powiecie.
- Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę w gospodarstwach domowych powiatu żarskiego wyniosło 2080 kWh, tj. o 0,5% więcej niż przeciętnie w województwie. W przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu średnie zużycie energii elektrycznej wyniosło 699 kWh.

Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

- W końcu 2011 r. sieć gazowa w powiecie żarskim miała długość 200,9 km i stanowiła 5,4% sieci w województwie. W przeliczeniu na 100 km² powierzchni było to 14,4 km, tj. o 45,7% mniej niż przeciętnie w województwie.
- W gospodarstwach domowych było 18,4 tys. odbiorców gazu. Przeciętnie każdy odbiorca w gospodarstwach domowych zużył 678 m³ gazu, tj. o 1,9% więcej niż średnio w województwie.
- W 2011 r. w powiecie żarskim oddano do użytkowania 167 mieszkań, tj. o 17 więcej niż w roku poprzednim. Ponad połowę nowych mieszkań (57,5%) oddano w budownictwie indywidualnym. Najwięcej mieszkań przybito w gminie miejskiej Żary (106 mieszkań), a także w gminie Lubsko i gminie wiejskiej Żary (odpowiednio 20 i 17).
- Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 99,5 m² i była większa od przeciętnej w województwie o 1,5%. Największe mieszkania powstały w gminie Przewóz (184,3 m²), a najmniejsze w gminie miejskiej Żary (76,6 m²).

Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

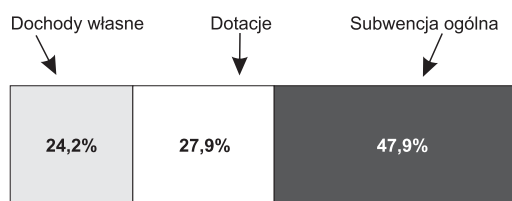
Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Powiat żarski	167	742	16609	99,5
Gminy miejskie:				
Łęknica	4	24	648	162,0
Żary	106	397	8121	76,6
Gminy miejsko-wiejskie:				
Jasień	6	32	655	109,2
Lubsko	20	102	2504	125,2
Gminy wiejskie:				
Brody	1	6	164	164,0
Lipinki Łużyckie	4	21	590	147,5
Przewóz	3	23	553	184,3
Trzebiel	4	24	503	125,8
Tuplice	2	10	179	89,5
Żary	17	103	2692	158,4

- Liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw w powiecie wyniosła 344 i była prawie dwukrotnie mniejsza niż w województwie (638). Najwyższą wartość tego wskaźnika zanotowano w gminie miejskiej Żary (555), a najniższą w gminie Brody (53).

Finanse publiczne

- W 2011 r. dochody powiatu żarskiego wyniosły 98,1 mln zł i były o 13,5% wyższe niż w 2010 r., natomiast wydatki wzrosły w skali roku o 4,0% do 97,7 mln zł. W rezultacie w 2011 r. wynik budżetu powiatu żarskiego był dodatni i wyniósł 0,4 mln zł (wobec minus 7,5 mln zł w 2010 r.). Tym samym relacja wyniku do dochodu uległa poprawie z minus 8,6% w 2010 r. do 0,4% w 2011 r.

Struktura dochodów powiatu żarskiego według rodzajów w 2011 r.

- W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody powiatu żarskiego wyniosły 983 zł i były o 1,7% niższe od przeciętnych dochodów powiatów w województwie. Wydatki natomiast w wysokości 979 zł na 1 mieszkańca były o 3,9% niższe od średnich wydatków powiatów na mieszkańca w województwie.

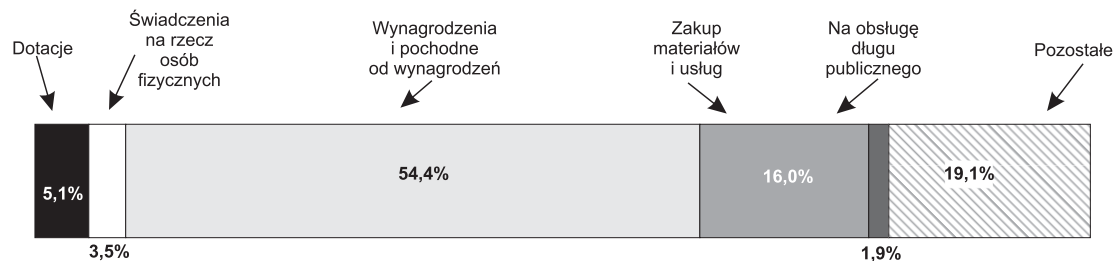
Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2011 r.

Wyszczególnienie	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	W tym wydatki	
				bieżące	inwestycyjne
W Zł					
Dochody i wydatki budżetu powiatu żarskiego	982,95	237,99	978,92	930,07	48,85
Dochody i wydatki budżetów gmin					
Gminy razem	2772,05	1408,22	2929,03	2382,09	504,64
Gminy miejskie:					
Łęknica	3967,84	2423,70	4443,89	3722,23	669,15
Żary	2862,90	1915,31	2994,33	2280,04	687,59
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień	2882,95	1214,77	3034,14	2399,52	580,39
Lubsko	2701,54	1075,55	3149,79	2496,37	593,69
Gminy wiejskie:					
Brody	2963,66	908,53	2820,75	2378,43	389,18
Lipinki Łużyckie	2745,37	849,67	2571,66	2470,39	48,46
Przewóz	2967,93	1420,59	3105,13	2720,11	385,02
Trzebień	2570,36	893,74	2532,45	2370,37	107,71
Tuplice	2592,19	718,10	2481,18	2422,95	2,67
Żary	2301,99	911,58	2358,88	2107,90	199,18

2010 = 100

Dochody i wydatki budżetu powiatu żarskiego	113,7	101,9	104,2	111,7	45,7
Dochody i wydatki budżetów gmin					
Gminy razem	106,3	114,4	98,0	101,7	82,9
Gminy miejskie:					
Łęknica	98,3	98,1	113,9	103,6	239,9
Żary	116,8	119,3	109,4	102,3	143,9
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień	115,9	143,8	87,7	102,4	53,6
Lubsko	96,1	119,0	91,6	100,2	68,0
Gminy wiejskie:					
Brody	119,2	114,6	93,7	104,6	55,1
Lipinki Łużyckie	105,3	121,0	66,5	105,3	3,2
Przewóz	91,1	102,9	85,8	92,4	56,8
Trzebień	94,2	86,3	93,9	101,5	32,5
Tuplice	103,5	102,7	102,7	106,2	2,6
Żary	96,9	95,1	94,7	101,4	52,0

- Udział subwencji ogólnej w ogóle dochodów budżetu powiatu żarskiego w 2011 r. wyniósł 47,9% (wobec 40,0% średnio w powiatach województwa). Dalsze 27,9% stanowiły dotacje, a 24,2% - dochody własne (wobec odpowiednio 32,6% i 27,3% średnio w powiatach).
- W 2011 r. dochody budżetu powiatu żarskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 2,1 mln zł (tj. o 56,8% mniej niż w 2010 r.), co stanowiło 2,4% ogółu dochodów powiatu.
- Z ogółu wydatków powiatu żarskiego 95,0% stanowiły wydatki bieżące. Pozostałe 5,0% przeznaczono na wydatki majątkowe (wobec 15,1% średnio w powiatach w województwie). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 49 zł, tj. były o 67,9% niższe niż średnio w powiatach, a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2010 r. – o 54,3% niższe.

Struktura wydatków bieżących powiatu żarskiego w 2011 r.

- Dochody gmin powiatu żarskiego zbiorczo wyniosły 276,7 mln zł i były o 6,1% wyższe od notowanych 2010 r., natomiast wydatki zmniejszyły się w skali roku o 2,2% do 292,4 mln zł. W rezultacie łączny wynik budżetów gmin powiatu uległ poprawie

z minus 38,3 mln zł w 2010 r. do minus 15,7 mln zł w 2011 r., a relacja wyniku do dochodów budżetów gmin wyniosła minus 5,7% (wobec minus 14,7% w 2010 r.).

- Dochody gmin powiatu żarskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 2772 zł, w tym dochody własne 1408 zł. Wydatki na 1 mieszkańca gminy w powiecie żarskim wyniosły 2929 zł, w tym wydatki bieżące 2382 zł.
- Dochody własne gmin powiatu żarskiego stanowiły średnio 50,8% ogółu dochodów, przy czym udział ten kształtował się na poziomie od 27,7% w gminie Tuplice do 66,9% w gminie miejskiej Żary.
Dalsze 27,7% ogółu dochodów gmin powiatu żarskiego zapewniała subwencja ogólna, a 21,5% - dotacje.
- W 2011 r. dochody budżetów gmin powiatu żarskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły łącznie 20,0 mln zł (tj. o 6,3% więcej niż w 2010 r.), co stanowiło 7,7% ogółu dochodów gmin w powiecie. Relatywnie największe wsparcie budżetu środkami unijnymi uzyskała gmina Jasioń – w wysokości 3,3 mln zł, tj. 18,3% ogółu dochodów budżetu, gmina Brody – 1,4 mln zł, tj. 15,4% ogółu dochodów oraz gmina miejska Żary – 11,1 mln zł, tj. 11,4% ogółu dochodów.
- Wydatki bieżące gmin powiatu żarskiego stanowiły 81,3% ogółu wydatków (było to o 1,6 p.proc. więcej niż średnio w gminach województwa lubuskiego). Pozostałe 18,7% ogółu wydatków stanowiły wydatki majątkowe (wobec 20,3% średnio w gminach w województwie lubuskim), w tym 17,2% - wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 505 zł, tj. były niższe niż średnio w gminach w województwie (o 14,4%), a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2010 r. – o 17,1% niższe.

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminach powiatu żarskiego w 2011 r.

Wyszczególnienie	Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
	w tys. zł	2010 = 100	dochody budżetów ogółem = 100
Gminy razem	19975,9	106,3	7,7
Gmina miejska			
Żary	11055,6	154,8	11,4
Gminy miejsko-wiejskie:			
Jasioń	3328,2	163,8	18,3
Lubsko	2460,4	32,7	4,5
Gminy wiejskie:			
Brody	1369,5	1419,8	15,4
Lipinki Łużyckie	437,0	60,9	5,2
Przewóz	351,5	107,0	3,3
Trzebiel	615,5	574,1	3,8
Tuplice	190,5	117,4	2,3
Żary	167,7	25,2	0,6

Podmioty gospodarki narodowej

- W końcu grudnia 2011 r. w powiecie żarskim zarejestrowanych było 9,1 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. 8,7% wszystkich podmiotów w województwie lubuskim. W porównaniu z 2010 r. liczba podmiotów zmniejszyła się o 329, tj. o 3,5%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	Pozostałe sekcje
Powiat żarski	9440	720	999	3156	474	1161	2930
2011	9111	709	973	2965	422	1188	2854
Gminy miejskie:							
Łęknica	470	10	12	318	1	50	79
Żary	4372	305	444	1349	243	612	1419
Gminy miejsko-wiejskie:							
Jasioń	583	72	83	169	22	91	146
Lubsko	1666	149	177	420	54	371	495
Gminy wiejskie:							
Brody	198	25	28	56	6	3	80
Lipinki Łużyckie	230	17	25	67	14	16	91
Przewóz	238	13	20	91	12	14	88
Trzebiel	356	28	32	166	16	10	104
Tuplice	223	24	21	79	16	14	69
Żary	775	66	131	250	38	7	283

- Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejskiej Żary oraz gminie miejsko-wiejskiej Lubsko odpowiednio 48,0% i 18,3% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.

- W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu miały podmioty z sekcji handel naprawa pojazdów samochodowych (32,5% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z grupy sekcji „pozostałych” (31,3%).

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym					
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Powiat żarski 2010	9440	590	299	488	46	231	6682
2011	9111	603	300	495	45	245	6310
Gminy miejskie:							
Łęknica	470	90	75	18	3	9	297
Żary	4372	282	100	312	18	98	2960
Gminy miejsko-wiejskie:							
Jasień	583	22	7	23	2	12	416
Lubsko	1666	84	40	71	8	52	1033
Gminy wiejskie:							
Brody	198	15	8	5	1	9	154
Lipinki Łużyckie	230	13	6	6	1	10	175
Przewóz	238	10	6	8	3	7	185
Trzebień	356	36	23	15	4	9	269
Tuplice	223	16	8	13	2	5	164
Żary	775	35	27	24	3	34	657

- Spółki handlowe stanowiły w powiecie żarskim 6,6% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, w tym 300 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (11,0% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie miejskiej Żary (46,8% ogółu spółek handlowych w powiecie).

MIASTA NA PRAWACH POWIATU GORZÓW WLKP. ZIELONA GÓRA

Powierzchnia i ludność

- Gorzów Wlkp. i Zielona Góra, miasta na prawach powiatu, położone na północy i południu województwa, pełnią funkcję administracyjną stolic regionu. Aglomeracje są siedzibą organów samorządu wojewódzkiego: wojewody – Gorzów Wlkp. oraz zarządu i sejmiku – Zielona Góra. W 2011 r. w Gorzowie Wlkp. (86 km²) mieszkało 124,6 tys. osób a w Zielonej Górze (58 km²) – 119,2 tys. osób, co stanowiło odpowiednio 12,2% i 11,6% populacji województwa. Liczba ludności w Gorzowie Wlkp. w ciągu roku nieznacznie się zmniejszyła, w Zielonej Górze odnotowano wzrost populacji (o 247 osób, tj. o 0,2%).

Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn
		ogółem	w tym kobiety	na km ²	
Gorzów Wlkp. 2010	86	124575	65161	1453	110
2011	86	124554	65168	1453	110
Zielona Góra 2010	58	118950	62969	2039	112
2011	58	119197	63137	2043	113

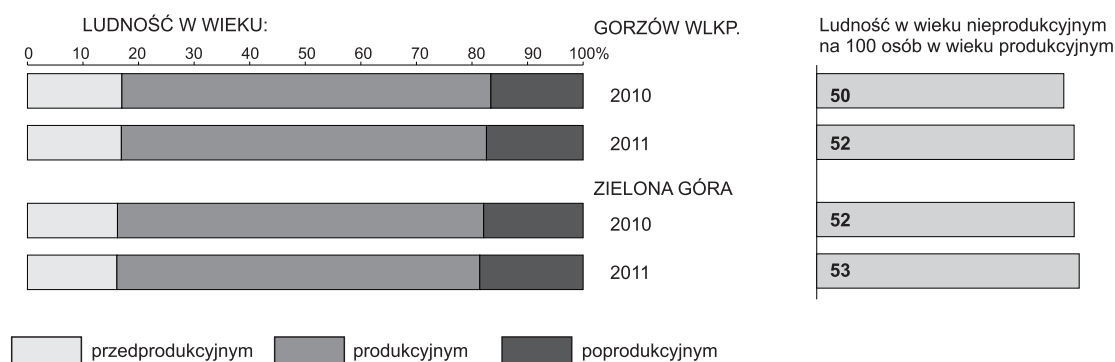
- Ponad połowę ludności w miastach na prawach powiatu stanowiły kobiety, w Gorzowie Wlkp. – 52,3% i Zielonej Górze – 53,0%. Współczynniki feminizacji kształtowały się na wyższym poziomie niż średnia dla województwa (105), wyniosły odpowiednio 110 i 113.
- W Gorzowie Wlkp. udział osób w wieku przedprodukcyjnym w populacji ogółem wyniósł 16,9%, osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 65,7%, a w wieku poprodukcyjnym 17,4%, w Zielonej Górze odsetek osób w tych grupach wieku wyniósł odpowiednio: 16,1%, 65,3% i 18,6%.
- W Zielonej Górze liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym była równa średniej dla województwa (53), w Gorzowie Wlkp. wskaźnik obciążenia demograficznego był niższy (52).

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie		Mażeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		na 1000 ludności			
Gorzów Wlkp. 2010		5,84	9,78	8,35	1,43
2011		4,97	9,97	8,88	1,09
Zielona Góra 2010		5,97	9,76	9,36	0,40
2011		4,98	10,21	9,31	0,90

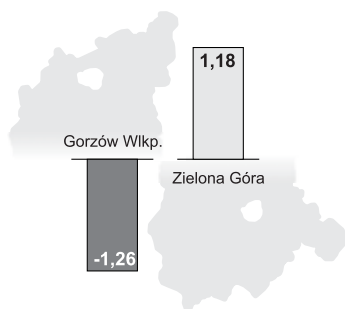
- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, w obu stolicach w 2011 r. wyniósł 5,0, plasując miasta na jednym z niższych miejsc wśród pozostałych powiatów.

Ludność według ekonomicznych grup wieku

- Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2011 r. kształtował się na poziomie 10,0 w Gorzowie Wlkp. i 10,2 w Zielonej Górze (w 2010 r. po 9,8). Pod względem wartości tego wskaźnika miasta nie zajmowały wysokich miejsc wśród powiatów, w Zielonej Górze natężenie urodzeń było na poziomie średniej dla województwa.
- Współczynnik zgonów na 1000 ludności w Gorzowie Wlkp. (8,9) był niższy niż w Zielonej Górze (9,3), przy czym w Gorzowie Wlkp. odnotowano wzrost natężenia zgonów (o 0,5 pkt), a w Zielonej Górze spadek umieralności (o 0,1 pkt), w porównaniu z 2010 r.

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2011 r.

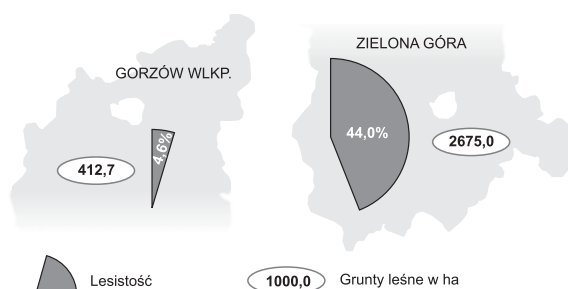
- W 2011 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w Gorzowie Wlkp. wyniósł 1,1 (w 2010 r. – 1,4) i w Zielonej Górze 0,9 (w 2010 r. – 0,4). Oba współczynniki przyrostu naturalnego były wyższe względem średniej na poziomie województwa (0,8).
- Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności w Gorzowie Wlkp. było ujemne i wyniosło minus 1,3 (podobnie w 2010 r.), w Zielonej Górze napływ ludności był większy niż jej odpływ, saldo migracji stałej było dodatnie i wyniosło 1,2 (wobec 1,3 w 2010 r.).

Środowisko i ekologia

- W końcu 2011 r. grunty leśne miast na prawach powiatu – Gorzowa Wlkp. i Zielonej Góry zajmowały łącznie obszar 3087,7 ha stanowiąc 0,4% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 2965,1 ha porastały 44,0% powierzchni Zielonej Góry i 4,6% powierzchni Gorzowa Wlkp.
- W 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie Gorzowa Wlkp. wynosiła 440,3 ha, co stanowiło 0,03% powierzchni geograficznej województwa i 5,1% powierzchni geograficznej miasta. W porównaniu z 2010 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody obniżyła się o 1,1 ha, tj. o 0,2%.

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody	
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne		
w ha						
Miasta na prawach powiatu	2010	441,4	79,4	360,0	2,0	94
	2011	440,3	78,3	360,0	2,0	93
Gorzów Wlkp.	2010	441,4	79,4	360,0	2,0	56
	2011	440,3	78,3	360,0	2,0	56
Zielona Góra	2010	-	-	-	-	38
	2011	-	-	-	-	37

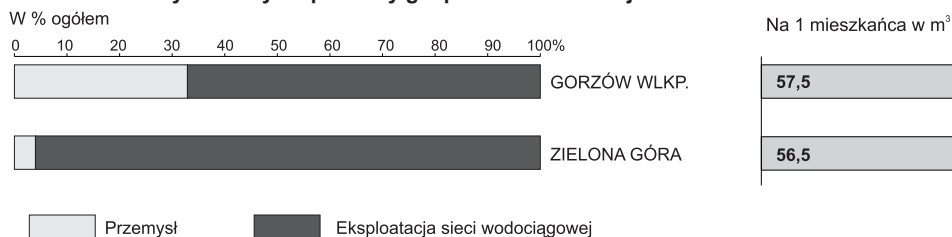
- W 2011 r. w Gorzowie Wlkp. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 57,5 m³, tj. o 28,6 m³ mniej niż średnio w województwie.

W Zielonej Górze w analogicznym okresie zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 56,5 m³, tj. o 29,6 m³ mniej niż średnio w województwie.

- W Gorzowie Wlkp. najczęściej – 67,1% zużytej wody – wykorzystano eksploatując sieć wodociagową, 32,9% – wody spożytkowano na cele produkcyjne w przemyśle.

Eksploatacja sieci wodociagowej w Zielonej Górze pochłonęła 96,0% zużywanej wody, 4,0% wody wykorzystano w przemyśle.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2011 r.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną		
		w dam ³					
Miasta na prawach powiatu	2010	11216	11216	0,2	-	-	x
	2011	11195	11191	0,2	4	-	94,1
Gorzów Wlkp.	2010	5738	5738	0,5	-	-	100,0
	2011	5726	5722	0,5	4	-	95,9
Zielona Góra	2010	5478	5478	-	-	-	99,8
	2011	5469	5469	-	-	-	92,3

° W 2011 r. odprowadzono w Gorzowie Wlkp. do wód lub do ziemi 5726 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2010 r. nastąpił spadek o 0,2% ilości ścieków odprowadzonych. Oczyszczaniu biologicznemu poddano 0,5% ścieków.

W Zielonej Górze w 2011 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 5469 m³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2010 r. nastąpił spadek o 0,2% ilości ścieków odprowadzonych.

° Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w Gorzowie Wlkp. stanowiła 95,9% ogółu mieszkańców powiatu (w 2010 r. 100,0%).

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w Zielonej Górze stanowiła 92,3% ogółu mieszkańców powiatu (w 2010 r. 99,8%).

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie		Ochrona środowiska	Gospodarka wodna
		w tys. zł	
Miasta na prawach powiatu	2010	41660,5	2993,0
	2011	60229,5	9124,0
Gorzów Wlkp.	2010	15044,3	-
	2011	4750,0	-
Zielona Góra	2010	26616,2	2993,0
	2011	55479,5	9124,0

° W 2011 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano w Gorzowie Wlkp. 4,8 mln zł, tj. 38 zł w przeliczeniu na mieszkańca. Najwięcej – 52,4% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, 34,8% na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu, a pozostałe 12,8% na pozostałą działalność w zakresie ochrony środowiska.

W 2011 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano w Zielonej Górze 55,5 mln zł, tj. 466 zł w przeliczeniu na mieszkańca. Najwięcej – 60,7% poniesionych nakładów przeznaczono na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu, 15,1% – na gospodarkę ściekową i ochronę wód, 14,6% na gospodarkę odpadami, ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochronę wód podziemnych i powierzchniowych, a pozostałe 9,6% na pozostałą działalność związaną z ochroną środowiska.

° Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły w Zielonej Górze łącznie 9,1 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 77 zł. Większość środków – 66,9% przeznaczono na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody, a pozostałe 33,1% na ujęcia i doprowadzenia wody.

° Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska w Gorzowie Wlkp. były środki własne (stanowiące 67,8% ogółu zainwestowanych środków), 26,9% stanowiły kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe), środki z budżetu gminy wynosiły 5,3%.

Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej w Zielonej Górze były środki własne (stanowiące 50,1% ogółu zainwestowanych środków), 25,1% stanowiły inne środki, w tym nakłady niesfinansowane, 17,9% wydatkowanych środków pochodziło z zagranicy, fundusze ekologiczne oraz kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe) stanowiły odpowiednio 3,4% i 3,1% ogółu wydatkowanych kwot, a pozostałe 0,4% pochodziło z budżetu gminy.

Rynek pracy

- W 2011 r. liczba pracujących w Gorzowie Wlkp. nie zmieniła się w stosunku do roku poprzedniego, a ich udział w ogóle pracujących w województwie wyniósł 17,4%. Jednocześnie wzrosła liczba zarejestrowanych bezrobotnych (o 17,3%), którzy stanowili 9,0% ogółu bezrobotnych w województwie (tj. o 1,3 p.proc. więcej niż w 2010 r.).
Z kolei w Zielonej Górze notowano spadek liczby pracujących w skali roku o 3,0%. Ich udział w ogóle pracujących w województwie zmniejszył się o 0,6 p.proc. do 18,4%. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wzrosła w tym czasie o 7,7%. Tym samym zwiększył się odsetek bezrobotnych zarejestrowanych w Zielonej Górze o 0,7 p.proc., tj. do 8,3% ogółu bezrobotnych w województwie.
- W 2011 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) w Gorzowie Wlkp. pracowało 38,0 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 465 osób (wobec 327 średnio w województwie). W Zielonej Górze liczba pracujących wyniosła 40,4 tys. osób, tj. 520 osób w przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym.
- Udział kobiet w ogóle pracujących w Gorzowie Wlkp. wyniósł 53,6%, a w Zielonej Górze – 51,2%, przy czym zarówno w Gorzowie Wlkp., jak i w Zielonej Górze ich liczba zmniejszyła się w skali roku odpowiednio o 1,6% i 2,6%. Jednocześnie w Gorzowie Wlkp. notowano wzrost liczby pracujących mężczyzn (o 1,8%), a w Zielonej Górze – spadek o 3,5%.
- Z ogółu pracujących w miastach na prawach powiatu największą grupę stanowiły osoby pracujące w przedsiębiorstwach usługowych – w Gorzowie Wlkp. było to 62,1% ogółu pracujących w mieście, a w Zielonej Górze – 75,1%. Odsetek pracujących w przemyśle i budownictwie był wyraźnie wyższy w Gorzowie Wlkp. niż w Zielonej Górze (odpowiednio 37,5% i 24,7%). W jednostkach prowadzących działalność w zakresie rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa w Gorzowie Wlkp. pracowało 0,4% ogółu pracujących w mieście, a w Zielonej Górze – 0,2%.
- W Gorzowie Wlkp. jest wyższy niż w Zielonej Górze odsetek pracujących w sektorze prywatnym (odpowiednio 64,9% wobec 58,8% ogółu pracujących).
- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w Gorzowie Wlkp. wyniosło 33,5 tys. osób i było o 0,8% wyższe niż w 2010 r. Wzrost przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w przedsiębiorstwach prowadzących działalność w zakresie: administrowania i działalności wspierającej (o 12,8%), budownictwa (o 3,8%) i przemysłu (o 1,3%). Spadek przeciętnego zatrudnienia zanotowano m.in. w handlu; naprawach pojazdów samochodowych (o 2,1%) oraz w edukacji (o 1,9%).
W Zielonej Górze przeciętne zatrudnienie wyniosło 37,4 tys. osób i było o 0,2% niższe niż w 2010 r. Spadek przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w podmiotach gospodarczych związanych z budownictwem (o 11,9%), edukacją (o 4,8%) oraz handlem; naprawą pojazdów samochodowych (o 1,3%). Wzrost przeciętnego zatrudnienia zaznaczył się m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 7,6%) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 6,1%).

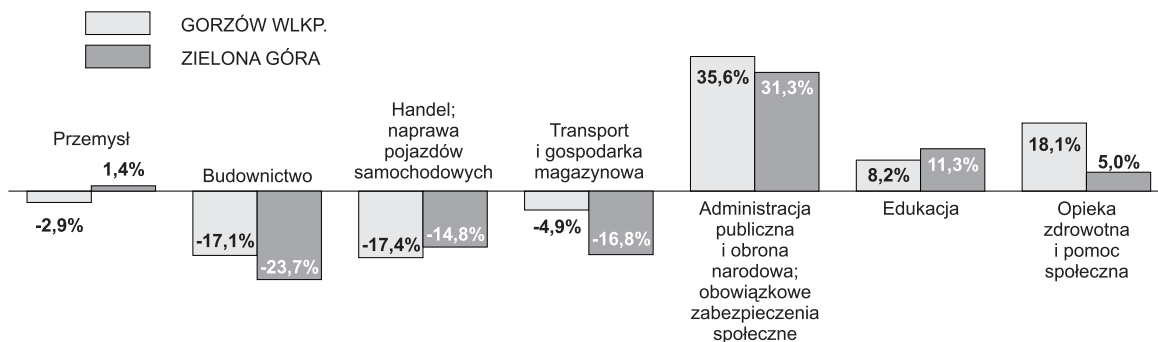
Pracujący i bezrobotni zarejestrowani w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2010 = 100	Województwo=100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Gorzów Wlkp.					
Pracujący	38003	100,0	17,4	20355	465
Bezrobotni	5332	117,3	9,0	2945	65
Zielona Góra					
Pracujący	40397	97,0	18,4	20669	520
Bezrobotni	4879	107,7	8,3	2573	63

- W końcu 2011 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Gorzowie Wlkp. wyniosła 5,3 tys. osób, tj. 65 osób w przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym. W Zielonej Górze liczba bezrobotnych wyniosła 4,9 tys. osób, a w przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym były to 63 osoby (wobec 88 średnio w województwie).
- W populacji bezrobotnych w Gorzowie Wlkp. 55,2% stanowiły kobiety, a ich liczba wzrosła w skali roku o 26,7%, przy wzroście liczby bezrobotnych mężczyzn o 7,4%. W Zielonej Górze kobiety stanowiły 52,7% ogółu bezrobotnych, przy czym liczba bezrobotnych kobiet wzrosła w stosunku do 2010 r. o 10,9%, przy wzroście liczby bezrobotnych mężczyzn o 4,4%.
- Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia w Gorzowie Wlkp. stanowiły odpowiednio 17,6% i 26,4% ogółu bezrobotnych w mieście. Odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł 32,9%. W Zielonej Górze bezrobotni w wieku do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowili odpowiednio 12,3% i 28,0%, a długotrwale bezrobotni – 42,0% ogółu bezrobotnych w mieście.

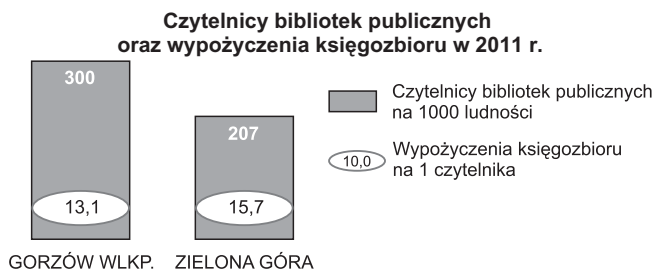
Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w miastach na prawach powiatu według wybranych sekcji w 2011 r.

- W końcu 2011 r. stopa bezrobocia rejestrowanego w Gorzowie Wlkp. wyniosła 9,3%, a w Zielonej Górze 8,2% wobec 15,4% średnio w województwie.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w miastach na prawach powiatu kształtuje się na poziomie wyższym niż średnio w województwie. W 2011 r. w Gorzowie Wlkp. wyniosło 3092 zł, a w Zielonej Górze – 3247 zł (wobec 3074 zł średnio w województwie). W ostatnich latach wzrost przeciętnego wynagrodzenia w skali roku w miastach na prawach powiatu był jednak mniej dynamiczny od wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w województwie; w 2011 r. w Gorzowie Wlkp. wyniósł 2,6%, a w Zielonej Górze 3,5% (wobec 5,3% średnio w województwie lubuskim).

Kultura i turystyka

- W końcu grudnia 2011 r. w Gorzowie Wlkp. prowadziło działalność 15 bibliotek publicznych łącznie z filiami, tj. 5,9% wszystkich bibliotek w województwie. Natomiast w Zielonej Górze funkcjonowało 12 bibliotek publicznych łącznie z filiami, co stanowiło 4,7% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim nie uległa zmianie liczba bibliotek w Gorzowie Wlkp., natomiast w Zielonej Górze zmalała o 14,3%. W Gorzowie Wlkp. w skali roku zwiększyła się liczba woluminów księgozbioru o 0,2%, natomiast zmniejszyła się liczba czytelników o 0,8% oraz liczba wypożyczeń o 7,8%. W Zielonej Górze zmniejszyła się liczba woluminów księgozbioru o 1,2%, jak również liczba czytelników o 4,6%. Zwiększyła się natomiast liczba wypożyczeń o 8,8%.

Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Gorzów Wlkp. 2010	15	13	424,8	37595	529,2
2011	15	13	425,6	37309	488,0
Zielona Góra 2010	14	-	438,6	25855	355,2
2011	12	-	433,5	24662	386,3

- Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W 2011 r. w miastach na prawach powiatu działało łącznie 11 instytucji, które łącznie zorganizowały 1326 imprez. W porównaniu z 2009 r. liczba zorganizowanych imprez zmalała o 444, tj. o 25,1%.
- Więcej imprez zorganizowanych było w Gorzowie Wlkp. – 73,8% ogólnej liczby imprez w miastach na prawach powiatu, natomiast wyższą frekwencję odnotowano w Zielonej Górze – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyło 247 osób.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez
Gorzów Wlkp. 2009	10	1452	114508
2011	8	978	100204
Zielona Góra 2009	3	318	105970
2011	3	348	85994

- Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2011 r. w granicach lubuskich miast na prawach powiatu funkcjonowało 30 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. 10,7% wszystkich obiektów w województwie.
- Bazę noclegową w Gorzowie Wlkp. tworzyło 11 obiektów hotelowych oraz 1 pozostały obiekt zbiorowego zakwaterowania, natomiast w Zielonej Górze funkcjonowało 15 obiektów hotelowych oraz 3 pozostałe obiekty zbiorowego zakwaterowania.

Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

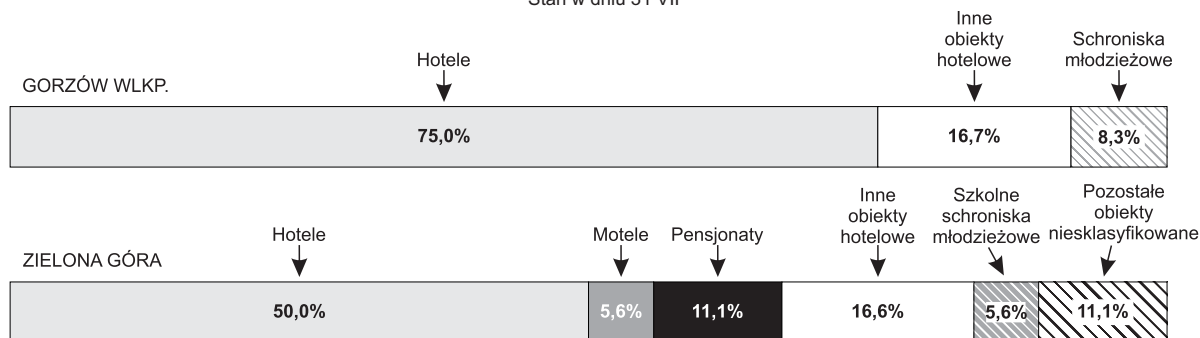
Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Gorzów Wlkp. 2010	13	12	1059	859
	12	12	878	878
Zielona Góra 2010	15	14	746	734
	18	18	1161	1135

- W 2011 r. w miastach Gorzów Wlkp. i Zielona Góra obiekty zbiorowego zakwaterowania przyjęły 113,8 tys. turystów, w tym 20,5% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2010 r. odnotowano wzrost liczby osób korzystających z noclegu - o 12,5 %.

Struktura turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w miastach na prawach powiatu w 2011 r.

Stan w dniu 31 VII

- W stosunku do 2010 r. znacznie wzrosła liczba udzielonych noclegów w Zielonej Górze o 28,3 tys., tj. o 48,3%.
- W porównaniu z poprzednim rokiem w lubuskich miastach na prawach powiatu zwiększyła się liczba noclegów udzielonych turystom zagranicznym o 8,9 tys., a ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w miastach na prawach powiatu w 2011r. wyniósł 21,7%, tj. o 1,7 p.proc. więcej niż w 2010 r.

Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Korzystający		Udzielone noclegi	
	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Gorzów Wlkp. 2010	62129	10804	108720	20704
	61207	13191	108068	23901
Zielona Góra 2010	38998	7154	58687	12816
	52566	10082	87002	18503

- O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Wyższy wskaźnik odnotowano w Gorzowie Wlkp. (34,6%), tj. o 2,3 p.proc. wyższy niż w 2010 r. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w Zielonej Górze w 2011 r. kształtował się na poziomie 25,3% i zwiększył się o 2,5 p.proc. w porównaniu z 2010 r.

Edukacja i wychowanie

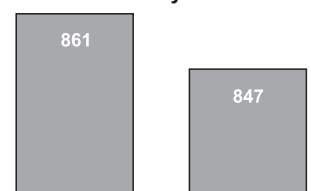
- W roku szkolnym 2011/2012 w miastach na prawach powiatu funkcjonowało łącznie 87 placówek wychowania przedszkolnego, tj. 18,0% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba zmniejszyła się o 2 placówki. W Gorzowie Wlkp. działało o 9 placówek wychowania przedszkolnego więcej niż w Zielonej Górze.

Wychowanie przedszkolne

Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym	
	ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat
Gorzów Wlkp. 2010/2011	46	32	3665	4185	3817	1042
2011/2012	48	33	3740	4542	3902	1009
Zielona Góra. 2010/2011	43	31	3632	4082	3814	981
2011/2012	39	34	3971	4148	4018	663

- Przedszkola stanowiły 68,8% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w Gorzowie Wlkp. oraz 87,2% w Zielonej Górze. W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 ich liczba wzrosła zarówno w Gorzowie Wlkp. jak i Zielonej Górze (odpowiednio o 1 i 3 przedszkola). Przedszkola w omawianych miastach oferowały łącznie 30,9% wszystkich miejsc w przedszkolach w województwie lubuskim. Średnio na 1 przedszkole w Gorzowie Wlkp. przypadało 113 miejsc, a w Zielonej Górze 117 miejsc.
- W roku szkolnym 2011/2012 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego w Gorzowie Wlkp. uczęszczało 4,5 tys. dzieci, a w Zielonej Górze 4,1 tys., tj. odpowiednio o 8,5% i 1,6% więcej niż w poprzednim roku. Dzieci w przedszkolach stanowiły w Gorzowie Wlkp. 85,9%, a w Zielonej Górze 96,9% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. odpowiednio o 5,3 p. proc. mniej i o 3,5 p. proc. więcej niż w roku szkolnym 2010/2011. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w Gorzowie Wlkp. przypadało 95 dzieci, a w Zielonej Górze 106 dzieci.

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3 - 6 lat w roku szkolnym 2011/12

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Gorzów Wlkp. 2010/2011	22	6437	1102
2011/2012	21	6478	1113
Zielona Góra 2010/2011	17	5816	993
2011/2012	17	6244	1034

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W Gorzowie Wlkp. i Zielonej Górze w roku szkolnym 2011/2010 działało łącznie 38 szkół podstawowych, tj. o 1 placówkę mniej w porównaniu z poprzednim rokiem.
- Ogółem w szkołach podstawowych znajdujących się na terenie miast na prawach powiatu uczyło się 12,7 tys. dzieci, tj. 22,2% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 liczba uczniów wzrosła o 0,5 tys. osób (o 3,8%). Również liczba absolwentów szkół podstawowych była wyższa o 2,5% w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym. Średnio na 1 szkołę podstawową w Gorzowie Wlkp. przypadało 309 uczniów, a w Zielonej Górze – 367.

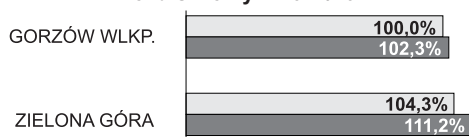
Gimnazja dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Gorzów Wlkp. 2010/2011	20	3696	1319
2011/2012	20	3556	1157
Zielona Góra 2010/2011	14	3578	1249
2011/2012	14	3423	1195

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W roku szkolnym 2011/2012 w miastach na prawach powiatu funkcjonowały 34 gimnazja i w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ich liczba nie zmieniła się.

Współczynnik skolaryzacji netto w roku szkolnym 2011/2012

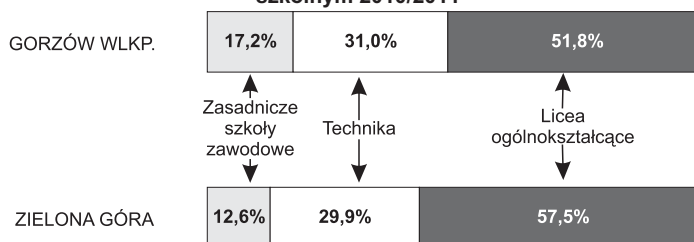

szkoły podstawowe gimnazja

- W gimnazjach w miastach na prawach powiatu kształciło się łącznie 7,0 tys. uczniów, tj. 21,5% wszystkich gimnazjalistów w województwie, jednak ich liczba zmniejszyła się w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 o 4,1%. Liczba absolwentów z roku szkolnego 2010/2011 była o 8,4% mniejsza niż w roku poprzednim. Średnio na 1 gimnazjum w Gorzowie Wlkp. przypadało 179 uczniów, a w Zielonej Górze – 245.
- Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31XI 2011 r. współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (w wieku 7-12 lat) w roku szkolnym 2011/2012 wyniósł w Gorzowie Wlkp. 100,0% i był taki sam jak w poprzednim roku, a w Zielonej Górze 104,3%, tj. o 0,5 p. proc. niższy niż w roku poprzednim. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w Gorzowie Wlkp. 102,3%, tj. o 1,0 p. proc. niższy niż w roku poprzednim, a w Zielonej Górze 111,2% i był wyższy niż w roku poprzednim o 1,0 p. proc.

- Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2011/2012 w miastach na prawach powiatu pozostawało 56 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało łącznie 14,2 tys. uczniów.

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w roku szkolnym 2010/2011

- Szkoły ponadgimnazjalne Gorzowa Wlkp. tworzyło 14 techników, 11 liceów ogólnokształcących oraz 7 zasadniczych szkół zawodowych. Jednocześnie w Zielonej Górze działało: 10 liceów ogólnokształcących 7 techników oraz 5 zasadniczych szkół zawodowych.

- W roku szkolnym 2011/2012 w Gorzowie Wlkp. działało 14 szkół policealnych, a w Zielonej Górze 25, w których kształciło się odpowiednio 2140 i 4226 osób.

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

- W końcu 2011 r. czynna sieć wodociągowa w Gorzowie Wlkp. miała długość 334,7 km, natomiast w Zielonej Górze 226,1 km. Gęstość sieci na 100 km² w obu miastach była zdecydowanie wyższa niż przeciętnie w województwie. W Gorzowie Wlkp. na każde 100 km² powierzchni przypadało 389,2 km wodociągu, a w Zielonej Górze 389,8 km wodociągu, przy średniej wojewódzkiej 46,8 km na 100 km².
- W końcu 2011 r. zaledwie 1,8% ogółu ludności Gorzowa Wlkp. nie korzystało z sieci wodociągowej (wobec 10,4% w województwie), w Zielonej Górze 3,5% ogółu ludności nie korzystało z sieci wodociągowej.
- Przeciętne zużycie wody w 2011 r. na mieszkańca Gorzowa Wlkp. i Zielonej Góry w gospodarstwie domowym wyniosło odpowiednio 32,2 m³ i 34,2 m³, tj. o więcej 7,3% i 14,0% niż przeciętnie w województwie.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2011 r.

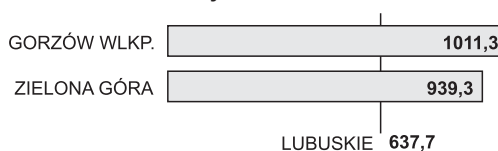
Stan 31 XII

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa			Sieć kanalizacyjna		
	ogółem w km	na 100 km ²	korzystający z sieci w % ogółu ludności	ogółem w km	na 100 km ²	korzystający z sieci w % ogółu ludności
Gorzów Wlkp.	334,7	389,2	98,2	214,4	249,3	95,3
Zielona Góra	226,1	389,8	96,5	250,9	432,6	92,0

- W końcu 2011 r. sieć kanalizacyjna Gorzowa Wlkp. miała długość 214,4 km, a Zielonej Góry 250,9 km. Gęstość sieci kanalizacyjnej wyniosła odpowiednio 249,3 km i 432,6 km na 100 km². Było to 12-krotnie i 20-krotnie więcej niż średnio w województwie.
- Zdecydowana większość ogółu ludności korzystała z sieci kanalizacyjnej. W Gorzowie Wlkp. było to 95,3%, a w Zielonej Górze 92,1%. Wskaźniki w miastach były wyższe o 31,0 p.proc. i 27,7 p.proc. od przeciętnej w województwie.
- W końcu 2011 r. w Gorzowie Wlkp. w gospodarstwach domowych było 48,4 tys. odbiorców energii elektrycznej. Zużyta przez nich energia stanowiła 12,4% ogółu energii zużytej w województwie. W Zielonej Górze w gospodarstwach domowych było 46,9 tys. odbiorców, a zużyta przez nich energia stanowiła 11,5% ogółu energii zużytej w województwie.

- Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę w gospodarstwach domowych Gorzowa Wlkp. wyniosło 1911 kWh, tj. mniej o 7,7% niż przeciętnie w województwie, a Zielonej Góry 1826 kWh, tj. mniej o 11,8% od średniej w województwie. W przeliczeniu na 1 mieszkańca Gorzowa Wlkp. przeciętne zużycie energii elektrycznej wyniosło 742 kWh, a Zielonej Góry 719 kWh.
- W końcu 2011 r. sieć gazowa w Gorzowie Wlkp. stanowiła 7,1% sieci w województwie i miała długość 264,3 km. W Zielonej Górze sieć gazowa stanowiła 5,9% sieci w województwie i miała długość 219 km. Gęstość sieci w przeliczeniu na 100 km² była 11-krotnie wyższa w Gorzowie Wlkp. i 14-krotnie wyższa w Zielonej Górze niż przeciętnie w województwie i wyniosła odpowiednio 307,3 km i 377,6 km na 100 km².
- W Gorzowie Wlkp. było 39,4 tys., a w Zielonej Górze 41,2 tys. odbiorców gazu w gospodarstwach domowych. Przeciętnie każdy odbiorca w gospodarstwach domowych zużył odpowiednio 357 m³ gazu w Gorzowie Wlkp. i 595 m³ w Zielonej Górze tj. o 46,4% i 10,6% mniej niż przeciętnie w województwie.
- W 2011 r. w Gorzowie Wlkp. oddano do użytkowania 626 mieszkań, było to o 103 mieszkania więcej niż przed rokiem. Zaledwie 13,3% ogółu nowych mieszkań oddano w budownictwie indywidualnym. Ponad 60% nowych mieszkań było przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (378 mieszkań). W Zielonej Górze powstało 557 mieszkań, to o 108 mieszkań mniej niż przed rokiem. W budownictwie indywidualnym powstało 21,0% nowych mieszkań (117). Prawie połowa ogółu nowych mieszkań (43,8% - 244 mieszkania) powstała przy udziale inwestorów budujących mieszkania na sprzedaż lub wynajem. W Zielonej Górze powstało 160 mieszkań w budownictwie społecznym czynszowym.
- Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła w Gorzowie Wlkp. 65,6 m², a w Zielonej Górze 77,4 m², było to mniej o 33,1% i 21,0% od przeciętnej w województwie. Mieszkania w budownictwie indywidualnym były największe i miały przeciętną powierzchnię 148,0 m² w Gorzowie Wlkp. i 147,6 m² w Zielonej Górze. W budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w Gorzowie Wlkp. mieszkania miały przeciętną powierzchnię 55,5 m², a w Zielonej Górze 68,3 m². Mieszkania budownictwa społeczno czynszowego w Zielonej Górze miały przeciętnie 45,3 m² powierzchni użytkowej.
- Liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw w obu miastach były wyższe niż średnia w województwie odpowiednio o 58,6% w Gorzowie Wlkp. (1011) i 47,3% w Zielonej Górze (939).

Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 zawartych małżeństw w 2011 r.

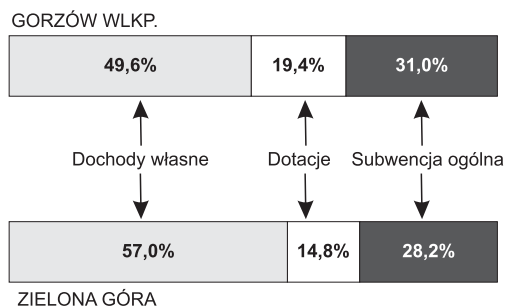
Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Gorzów Wlkp.	626	1937	41079	65,6
Zielona Góra	557	1959	43134	77,4

Finanse publiczne

- W 2011 r. dochody budżetu miast na prawach powiatu: Gorzowa Wlkp. i Zielonej Góry wzrosły w relacji do 2010 r. odpowiednio o 2,7% i 0,9%, natomiast wydatki miast były niższe od notowanych w 2010 r. odpowiednio o 6,6% i 13,8%. W rezultacie w 2011 r. notowano poprawę wyników budżetów miast na prawach powiatu w stosunku do 2010 r.: w Gorzowie Wlkp. z minus 88,6 mln zł w 2010 r. do minus 43,9 mln zł w 2011 r., a w Zielonej Górze z minus 66,8 mln zł w 2010 r. do 11,2 mln zł.

Struktura dochodów miast na prawach powiatu według rodzajów w 2011 r.

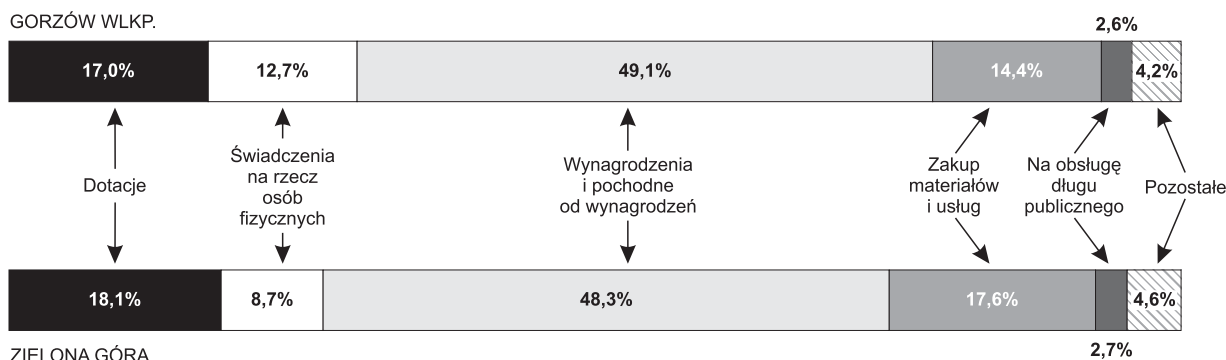
- W obu miastach relacja wyniku do dochodu uległa poprawie: w Gorzowie Wlkp. z minus 21,2% w 2010 r. do minus 10,2% w 2011 r., a w Zielonej Górze z minus 14,3% do 2,4%.
- W przeliczeniu na 1 mieszkańca wyższe dochody i wydatki notowano w Zielonej Górze (odpowiednio 3961 zł i 3867 zł) niż w Gorzowie Wlkp. (odpowiednio 3443 zł i 3795 zł).
- W 2011 r. w Zielonej Górze notowano wyższy niż w Gorzowie Wlkp. udział dochodów własnych w ogóle dochodów budżetu, na poziomie 57,0% (wobec 49,6% w Gorzowie Wlkp.). Pozostałe dwie kategorie dochodowe: subwencja ogólna i dotacje w większym stopniu wsparły budżet Gorzowa Wlkp. niż Zielonej Góry. Ich udział w ogóle dochodów budżetu Gorzowa Wlkp. wyniósł odpowiednio 31,0% i 19,4%, a Zielonej Góry odpowiednio 28,2% i 14,8%.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2011 r.

Wyszczególnienie a - w zł b - 2010 = 100		Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	W tym wydatki	
					bieżące	inwestycyjne
Gorzów Wlkp.	a	3442,65	1708,00	3794,65	3104,82	689,83
	b	102,7	102,3	93,4	103,6	64,8
Zielona Góra	a	3961,00	2259,94	3867,24	3469,88	386,28
	b	100,6	107,7	86,0	102,7	35,5

- Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w Gorzowie Wlkp. w kwocie 19,6 mln zł, były o 4,2% wyższe niż w 2010 r., a ich udział w ogóle dochodów wyniósł 4,7%. Dochody budżetu Zielonej Góry na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 25,9 mln zł (tj. o 35,4% mniej niż w 2010 r.), co stanowiło 5,5% dochodów budżetu miasta.
- W 2011 r. z ogółu wydatków budżetów, na wydatki bieżące przeznaczono 81,8% w Gorzowie Wlkp. i 89,7% w Zielonej Górze. W Gorzowie Wlkp. pozostałe 18,2% stanowiły wydatki majątkowe o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 690 zł, tj. były niższe od notowanych w 2010 r. o 35,2%. W Zielonej Górze natomiast wydatki majątkowe stanowiły 10,3% ogółu wydatków, w tym wydatki o charakterze inwestycyjnym 10,0%. Wydatki inwestycyjne w przeliczeniu na 1 mieszkańca Zielonej Góry wyniosły 386 zł, tj. były niższe od notowanych w 2010 r. o 64,5%.

Struktura wydatków bieżących miast na prawach powiatu w 2011 r.

Podmioty gospodarki narodowej

- W końcu grudnia 2010 r. w Gorzowie Wlkp. zarejestrowanych było 17,8 tys. podmiotów gospodarki narodowej, a w Zielonej Górze 16,0 tys. tj. odpowiednio 17,0% i 15,3% wszystkich podmiotów w województwie. W porównaniu z 2010 r. liczba podmiotów w Gorzowie Wlkp. i Zielonej Górze zmniejszyła się odpowiednio o 475 i 42., tj. o 2,6% i 0,3%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	Pozostałe sekcje	
Gorzów Wlkp.	2010	18228	1269	2323	4840	1484	1544	6768
	2011	17753	1297	2232	4589	1385	1571	6679
Zielona Góra	2010	16042	1290	1725	4403	1211	592	6821
	2011	16000	1340	1737	4294	1175	645	6809

- W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu, zarówno w Gorzowie Wlkp., jak i w Zielonej Górze, miały podmioty z grupy sekcji „pozostałych”(odpowiednio 37,6% i 42,6% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z sekcji handel naprawa pojazdów samochodowych (odpowiednio 25,8% i 26,8%).

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym					
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Gorzów Wlkp. 2010	18228	1481	491	1223	63	373	13408
2011	17753	1534	489	1226	63	384	12881
Zielona Góra 2010	16042	1900	467	1189	56	506	11708
2011	16000	2024	478	1197	55	513	11487

° Spółki handlowe stanowiły w Gorzowie Wlkp. 8,6%, a w Zielonej Górze 12,7% osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, w tym odpowiednio 489 i 478 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego.